

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**ÇAĞDAŞ EĞİTİM DERGİSİ'NİN EĞİTİM SORUNLARI
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ**

(2000-2013)

**Hazırlayan
Fatma EKİNCİ**

**Danışman
Prof. Dr. Mustafa GÜÇLÜ**

Yüksek Lisans Tezi

**Temmuz 2021
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**ÇAĞDAŞ EĞİTİM DERGİSİ'NİN EĞİTİM SORUNLARI
AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
(2000-2013)**

**Hazırlayan
Fatma EKİNCİ**

**Danışman
Prof. Dr. Mustafa GÜÇLÜ**

**Bu çalışma, Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından
SYL-2020-10647 kodlu proje ile desteklenmiştir.**

**Temmuz 2021
KAYSERİ**

ÖNSÖZ

Bana çalışmalarım süresince her türlü yardımı ve fedakârlığı sağlayan, sayın hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Mustafa Güçlü'ye, yüksek lisans ders dönemim boyunca ilerlememde emeği geçen Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı öğretim üyelerine sonsuz teşekkür ederim. Ayrıca her zaman yanımda olan ve bana destek veren annem Esmâ'ya, ablam Elif'e ve eniştem Ozan'a çok teşekkür ederim.

Fatma EKİNCİ

Temmuz 2021, KAYSERİ

ÇAĞDAŞ EĞİTİM DERGİSİ'NİN EĞİTİM SORUNLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (2000-2013)

Fatma EKİNCİ

Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi, Temmuz 2021
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mustafa Güçlü

ÖZET

Dergiler içinde yaşanan dönemi bizlere yansıtan birer haberleşme vasıtalarıdır. Bu sebeple daha önce yaşanmış olay ve gelişmelerin yeni nesillere aktarılabilmesi ve onlara iletilmesi için dergiler aracılık yapmaktadır. Genç nesillerin geçmiş yıllarda meydana gelen olay ve gelişmelerden ders çıkararak günümüz toplumunun asıl sorunları hakkında fikir sahibi olabilmeleri için onlara ışık tutan oldukça kıymetli verilerdir. 1976-2013 yılları arasında yayınlanmaya aralıksız olarak devam eden Çağdaş Eğitim Dergisi de dönemine ait değerli bilgileri içinde barındırmakta ve bugün hala var olmaya devam eden eğitim ile ilgili sorunlara cevaplar bulunması noktasında kolaylık sağlamaktadır. Bu araştırmanın hedefi, 2000 yılından başlayarak 2013 yılına kadar olan sürede yayınlanan Çağdaş Eğitim Dergisi'ndeki eğitim sorunlarını inceleyerek bu sorunların yaşadığımız dönemdeki eğitim sorunlarına ışık tutmasını sağlamaktır.

Araştırma boyunca ilk olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nin 2000 ve 2013 yılları arasındaki bütün sayılarına erişilmeye çalışılmıştır. Derginin bütün sayılarına Milli Kütüphane'den ulaşılmıştır. Araştırmada derginin bütün sayılarına erişildiği için bunun haricinde örneklem alımı yapılmamıştır.

Araştırmada kullanılan yöntem içerik analizi yöntemi olup teknik olarak ise kategorik değerlendirme tekniği esas alınmıştır. Bu araştırmanın yapılabilmesi için ilk olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde ele alınan eğitim ile ilgili sorunlar analiz edilmiştir. Dergide analiz edilen eğitim sorunları sonrasında kategorik değerlendirme tekniği kullanılarak şu ana başlıklar altında toplanmıştır; eğitim politikası, Türk eğitim sistemi, öğretmenlik mesleği ve eğitim bilimleri.

Anahtar Kelimeler: Eğitim sorunları, Çağdaş Eğitim Dergisi, Türk eğitim sistemi, eğitim politikası

**THE EVALUATION OF JOURNAL OF CONTEMPORARY EDUCATION
WITH RESPECT TO THE EDUCATIONAL ISSUES (2000-2013)**

Fatma EKİNCİ

Erciyes University, Institute of Educational Sciences

Master Thesis, July 2021

Supervisor: Prof. Dr. Mustafa Güçlü

ABSTRACT

Journals are means of communication which reflect the era we live in. That is why they mediate in order to transmit the incidents and developments that have happened before to the new generations. Journals contain substantial information that sheds light on young generations so that they can have an idea about the real problems of today's society by learning their lessons from the incidents and developments that came about in the past years. Journal of Contemporary Education, which was continuously published between 1976 and 2013, also contains valuable information about its era and makes it easier to find solutions to the educational problems that still exist today. The aim of this study is to examine the educational problems in the issues of the Journal of Contemporary Education that were published from 2000 to 2013, and make these problems provide an insight about the educational problems of today.

In the first phase of the research, it was tried to gain Access to all issues of the Journal of Contemporary Education from 2000 to 2013. As all the issues of the journal were attained, no sampling was made except this one.

The research mainly uses content analysis method and categorical evaluation technique. In order to carry out this research, educational problems discussed in the Journal of Contemporary Education were analyzed first. Educational problems analyzed in the journal were then gathered under the following main topics using the categorical evaluation technique;

Keywords: Educational Policy, Turkish Education System, Teaching Profession and Educational Sciences.

İÇİNDEKİLER

ÇAĞDAŞ EĞİTİM DERGİSİ'NİN EĞİTİM SORUNLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ (2000-2013)

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
YÖNERGEYE UYGUNLUK	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
KABUL VE ONAY	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ÖNSÖZ	ii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR	viii
GİRİŞ	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.1. Problem Durumu	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
1.2. Araştırmanın Amacı	5
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Tanımlar	6
1.5. Varsayımlar	6
GENEL BİLGİLER	8
2.1. Türkiye’de Eğitim Dergiciliği ve Önemi	8
2.2. Hüseyin Hüsnü Tekışık’ın Hayatı ve Eserleri	10
2.2.1. Hüseyin Hüsnü Tekışık’ın Hayatı.....	10
2.2.2. Hüseyin Hüsnü Tekışık’ın Eğitimci Kişiliği	14
2.3. Çağdaş Eğitim Dergisi.....	16
2.3.1. Çağdaş Eğitim Dergisi’nin Çıkış Amacı	17
2.3.2. Çağdaş Eğitim Dergisi’nin Biçimsel Özelliği	19

2.3.3. Çağdaş Eğitim Dergisi'nin İçerik Özelliği	20
2.3.3.1. Çağdaş Eğitim Dergisi'nin Yazar Kadrosu.....	20
2.4.2000 ve 2013 Yılları Arasında Türkiye de Görülen Sosyo Ekonomik ve Siyasal Gelişmeler	21
2.4.1. Siyasal Gelişmeler	21
2.4.2. Sosyo Ekonomik Gelişmeler	22
2.5. 2000 ve 2013 Yılları Arasında Türkiye'de Görülen Eğitimsel Gelişmeler.....	25
YÖNTEM.....	30
3.1.Araştırma Modeli	30
3.2.Evren ve Örneklem.....	30
3.3.Veritoplama Araçları.....	30
3.4.Verilerin Analizi.....	31
3.5.Risk ve Sınırlılıklar	32
BULGULAR.....	33
4.1. 2000-2013 Yılları Arasında Eğitim Politikası ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler.....	33
4.2. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler.....	42
4.2.1. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi İçerisinde Okul Öncesi Eğitim ile İlgili Olarak Ele Alınan Makaleler	42
4.2.2. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi İçerisinde İlköğretim ile İlgili Olarak Ele Alınan Makaleler	45
4.2.3. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi İçerisinde Ortaöğretim ile İlgili Olarak Ele Alınan Makaleler	47
4.2.4. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi İçerisinde Yüksek Öğretim ile İlgili Olarak Ele Alınan Makaleler	50
4.3. 2000-2013 Yılları Arasında Öğretmenlik Mesleği ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler.....	55

4.4. 2000-2013 Yılları Arasında Eğitim Bilimleri ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler.....	69
4.4.1. 2000-2013 Yılları Arasında Rehberlik ve Psikolojik Danışma ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler	69
4.4.2. 2000-2013 Yılları Arasında Ölçme ve Değerlendirme ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler	79
4.4.3. 2000-2013 Yılları Arasında Özel Eğitim Yöntemleri ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler	83
4.4.4. 2000-2013 Yılları Arasında Eğitim Yönetimi ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler	87
4.4.5. 2000-2013 Yılları Arasında Eğitim Programları ve Öğretim ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler	102
4.4.6. 2000-2013 Yılları Arasında Halk Eğitim ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler	126
TARTIŞMA - SONUÇ VE ÖNERİLER.....	128
KAYNAKÇA	142
EKLER.....	181
EK 1. Dergide Makalesi Yayınlanan Yazarlar ve Makale Sayıları Tablosu	181
EK 2. Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Yer Alan Makalelerin İçerik Olarak Gruplandırılması Tablosu	199
EK 3. Çağdaş Eğitim Dergisi Kapak Örneği 1	200
EK 4. Çağdaş Eğitim Dergisi Kapak Örneği 2	201
ÖZGEÇMİŞ.....	202

KISALTMALAR

MEB: Millî Eğitim Bakanlığı

YÖK: Yükseköğretim Kurumu

AB: Avrupa Birliği

TL: Türk Lirası

OKS: Ortaöğretim Kurumları Sınavı

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

DPT: Devlet Planlama Teşkilatı

MHP: Milliyetçi Hareket Partisi

ANAP: Anavatan Partisi

DSP: Demokratik Sol Parti

BÖLÜM I

GİRİŞ

Çalışmanın bu bölümünde problem durumunun ne olduğu, problemin amacı, önemi, problem cümlesinin tam olarak ne anlama geldiği, alt problemler, varsayımlar ve sınırlılıklardan bahsedilmiştir. Bunlara ek olarak; araştırmada yer alan bazı kavramların tanımları da açıklanmıştır. Daha sonra araştırma konusu ile ilgili olarak literatür taraması yapılmış ve akabinde araştırmanın yönünü belirleyecek yöntem ve desene ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Sonraki aşamada izlenecek işlem basamakları sıralanmış ve araştırmada kullanılacak veri toplama araçlarından bahsedilmiştir. Son olarak veri analizi planlaması yapılmıştır. Son aşamada ise geçici plan oluşturulmuş, çalışma takvimi belirlenmiş ve araştırma esnasında bize rehberlik sağlayabilecek bilgilerin kaynaklarını sıralayan kaynakça gösterilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Eğitim bir toplumun kendi geleceğini inşa edebilmesi için gereken temel yapıtaşdır. Eğitim yalnızca belli planlar ve programlar çerçevesinde, belli mekânlar ile sınırlandırılmazken hayatın her alanında insanın bulunduğu her ortamda bireysel ve toplumsal gelişmeyi destekler nitelikte olan sosyal bir süreçtir. Ayrıca üzerinde hassasiyetle durulması gereken ve hataların göz ardı edilemeyeceği bir konudur (Eker, 2015).

Eğitim bir sistemdir(Sayan, 2015). Tüm sistemlerin belirli hedefleri ve ölçütleri mevcuttur. Eğitim sisteminin amacı ise ulusal hedeflere erişebilmeyi kolaylaştırmak, toplumsal ilerleme kaydedebilmek ve her alanda gelişme gösterebilmek için bireylere rehber olmaktır (Özen & Arslan Hendekçi, 2016).

Tarih bir toplumun sosyal, kültürel, siyasal ve ekonomik olaylarını içinde barındıran özel bir bilim dalıdır. İçine aldığı olayları mekân ve zaman belirterek sebep sonuç bağlantısı içerisinde inceledikten sonra somut belgeler sunar. O toprakta yaşayan

insanlar tarihin engin deneyimlerinden faydalanarak geleceğe ışık tutabilirler. Toplum ise bu deneyimleri eğitim vasıtasıyla edinir ve öğrenir. Eğitim ile ilgili yapılan incelemeler ancak öznel olmayan ve somut belgelerle geçerli ve güvenilir olur (Kamer & Şimşek, 2016, s. 664).

Eğitim geçmişten günümüze kadar yapılan çalışmaların toplamını içinde barındıran geniş bir kavramdır. Eğitim tarihi, her toplumun kendi eğitim çalışmalarının mazisini ve edinilen deneyimlerini tam olarak bilmesi sonucu, bunlardan faydalanarak günümüz eğitim çalışmalarında daha yararlı değerlendirmeler yapılabilmesi ve ileriki dönemler için güvenilir planlar oluşturulabilmesi açısından büyük önem taşımaktadır (Ergün, 2008, s. 321). Eğitim tarihi geçmişte yaşanmış fakat ileriki kuşaklar için değer ve önem arz edebilecek fikir, düşünce ve olguların gelecek nesillere aktarılabilmesine olanak sağlayan veri kaynağıdır (Alabaş, 2016).

Eğitim ve tarihin birleşim noktası olarak görülen Türk eğitim tarihi Türk toplumunun en eski dönemlerinden başlayarak günümüz tarihini de içine alan bir evrede eğitimle alakalı olan bütün faaliyet ve olayları araştıran, inceleyen ve tartışan bir tarih bilimi olarak nitelendirilebilmektedir (Alabaş, 2016). Eğitim tarihi çeşitli eğitim konularının incelenmesi ve farklı uygulamaların aktif olarak kullanılması açısından birçok disiplini kapsayan bir alandır (Uygun, 2012, s. 264). Eğitim tarihi içinde çeşitli ayrıntıları barındıran ve tek konuyla sınırlanmayacak büyüklükte bir alanı temsil etmektedir. Bu sebepler Türk eğitim tarihi Türk toplumunun zaman içinde yaşadığı gelişim ve değişimleri de içine alan özel bir bölümdür. Fakat tarihi süreçlerde yapılan her türlü araştırma öznel olmayan ve somut verilere dayandığı ölçüde geçerli ve güvenilirdir. Bu sebeple eğitim sisteminin geliştirilmesi, iyileştirilmesi ve eksiklerinin tamamlanması için eğitim tarihinin dikkate alınması önemli bir husustur (Demir, 2017).

Eğitim tarihinde süreçlerin işlevselliğini kontrol edebilme ve hedeflere ne ölçüde ulaşılabilmesinin topluma olan yansımalarını gözleme noktasında süreli yayınların yeri ve önemi yadsınmaz. Güçlü & Özdemir (2017)'e göre süreli yayınlar "üretilen araştırma sonuçlarının bilim kamuoyuna ulaştırılmasında önemli rol oynamaktadır" (s.146) şeklinde ifade edilmiştir. Süreli yayınlar geçmiş dönemi en iyi şekilde yansıtıran geleceğe de ışık tutmaktadır. Bu yayınlar toplumların ekonomik durumu, sosyal özellikleri ve siyasi yapıları hakkında bize bilgi verirken aynı zamanda içinde

buldukları kültürün nesilden nesle aktarılmasını kolaylaştıran, adeta toplumun bir yansımasını sağlayan değerli ve öncül kaynaklardır (Güçlü & Özdemir, 2017).

Sürelî yayıncılık bir milletin hangi alanlarda ilerleme sağlayacağını yönlendiricisidir. İlk sürelî yayınların ve bilimsel gelişmelerin başlaması ile demokratik ve özgür düşüncenin yaygınlaşması aynı süre zarfına denk gelmektedir. Sürelî yayınların ilerlemesi bir toplumun hangi doğrultuda şekillenebileceğine yön vermektedir (Eker S. , 2005). Sürelî yayınların bir diğer önemli görevi ise gelecek kuşaklara geçmişin izlerini aktarmasıdır (Türk, 2010, s. 43). Sürelî yayınlar içinde en sık gündem olan türler gazete ve dergilerdir. Sürelî yayınlar içinde oldukça önemli bir yeri olan dergiciliğin ülkemizde diğer ülkelere göre geç başlamasının sebebi matbaanın ülkemize geç gelmesidir. İlerleyen zamanla birlikte dergicilik ülkemizde yaygınlaşmaya ve yayımlanan dergi ve gazete türleri çeşitlenmeye başlamıştır. Sosyal, siyasal ve ekonomik gelişim sürecini göstermesi ve toplumda yaşanan olayların açıklayıcısı olması bakımından dergiler tarihin kalıcı ve çarpıcı sayfalarıdır. Her durumda olumlu ve olumsuz eleştiriler olduğu gibi dergilerin de gerçeği yansıtmadığı yönünde olumsuz eleştirilerde bulunulmakta ve buna ek olarak toplumun ve okuyucu taleplerinin doğrultusunda şekil almakta olduğu düşünülmektedir. Bu durum dergicilik anlayışının güvenilirliğine gölge düşürmekte ve içeriğin önüne geçmektedir (Yapar Gönenç, 2007).

Her toplumun kendine özgü bir yapısı ve yapı etrafında şekillenen bir iç düzeni vardır. Sosyal düzenin canlı yapısı gereği sürekli bir değişim ve gelişim içinde olması gerekmektedir. Sosyal ve toplumsal düzeni oluşturan bu yapı ve normların da içinde bulunulan dönemin şartları doğrultusunda gelişim ve değişim göstermesi kaçınılmazdır. Bir toplumun zaman içinde geçirdiği sosyal değişim ve ilerlemeler o toplumun var olan geçmişine ışık tutmaktadır. Sosyal değişim, bir toplumun var oluş sebebini anlayabilmek, süreç içerisinde geçirdiği gelişim ve ilerlemeler hakkında fikir sahibi olabilmek, yapılanma şeklini benimseyebilmek ve toplumun içinde yaşadığı bireyleri nasıl etkilediğini fark edilmek için büyük önem arz etmektedir (Küçük, 2019). Bu sebeple toplumda yaşanan değişimler bireyleri ekonomik, siyasal, sosyal ve eğitsel olarak her anlamda derinden etkilemektedir.

Bir toplumun sosyal olarak değişim göstermesi o toplumun eğitsel olarak ilerlemesi yani toplum içinde yaşayan bireylerin eğitimden geçmesi anlamına gelmektedir. Bir toplumun değer yargısını ve görüşünü belirlemede oldukça kıymetli bir yeri olan eğitim

vasıtasıyla bireylere onlardan edinmeleri beklenen bazı olguların ve değerlerin aktarılması amaçlanmaktadır. Aldıkları eğitimle daha özgür ve özgün düşünce yapısına sahip olmaları hedeflenirken sosyal değişimlerin siyasal değişimleri de beraberinde getirdiği varsayılmaktadır (Küçük, 2019).

2000’li yıllara büyük ekonomik sıkıntılarla başlayan Türkiye ilerleyen birkaç yıl içinde izlediği politika ve kalkınma hareketleriyle ekonomik, siyasal, sosyal ve toplumsal kalkınmaların hızlı ilerlemesini ve gelişmesini sağlamıştır. Bu yıllar dünyada yaşanan gelişmelerle birlikte ülkemizde de yoğun çalışmaların yapıldığı yıllar olmuştur (Kurnaz, 2014). Fakat yıl 2008’de tüm dünyayı derinden etkileyen ekonomik krizin baş göstermesi büyük dünya ülkelerinin yanı sıra Türkiye için de olumsuzluklara sebep olmuş ve kalkınma hızının yavaşlamasıyla sonuçlandırmıştır. Bu tarz küresel etmenlerden gelişmekte olan ülkeler gelişmiş olanlar kadar finansal yönden olumsuz etkilenmemektedir. Bunun ise sebebi ekonomilerinin gelişmiş ülkeler kadar yoğun ve ayrıntılı olmamasıdır. İşsizlik oranı 2000’li yılların başlangıcında dünya genelinde %6 oranlarında bir seyir göstermekteydi. 2001 yılında yaşanan kriz sonrası Türkiye verisinin %10,7 olduğu ifade edilirken sonraki yıllarda gösterilen hızlı gelişme faaliyetleri sonucu yeniden düşüş yaşandığı söylenmektedir. Fakat dünyada yaşanan çalkantılı ekonominin bu işsizlik oranı verilerini yeniden çift haneli rakamlara yükselttiği de ifade edilmektedir (Çiçen, 2018; Özatay, 2015; Akgeyik, 2019).

Sosyo-ekonomik anlamda 2000’li yıllarda uygulanan ve gerçekleştirilmesi amaçlanan programların hedefinin ekonominin devamlı ilerlemesini sağlamak, kullanılan kaynaklardan elde edilen ürünlerin verimliliğini yükseltmek, dış ülkelerle mücadele edebilecek güce sahip olmak ve rekabeti tetikleyebilecek çalışmalar gerçekleştirebilmek olduğu dile getirilmektedir. Bu doğrultuda uluslararası sahada kendimize kalıcı bir yer bulabilmenin ve ilerlemenin sürekliliğini sağlamanın ise en temel hedeflerimiz arasında olduğu belirtilmektedir (Akgeyik, 2019). Refah düzeyi yüksek bir toplum olarak küresel dünyada diğer milletlerle mücadele edebilmenin ve çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşabilmenin yolu da ancak eğitimle mümkündür. Planlı bir eğitim vasıtasıyla 21. yüzyılın bilgi ve teknolojisine uyum sağlayabilecek vasıflı insan gücü yetiştirmek amaçlanmakta ve ihtiyaç duyulan temel niteliklerin edindirilmesi hedeflenmektedir (Öztürk, 2017).

Tüm bu gelişmeler ve kalkınma hareketleri eğitimin ilerlemesine ve gelişmesine katkı sağlayarak eğitim vasıtasıyla daha refah ve gelişmiş bir millet olabilme yolunda olumlu çalışmaların meydana gelmesine sebep olmuştur.

Bu anlamda Çağdaş Eğitim Dergisi 1976 yılından 2013 yılına kadar geçen süre boyunca yayımlanmaya devam etmiş ve yayımlandığı dönem aralığındaki eğitim sorunlarına, kültürel yapıya ve toplumsal yapılanma sürecine ışık tutmuştur. Çağdaş Eğitim Dergisi'nin son 13 yıllık sürecinin eğitim sorunları açısından incelenmesi dönemin eğitim tarihimize olan yansımalarını aydınlatırken şu anki sistemimizde yaşadığımız problemlerin kaynağını bularak çözüm sağlama konusunda oldukça faydalı olacaktır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın temel amacı, 1976 yılından başlayarak 2013 yılına kadar devam eden bir süreçte yayımlanan Çağdaş Eğitim Dergisi'nin son 13 yılda yayımlanan sürecini (2000-2013) göz önünde bulundurarak eğitim sisteminde mevcut olan problemlere yönelik genel bir değerlendirme yapmaktır.

2000- 2013 yıllarını kapsayan süreçte:

1. Çağdaş Eğitim Dergisi'nde belirtilen yıllar arasındaki süreçte eğitim politikası ile ilgili ele alınan problemler nelerdir?
2. Çağdaş Eğitim Dergisi'nde belirtilen yıllar arasındaki süreçte Türk eğitim sistemi ile ilgili ele alınan problemler nelerdir?
3. Çağdaş Eğitim Dergisi'nde belirtilen yıllar arasındaki süreçte öğretmenlik meslek algısı ile ilgili ele alınan problemler nelerdir?
4. Çağdaş Eğitim Dergisi'nde belirtilen yıllar arasındaki süreçte eğitim bilimleri alanı ile ilgili ele alınan problemler nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim bir toplumun hangi alanda ilerleme göstereceğine, küresel dünyada diğer milletlerle mücadele edebilmek için nasıl bir yol izleyeceğine ve milletine olumlu yönde davranışlar kazandırmayı hedefleyerek onları hangi yönde şekilleneceğine karar verebilecek güçlü bir unsurdur. Hızla gelişen ve değişen dünyanın ilerlemelerine ayak uydurabilmek için araştıran, sorgulayan, eleştiren ve daima yeniliklere uyum sağlayabilecek bireyler yetiştirmek ise en temel amaçları arasındadır (Sarıbaş &

Babadağ, 2015). Günümüz toplumunda bilimin gelişmesi ve daha ileri seviyelere ulaşmasında önemli bir araç olan dergiler, nesilden nesle aktarılabilmesi ve ulaşılabilir olması bakımından bilimsel çalışmaların devamlılığı için vazgeçilmez bir öneme sahiptir (Doğan & Tok, 2018). Alanyazın incelendiğinde Türk eğitim tarihini konu olarak işleyen çok sayıda farklı derginin bulunduğu gözlenmiştir. Bazı çalışmalarda bu farklı dergilerin eğitim sistemine olan yansımaları analiz edilmiş fakat uzun bir süre eğitim tarihimizin inceliklerini konu edinen Çağdaş Eğitim Dergisi'nin bu analizlerden herhangi birine konu olmadığı fark edilmiştir. Örneklemimizin yaklaşık 37 yılı kapsayan büyüklükte olması, bütün yıllardaki yayınlara ulaşmanın zor olması, zaman açısından ekonomik olması ve detaylı bir analiz yapılabilmesine imkân vermesi nedeniyle 2000 yılından başlayarak derginin yayımlanmasının son bulduğu 2013 yılına kadar olan süreç bu araştırma kapsamına dahil edilmiştir. Bu araştırma Çağdaş Eğitim Dergisi'nin yayımlanmaya devam ettiği 2000-2013 yılları arasını göz önünde bulundurarak bu yıllar arasında eğitim alanında karşılaşılan sorunları, bu sorunların nelerden kaynaklı olduğunu, sorunlara yönelik çözüm önerilerini, bu yıllar arasında gerçekleşen eğitimle alakalı önemli gündem maddelerini ve derginin yayımlandığı bu yıllarda öğretmenlik mesleğine yönelik yaklaşımları detaylı olarak incelemeyi amaç edinmiştir. Aynı zamanda bu incelemelerin günümüz eğitim sistemini anlamada ve anlamlandırmada büyük öneme sahip olacağı düşünülmüştür. Yakın geçmişte yayımlanan bu önemli derginin eğitim açısından analizini yapmak günümüz eğitim sisteminin mücadele ettiği bazı sorunların çözümüne fikir oluşturup önemli katkılar sağlayacaktır.

1.4. Tanımlar

Dergi: Dergi, Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanan Türkçe sözlükte (1998); “siyaset, edebiyat, teknik, ekonomi gibi konuları inceleyen ve belirli aralıklarla çıkan süreli yayın, mecmua” olarak tanımlanmıştır.

Süreli Yayın: Süreli yayın, Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanan Türkçe sözlükte (1998); “belirli aralıklarla çıkan, tamamlanma sorunu bulunmayan ve her sayısı birden çok yazarın yazılarından oluşan bir yayın türü” olarak tanımlanmıştır (TDK, 1998).

1.5. Varsayımlar

Bu araştırma sürecinde çalışma konusunu oluşturan Çağdaş Eğitim Dergisi'nin eğitime olan genel bakış açısını ve eğitim sorunlarını incelemenin bugünkü eğitim sistemimizin anlaşılmasında büyük bir öneme sahip olduğu düşünülmüştür. Ayrıca dergide yansıtılan eğitim sisteminin değerlendirilmesinin derginin yayımlandığı süreçteki sosyo-ekonomik, kültürel, toplumsal ve siyasal yapının daha iyi anlaşılacak şekilde geçmişten günümüze doğru eğitime genel bir bakış açısı kazandırabileceği yönünde değerli katkılarının olacağı varsayılmıştır.



BÖLÜM II

GENEL BİLGİLER

2.1. Türkiye’de Eğitim Dergiciliği ve Önemi

Türkiye’de eğitim dergiciliğinin başlaması Osmanlı’nın II. Mahmut zamanları kadar eskilere dayanmaktadır. II. Mahmut hükümdarlığı sürecinde yabancı gazetelerin dönemin siyasi olayları üzerindeki derin etkisini ve aktarım gücünü fark etmiş ve bunu kendi siyasi amaçlarını gerçekleştirmek için bir araç olarak görmüştür. Daha sonrasında gazetelerin ilk örnekleri dönemde görülmeye başlamış ve hemen ardından daha detaylı, yoğun inceleme ve çözümlenmeler yapmak amacıyla ilk dergi örnekleri de görülmeye başlamıştır (Demir K. , 2016).

Modernleşme kavramının yaygınlaşmasında oldukça önemi bir yeri olduğu düşünülen basın ve süreli yayın örneklerinin görülmesi batı ülkelerinde 17. yüzyıla dayanırken ülkemizde bunların örneklerinin ortaya çıkışı yaklaşık iki yüzyıl sonrasına denk gelmektedir. Bunun en belirgin sonucunun ise toplumun modernize olmasının gecikmesi olduğu düşünülmektedir (Güçlü, 2011, s. 7).

Tanzimat dönemi kültürel anlamda aydınlanmaların yaşanmasında büyük önem arz eden ilk Türk dergicilik örneklerinin ortaya çıktığı dönem olarak bilinmektedir. Avrupa ve Türk dergilerinin ilk örnekleri incelendiğinde aralarında büyük farklılıklar olmadığı dikkat çekmektedir. Türk ve Avrupa toplumlarının ilk dergi örneklerinin ortak noktasının bilimsel dergilerle dergicilik tarihine başlaması olduğu görülmektedir (Şimşek H. , 2001).Osmanlı döneminde yayımlanan gazetelerin ardından bilinen ilk Türkçe dergi 1849-1851 yılları arasında 28 sayı olarak yayımlanan ve bir tıbbi dergi özelliği taşıyan Vaka-yı Tıbbiye dergisi olarak bilinmektedir. Ardından 1862 yılında Tanzimat dönemi aydınlarının kendi duygu ve düşüncelerini aktararak her türlü pozitif bilim ve batıda gerçekleşen ilerleme ve gelişmeleri açıklamak amacıyla yayımladıkları ve bilimsel bir dergi niteliği taşıyabileceği düşünülen Mecmua-i Fünun dergisi yayımlanmıştır. Mecmua-i Fünun dergisinin iki yıl süresince yayımlandığı ve elli sayı

olarak çıkarıldığı belirtilmektedir(Yapar Gönenç, 2007). Mecmua-i Fünun dergisinin yayımlanması ile birlikte yayımlanan dergi yelpazesi genişlemiş ve çeşitli alanlara yönelik farklı dergiler ortaya çıkmaya başlamıştır. Ayrıca dergide fizik, kimya, ruh bilimi, felsefe, sosyoloji, coğrafya ve tarih gibi konuları içeren makalelerin yazıldığı görülmektedir. Aynı dönem içinde Mecmua-i Fünun dergisine karşıt olarak çıkarılan Mecmua-i İbritleme dergisi ile birlikte Takvim-i Ticaret, Cüzdan, Ayine-i Vatan dergileri bulunmaktadır (Şimşek H. , 2001).

1862 yılında Mustafa Refik tarafından çıkarılan Mirat isimli dergi Türk dergiciliğinde ilk resimli dergi olma özelliğine sahiptir. 1863 yılında sadece on sayı olarak yayımlanabilen Musiki-i Osmani dergisi ise ilk müzik dergisi olarak bilinmektedir. 1864 yılında Harbiye Nezareti tarafından yayımlanan ve yayımlanmasında Fuat Paşa'nın oldukça büyük emeği olan Ceride-i Askeriye dergisi ise ilk resmi olarak yayımlanan dergi unvanına sahiptir. Bilinen ilk çocuk dergisi bir gazetenin haftalık eki olarak 1869 yılında yayımlanan Mümeyyiz isimli dergidir. Bu çocuk dergisi 49 sayı çıkmış ve yayımlandığı süre zarfında oldukça beğeni toplamıştır (Yapar Gönenç, 2007).

Türkiye'de dergicilik hareketine ışık tutan dönemin Tanzimat dönemi olmasına karşın esas fikir dergiciliğinin oluşumunun II. Meşrutiyetten sonra geliştiği varsayılmaktadır. II. Meşrutiyetten sonra Osmanlı toplumunda dergicilerin yayımlanmalarının artması süreli yayımlara olan talebin de aynı doğrultuda arttığını göstermektedir(Güçlü, 2011).

Cumhuriyetin ilanı ile birlikte Türk basınının daha teknik, daha olgun fikir ve düşünceleri içine alan gelişme dönemine girdiği düşünülmektedir. Ayrıca Cumhuriyetin kurulmasının ardından Millî Eğitim Bakanlığı'nın da eğitim alanında dergi çıkarma girişimlerinin olduğu görülmektedir. Bilim dergisi İstanbul Muallimler Yardımlaşma Birliği tarafından eğitim amacıyla aylık olarak yayımlanan mesleki bir dergi özelliği taşımaktadır. Eğitim Hareketleri dergisi 1955 ile 1980 yılları arasında 25 yıl süre ile ayda 10 sayı olacak şekilde okulun, ailenin ve toplumun eğitim davalarını savunmak amacıyla yayımlanan bir dergidir. Emekli Öğretmen Dergisi 1956 yılında kurulmuş olan Emekli Öğretmenler Cemiyeti'nin yayın organı olarak 1959 yılında çıkarılmaya başlamıştır. Başlangıçta on beş günde bir olarak çıkarılan fakat sonrasında aylık olarak yayımlanması devam eden Fikirler Dergisi 1927 yılında ilim ve sanata yönelik çalışmalarını yayımlanmaya başlamıştır. Aylık bir kültür dergisi olarak bilinen İmece ise 1961 yılında yayın hayatına başlamıştır. 1947 ile 1951 yılları arasında yayımlanan

Öğretmen Dergisi aylık olarak yayımlanan mesleki bir dergi özelliği taşımaktadır. 1973 ile 2005 yılları arasında iki ayda bir Pedagoji Derneği tarafından yayımlanan Pedagoji Dergisi ise eğitim alanında yayımlanan bir dergidir. 1951 ile 1958 yılları arasında yayımlanan Türkiye'nin sahip olduğu ilk ve kıymetli eğitim dergilerinden biri olan Tedrisat Mecmuası ise aylık olarak faaliyetleri yayımlanan meslek ve kültür dergisidir. 1934 ile 1979 yılları arasında haftalık olarak yayımlanmaya devam eden Yeni Adam dergisi ise bir fikir gazetesi olarak nitelendirilmektedir (Hesapçioğlu & Deniz, 2008).

Cumhuriyet dönemi dergiciliğinde önemli katkıları olan diğer dergilerimiz ise şu şekilde sıralanmaktadır; Okul ve Ulus, Öğretmen, Okul ve Öğretmen, Uyanış, Yeni Kültür, Yeni Okul, Yeni Öğretmen ve Yeni Türk Mecmuası. Dergicilik hayatına 1976 yılında başlayan Cumhuriyet döneminde yayınlanmaya devam eden ve yakın geçmişteki dergicilik anlayışına ışık tutan eğitim dergilerinden birisi de ülkemizin yetiştirdiği kıymetli eğitimcilerimizden Hüseyin Hüsnü Tekışık tarafından çıkarılan Çağdaş Eğitim Dergisi'dir.

2.2. Hüseyin Hüsnü Tekışık'ın Hayatı ve Eserleri

2.2.1. Hüseyin Hüsnü Tekışık'ın Hayatı

Hüseyin Hüsnü Tekışık 1928 yılında Giresun ilinin Şebinkarahisar ilçesinde doğmuştur. Babası bir polis memuru olan İsmail Hakkı Bey annesi Şaziye Hanımdır. Tekışık'ın çocukluk yılları doğduğu ilçe olan Şebinkarahisar' da geçmektedir. Tekışık'ın aile kökenlerinin yerleşim yeri olan Dulundas köyünde okul açılmasına vesile olarak kendi ve civar köylerdeki çocuklara okuma ve yazma öğretmiştir. Tekışık'ın büyük dedesi Hüseyin Hamdi Efendi Kayseri medresesindeki eğitim öğrenimini tamamladıktan sonra Şarkikarahisar Rüştüyesinde öğretmen ve müdür olarak göreve başlamıştır. Hüseyin Hüsnü' ye ismi verilen dedesi ise yine Kayseri medresesindeki eğitimini tamamladıktan sonra Şarkikarahisar Rüştüyesinde öğretmenlik mesleğine başlamış, müdür yardımcısı olarak da görev yapmıştır. Bütün bu geçmiş bilgiler ışığında Tekışık ailesinin eğitim hayatına olan katkılarınının 17. yüzyıla dayandığı ve oldukça önemli hizmetlerle eğitim öğretim hizmetlerinde buldukları görülmektedir. Hüseyin Hüsnü Tekışık'ın dört tanesi babasının ilk eşinden, üç tanesi ise kendi annesinden olmak üzere yedi kardeşi bulunmaktadır. Yaşadığı ilçede doktor ve hastane bulunmaması sebebiyle ilkokul yıllarında yaşadığı kabakulak rahatsızlığı sonucu sağ kulağındaki işitme duyusu zarar

görmüştür (Canerik, 2011). Tekışık'ın öğretmenlik mesleğine olan ilgisinin ilk olarak oluştuğu yer ikinci sınıf sonunda gittikleri Dona köyünün Akçakoca yaylasıdır. Dona köyünde okul olmaması sebebiyle okuma yazma bilmeyen çocuklara zorlu şartlarda okuma yazma öğretmiştir (Tekışık, 2010a, s. 11).

Hüseyin Hüsnü Tekışık 1941-1942 eğitim öğretim yılı sonunda ilkokulu bitirmiştir. Ortaokul yılları şehit düşen ağabeyi ve ağabeyinin acısı sonucu hayata gözlerini yuman babasının vefatı sebebiyle oldukça zorlu geçmiştir. Bu psikolojik zorlukların yanı sıra 2. Dünya Savaşının yokluk ve sefaleti beraberinde getirmesi onu ve annesi ile birlikte yaşadıkları hayatı da olumsuz etkilemiştir. Fakat zor şartlar altında da olsa ders çalışmalarına devam etmiştir. 1945 yılında ortaokul eğitimini tamamlamış ve aynı yıl öğretmenler kurulunca yapılan değerlendirme sonucu öğretmenleri tarafından başarılı öğrenciler arasında seçilmeye hak kazanarak Sivas Öğretmen okuluna burslu öğrenci olarak gönderilmiştir (Tekışık, 2010a, s. 16).

1945 yılında Sivas Öğretmen Okulunda eğitimine başlan Tekışık burada öğrenim göreceği süre boyunca başarılı ve çalışkan bir öğrenci olmak için elinden gelen gayreti göstermeye karar vermiştir. Ve o yıllardaki duygularını Tekışık (2002c) şu şekilde ifade etmiştir;

Sivas Öğretmen Okulunda üç yıl okuduk. Okulumuz yatılıydı... Havası da ruhu da başkaydı yatılı okulun... Sanki eğitim, öğretim 24 saatti... O üç yılda bizlere öyle bir eğitim, öyle bir vatan, millet, bayrak ve Atatürk sevgisi verilmiş; öyle bir meslek ve hizmet ideali kazandırılmıştı ki, mezun olunca bizler millî eğitime hizmet sevdalısı idealist öğretmenler olmuştuk... Anadolu'nun her köşesine, dağ başlarındaki ıssız köylerine seve seve gitmiş ve oralarda yıllarca görev yapmıştık... Ve yarım asırdan beri de hizmet sevdasının peşinde hizmete doyamadık, yorulmadık (s. 1-2).

Tekışık'ın Sivas Öğretmen Okulunda edindiği düşünce yapısına ve felsefeye dayanarak Atatürk'ü ve onun ilkelerini severek benimsediği, devletine ve milletine bağlı bir genç olduğu, hangi şartlar altında olursa olsun vatan topraklarında görev yapmayı istediği, yeni bilgiler edinmek için sürekli okuduğu, araştırdığı ve düzenli çalışarak disiplinli bir birey olduğu, derslerdeki çalışkanlığının yanı sıra ders dışı etkinliklerde de rol olmaya çalıştığı, öğretmenlik meslek etiğine uygun hareket etmeye özen gösterdiği ve yazarlık

geçmişinin oluşmasına öncü olan not alma becerisini edindiği ifade edilebilmektedir (Canerik, 2011).

Sivas Öğretmen Okulundan mezun olduktan sonra atama dilekçesine “istediği il” sorusunun karşısına cevap olarak “vatanımda bayrağımın dalgalandığı her yer” yazarak öğretmenlik mesleğine duyduğu sevgi ve koşulsuz hizmet arzusunu göstermiştir. 1948 yılında öğretmen okulundan mezun olarak Bingöl ilinin Bahçe Köyü’ne öğretmen olarak atanmıştır. Göreve başlamak için gittiği Bahçe Köyü’nde okul yerine 30-35 metre karelik bir samanlığın eğitim öğretim faaliyetinin yapıldığı yer olarak kullanıldığını görmüştür. Öğrencilerin sıra olarak kullandıkları taşları atarak onlara meşe sıriklarından sıralar ve şeker sandığı tahtalarından da yazı tahtaları yaparak öğrencilere sınıf ortamı oluşturarak görevine başlamıştır. Sınıftaki ilk işinin bavlunda getirdiği Atatürk resmini duvara asmak ve yanında getirdiği Türk bayrağını öğrencilerinin yardımı ve uzun kalın bir sırik aracılığıyla göklere dikmek olduğunu ifade etmiştir. Bu vasıta bu yoksul köyde görevine başlamıştır (Tekışık, 2012a).

Bilgöl’de öğretmenlik mesleğini yapmaya başlayan Tekışık aynı yıl Ayten Balcı ile nişanlanmıştır. 1949 yılı yaz tatilinde evlenerek dönmüştür Bahçe Köyü’ne. Bu duruma çabuk alışan Ayten Hanım köylü kadınlara okuma yazma ve dikiş nakış öğretmeye başlamıştır. 1950’ de ağustos ayı sonunda Bahçe Köyü’nde yapıyor olduğu öğretmenlik görevinden Karlıova İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü görevine atandığı resmi yazı ile duyurulmuştur. Karlıova’nın 30-40 haneden oluştuğu, fırının, otelin veya restoranın olmadığı, karın yoğun olarak yılın altı ayı varlığını sürdürdüğü, oldukça yoksul bir ilçe olduğunu dile getirmiştir (Tekışık, 2012a). İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve Merkez İlkokulu’nun oldukça küçük iki odadan oluşan bir tahta yerleşim yerinden oluştuğunu dile getirmiştir. Sabahları 1, 2 ve 3. sınıf öğrencilerinin öğrenim gördüğünü o esnada ise kendisinin müdürlük görevinin sorumluluklarını yerine getirdiğini, öğleden sonra ise 4 ve 5. sınıflarla öğretmenlik mesleğini icra ettirmeye devam ettiğini ifade etmiştir (Canerik, 2011).

Hüseyin Hüsnü Tekışık İlçe Milli Eğitim Müdürü olarak göreve başladığında ilçenin yazı makinesi olmaması sebebiyle 10 TL taksit ile toplam 40 TL’ye eski bir yazı makinesi olarak görevinin sorumluluklarını eksiksiz yapmaya gayret etmiştir. Tekışık (2012a) “Bu yazı makinesi, meslek ve yazarlık hayatımın temel taşlarından biri oldu!..” (s. 3) şeklinde bir ifade kullanarak o anki duygu, düşünce ve yaşam şartlarının eğitimci

ve yazar kimliğinin şekillenmesinde oldukça kıymetli etkileri olduğunu dile getirmektedir.

17 Kasım 1952 yılında karlı bir günde Karlıova'da hastane olmaması ve ebe bulunacak şartların olmaması sebebiyle köylü bir kadın tarafından kızı Betül dünyaya getirilmiştir. 1954 yılında yedek subay olarak askere çağırılmıştır. Vatani görevini tamamladıktan sonra Giresun ilini Alucra ilçesine atanmıştır. Giresun'da görev yapmaya devam ederken Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü sınavlarına girerek mülakata çağrılmaya hak kazanmıştır. Mülakatın başarılı geçmesi sonucu Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü eğitimine başlamıştır. Eğitimine başladığı yıllarda İlköğretim Genel Müdürlüğü Mevzuat Şubesi'nde de görevlendirilmesi sonucu ikisini bir arada yürütmekte zorlanması sebebiyle Gazi Eğitim Enstitüsü'ndeki eğitimine bir süre ara vermek zorunda kalmıştır. Bir süre sonra tekrar aynı okula öğrenci olarak başvuran Tekışık yine başarılı olarak öğrencilik hayatına başlamış ve 1959 yılında Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'nden mezun olmuştur. Ardından ilk ilköğretim müfettişliği görevi olan Sivas iline atanmıştır (Canerik, 2011).

Sivas'ta kızı Işıl da dünyaya gelerek aileleri büyümüştür. 1961 yılında başlanan program geliştirme çalışmalarında yer alması için İlköğretim Genel Müdürlüğüne Ankara iline davet edilen Hüseyin Hüsnü Tekışık, İlköğretim Genel Müdürlüğü Eğitim Şubesi Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilmiştir. Daha sonrasında 1963 yılında müfettiş olarak başkente atanmıştır. Yine aynı yıl aile üyelerinin en küçüğü Işık dünyaya gelmiştir (Canerik, 2011).

1975 yılında emekli olmuştur. Emekli olduktan sonra Çağdaş Eğitim Dergisi çıkarmaya başlayarak milli eğitimdeki sorun ve sıkıntılara çözüm önerileri aramaya başlamıştır. 2005 yılında 78 yaşındayken kanser hastalığına yakalanmıştır. Ani bir rahatsızlığı sebebiyle uzun süre yoğun bakımda kalmış ve yaşama isteği ve azmi sonucu kanser hastalığını yenmiştir. Tedavisi esnasında vefalı geçmiş dostlarının ziyaretlerinin kendini oldukça mutlu ettiğini dile getirmiş ve bu zorlu hastalık süreci sonrasında iyileşerek sağlığına kavuşmuştur (Tekışık, 2010a).

Meslekte görev yaptığı süre zarfı boyunca ve emeklilik yaşamı süresince sürekli çalışmalarına devam ederek üretmeye ve çalışmaya devam etmiştir. 86 tane öğretmen meslek kitabı ve okul kitabı yazarak eğitim dünyasına paha biçilemez katkılarda bulunmuştur. Yazmış olduğu kitaplardan elde ettiği gelirlerle 13 ilde 17 okul, 1 kültür

merkezi, 1 halk eğitim merkezi, 1 rehberlik araştırma merkezi ve 1 öğretmen evi olmak üzere 21 eğitim binası yaptırarak Millî Eğitim Bakanlığı bünyesine bağlıta bulunmuştur. İlk atandığı yer olan Bahçe Köyü'nde "Ayten Tekışık" ve Karlıova Merkez'de de "Öğretmen Hüseyin Hüsnü Tekışık" isimlerinde okulların bulunmasına vesile olarak eğitime olan katkılarını isimlerinin okullarda yaşamasıyla ölümsüzleştirmiştir. Aynı zamanda Ankara'da Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı'nı kurmuştur ve bu vakfın 60 eğitimci profesör ve emekli bürokrattan oluşan Bilim Kurulu bulunmaktadır. Aynı zamanda vakıf ulusal eğitim sempozyumlarının düzenlenmesinde oldukça önemli katkılar sağlamıştır (Tekışık, 2012a, s. 3).

Eğitimci, yazar, öğretmen, müfettiş ve sayısız güzel sıfatın sahibi ve öncüsü 86 yaşındaki Hüseyin Hüsnü Tekışık 8 Eylül 2014 tarihinde Ankara'da hastalığı sebebiyle tedavi görmeye devam ettiği evinde hayata gözlerini kapatmıştır(Sabah Gazetesi, 2014).

2.2.2. Hüseyin Hüsnü Tekışık'ın Eğitimci Kişiliği

Hüseyin Hüsnü Tekışık'ın biyografisi incelendiğinde kendini ulusunun gelişmesi ve çağdaşlaşması uğruna adayan bir eğitimci göreceğimiz söylenmektedir. Öğretmenlik meslek yaşamı ve eğitim camiasında aldığı diğer roller incelendiğinde en belirgin özelliğinin çalışkanlığı ve meslek sevgisi olduğu oldukça kolay anlaşılmaktadır. Ülke sınırları içerisinde Türk bayrağının dalgalandığı her yerde tereddüt etmeksizin görev yapacağını ifade etmesi mesleki arzusunu açıkça görebileceğimiz ifadeleridir. Oldukça disiplinli çalışkan, zamanı iyi yöneten, her bir noktayı kâğıda not eden ve daima planlı bir karakter özelliğine sahip olduğu ifade edilmektedir. Aile ve aile kavramını oldukça önemseyen Tekışık toplumun temel yapı taşı olan aileye verilen değer her şeyin üstünde olması gerektiğini savunmaktadır. 1950'lerde ilk mesleki hayatına başlaması ve yazarlık geçmişinin oluşmasına vesile olacak olan daktilo alması yaşamındaki önemli dönüm noktalarındandır (Kavak Y. , 2015).

Tekışık'ın tarih sevgisi, ülkesine ve milletine karşı sorumluluklarını en kusursuz şekilde yerine getirme isteği ve Atatürk ve cumhuriyete olan bağımlılık duygularının daha ortaokul yıllarında kendini gösterdiği, öğretmen lisesinde ise bu duyguların daha büyük istek ve hevesle devam ettiği ifade edilmektedir (Canerik, 2011).

Hüseyin Hüsnü Tekışık öğretmenin kendi mesleki kişiliğinin oluşmasında etkisi olan ve onu derinden etkileyen eğitimcilerin ise ilk olarak 1. sınıfta kendisine ders veren sınıf

öğretmeni Nuriye İlhan ile başlayarak, 3. sınıfta kendisine başarılarından dolayı ödül veren ilkokul müdürü Hilmi Ataün, tarih sevgisi, vatan, millet ve devlet sevgisini kendisinde yoğun olarak hissetmesine vesile olarak onu etkileyen tarih öğretmeni Necip Aşkın, doğa ve canlı sevgisini kendisine aşıl原因an biyoloji öğretmeni Yahya Kızılsümer, matematik dersine olan başarısını gözlemleyen ve bunu gösterebilmesine fırsat veren matematik öğretmeni Etem Dinçer, Atatürk ve cumhuriyet sevgisinin ondaki varlığını şiirlere döktüren Türkçe öğretmeni Çoşkun Ertepinar, Sivas Öğretmen Lisesi'nde öğretmenlik meslek derslerindeki etiği kendisine öğreten ve idealist bir öğretmen olarak yetişmesinde büyük rolü olan Nuri Arısoy, Sivas Öğretmen Okulu'nun müdürü Ahmet Önertürk, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'nde kendisinin muhteşem eserler verebilecek kapasite olduğunu belirterek yazması konusunda şevklendiren Fuat Gündüzalp, Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü öğretmenlerinden Hüseyin Hüsnü Cırtı, Hasip Ahmet Aytuna, Vedide Paha Pars ve Şevket Türkyılmaz ve kendisine rol model olarak aldığı eğitimcilerden olan M. Rauf İnan, Kemal Üstün ve Tahsin Aygün ile devam eden bir isim listesinden oluştuğu belirtilmektedir (Tekışık, 2010a, s. 4).

Meslek yaşamı süresince öğretmenlik, ilköğretim müfettişliği, eğitim yöneticiliği gibi görevlerde yer alırken aynı zamanda eğitim dünyası için paha biçilemeyen eserler ortaya koymuştur. Aylık olarak yayımlanan bir meslek dergisi olan Çağdaş Eğitim Dergisi ise 1976 yılında başlayarak kesintisiz olarak 2013 yılına kadar yayımlanmaya devam etmiştir (Canerik, 2011).

Hüseyin Hüsnü Tekışık ülkemizin farklı il ve bölgelerinde yer alan okul ve kültür merkezilerinden oluşan 21 eğitim kurumu yaptırmış ve bu kurumları Millî Eğitim Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı'na bağışlayarak ulusal eğitim için kıymetli yatırımlarda bulunmuştur. Aynı zamanda kendisine atalarından kalan ve oldukça kıymetli olmaları sebebiyle paha biçilemeyen 191 cilt el yazması, 384 cilt Osmanlıca ve Arapça seriden oluşan toplam 575 ciltlik kendisine ait kitap koleksiyonunu hiç düşünmeden Milli Kütüphaneye bağışlayarak milli eğitim koleksiyonumuza muazzam eserler kazandırmıştır (Tekışık, 2010a).

Tekışık tarafından kaleme alınan meslek kitaplarına bakıldığında milli eğitimle, öğretmenlerle, öğretmenlik mesleğiyle ve eğitim yönetiminde yaşanan sorun ve sıkıntılarla ilgili söylemlerin dile getirilmektedir. Ayrıca bu durumlarla ilgili problemlere yönelik çözüm önerileri sunarak onların aşılması noktasına yardımcı

olmayı ilke edindiği görülmektedir. Bunların yanı sıra oldukça özverili ve fedakâr çalışmalar yaparak eğitim bilimleri, eğitim teknolojisi ve eğitim yönetimi gibi alanlardaki yeni gelişme ve ilerlemeleri takip ederek bunların öğretmenlere, eğitim yöneticilerine ve eğitimcilere ulaştırılarak onlarında bu gelişme ve ilerlemelerden haberdar edilmesini kendine amaç edinmiştir.

Bu değerli eğitimcinin hayatının meslektaşlarına ve eğitim camiasına güzel örnek oluşturması için mesleki yaşam süresi ve vermiş olduğu hizmetler İZTV tarafından “Tek Işık” ismiyle 2008 yılında belgesel şekline dönüştürülmüş ve sunulmuştur. Ayrıca 2009 yılında Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Tiyatrolarınca “Işık Öğretmen” ismiyle sahnelendirilmiştir (Kavak Y. , 2015).

2.3.Çağdaş Eğitim Dergisi

Hüseyin Hüsnü Tekışık eğitimle ilgili amaçlarının gerçekleştirilmesinde öncü olan Çağdaş Eğitim Dergisi’ni 1 Ocak 1976 yılında yayımlatmaya başlatmıştır. Derginin yayımlanmaya başladığı yıldan itibaren varlığını kesintisiz olarak devam ettirmesi sonucu ülkemizde en uzun süre yayımlanan eğitim dergisi konumuna gelmesine vesile olmuştur (Kavak Y. , 2015).

Çağdaş Eğitim Dergisi’ni çıkarmaya ve yayımlamaya karar veren Hüseyin Hüsnü Tekışık bu süreçte kendisine destek olan bireylerin çoğunun akademik kariyerlerine devam ettiklerini aynı zamanda araştırma, inceleme ve çalışmalarıyla derginin ilerleme ve gelişim göstermesine önemli katkıları olduğunu dile getirmektedir.

Tekışık aile üyeleri ile ortak olarak yürüttüğü Öğretmen Hüseyin Hüsnü Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfını ise 1998’de kurmuştur. Vakfın 56 eğitimci ve 8 emekli bürokrattan oluşan “Tekışık Eğitim Vakfı Bilim Kurulu” üyeleri vasıtasıyla eğitim dünyası için oldukça önemli dokuz ulusal sempozyum düzenlemiştir. Bu sempozyumlarda eğitimin geleceği ve yetişecek yeni nesiller için çözüm önerilerinde bulunulmuş, sorunlar tartışılmış, araştırma ve incelemeler yapılmıştır. Bu sempozyumları Tekışık (2012a) şu şekilde sıralanmaktadır;

1. Kasım 1995 yılında gerçekleştirilen “Eğitimin Dünyü Bugünü ve Geleceği”
2. Aralık 1996 yılında gerçekleştirilen “Eğitimde Yenilik ve Gelişmeler”

3. Mart 1998 yılında gerçekleştirilen “Eğitimde Öğretmen Yetiştirme”
4. Kasım 1998 yılında gerçekleştirilen “Cumhuriyetin 75. Yılında İlköğretim Ulusal Sempozyumu”
5. Kasım 1999 yılında gerçekleştirilen “21. Yüzyılın Eşiğinde Türk Milli Eğitim Sistemi Ulusal Sempozyumu”
6. Ocak 2001 yılında gerçekleştirilen “2000 Yılında Türk Milli Eğitim Örgütü ve Yönetimi Ulusal Sempozyumu”
7. Mayıs 2003 yılında Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi ile birlikte gerçekleştirilen “Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme”
8. Kasım 2005 yılında Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi ile birlikte gerçekleştirilen “Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu”
9. Kasım 2009 yılında Başkent Üniversitesi Eğitim Fakültesi ile birlikte gerçekleştirilen “Türkiye’nin Öğretmen Yetiştirme Çıkmazı Ulusal Sempozyumu” dur (s. 3-4).

2.3.1.Çağdaş Eğitim Dergisi’nin Çıkış Amacı

Hüseyin Hüsnü Tekışık Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde 27 yıl süresince çeşitli görevlerde hizmet verdikten sonra 1975 yılında emekli olmuş ve bir dergi çıkararak milli eğitime hizmetinin devam etmesini amaç edinmiştir (Tekışık, 2012b).

Çağdaş Eğitim Dergisi yayımlanmaya başladığı 1976 yılından itibaren yaklaşık 37 yıl süresince devam eden bir yayın geçmişi süresince Türk milli eğitimine ve eğitimcilere yardımcı olma, onlara hizmet verme ve yarar sağlama amaçlarına sahip olarak yoluna devam etmiştir. Yaptığı çalışma ve incelemelerle Türk eğitim camiası için kıymetli katkılarının olduğu yadsınamaz bir gerçek olan Çağdaş Eğitim Dergisi 1998 Ocak-298. sayısız itibari ile hakemli bir dergi olarak varlığını devam ettirmiştir. Çağdaş Eğitim Dergisi bu süre zarfı içinde Hüseyin Hüsnü Tekışık’ın dergide yayımlanan 402 baş makalesi bulunmaktadır. Bu makalelerin 202 tanesi Milli eğitim kurumunda yaşanan sorunlar ve onlara yönelik çözüm önerileri, 148 tanesi öğretmen yetiştirme süreci, öğretmenlik mesleğinde yaşanan problemler ve onlara yönelik çözüm önerileri, 30 tanesi Milli Eğitim teşkilatı, yönetim ve yönetimde yaşanan sorunlar, yönetici ve

müfettiş yetiştirme süreci ve yaşanan sorunlar, son olarak 22 tanesi ise Milli Eğitim Bakanlıklarına yazılan ve tespit edilen sorunlara ve onların çözüm önerilerine yönelik yazılan açık mektuplarla ilgilidir. Dergi incelendiğinde değinilen konuların tekrar tekrar açıklandığını dile getiren Tekışık bu yinelemelerin konu yetersizliği yüzünden değil önerilen çözüm süreçlerinin dikkate alınmaması ve var olan sorunların devam etmesi olduğunu dile getirmektedir (Tekışık, 2012a, s. 7).

Çağdaş Eğitim Dergisinin amaç ve ilkeleri şu şekilde belirlenmiştir;

1. Çağdaş Eğitim Dergisi Milli eğitim sistemimizin bünyesinde var olan ve devam etmekte olan sorun ve sıkıntıları tespit etme, onları inceleme, tartışma ve çözüm önerileri sunmayı,
2. Eğitim camiası içinde var olan her bir eğitimci ve yöneticinin yaşadığı sorun ve sıkıntıları tespit ederek onlara çözüm önerisinde bulunma,
3. Yeni mesleğe başlayacak ve meslekte devam eden öğretmenlerin mesleki bilgi, beceri ve alışkanlıklarını güncelleyerek onlara araştırma, eleştirme, sorgulama, ilerleme ve gelişmeleri takip ederek vatani ve milleti için fedakârca çalışabilecek nesillerin yetiştirilmesine destek olma,
4. Eğitim yöneticilerinin ve müfettişlerinin göreve başlamadan edinecekleri bilgi ve becerilere katkı sağlama,
5. Hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunarak öğretmenlerin eğitim ve bilişim teknolojilerindeki yenilikleri takip etmelerini kolaylaştırma,
6. Mezun olan öğretmenlerin eğitim süreçlerinin devam etmesi konusunda şevklendirme,
7. Özellikle eğitim fakültesi üniversitesi akademisyenlerinin inceleme ve araştırmaları sonucu yazdıkları makaleleri yayımlayarak alana katkı sağlama,
8. Görevleri devam eden öğretmenlerin tecrübelerini diğer öğretmenlerle paylaşma,
9. Eğitim ile ilgili yeni gelişmeleri yayımlama,
10. Eğitim ile ilgili olay ve haberlerin yayılmasını ve haberdar olunmasını sağlama gibi vasıflar üstlenmiştir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nin ilkeleri ise 2012 Mayıs ayı sayısında şu şekilde sıralanmıştır;

- Maddi hiçbir fayda gözetmeksizin milli eğitimin ilerlemesi ve gelişmesi için hizmet vermek,

- Her zaman bilimsel ilkeler doğrultusunda hareket ederek eğitim ve gelişimden yana olmak,
- Her zaman nesnel davranarak milli eğitimden yana hareket etmektir(Tekışık, 2012b).

2.3.2. Çağdaş Eğitim Dergisi'nin Biçimsel Özellikleri

Çağdaş Eğitim Dergisi'nin biçimsel görünümü için dış kapağı incelendiğinde yıllar ve sayılar arasında önemli bir farkın olmadığı görülmektedir. Dış kapağın renkli olarak verilmesinin aksine iç sayfaların siyah beyaz renkte bir baskıyla yayımlandığı görülmektedir. Derginin ismi “Çağdaş Eğitim Aylık Eğitim-Öğretim Dergisi” olarak büyük harflerle kapağın üst kısmında yer almaktadır. Ayrıca Türkçe olarak yazılan dergi isminin üst tarafında “Contemporary Education Journal” olarak İngilizce karşılığı da yer almaktadır. Fakat İngilizce olarak karşılığın daha önceki sayılarda yer almadığı görülmektedir. Dergi isminin hemen altında yayımlandığı yıl, yayımlandığı sayı ve hangi ayda yayımlanmış olduklarının bilgisine de yer verilmiştir.

Kapağın sol köşesinde düşünen bir adam resmi ve düşünen adam resminin hemen üst tarafında bir kız ve bir erkek öğrenciden oluşan daha küçük bir resim yer almaktadır. Dergi kapağında var olan bu resimlerin derginin anlam ve önemine dikkat çekmek için yapılmış olduğu varsayılmaktadır. Bu sebeple kapakta bulunan resimlerin eğitimle alakalı düşünülmesine yol açmak istendiği için yer aldığı düşünülmektedir. Ayrıca kapağının en alt bölümünde “Çağdaş Eğitim Dergisi Tekışık Yayıncılık A.Ş. ve Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayın Organıdır” şeklinde mühürlü bir ifade kullanılmıştır.

Kapak resminin sağında her bir yıl için ayrı bir ön söz ve sözün hemen altında kime ait olduğunun ismi yer almaktadır. 2000, 2002, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yılı kapaklarında kendi sözlerine yer veren yazar, 2001, 2005 yılı kapaklarında Mustafa Kemal Atatürk'ün, 2004 yılı kapağında Milli Eğitim Bakanı Avni Akyol' un, 2006 yılı kapağında ise Ahmet Çelebi'nin sözlerine yer vermiştir. 2003 yılında kapak üzerine yazılmış özlü bir söz bulunmamaktadır. Bunun yerine 15-16 Mayıs 2003 tarihinde Sivas'ta gerçekleşecek olan “Çağdaş Eğitim Sistemlerinde Öğretmen Yetiştirme Ulusal Sempozyumu” yazısı yer almaktadır.

Derginin iç kapağında öncelikle dergi sahibinin, genel yayın koordinatörü ve yazı işleri müdürünün, yayın yönetmeni ve yazı işleri müdürünün, danışma kurulunun ve hakem kurulunun isimleri yer almaktadır. İç kapakta her bir sayıda yer alan makaleler ve makalelerin yazarlarına yer verilmiştir. Diğer bir sayfada ise “okuyucularımızın ve abonelerimiz dikkatine” şeklinde bir ifadeyle birlikte abone olmak isteyenlerin ne yapması gerektiği ve hangi yolları izleyecekleri kısaca anlatılmış ve gerekli bilgiler verilmiştir.

Dergide yer alan makalelerin genel olarak başyazar ve dergi sahibi Hüseyin Hüsnü Tekişik’a ait olduğu görülmektedir.

Dergide yer alan makaleler incelendiğinde eğitim alanında inceleme ve çalışma yapan bilim insanlarıyla sınırlı kalmayıp mesleki süreçleri boyunca çalışan ve mesleğin içinden olan öğretmenlerin de sorun ve sıkıntılarına değinildiği görülmektedir. Bu da ülkenin hangi bölge ve şehri olursa olsun çeşitli öğretmenlerin yazı ve makalelerine yer verildiği görülmektedir. Ara ara dergide reklam ve ilan afişlerine yer verildiği görülmektedir. Çok sık olmamakla birlikte dergide makale ve yazıların yanı sıra şiir ve hikayelerde yer almaktadır. Fakat son yıllara doğru şiir, resim ve hikayelerin yok denecek kadar azaldığı görülmektedir. Ankara’ da basılan derginin sayfa sayısı genel olarak 40 ile 50 arasındadır.

İlk olarak 1 Ocak 1976 tarihinde yayımlanmaya başlayan Çağdaş Eğitim Dergisi yaklaşık 37 yıl boyunca kesintisiz olarak yayımlanmaya devam ederek Türkiye’nin en uzun süre yayımlanan ve aralıksız devam eden dergisi haline gelmiştir. Çağdaş Eğitim Dergisi Aralık 2012 tarihiyle 403. sayısını tamamlamıştır.

2.3.3. Çağdaş Eğitim Dergisi’nin İçerik Özellikleri

2.3.3.1. Çağdaş Eğitim Dergisi’nin Yazar Kadrosu

Çağdaş Eğitim Dergisi’nde yayımlanan yazı ve makalelerin yazarları eğitim camiası için önemli katkı sağlamış, eğitim, pedagoji ve formasyon alanlarında yeterli donanıma sahip, öğretmenlik meslek saygı ve sevgisini ön planda tutan bireylerden oluşmaktadır. Dergi incelendiğinde bir grubun oluşturduğu kitleye yoğunluk verilmeden her alandan ve konumdan yazarın yazılarına yer verildiği görülmektedir. Ayrıca dergide ara ara

yurtdışından bireylerin de yazılarına yer verilmiş ve yurt dışından olan yazarların çok fazla olmadığı da dikkat çeken unsurlardan olmuştur.

Dergide makale sayıları incelendiğinde dört makaleden fazla makalesi yayımlanan yazarlar; Hüseyin Hüsnu Tekışık, Ata Yavuz, Ahmet Şahin, Fitnat Kaptan, Neriman Aral, Gülay Ekici, Feyyat Gökçe, Gülen Baran, Zeynep Karataş, Ali Sabancı, Aydoğan Ataüinal, Aynur Bütün Ayhan, Aysel Ferah, Burhan Akpınar, Emin Sağlamer, Figen Gürsoy, Hünkâr Korkmaz, Sadegül Akbaba Altun olarak belirlenmiştir. Ayrıca 2000-2013 yılları arasında 550 farklı yazarın da Çağdaş Eğitim Dergisinde makalesinin yer aldığı görülmüştür. Dergide makale sayıları bakımından en fazla olan yazarların niteliklerine bakıldığında ilköğretim müfettişi, şube müdürü, MEB yüksek öğretim genel müdürü, çocuk gelişimi bölümü öğretim üyesi, MEB müşaviri, MEB danışma kurulu üyesi, öğretim elemanı, eğitim enstitüsü bölüm başkanı gibi görevlerde yer aldıkları tespit edilmiştir. Dergide makalesi yayımlanan yazarların eğitim alanında yeterliliği olan ve donanım sahibi bireyler arasında yer aldıkları ve alana paha biçilemez katkılarının olduğu görülmektedir.

2.4. 2000 ve 2013 yılları arasında Türkiye’de Görülen Sosyo-Ekonomik ve Siyasal Gelişmeler

2.4.1.Siyasal Gelişmeler

Gökçe (2004) toplum bilimlerini incelendiğinde, toplum kavramını insanların birbirleri arasında sürdürdükleri ilişkiler bütünü olarak nitelemektedir (Akt. Küçük, 2019, s. 21). Toplum insanlar tarafından meydana gelen en temel yapı taşı olduğuna göre insanların normlarının, değerlerinin, beklentilerin, isteklerinin ve ilgilerinin değişmesi toplumun da zaman içinde değişmesine sebep olmaktadır. Sosyal olarak değişmenin en belirgin unsuru ya teknolojinin ya da ideolojinin değişmesidir. Bu değişimlerin yaşanması siyasi ve ekonomik değişimlerin yaşanmasını da beraberinde getirmektedir(Küçük, 2019).

Siyasal değişim kavramının sosyal değişim ve gelişimle paralellik gösteren bir kavram olduğu varsayılmaktadır. Dünyada hızla artan insan sayısı sebebiyle belirli bir planlama ve strateji oluşturabilmek aynı zamanda örgütlenebilmek amacıyla devlet sistemleri meydana gelmiştir. Bu devlet yapılarının ve siyasi kavramların oluşmasındaki

en temel sebep sosyal yaşama şekline ve sosyal değişimlere etki eden maddesel ve tinsel değerlerdir. Bütün bunlar göz önünde bulundurulduğunda siyasal değişimin devletlerin yönetim şeklinin ve otorite yapılarının değişmesi ile olduğu nitelendirilmektedir(Küçük, 2019).

2000’li yıllar Türkiye ekonomik, siyasi, sosyal ve kültürel yaşamı için derin ve etkisi yoğun değişim ve dönüşümlerin yaşanmaya başladığı bir süreç olmuştur. 2001 yılında yaşanan ekonomik kriz sebebiyle Türkiye ekonomisi ve siyasi yaşamı ağır yaralar almıştır. Bu kriz sonrası hükümetin en temel amacı alınan yaraların sarılması ve iyileştirilmeye çalışılması olmuştur. 2002 yılında yapılacak seçim sürecinde Başbakan Bülent Ecevit sağlığı ile alakalı problemler yaşamış ve bu durum bir taraftan DSP’nin kendi içinde görüş ayrılıklarının meydana gelmesini tetiklerken diğer bir taraftan ortak yönetimdeki MHP ve ANAP arasında sıkıntıların belirginleşmesine sebep olmuştur. 2002 seçim sonuçları 1990’lı yılların siyasi yaklaşımındaki istikrarsızlığının giderilmesine ve koalisyon yönetiminin ortadan kalmasına sebep olmuştur. 2002 yılı seçiminin kazananı oyların %34.2’sini tek başına alan ve iktidara geçen 2001 yılında kurulan Adalet ve Kalkınma Partisi olmuştur. 2001 yılında yaşanan ekonomik krizin sebebi olarak görülen partiler geri plana alınırken yepyeni bir oluşumla başlangıç yapılmasına yönelik düşünceler olduğu görülmektedir. Başladığı süreçte Adalet ve Kalkınma Partisi’nin politikası elinde bulundurduğu büyük sermaye ve esnaf ve odalar ile olan etkileşimini yakınlaştırmak olmuştur. 2003 yılından itibaren Adalet ve Kalkınma Partisi Avrupa Birliği ile olan ilişkilerinde daha önceki parti koalisyonlarının öncülük ettiği reform sürecini çabuklaştırmak için çaba göstermiştir. Görev süresi tamamlanan Süleyman Demirel’in görevini devralan Ahmet Necdet Sezer dönemin siyasi koalisyon ve hükümetiyle politik sıkıntılar yaşamıştır. 2007’ de görev süresi tamamlanan Ahmet Necdet Sezer yerine Türkiye’nin on birinci cumhurbaşkanı Abdullah Gül olmuştur. 2002 ile 2007 yılları arasındaki süreçte hükümet Avrupa Birliği’ ne yönelik reform hareketlerine oldukça önem vermiş bu da desteklenen bir unsur olmuştur. Adalet ve Kalkınma Partisi 2002, 2007 ve 2011 genel seçimlerini kazanarak tek parti olarak iktidara geçmiştir (Özbay, 2016).

2.4.2. Sosyo- Ekonomik Gelişmeler

Küreselleşme kavramı toplumsal ve ekonomik yapıların ilk olarak birbirleriyle sonraki evrede ise diğer dünya pazarlarıyla etkileşime girme süreci olarak nitelendirilebilmektedir. Küreselleşme sonucu dünyanın çeşitli bölgelerinden toplumlar birbiriyle etkileşime girerek aralarında yoğun ilişkiler yaşanmaktadır. Sadece ekonomik olarak değil kültürel ve siyasal olarak da etkileri olan küreselleşme hareketleri devletlerarası ilişkilerin ilerlemesine ve yaygınlaşmasına sebep olmaktadır. Yanı sıra milletlerarası bütünleşmeyi kolaylaştırarak, ekonomik kısıtlamaların önünü açmakta, üretimin yoğunlaşmasını ve yaygınlaşmasını sağlamaktadır (Küçük, 2019). 2000’li yıllar toplumsal hareketliliğin oldukça canlı olduğu, sivil yapılanma ve örgütlenmelerin hız kazandığı, küreselleşmenin bir sonucu olarak gelişen teknoloji ve bilişim ağının ülke ekonomisini derinden etkilediği zamanlar olmuştur(Ertugay, 2011).

Türkiye dünya üzerindeki önemli jeostratejik konumu itibariyle küreselleşme hareketlerinden yoğun biçimde etkilenmektedir. Var olan köklü tarihi nedeniyle çeşitli kültür ve medeniyetlere ev sahipli yapmıştır. Milletler arası etkileşim ve iletişimin artması sonucu Türkiye’deki küreselleşme hareketleri ekonomiyi oldukça büyük ölçüde etkilemiştir. Türkiye cumhuriyetin ilanından itibaren kırsal kesimlerde nüfusun yoğunluk gösterdiği ve ekonomisi çoğunlukla tarım üzerine olan bir ülke olmuştur. 2000’li yıllar Türk ekonomisinde diğer dönemlere oranla dünyada meydana gelen değişim ve ilerlemelerden daha yoğun etkilendiği bir dönem olmuştur. 2000’li yıllarda Türkiye ekonomisi uzun dönem strateji ve politikalarını benimsenirken küresel dünyada söz sahibi olabilen ve bağımsız hareket edebilen bir toplum olabilmeye özen göstermiş ve bu uğurda yoğun çaba sarf etmiştir. Dünya piyasasında yerini alabilmek için yakın konumdaki Ortadoğu ve Balkan ülkelerine ek olarak Afrika, Güneydoğu Asya, Güney Amerika gibi ülkelerle de siyasi ve ekonomik bağlantılar kurmaya çalışarak üstün gayretler göstermiştir (Baysal Kar, 2018).

2001 yılında yaşanan ekonomik kriz öncelikle hükümete olan güveni sarsarken ülkedeki dinamiklerin değişmesine zemin hazırlamıştır. Türkiye ekonomisi yaşanan krizin ardından özelleştirme hareketlerine hız vermiş, Merkez Bankası bağımsızlaştırılmış, kamu mali yönetim sisteminde yeniden yapılanmalara ve özerk düzenlemelere yer vermiştir. Yine içinde bulunulan dönemde kamu harcamaları arasındaki eğitim ve sağlık giderleri büyük oranda artmış, yoksul kesim için uygulanması planlanan kamu hizmetlerinin sayısı arttırılmış, yoksul ve orta kesimin yaşam kalitesi görünür biçimde iyileştirilmeye çalışılmıştır. Ekonomide yabancı sermayeyi çekmek için özelleştirme

hareketlerinin artması ile birlikte 2002 ve 2004 dönemleri arası yabancı sermaye yatırımları yaklaşık olarak 1.9 milyar dolar düzeyindeyken 2005 yılında Avrupa Birliği ile tam üyelik görüşmelerinin söz konusu olması ve gerek iç gerekse dış piyasada oluşturulan güven ortamı sayesinde önemli bir artış olmuş ve rakamlar 2009 ile 2016 yılları arasında 9.3 milyar dolara kadar yükselmiştir. Yapılan girişimler sonucu Türkiye dış piyasalardan düşük faiz olanakları elde etmiş, özelleştirmeler vasıtasıyla yabancı sermaye yatırımları artmış, Türk parasının sermaye piyasasındaki değeri artmıştır. Bütün bunların sonucunda 2002 yılı sonrası Türkiye hızla gelişen ve büyüyen ülkeler arasına girmeyi başarmıştır. 2002 ile 2007 yılları arası bu büyüme %6.8 iken 2008 yılında yaşanan kriz sonrası 2008 yılında büyüme oranı %0.7 ye ve 2009 yılında ise bu oran %-4.8'lere kadar gerilemiştir. Yaşanan kriz sonrası kendini hızla toparlamaya çalışan ekonomimiz 2010 ile 2016 yılları arasında ortalama büyüme hızı olarak 4.9'u yakalamıştır. Son büyüme oranı verileri incelendiğinde Türkiye 2008'de gerçekleşen ekonomik krizin ardından gelişmiş ülkeler arasındaki en yüksek büyüme seviyesine sahip ülkelerden biri olarak gündeme gelmiştir (Baysal Kar, 2018).

Başta ABD merkezli ortaya çıkan ve sonrasında gelişmiş ve gelişmekte olan bütün dünya ülkelerini etkisi altına alan 2008 krizi dünya ekonomisini etkilediği gibi Türkiye ekonomisini de olumsuz olarak etkilemiştir. Bu krizi aşmak amacıyla ABD ve AB ülkeleri dünya ekonomisinde parasal genişlemeyi hedef alarak gelişmekte olan ülkelerin de bu parasal kaynaklara kolaylıkla erişebilmesini sağlamış ve bu ülkelerin parasal kaynaklarında büyümelere sebep olarak faiz oranlarının azalmasına, tüketim ve yatırım harcamalarının ise ters orantılı olarak artmasına sebebiyet vermişlerdir. Aynı zamanda Çin ve Uzak Asya ülkelerinin ucuz üretim yapmaları da enflasyon oranlarının aşağı çekilmesinde büyük rol oynamıştır. Ekonomimizde 2009 yılı itibariyle ABD ve AB ülkelerinde uygulanan ekonomik faaliyetlerin politikalarına benzer stratejiler geliştirilmiş ve ekonomik büyüme oranının fazlaşması sonucu piyasalardaki ilerleme ve gelişme için umutlar artmaya başlamıştır (Tezer, 2018).

2001 ile 2005 yılları arasındaki ekonomik politikayı kapsayan sekizinci beş yıllık kalkınma planı ve 2007 ile 2013 yılları arasındaki ekonomik politikayı kapsayan dokuzuncu beş yıllık kalkınma planlarının hedefleri; "istihdamın artırılması, beşerî gelişme ve sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi, bölgesel gelişmenin sağlanması ve kamu hizmetlerinde kalitenin ve etkinliğin artırılması" şeklinde sıralanmaktadır. Bu planların temel vizyonu ülkenin istikrarlı bir şekilde kalkınmasını sağlamak, gelirini eşit

bir şekilde paylaşan, küresel dünya içinde gelişmiş ülke ekonomileriyle mücadele edebilecek, araştıran ve bilgiyi arayan, teknoloji ve bilişim konusunda yeterlilik sahibi ve AB'ye tam üyelik için uyum sürecini tamamlayarak gelişmiş ülkeler statüsüne sahip olabilecek bir ülke haline gelmektir (DPT, 2000; DPT, 2006).

2.5. 2000 ve 2013 yılları arasında Türkiye’de Meydana Gelen Eğitimsel Gelişmeler

Dünya üzerindeki bütün ülkeler toplumları içinde yaşayan bireyleri eğiterek daha ileri medeniyetler seviyesine çıkabilmek için çaba göstermektedir. Bireyleri kültürel ilerlemeler doğrultusunda daha modern ve çağdaş bir şekle dönüştürebilmek için eğitim alanında ortaya çıkacak yeni yaklaşımlara gereksinim duyulmaktadır. Bireylerin kendilerini geliştirebilmek aynı zamanda da toplumsal ilerlemelere ayak uydurabilmek için eğitim vasıtasıyla sunulacak bazı beceri ve tutumları kazanması hedeflenmektedir. Eğitimin amaçları toplum tarafından belirlenirken toplumun sosyal, kültürel ve ekonomik bütün alanlardaki özellikleri göz önünde bulundurularak hareket edilmelidir. Eğitimin sistemsel yapısı ve öğretim programları küresel yaşamdaki bilgi, teknoloji ve bilişim ağındaki hızlı ilerleme ve gelişme sonucu bir değişim yaşamak zorunda kalmaktadır. Maalesef ki yıllar boyunca Türk Eğitim Sistemi’nde sık sık değişiklik yaşanmıştır. 90’lı yılların sonuna doğru kabul gören yapılandırmacı yaklaşımın gereği olarak 2004 yılında yeni ilköğretim programı oluşturulması için kollar sıvanmış ve bu konuda sıkı çalışmalar yapılmıştır. Daha önceki yıllarda esas alınan davranışçı yaklaşımın aksine 2005 ilköğretim programında yapılandırmacı yaklaşım benimsenmiştir (Susam & Demir, 2020). Yapılandırmacı yaklaşımın öğrenenlerin öğrenecekleri bilgileri kendi bilişlerinde yapılandırarak kendi ilgi ve geçmiş yaşantılarına göre şekillendirdikleri öğrenmelere dayandığı ifade edilmektedir. Yapılandırmacı programların temeli öğrencilerin eleştirel düşünme, bilgiyi anlamlandırma, öz düzenleme yapma, öz disiplin kazanma ve yaratıcı düşünme gibi üst düzey becerilerini aktif ederek bu becerilere hitap edebilmeyi hedeflemektedir. Bu yaklaşımda bilginin ezberlenmesi ve hatırlanmasının aksine bireylerin bilimsel yollarla bilgiyi araştırarak edinmeleri ve bağımsız düşünebilen bireyler yetiştirilmesi esas alınmaktadır (Günay, 2006, s. 17). Aynı zamanda yeni programın öğrenci merkezli olduğu, kalabalık sınıflardan ziyade az mevcutlu sınıfların öğretim ortamları için daha etkili olduğu, eski programa kıyasla yeni programın içeriğinin farklı olduğu, ölçme ve değerlendirmelerin öğrenme yaşantısı süresince yapılması gerektiği ve farklı ölçme

değerlendirme yöntemlerinin uygulanmasının daha doğru ölçme ve değerlendirmeler yapılmasını sağlayacağı, okul aile işbirliğinin esas alınmasının eğitimde oldukça önemli bir yeri olduğu dile getirilmektedir (Gelen & Beyazıt, 2007).

Bir programın hayata geçirilmesini sağlayan öğretmenlerdir. Bu sebeple yeni bir programın etkili olabilmesi ve değişiklikleri istenen ölçüde yansıtabilmesi için öncelikle öğretmenlerin bilişsel ve duyuşsal olarak hazır olmalarının sağlanması gerekmektedir. Program geliştirme sürecinde tüm paydaşların görüş beyan etmesi, program ve öğelere yönelik sistematik ve bilimsel her çalışma programın uygulama sürecini kolaylaştırarak programdan olumlu dönütler almasını sağlayacaktır (Erdoğan, Kayır, Aşık Ünal, & Akbunar, 2015). Fakat bütün bu görüşlerin aksine 2005 yılında yapılan program değişikliği sadece kâğıt üzerinde kalmış asıl edinilmesi beklenen felsefe benimsenmemiştir. Program değişikliğinden istenilen sonucun elde edilememesinin sebepleri ise; ülkenin her yerinde aynı eğitim imkanına sahip olunamaması, büyük bir ülke olunması, öğretmenlerin yeni programa bakış açılarının birbirinden farklı olması, programın uygulanması için hazır olunmaması ve bazı siyasal etkilerin var olması olarak görülmüştür (Susam & Demir, 2020).

Türk Eğitim Sistemi'nin zaman içindeki yapılanma süreçlerinde oldukça önemli etkisi olan Milli Eğitim Şuraları yaşanan dönemin eğitsel faaliyetlerinin değerlendirmesinde kullanılan kıymetli verilerdir. Bu sebeple 2000 ile 2013 yılları arasında düzenlenmiş 17. ve 18. Milli Eğitim Şuraları derginin içinde bulunduğu dönemi bize yansıtmaktadır.

2006 yılında gerçekleştirilen 17. Milli Eğitim Şurası'nda eğitim ile ilgili sorunlar görüşülmüş ve demokratik olarak değerlendirildiğinde öne çıkan konular; Türk eğitim sistemimiz ve AB uyum süresinde yapılanması gereken konular, küreselleşen dünyada sınav sistemi, yönlendirme şekilleri ve kademeler arası geçiş sistemi olmuştur. Eğitim sisteminin aksayan yönlerinin tespit edilerek çözüm önerilerinin sunulduğu şurada özel eğitim, okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretimde kademeler arasında geçiş, yönlendirme ve sınav sistemi, yaşam boyu eğitim, eğitimde hareketlilik ve eğitimde nitelik gibi başlıklara yer verilmiştir. Özel eğitim ile ilgili olarak; özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler için okullardaki fiziki ve sosyal durumların iyileştirilmesi, tanınması ve yönlendirilmesi için ihtiyaç duyulan ölçme araçlarının geliştirilmesi, kaynaştırma eğitimi için sınıflarında yardımcı personel bulunması, öğretmenlerin yeterli donanıma sahip olması, üstün zekalı bireylerin eğitimi konusunda gerekli iyileşme faaliyetlerinin

yapılması, bilim ve sanat merkezine seçilecek öğretmenlerin belirli kriterlerle sağlanması, rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmenliğine alan dışı atama yapılmaması, engelli bireylerinde Erasmus faaliyetlerinden yararlanmasının sağlanması ve her yaşta özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere gerekli kolaylığın sağlanması gibi konular işlenmiştir. Okul öncesi ile ilgili olarak; 60-72 aylık öğrencileri içine alan okul öncesi dönemin isteğe bağlı olmaktan çıkarılarak zorunlu hale getirilmesi konusunda çalışmalar başlatılmış, bağımsız anaokullarına rehber öğretmen ataması zorunlu olmuş ve okul öncesi eğitim kurumları, kreşler, bakım evleri ve rehabilitasyon merkezleri gibi kurumlara vergi yükümlülüğünün kaldırılması önerilmiştir. İlköğretimde ise OKS sınavının kaldırılarak yerine öğrencilerin zihinsel ve sosyal süreçlerinin izlenerek oluşturulduğu bir ölçme sisteminin belirlenmesi, öğrenciyi tanıma ve meslek tanıtma faaliyetlerine ağırlık verilmesi, her ilköğretim okulunda rehber öğretmen bulundurma zorunluluğu olması, 1.2. ve 3. sınıflarda derslere sınıf öğretmeni devam ederken 4. ve 5. sınıflarda branş öğretmenleri aracılığıyla derslerin işlenmesi ve seçmeli ders sayısının artırılması söz konusu olmuştur. Liselerin ise genel ve mesleki teknik liseler olarak ayrılması, mesleki ve teknik lise öğrencilerinin ekonomik ve sosyal yönden desteklenmesi ve 10. sınıfın sonuna kadar liseler arası yatay ve dikey hareketliliğe müsaade edilmesi konularına değinilmiştir. Aynı zamanda ülke kalkınmasında en büyük paylardan birine sahip olan yaşam boyu eğitimin desteklenerek geliştirilmesi için çaba gösterilmesi, halk eğitim merkezlerinin fiziki yapısının iyileştirilmesi, yaşam boyu eğitim hakkında bireyleri bilinçlendirici faaliyetlerin kitle iletişim araçları vasıtasıyla yapılması, eğitim kurumlarında verilen hafta sonu ve akşam kursları için eğitimcilere ücret verilmesi, yabancı dil öğrenme konusuna ağırlık verilmesi, yaşam boyu eğitimdeki yaş kısıtlamasının kaldırılması, insan hakları, demokrasi ve çevre bilinci konularının topluma aşılması gibi konulara da ağırlık verilmiştir. Bunlara ek olarak öğretmenlerin niteliğinin artırılarak eğitimdeki kalitenin yükseltilmesi, öğretmen yetiştirmede MEB, YÖK ve eğitim fakülteleri arasındaki dengenin sağlanması, zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması için gerekli altyapının oluşturulması, öğrencilerin boş zamanlarını doğru değerlendirmelerini sağlamak amacıyla sosyal etkinliklere önem verilmesi, Türk dili ve Türkçe öğretimine önem verilmesi, eğitimin niteliğini arttırmak için bölgeler arası farklılıkların dikkate alınması ve zorunlu hizmet bölgelerinde çalışan öğretmenleri teşvik amaçlı çalışmalar yapılması gibi konularda şurada yer alan başlıklar arasında olmuştur (MEB, 2021).

2010 yılında gerçekleştirilen 18. Milli Eğitim Şurası'nda eğitim ile ilgili olarak öğretmenin yetiştirilmesi, istihdamı ve mesleki gelişimi, eğitim ortamları, kurum kültürü ve okul liderliği, ilköğretim ve ortaöğretimin güçlendirilmesi, ortaöğretime erişimin sağlanması, spor, sanat, beceri ve değerler eğitimi ve psikolojik danışma, rehberlik ve yönlendirme gibi başlıklara yer verilmiştir. Öğretmenin yetiştirilmesi, istihdamı ve mesleki gelişimi ile ilgili olarak; 2023 vizyonuna uygun olarak MEB ve YÖK arasındaki koordinasyonun sağlanması ve öğretmen yetiştirmedeki ihtiyacın belirlenerek ihtiyaç duyulan branşlar doğrultusunda öğretmen yetiştirilmesi, öğretmenlik uygulama derslerine önem verilerek yaparak yaşayarak öğrenme temelli bir eğitimin hakim olması, Anadolu Öğretmen Lisesi mezunlarının eğitim fakültelerini öncelikli sıra olarak belirleyip öğretmenlik mesleğini tercih etmesi yönünde özendirici faaliyetler yapılması, öğretmenlerin gelir düzeyleri ve statülerini iyileştirecek hareketler yapılması, uzaktan eğitimle öğretmen yetiştirme konusunda bazı bölümlere izin verilmemesi, öğretmenlerin meslek öncesi yeterliliklerinin artırılması ve iletişim becerilerinin güçlendirilmesi, beden eğitim, müzik ve görsel sanatlar derslerinde anasınıfından itibaren alan öğretmenlerinin ders vermesi, öğretmen atamalarının zorunda kalınmadığı müddetçe yılda bir defa yapılması ve emeklilik işlemlerinin atama öncesinde tamamlanması, hizmet içi eğitim veren öğretmenlerin en az lisansüstü eğitime sahip olması ve öğretmenlerin yapmış olduğu bilimsel çalışmalar ve faaliyetler için özendirici çalışmalar yapılması gibi konular yer almıştır. Eğitim ortamları, kurum kültürü ve okul liderliği ile ilgili olarak öğrencilerin bilişsel becerilerinin yanında duyuşsal becerilerine de hitap edilecek ortamların oluşturulması, sportif ve sanatsal faaliyetlerin desteklenmesi ve ders dışı etkinliklerin artırılması, okulun bir yaşam alanı olacak şekilde düzenlenerek öğrenciler için cezbedici bir mekana dönüştürülmesi, temizlik ve güvenlik önlemlerinin alınması, okul kültürünün oluşmasında okul yöneticilerinin aktif olması ve okuldaki sevgi, saygı ve güven ortamının sağlanması ve okullarda içinde yaşanılan toplumun ahlaki, sosyal, kültürel ve demokratik değerlerinin yansıtılması gibi konular ön plana çıkmıştır. İlköğretim ve ortaöğretimin güçlendirilmesi, ortaöğretime erişimin sağlanması ile ilgili olarak zorunlu eğitimin 1 yıl okul öncesi eğitim, 4 yıl temel eğitim, 4 yıl ortaöğretime hazırlık ve 4 yıl da ortaöğretim süreci olmak üzere 13 olması konusundaki düzenlemelerin yapılması, ikili eğitimden normal eğitime geçilmesi, sınıftaki mevcut öğrenci sayılarının azaltılması, birleştirilmiş sınıf uygulamalarının en minimum seviyeye indirilmesi, okullar arasındaki başarı

farkının azaltılması, okulların fiziki imkanlarının artırılarak daha kaliteli bir eğitim faaliyetinin gerçekleştirilmesinin sağlanması, yatılı ve pansiyonlu okullarda öğrenci sayısının 500' ü aşması durumunda bir sağlık personelinin görevlendirilmesi, kız öğrencilerin ortaöğretime devam etmesi için gerekli teşvik çalışmalarının yapılması, ortaöğretimde sunulan burs imkanının yaygınlaştırılması, mesleki ve teknik liselerin uygulama ders saatinin artırılarak daha kalifiye eleman yetiştirilmesi, genel ortaöğretim ve mesleki - teknik ortaöğretim kurumlarına ders saati sayısının azaltılarak teneffüs sürelerinin artırılması, bilimsel ve sanatsal faaliyetlerin desteklenmesi, doğru rehberlik ve yönlendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi gibi konulara yer verilmiştir. Aynı zamanda hayat boyu öğrenme kapsamında bireylerin sanatsal ve sportif faaliyetlerini destekleyici merkezler, kurslar ve faaliyet yerleri yaygınlaştırılmalı, bireyleri spora teşvik eden etkinlikler düzenlenerek bu konuda yetenekli bireylerin ayırt edilmesine önem verilmesi, ulusal ve uluslararası düzeyde başarı gösteren sporculara ek puan ve burs verilmesi, güzel sanatlar ve spor liselerine atanacak öğretmenlerin alanında uzman özel bir jüri tarafından seçilmesi ve değerler eğitimine gerekli önemin verilmesi üzerinde durulmuştur. Bunlara ek olarak psikolojik danışma ve rehberlik için doğru tanılama yapabilecek, geçerlilik ve güvenilirliği yüksek ölçme ve değerlendirme araçlarının kullanılması ve gençlerde yaygınlaşabilecek olumsuz tutum davranış ve alışkanlıkların önüne geçebilmek için çalışmaların yapılması gibi konulara da değinilmiştir (MEB, 2010).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Yöntem başlığı altında verilecek bilgiler; araştırmanın modeli, evreni, örnekleme, veri toplama aracı ve veri analizidir.

3.1.Araştırma Modeli

Bu araştırma, 2000-2013 yılları arasında Türkiye’ de görülen eğitimsel sorunların Çağdaş Eğitim Dergisi’nde yayımlanan makalelere yansıyan durumlarının incelenmesi esasına dayanmaktadır. Bu sebeple geçmiş yıllarda meydana gelen olayların incelenmesine yönelik olarak yapılacak çalışmaların verilerini toplamak için tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli geçmiş yıllarda var olmuş veya günümüzde varlığını devam eden bir durumu, olan haliyle tasvir etmeyi hedefleyen bir araştırma yaklaşımıdır (Güçlü, 2011). Tarama modeli fazla öğeden meydana gelen bir evrende, evren hakkında genel bir karara ulaşmak hedefiyle, evrenin bütünü veya evrenden alınan bir bölüm örnekleme ile yapılan bir taramadır (Aktaş & Uzuner Yurt, 2015).

3.2.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Çağdaş Eğitim Dergisi oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme 2000-2013 yılları arasında yayımlanan dergisinin son 13 yıllık bir kısmını kapsayan 132 sayıdan oluşmaktadır. Bu çalışmada derginin 2000 yılından başlayarak yayımlanan son 13 yıllık bölümüne ulaşılmıştır.

3.3.Veriler Toplama Araçları

Araştırmanın verileri belge tarama yolu ile toplanacaktır. Şimşek (2009) “doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olay veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar” (s. 42) şeklinde açıklama yapmıştır. Karataş (2015)’a

göre ise doküman analizi “Araştırma kapsamında incelenen konuyla ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin analiz edilmesiyle veri sağlanmasına” (s. 72) denilmektedir. Yazılı materyaller geçmişte edinilen bilgilerden yola çıkarak bilmediğimiz kapıları bize açan ve onlar hakkında bilgi edinmemizi sağlayan çok önemli ve kıymetli bilgi pınarlarıdır (Hamurcu & Ekinci, 2020).

Belge tarama yönteminin yanı sıra dergide yer alan makalelerin incelenmesinde içerik analizi yönteminden de faydalanılacaktır. Bu sebeple araştırmada veri analizi yönteminin altı basamağı uygulanacaktır. Belirtilen basamaklar şunlardır:

- Problemin belirlenmesi,
- Evren ve örneklemin belirlenmesi,
- Araştırma kategorilerinin belirlenmesi,
- Kodlama cetvelini oluşturma,
- Kodlama cetvelini sınama ve güvenilirliğini ölçme,
- Verilerin analizi ve yorumlama.

İçerik analizi yönteminin kolaylıkları olduğu gibi zorlukları da bulunmaktadır. Bunlardan en belirgin olanı inceleme yapılırken analiz gereken kategorilerin veya değişkenlerin belirlenmesi ve tanımlanmasıdır. Araştırma için temel olan sorular ile belirlenen kategoriler arasında uygun bağlantıların kurulması önemlidir. Bütün bunlara ek olarak derginin yayınlandığı dönemin sosyal, kültürel, siyasal ve ekonomik açıdan analiz edilmesinin de gerekli olduğu düşünülmüştür. Çünkü dergide yayınlanan makalelerin içinde yaşanan dönemin toplumsal ve kültürel yansımalarından etkilendiği varsayılmaktadır. Ayrıca derginin yayınlandığı yıllarda Türkiye’deki eğitimsel gelişmelerin de dergide yer alan makalelerin çözümlenmesinde önemli etkileri olacağı düşünülmüş ve bu çerçevede 2000 ve 2013 yılları arasında Türkiye’deki önemli olduğu düşünülen eğitimsel gelişmelere de yer verilmiştir.

3.4.Verilerin Analizi

Çağdaş Eğitim Dergisi’nde yer alan bütün makaleler araştırmanın amacıyla bağlantılı olarak tarandıktan sonra eğitim ve eğitim sorunları ile ilgili olan makaleler belirlenecektir. Eğitim ve eğitim sorunları ile ilgili belirlenen bu makalelerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. İçerik analizi en genel açıklaması ile yazılı veya görsel metinlerin analiz edilmesinde tercih edilen bir yöntemdir (Özdemir M. , 2010).

Bu araştırmada araştırmanın özelliği gereği içerik analizinin bir alt basamağı olduğu varsayılan kategorik teknik kullanılmıştır. Bilgin (2000)'e göre “kategorik teknik, belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesini ve ardından bu birimlerin belirli kriterlere göre kategoriler halinde gruplandırılmasını ifade eder (Akt. Güçlü, 2011, s. 98).

3.5.Risk ve Sınırlılıklar

Bu alışma, yaklaşık 37 yıllık yayın sürecine sahip olan ağdaş Eğitim Dergisi'nin 2000-2013 yılları arasında yayımlanan sayıları ile sınırlandırılmıştır.



BÖLÜM IV

BULGULAR

2000-2013 yılları arasında Türkiye’de tartışılan eğitim sorunlarını incelemek için yapılan araştırmada Çağdaş Eğitim Dergisi’nde yer alan eğitimle ilgili makaleler analiz edilmiş ve ele alınan eğitim ile ilgili sorunların dört ana başlık altında toplandığı görülmüştür.

4.1. 2000-2013 Yılları Arasında Eğitim Politikası ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi’nde Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi’nde eğitim politikası ile ilgili olarak 46makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara bakıldığında eğitim, eğitimin amacı ve eğitimde verimlilik, Türk Milli Eğitim sisteminin yeniden yapılanma süreci, demokrasi eğitimi, tarih eğitimi, bilim, Atatürk ve çağdaşlaşma, Avrupa Birliği ve eğitim sistemleri, kitle iletişim araçları ve teknoloji gibi konular üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi’nde eğitim politikası ile ilgili ilk olarak yer verilen konu eğitim, eğitimin amacı ve eğitimde verimlilik konusudur. Tekışık (2004a)’a göre Türk eğitim kanununa göre Türk milli eğitimin hedeflerinin; gelecek nesillere hayatta kullanabilecekleri gerekli bilgi ve becerileri kazandırmak, kişilik ve karakter anlamında sağlam ve düzgün bireyler yetiştirmek, milli ve manevi değerlere saygılı ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı olmak, milletine ve devletine karşı vatandaşlık görev ve sorumluluklarının bilincinde olmak, demokratik, laik ve eşitlik ilkelerini kendisine prensip edinmek, açık fikirli ve devamlı kendini geliştirme isteğine ve arzusuna sahip olmak, yapıcı, yaratıcı ve üretken bireyler yetiştirmek olduğunu belirtmektedir. Her öğrencinin kendi bilişsel düzeyi doğrultusunda, ilgi ve yeteneklerine göre yönlendirilmesi sonucu aldığı eğitimin bireyin hayatında başarılı ve mutlu olmasına yol açacağını savunan Ataüenal (2012b) bireyin kendini ifade etmesine ve kendi olabilmesine izin veren bir eğitim anlayışının bu mutluluğu ortaya çıkarabileceğini ifade

etmektedir. Yavuz (2011a) günümüz okullarının bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip ederek bunları okul sistemi ile bütünleştirmesinin, okulun çevresiyle etkileşim ve iletişiminin kuvvetli olmasının, yönetimlerinin insan hakları ve demokrasi kavramının hakim olduğu bir sistemde ilerlemesinin oldukça gerekli olduğunu belirtmektedir. Eğitim öğretim süresince çocuğun milli benliğinin, geleneklerinin ve toplumsal kimliğinin neler olduğunun benimsenmesinin ve onlara saygı duyulması bilincinin aktarılmasının oldukça önemli olduğunu belirten Toptan (2002) ise bilgi aktarımı esnasında nesnel ve açık olunması gerektiğini vurgulamaktadır. İyi eğitim almış bireylerden oluşan bir toplumun çağdaş medeniyetler seviyesinin üstüne çıkacağına da vurgu yapmaktadır. Nitelikli bir ülkede var olması beklenen ekonomik kalkınmanın ancak yetiştirilen eğitilmiş insan gücü ile gerçekleştirilebileceğini savunan Yavuz (2008a) ve Ataunal (2012c), bir ülkenin küresel anlamda büyüebilmesi ve kalkınabilmesinin önkoşullarının eğitim ve öğretime önem vererek ve iyi eğitilmiş insanlar yetiştirerek olduğunu dile getirmektedir. Bütünsel anlamda gelişebilmenin ve ilerleyebilmenin eğitim vasıtasıyla olacağına da vurgu yapmaktadır. Bilimsel ve teknolojik gelişmeleri yakalayabilmenin bireysel ve toplumsal ilerlemelerle mümkün olacağını savunurken eğitimde ise tamamen bir reformun yaşanarak her bir eğitim dalında ayrı ayrı yenilik hareketlerine gidilmesi gerektiğini savunmaktadır. İki binli yılların evrensel değerlerin ve ulusal birlik duygusunun korunduğu, ırk, dil ve din ayrımı yapılmaksızın eşitlik temeline dayanan bir eğitim anlayışının hâkim olduğu, insanın insan olduğu için değerli olduğu düşüncesinin benimsendiği, eğitim, bilim ve teknolojide bütünlüğün sağlandığı ve her alanda çağdaş, bilgi sahibi ve uzman personelin yetiştirildiği bir çağ olması gerektiğine vurgu yapmaktadır (Alkan, 2000). Kurt (2006) ise okulların yüzleştikleri problemlere çözüm ararken toplum ve kurumların iş birliği içinde çalışmasını ve yöneticiler, aileler ve sosyal çevreden gelen her türlü destek ve iletişimin okulun hedeflerini gerçekleştirmesini kolaylaştırdığını vurgulamaktadır.

Dergide yer verilen diğer bir konu ise eğitimde verimlilik konusudur. Eğitim sisteminin bir parçası olan okul örgütünün eğitim ve öğretim amaçlarını gerçekleştirebilmesindeki en önemli faktörün okul ve ailenin iş birliği içinde çalışması olduğunu vurgulayan Ereş (2009), Millî Eğitim Bakanlığı'nın 2005 yılında değiştirilen maddesindeki zorunluluk gereği her okulda okul aile birliği kurumunun olması gerektiğini vurgulamaktadır. Fakat

bu kurumun yeterince aktif çalışmadığını, yalnızca okul yöneticileri tarafından alınan kararları uygulamaya yönelik eylemlerde bulunduğunu, öğrencilerin kişisel, sosyal, kültürel ve eğitsel anlamda gelişmelerine katkı sağlayacak herhangi bir faaliyetin içerisinde yer alacak fikir ve beyanda bulunmadıklarını, bütün bu sebeplerin eğitimde istenen düzeyde verim sağlanmasının önüne engel oluşturacağını dile getirmektedir. Aynı zamanda herhangi bir siyasi güç veya siyasi politikanın evrensel, çağdaş ve bilimi temel alan gerçeklerin önüne geçmemesi gerektiğini, eğitimsel politikaların Cumhuriyet eğitimini temel alarak oluşturulmasının önemini belirten Yavuz (2006a), siyasetçi ve politikacıların akademik ve eğitim camiasının kararlarını etkilememesi gerektiğini ifade etmektedir. Bu amaçla cumhuriyetle birlikte rasyonel ve mantıklı bir eğitim sistemine geçildiğini düşünen Yavuz (2012b) yeni eğitim anlayışının Türk eğitim sistemine olumlu katkıları olduğunu ve eğitimdeki kaliteyi artıracığını ifade etmektedir. Değişen ve dönüşen dünyadaki yenilikleri eğitim alanında takip edebilmenin en temel gereksinimlerden olduğunu belirten Yılmaz (2007) ise yapılandırmacı yaklaşımın bu yeniliklere sahip olduğuna ve ezberci zihniyetin aksine bilgiyi anlayıp yorumlama üzerinde durduğuna değinmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim politikası ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu Türk Milli Eğitim sisteminin yeniden yapılanma sürecidir. 21. yüzyılda gerçekleşecek olan bilgi patlaması ve teknolojik gelişmelere hazır olabilmek için her daim yeni normlar ve ölçütlere açık olmamız gerektiğini vurgulayan Tekışık (2002b), yeniden yapılanma faaliyetlerinin eğitim sistemimize olumlu katkıları olacağını söylemektedir. MEB örgütünün yapılanma şeklinin bölümlere ayrılması gerektiğini ve bu bölümlerinde mantıklı ve faydaya odaklı bir yapıda olması gerektiği ifade edilirken merkez örgütün ana hatları belirleyerek bütün eğitim sistemine hitap eder şekilde çalışması gerektiğini vurgulamaktadır. Koordinasyonu sağlayacak birimin tek olması gerektiğini, denetim ve danışma biriminin görev ve amaçlarını yeniden düzenlenmesinin önemli olduğuna değinmektedir. Araştırma, geliştirme ve planlama hizmetlerinin beklenen gelişmelere hitap edemediğini bu yüzden de amaçlarını istenilen ölçüde geliştiremediğini ifade etmektedir. İlğan ve Kıranlı (2007) ise Türk eğitim sisteminin merkezi yönetimle idare edilmesinin eğitimde yönetimi zorlaştırdığına bunun yerine yetkilerin taşra örgütlerine ve yerel yönetimlere devredilmesinin milli eğitim bakanlığının tesirini artırmasının yanı sıra yerel yönetimlerin eğitime olan ilgi ve alakalarını yoğunlaştıracığına ve Avrupa

birliğine uyum sürecini hızlandıracağına değinmektedir. Talim ve Terbiye kurulunun aldığı kararları yansıtabilmesi için canlı ve dinamik yapısının olması gerektiğini ve öğretmen, uzman, müfettiş gibi personele yönelik olarak yapılan insan kaynakları hizmetlerinin tek bir çatı altında toplanmasının daha faydalı olacağı yönünde öneride bulunmaktadır (Yavuz, 2005a). Akyüz (2001) ise eğitimde aşırı merkeziyetçi anlayışın acilen yoğunluğunun azaltılarak yerel yönetimlerin de sürece dahil edilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Türk yönetim sisteminin bütün güç ve yetkilerini bir merkezin elinde bulundurduğu merkeziyetçi yapısının Türk eğitim sistemini de etkilediğini, yetki devrinin yerel yönetimlere gerekli ölçüde devredilmemesi sonucu yeni yapılanma ve düzenlemelerin istenilen ölçüde olmadığını vurgulanmaktadır. Aynı zamanda okul, aile ve çevre iş birliğinin sağlanmasının milli kimlik ve bilinç oluşmasında ve evrensel değerlerin benimsenmesinde oldukça önemli olduğunu belirten Toptan (2001), kültürel mirasın aktarıcısı ve koruyucusu olan okulların salt bilgiyi aktarmak yerine bilgiye nasıl ulaşılabileceğini öğretmek üzerine bir politika izlemesi gerektiğini ifade etmektedir. Aynı zamanda merkez tarafından hazırlanan eğitim programlarını yürütmekten sorumlu olanların okul müdürleri olduğunu, uygulanmasından ve hayat bulmasından sorumlu olanların ise öğretmenler olduğunu dile getirmektedir. Değişen dünyaya ayak uydurabilmenin yolunun okul misyonunu değiştirmek olduğunu dile getirirken okul bünyesi içindeki herkesin öncelikle farkında olması gereken durumun sadece ders öğretmekle sınırlı kalmayıp bireylere iyi alışkanlıklar ve davranışlar edindirmenin de hayati önem taşıdığını vurgulamaktadır (Aydoğan, 2001). Yeni kurumsalcı anlayışa sahip örgütlerin çevre ile etkileşim ve iletişimlerinin oldukça kuvvetli olduğunu savunan Örucü (2011) ise bu iki yapının birbirini etkilediğini ve birbirinden etkilendiğini dile getirmektedir. Diğer bir taraftan Türk milli eğitim sisteminin temel yapısını oluşturan felsefesinin yeni düzenlemelerle, değişime uğramasının oldukça büyük bir hareket olduğunu dile getiren Yavuz (2011b) bu konu üzerine yoğun eleştiriler olduğunu da dile getirmektedir. Yavuz (2008b) düşünen ve düşündüğünü sorgulayan bireyler yetiştirmek için ortaöğretimde felsefe eğitimi ve öğretimine gerekli özenin gösterilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim politikası ile ilgili olarak yer verilen diğer bir konu demokrasi eğitimi konusudur. Demokrasi eğitiminin özünün toplumdaki bireylere demokratik olma özelliği kazandırmak olduğu ifade edilirken insan haklarına saygıyı,

evrensel ahlak değerlerine bağlı, adaletli, bireylere hoşgörü gösterilen ve insanlığa saygı temelli bir yaşam biçiminin demokrasinin yansıması olacağını vurgulamaktadır. Demokratik eğitim uygulamalarının öğrenci merkezli olduğunu, hedefin bağımsız ve özgür düşünebilen bireyler yetiştirmek olduğunu, öğrencileri araştırmaya, keşfetmeye ve incelemeye yönlendirmesinin esas alınması gerektiğini vurgulamaktadır (Can, 2005). Çuhadar (2008) ise demokrasi ve insan hakları eğitiminin amacının barış yanlısı, kendinin ve diğer bireylerin hak ve özgürlüklerine saygılı bir hayat tarzını insanlara benimsetmek olduğunu dile getirmektedir. Demokratik bir sınıf yönetiminde kararların öğrencilerle en başta alınarak sınıf kuralları oluşturulmasının, tavizsiz bir şekilde bu kuralların sınıfta uygulanmasının, etkinliklerin öğrencilerle birlikte planlanmasının, baskı ortamı oluşturulmaksızın empati yapılmasının, iş birliği içinde ve görev paylaşımıyla hareket edilmesinin ve öğrencilerin bireysel farklılıklarına saygı duyulmasının öğrenme yaşantısına olumlu katkılar sağladığını belirtilmektedir. Geleneksel toplumların aksine çağdaş toplumların insan yapısının sürekli kendini yenileyen, bilgiyi özümseyerek üreten, ürettiği yeni bilgileri yeni çözümlerle destekleyen bireylerden oluşması gerektiğini düşünen Arabacı (2005), bireyin mutlu ve huzurlu bir öğrenme yaşantısı sürebilmesi için eylemlerinde de bağımsız olabilmesinin oldukça önemli olduğunu vurgulamaktadır. Aynı zamanda kararlarını özgürce alabilmesinin, uygulayabilmesinin, düşüncesini açık ve özgür bir şekilde ifade edilmesinin ve iletişim engeli olmaksızın hoşgörü, saygı ve karşılıklı güven ortamında öğrenme gerçekleştirmesinin önemine değinmektedir. Demokrasinin bir gereği olan tartışmanın bireysel farklılıklardan meydana gelen farklı düşünce ve yorumları ele alarak eleştirel yaklaşımla değerlendirilmesine ve konuyla alakalı daha fazla görüş elde edilip yeni ve çeşitli görüşlerin ortaya çıkmasına yarayan bir araştırma süreci olduğunu ifade etmektedir. Tartışma vasıtasıyla farklı düşüncelere ve algılara saygı gösterilerek özgür ve bağımsız bir şekilde fikirlerin ifade edilmesine ortam sağlayan demokratik yapının destekleneceği savunulmaktadır. Bireysellikten toplumsallığa yönlendiren tartışma; hoşgörü, eleştirel düşünmeyi, yeni düşüncelere açık olmayı, düşüncelerin nedenlerini araştırmayı, kendini sorgulamayı desteklemektedir (Yeşil, 2004). Felsefe dersinin öğrencileri bilgiyi araştırmaya, sorgulamaya, incelemeye ve tartışmaya yönlendirerek anlamlı kararlar verebilmeyi ve seçimlerinde bağımsızca hareket etmesine katkı sağlayacağını düşünen Atabek (2006), çağdaş dünyada felsefe öğretiminin amacının öğrencileri düşünmeye teşvik etmek olduğunu belirtmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim politikası ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu tarih eğitimi konusudur. Tarih bilincinin bireylerin siyasi ve dünya algılarının şekillenmesinde oldukça önemli bir yeri olduğunu dile getirmektedir ve kişinin toplumsallaşması ile beraber edinecekleri tecrübelerinin bu algının şekillenmesinde etkisinin olacağını dile getirmektedir. Tarih bilincinin canlı bir algı şekli olmasından kaynaklı olarak bireysel çeşitliliklere göre farklılaştığını ve öznel yapıda olduğunu belirtmektedir. Okullarda tarih bilinci oluşturmak için kitle iletişim araçlarından yararlanılabileceği gibi gezi ve gözlemlerle öğrencilere yaşantılar kazandırmanın da oldukça önemli olduğuna değinmektedir (Kaya, 2006). Eğitim dünyasının en eski dönemlerinden günümüze kadar olan geçmişini inceleyen, araştıran ve belgelere döken bir bilim dalı olan eğitim tarihinin, eğitim ve öğretim faaliyetini yakından ilgilendiren her durum, olay ve olguyu kapsadığını ve bunların her birinin eğitim tarihinin konusu olduğunu dile getirmektedir. Yazılı belgelerin yanında geçmişin perdelerini aralamada tanıkların anlatılarına da yer verilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Sözlü tarihçilerin yaşam öykülerinin kayda alınmasıyla gerçekleşen sözlü tarih, kişilerin deneyimlerinin çeşitliliğini yansıtmakta ve özel bölümlerin açıklanması açısından da oldukça büyük önem taşımaktadır (Uygun, 2006).

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim politikası ile ilgili yer verilen bir diğer konu bilimdir. Çocukların kişisel ve akademik gelişimlerinin ilerleyebilmesinde bilimin önemli bir yeri olduğunu ve bilime karşı oluşturulan ilgi, merak ve alakanın bilimle ilgili olumlu gelişmelerin desteklenmesinde önemli rolü olduğunu savunulurken çocuğun hayatındaki bilim anlayışının çevreyi ve dünyayı tanınması, gördüğü, duyduğu ve dokunduğu nesne ve olgulara anlam verebilmesi olduğunu ifade etmektedir. Asıl bilimin öğrenmeyi öğrenerek başladığı söylenilmektedir. Araştırma ve keşfetme gibi bilimsel süreçlere okumanın olumlu yönde katkısı olduğunu da vurgulamaktadır (Ünal ve Aral, 2010). Bilgi çağının hızla gelişmesi sonucu globalleşme, mücadele, iyi iletişim ve yönetim, saydamlık ve demokrasi gibi aslında birbiriyle alakalı olmadığı düşünülen bir çok kavramın bilgi ve bilgi toplumu ile içli dışlı olduğu anlaşılmaktadır. Dinamik ve sürekli gelişen ve ilerleyen bilgiyle beraber bireylerinde bilişsel, sosyal, duyuşsal ve akademik anlamda yeterlik sahibi olması gerektiğini belirtmektedir. Geleneksel eğitim anlayışlarında yer alan tek formasyonlu insan gücünün artık geçerliğini yitirdiğini onun yerine hiyerarşik personel yapısı ve çeşitli uzmanlık alanlarının geliştirildiği

belirlenmektedir. Öğrenci değerlendirme formatının başarı gelişimi değerlendirme şekline dönüştürülmesinin, rehberlik faaliyetlerinin yürütülmesine özen gösterilmesinin ve program geliştirme, ölçme değerlendirme, eğitim yönetimi ve denetimi gibi alanlarda uzman eleman yetiştirme önemini vurgulanmaktadır (Koç, 2005b). Öğretmenlerin, öğrencilerin bilimin temel oluşumunu, doğasını ve kavramlarını öğrenmesi ve keşfetmesi için rehber olmaları gerektiği belirtilirken bilimsel bilgi sürecinin anlaşılabilmesinin teorik kavramların ve bilimsel araştırma süreçlerinin anlaşılabilmesi ile doğru orantılı olduğunu dile getirmektedir. Aynı zamanda öğrencilere konuları üstünkörü anlatmak ya da ezberletmek yerine sınırlı konular belirleyip bu konuları öğrencilerin derinlemesine anlamasını sağlamanın çok daha etkili olacağını vurgulamaktadır (Doymuş, Canpolat, Pınarbaşı ve Bayrakçeken, 2002). Aynı zamanda Kart (2009), sürekli gelişen bilimsel faaliyetleri ve ilerleyen teknolojileri takip edebilmenin devletin sunacağı imkanlar dahilinde olacağını çünkü modern bilimin oldukça maliyetli olduğunu belirtmektedir. Kart (2002) ise matematik olmadan bilimin var olamayacağını, bilimin nesnellliğini gerektiren ölçütlerin matematik ile sağlanabileceğini ve daha güvenilir daha mantıklı bilim koşullarının ancak matematik ile elde edilebileceğini savunmaktadır. Dünyada var olduğu ilk aşamadan itibaren büyük ve önemli bir gelişim gösteren kütüphanelerin de eğitim ve öğretim faaliyetlerini gerçekleştirirken eğitimin ayrılmaz bir parçası olduğunu ifade eden Candan (2007), bazı durumlarda kütüphanelerin okul görevini üstlendiğini aynı zamanda onların toplumun gelişmişlik düzeyi ile benzer gelişim ve değişim özellikleri gösteren eğitim merkezleri olduğunu vurgulamaktadır. Aynı zamanda bilginin görünen ve görünmeyen iki yüzü olduğunu belirten Doğan (2007) ise her örtülü bilginin arkasında özgün ve bireye özgü tecrübeler olduğunu, örtülü bilginin normal bir bilgi gibi test edilemeyeceğini ve örtülü bilginin kişisel yapısından ziyade toplumsal yapıda yarar sağlayacak boyutlara ulaştırılmasının önemini vurgulamaktadır.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim politikası ile ilgili yer verilen bir başka konu Atatürk ve çağdaşlaşma konusudur. Tekışık (2001) cumhuriyetle birlikte yeni kurulan devletin çatısı altındaki gençleri yetiştirme öğretmenin asli görevi olduğunu vurgulayan Mustafa Kemal, yeni yetişecek neslin vicdanı, fikri, zihniyeti, algısı hür ve bağımsız gençlerden oluşmasını temenni ettiğini ifade etmektedir. Atatürk askeri kimliğinin yanı sıra eğitim ve öğretim alanına da oldukça emek vermiş ve çok kıymetli eserler vermiştir.

Öğretmenlik mesleğinin kutsallığını ve bu mesleğin misyonunun gerektirdikleri hakkında söylemlerde bulunmuştur. Öğretmenlik mesleğine olan ilgi ve özverisinin yanı sıra Türk eğitim tarihinin her alanında Türk milleti, Türk dili ve Türk tarihine olan eserlerine rastlayabileceğimizi belirten Yavuz (2003), Atatürk'ün bu eserlerinde Türk toplumunu okul sürecinde ve sonraki süreçlerde bilgi sahibi olmasını ve onlara yol gösterebilmeyi hedeflediğini belirtmektedir. Aynı zamanda Albuz (2001)'a göre Atatürk, dünya milletleri arasında milli benliğimizin ve kültürümüzün korunduğu ve tanıtıldığı, çağdaş medeniyetlerin gelişme ve gidişatına paralel ilerleyen ve daima canlı, dinamik bir yapıya sahip olan Türk musikisinin oluşturulmasına oldukça önem vermiş ve bunun Türk müziğinin saf halinin korunarak evrenselleştirilmesinin bir gereksinim olduğunu belirtmektedir.

Dergide yer verilen bir diğer konu çağdaşlaşma ve çağdaş eğitim anlayışının benimsenmesidir. Klasik, ezbere dayalı eğitim, öğrencileri standartlaştıran, farklılıklara izin vermeyen, durağan bir anlayış doğrultusunda eğitim vermektedir. Klasik eğitim sisteminde bireyin sorgulamasına, araştırmasına ve eleştirmesine izin verilmeden yönlendirilen ve öğretilen bilgilerin olduğu gibi kabul edilmesi öngörülür. Fakat toplumlardaki siyasal, sosyal ve ekonomik olayların baş döndürücü bir hızla geliştiği ve değiştiği çağımızda eğitim anlayışında da farklılıklara ve modernleşmeye gidilmesini doğru bulunmaktadır ve aktif öğrenci katılımın ön planda tutulduğu öğrenci merkezli bir anlayış olan öğrenmeyi öğretmek kavramına vurgu yapılmaktadır. Günümüz toplumunda çağdaş eğitimin, yeni teknoloji ve bilgi birikimlerine ulaşabilmek, onları kullanabilmek ve yeni nesillere aktarabilmek için köprü görevi gördüğü varsayılırsa öğrencilere kendi öğrenmelerini gerçekleştirebilecekleri ortamlar hazırlayarak onlara bu süreçte rehberlik ederek, yaratıcı düşünen, eleştiren, sorgulayan ve araştıran bir nesil inşa edebilmek amaçlanmaktadır. Günümüzün en tehlikeli ve güçlü siyahı bilgidir ve bilgiyi elinde bulunduran, onu yakalayan ve onu farklı şekillere dönüştürebilen toplumlar diğerleri üzerinde etkili olacağı ve onlara karşı liderlik gösterebileceği düşünülmektedir (Arslan, 2000). Küreselleşen bir dünyada değişim ve dönüşümü planlı, programlı ve adım adım yapmak yerine sorun meydana geldikçe yüzeysel çözümlerle sistemi idare ettirmek kalıcı ve olması istenen bir çözüm yöntemi değildir. Cumhuriyet öncesinde Osmanlı zamanında eğitim ve öğretimde yapılan özde değil yüzeysel değişimlerin geleneksel yapıyla hareket edilmesinden kaynaklı olarak ihtiyaç duyulan

modernleşme ve eğitim standartlarını yükseltme beklentisine karşılık veremediği düşünülmektedir. Bununla birlikte Cumhuriyet döneminde yapılan köklü değişikliklerin modern düşünce sistemine uygun normlar oluşturarak, ortak değerlere ve inançlara sahip bireyler yetiştirmenin ‘devlet ve ulus için eğitim’ politikasına hitap edeceği düşüncesiyle ülkemiz ve toplumumuz için daha faydalı olacağı varsayılmaktadır. Bu sebeple bilgi çağındaki bir toplumda yaşamının temel gereksiniminin değişime direnmek olduğu ve bireysel fark ve yetenekleri ortaya çıkarma anlayışının benimsenmesi gerektiği savunulmaktadır (Yavuz, 2000b). Yaşanan değişimin ulusal gelişimi destekleyerek sistematik, akılcı ve planlı olarak uygulanması gerektiğini belirtmektedir. Global eğitim anlayışının gereği olan çağdaş eğitim sayesinde akılcı, eleştiren, sorgulayan, inceleyen ve araştıran bireyler yetiştirerek duyarlı ve bilgili bir toplum oluşturulmasının önemi üzerinde durulmuştur. Öğrenim faaliyetlerinde üst biliş becerilerine hitap eden analiz, sentez ve değerlendirme basamaklarında hedefler yazılması gerektiğine, yaratıcı, girişimci, özgür düşünebilen ve cesur bireyler yetiştirmeye yönelik çalışmalara ağırlık verilmesine ve sürekli olarak gelişim ve dönüşüm içerisinde olan bilgilerin araştırılıp onların keşfedilmesine teşvik etmenin önemine vurgu yapılmaktadır (Marşap, 2003).

Çağdaş Eğitim Dergisi’nde eğitim politikası ile ilgili yer verilen bir başka konu Avrupa birliği ve eğitim sistemleri konusudur. Avrupa Birliği ile ortaya çıkan ve olması beklenen insan tipinin daha modern, yeniliklere açık, özgür düşünebilen ve demokratik bireyler olduğunu savunan Taş (2007), olması istenen insan tipiyle beraber okulların da istenen özellikte bireyler yetiştirebilmek için daha özgürlükçü, otoriter olmayan, çağdaş yöntem ve anlayışları benimsemiş, biçimden ziyade içeriğe önem veren ve yaratıcılığı destekleyen ölçüde değişmesinin bir gereklilik olduğunu ifade etmektedir. İsveç ve Türkiye eğitim sistemleri karşılaştırıldığında iki sistemde de eğitimin ücretsiz olduğunu fakat İsveç eğitim sisteminde öğrencilerin okul kitaplarının, yemeklerinin, ulaşım ve sağlık masraflarının da devlet tarafından karşılandığını dile getiren Kıranlı (2009) ise İsveç eğitim sisteminin Türk eğitim sistemine göre daha çok fırsat eşitliği anlayışına hitap ettiğini ifade etmektedir. Otacıoğlu (2007) ise Avrupa Birliği üyesi olarak kendisine yaşam boyu öğrenmeyi felsefe edinen ve öğrenciler arasında fırsat eşitliği sağlamayı hedefleyen Avusturya eğitim sisteminin çağdaş, modern ve günümüz dünyasına oldukça uyumlu olduğunu dile getirmektedir. Türkiye’nin eğitim

politikasının da benzer görüşleri yakalaması gerektiğini, eğitim sisteminde öğrenci merkezli anlayışın hâkim olmasının önemini ve eğitimde devamlılığın ve sürekliliğin sağlanarak yaşam boyu öğrenme anlayışının benimsenmesini, ilerlemenin ve gelişmenin sağlanabilmesi için gerekli unsurlar olarak görmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim politikası ile ilgili olarak yer verilen son konu kitle iletişim araçları ve teknoloji konusudur. Aydoğan ve Aral (2006) çağdaş bir toplumun mutlu, sağlıklı ve refah içinde bir yaşam sürebilmesinin, boş zamanlarını doğru ve etkin kullanmasıyla olacağını belirtilirken öğrencilerin okul dışı faaliyetlere veya etkinliklere katılmasını, kitap okuyarak, müzik dinleyerek, spor yaparak veya kitle iletişim araçlarını kullanarak gerçekleştirilen boş zaman etkinliklerinin akademik başarılarına olumlu katkıları olduğunu vurgulamaktadır. Kitle iletişim araçları vasıtasıyla bu faaliyetleri gerçekleştirmelerinin onlara yeni bilgi edinme, gerekli şeyler öğrenme ve sosyal yaşama uyum sağlamayı kolaylaştıracağını belirtmektedir. Kitle iletişim araçları kullanmanın zevkli, heyecan verici ve öğretici olması sebebiyle gençler arasında çok fazla tercih edildiğini de vurgulamaktadır. Doğan Dolapçioğlu (2006) hem ses hem de görüntünün birleşimi ve en yaygın kullanılan kitle iletişim aracı olan televizyonun, anne baba kontrolünde, belli zaman aralıklarında ve çocuğun gelişim düzeyine uygun programlar seçilerek izlenmesinin doğru olduğu vurgulanmaktadır. Aynı zamanda televizyonun gizil olarak çocuklara olumsuz davranış kazandırabileceğini ve bunların da istenmeyen davranış problemlerine sebep olabileceğini belirtmektedir.

4.2. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Türk eğitim sistemi ile ilgili olarak 62 makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara bakıldığında okul öncesi eğitim, ilköğretim, genel ortaöğretim, mesleki ve teknik eğitim ve yükseköğretim gibi başlıklar üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

4.2.1. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi İçerisinde Okul Öncesi Eğitim ile İlgili Olarak Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Türk eğitim sistemi ile ilgili ilk olarak yer verilen konu okul öncesi eğitim konusudur. Okul öncesi eğitim kurumlarının çocukların toplumsal yaşama ayak uydurabilmesi, bireylerin hak ve sorumlulukları hakkında fikir sahibi olabilmesi,

birbirine saygı duyabilmesi ve sosyalleşebilmesi için aileden sonraki en önemli kurum olduğu ifade edilirken bu dönemin çocukların sosyal uyum ve beceri düzeylerine olumlu katkıları olduğu belirtilmektedir (Uzuner ve Gürsoy, 2010). Okul öncesi eğitim kurumlarının fonksiyonunun çocukların fiziksel, bilişsel, psikolojik ve duyuşsal gelişimlerine olumlu katkı sağlamak ve olumlu kişilik özellikleri kazandırmak olduğu ifade edilirken aynı zamanda bu eğitim kurumlarında belli bir plan ve program dahilinde çocukların bütünsel gelişimlerine katkı sağlamanın da oldukça önem arz ettiği belirtilmektedir (Aktan Kerem ve Cömert, 2005; Çetingöz, 2004; Bütün Ayhan, 2008). Duygusal ve davranışsal yönden yeteri kadar güçlü olan, birey olarak kendilerini benimseyen ve tanıyan çocukların ilk olarak ailelerinde bu duyguları edindikleri ifade edilirken aynı zamanda bu duyguları sağlam temellerle almalarının hayatlarının her aşamasına olumlu yansımaları olacağını söylenmektedir. Çocuklarının kendilerini tanıyarak ne yapıp ne yapamayacaklarını bilmeleri noktasında da daha bilinçli olacakları ve doğru benlik algılarına sahip olacakları ifade edilmektedir. Okul öncesi eğitimin bu nitelikleri kazanmak için temel yer olduğu belirtilirken anne ve babaların çocuklarının olumlu davranışlarını pekiştirmeleri, başka çocuklarla kıyaslamamaları, ilgi ve becerilerine göre doğru yönlendirmeler yapmaları, birbirleriyle ve çocuklarıyla sağlıklı iletişim içerisinde olmaları önerilmektedir (Argun, 2006; Yılmaz ve Dikici Sığırtmaç, 2008). Çocuğun gelişiminin en belirgin ve çabuk gerçekleştiği dönem olan okul öncesinde uygulanacak olan programın esnek yapıda olmasını, çocuğun ilgi ve alakası doğrultusunda şekillenmesini, yeri geldiğinde çocuğun gereksinimlerine göre yeniden düzenlenmesini, özünü çocukların kişiliğine ve benliğine saygının oluşturduğu ve öğrencinin kendi deneyimlerini yine kendilerinin yaparak yaşayarak öğrendiği programlar olmasının çok önemli olduğu vurgulanmaktadır. Çocukların yaşı ve gelişimi itibarıyla hareketli yapıda olmaları bu dönemde fiziksel aktivite ağırlıklı program uygulamanın doğru bir yaklaşım olacağını da göstermektedir. Yapılan hareketlerin çocuğun doğal ortamı olan oyunla yapılmasının, zamanın çocuğun dikkati doğrultusunda kısa tutulmasının ve hareket çeşitliliğinin de dikkat edilmesi gereken faktörlerden olduğunu göstermektedir (Turhan Arıkan ve Müniroğlu, 2004). Argun (2002) ise okul öncesi eğitimin bireyin sonraki yaşantılarında kalıcı izler bıraktığını dile getirmekte ve bu sebeple öğretmen ve çocuklar arasındaki sağlıklı iletişimin, onlara güven duygusunu aşılmasının, kendi tutum ve davranışlarıyla çocuğun ilgi ve ihtiyaçlarına cevap verebilecek doğrultuda hareket etmesinin önemine değinmektedir.

Çocukların yaşlıları ile sağlıklı ve iyi ilişkiler içinde zaman geçirebilmelerinin ve sosyal becerilerinin güçlü olabilmesi için en kritik dönemin okul öncesi dönem olduğunu belirten Durualp ve Aral (2010) bu yaşlarda kazanılmayan sosyal beceriler yüzünden çocukların yaşamları boyunca diğer bireylerle iletişim kurmakta zorlanabileceklerini dile getirmektedir. Okul öncesinin yaş ve gelişim özellikleri dikkate alındığında algının ve farkına varmanın beş duyu organıyla yapılabileceğini ifade eden Ömeroğlu (2003), bu dönemde doğayı keşfetmek, bilimsel faaliyetlere aktif katılmak, kendilerini disipline etmek, öğrenmeler arası aktarım yapabilmek, günlük materyallerin fonksiyonlarını öğrenebilmek, el göz beden ilişkisini kavrayabilmek, bağımsız ve özerk hareket ederek özgüven oluşturabilmek için fen doğa dersinin çocuğun hayatında oldukça önemli bir yeri olduğunu belirtmektedir.

Dergide okul öncesi dönemin çocukların fiziksel gelişimi açısından kritik dönem olduğunu vurgulanırken başta ebeveynler olmak üzere öğretmenlerin de bu bilinçte olarak spor yapan, sağlıklı beslenen ve aktif olan bireyler olarak öğrenciler için iyi bir rol model olmaları gerektiğinden bahsedilmiştir. Bu yaş grubuna uygulanacak fiziksel aktivitelerin ve hareketli yaşam tarzının benimsenmesi konusunda gerekli faaliyetlerin yaptırılmasına önem verilmesi gerektiği de vurgulanmıştır (Özer, 2002). Aile bireylerinin okul öncesi eğitimden beklentileri; çocuklarının sosyal, dil ve bilişsel gelişimlerinin ilerlemesine destek olunması, fiziksel ve öz bakım yeterliliklerini yükselmesidir. Okul öncesi eğitim alanlarının fiziki şartlarının zenginleştirilmesinin, rehberlik hizmetlerinin aile ve çocuk arasındaki köprü olmasının, personellerin alanında yetenekli bireylerden oluşmasının, sağlık beslenme ve güvenlik konularında gerekli önlemlerin alınmasının okul öncesi eğitimde kaliteyi artıracığı belirtilmektedir (Tuğrul, Koç ve Aydoğmuş, 2010; Yıldız ve Özkal, 2004). Sakarya ve Demiriz (2010) aynı zamanda doğal çevre ve tabiatın insan yaşamındaki yeri düşünüldüğünde ekolojik dengenin korunması ve doğal yaşamı koruma bilincinin insanlara küçük yaşlardan itibaren aşılmasının oldukça önemli olduğunu dile getirmektedir. Okul öncesi eğitim sürecinde bireyin, doğanın gücü ve güzelliğini koruma bilinci edinmesinin ve bu duyarlılığa sahip nesillerin yetişmesinin geleceğimizi şekillendirme noktasında büyük önem arz ettiğini ifade etmektedir. Okul öncesi eğitiminin çocuğun zihinsel, duygusal ve fiziksel becerilerinin tamamının gelişmesini destekleyerek öğrenciyi eğitim öğretime hazırladığını savunan Tavlı, Küçükturan ve Akbaba Altun (2009) ise kırsal kesimde

okul öncesinde eğitime gönderim oranının düşük olduğunu belirtmektedir. Bu oranın artırılması için hem sosyal yaşamın eğitim paydaşlarının hem de anne ve babalara yönelik bilgilendirme yapılarak bu konuda bilinçlendirilmelerinin sağlanmasına önem verilmesinin gerekliliğini belirtmektedir. Aynı zamanda Yılmaz Bolat ve Gürsoy (2011) ise anne baba eğitimi alan ebeveynlerin olumsuz tutum ve davranışlarının azaldığını, çocuk gelişimi hakkında bilgi sahibi olduklarını, çocukla olan iletişimlerinin güçlendiğini, demokratik tutum ve davranışlar sergileme eğiliminde olduklarını ve bunların çocuğun gelişimine olumlu katkısı olduğunu belirtmektedir.

Dergide okul öncesi eğitimde üzerinde önemle durulan bir diğer konu ise oyundur. Çocuk gelişiminde hayati bir değeri olan oyunun, çocuğun yeme, içme, barınma kadar temel ihtiyaçları arasında yer aldığı ifade edilirken oyun çocuğun duygularını, düşüncelerini, ilgilerini, eğilimlerini ve becerilerini yansıtan bir araç olarak görülmektedir. Yaparak yaşayarak öğrenmede etkin bir öğretim yöntemi olan oyunun eğitim bilimlerinde de önemli bir yeri vardır. Oyun, çocuğa doğal ortamında gizil olarak davranış kazandırma yöntemi olarak kullanılabilceği gibi çocuğun hayatı sorgulamasına, düşünmesine, dünyadaki varlıkları tanımaya, algılamaya ve onları kullanabilmesine de yardımcı olur. Dönemden döneme kültürden kültüre farklılıklar gösterse de oyun, grup içinde saygı ve sevgi bağlarını arttırarak iş birliği içinde hareket etmeyi ve paylaşmayı öğrenme ortamı oluşturan, çevre ile iletişimi sağlıklı bir hale getiren etkili bir öğretim yöntemidir. Ayrıca çocuğun sözle ifade edemediği duygu ve düşüncelerin dışa vuruşunu sağlayan oyunun iyileştirme yöntemi olarak da kullanılabilceğini ifade edilmektedir (Aral, 2000a; Bora İvrende ve Işıklıoğlu, 2008).

4.2.2. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi İçerisinde İlköğretim ile İlgili Olarak Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Türk eğitim sistemi ile ilgili ikinci olarak yer verilen konu ilköğretim konusudur. Bayram (2000) ilköğretimi çocukların kendilerini keşfettiği, temel bilgi ve becerileri edindikleri, sorumluluklarının bilince varıp üstlendikleri, davranışlarında bağımsız hareket edebilme gücü kazandıkları ve sonraki hayatları için gerekli olan temel becerileri edindikleri dönem olarak ifade etmektedir. Bu dönemdeki gelişim ödevlerin tam ve eksiksiz yerine getirilmesinin çocuğun kişilik gelişimi için hayati olduğunu savunurken ilköğretim okullarını öğrencileri bir üst öğrenim kurumuna, mesleğe ve hayata hazırlayan kritik dönemler olarak görmektedir. Çocukların ileriki

yaşamlarında sağlıklı ve bilinçli birer birey olabilmelerinde hem ailenin hem de okulun büyük rolü olduğunu savunan Yılmaz (2011) çocukların bütün gelişim fonksiyonlarının doğru şekilde ilerleyebilmesinin, sağlıklı benlik yapısına sahip olabilmelerinin, stresle başa çıkabilmeyi ve duygularını yönetebilmeyi öğrenebilmelerinde ilköğretim çağının oldukça önemli olduğunu dile getirmiştir. Sağlamer (2007a), öğrencilerin bireysel ilgi, yetenek ve becerilerine göre bir üst kuruma geçebilmesini temel alan bir eğitim sistemini gerekli görmekte ve bir ülkenin en önemli gereksiniminin daha kaliteli, verimli ve çağdaş bir eğitim sistemi olduğunu belirtmektedir. Çepni ve Özsevgeç (2004) ilköğretim öğretmenlerin öğrencilerin zihinsel gelişimleri hakkında yeterli ve gerekli bilgilere sahip olmalarının ve derslerindeki plan ve programları bu gelişimlere göre düzenlemelerinin etkili öğretim için oldukça önemli olduğunu belirtmektedir. Aynı zamanda öğretmenlerin bu yaş grubu öğrencilerinde gerçek materyallerle fiziksel etkileşim sağlayabileceği ortam hazırlanmasına, öğrenci merkezli ve aktif katılımın sağlanmasına, değerlendirme yöntemlerinin çocuğun gelişim düzeyine, geçmiş bilgilerine, verilen bilgi ve yöntemlere göre belirlenmesine, planlı öğretim yöntemleri vasıtasıyla zihinsel gelişimin desteklenmesine önem vermesi gerektiğini de vurgulamaktadır. Birgin (2006) ilköğretimde ailelerin eğitim ve öğretim hayatı boyunca çocuklarının yanında yer almalarının onların başarıları ve kendilerine güvenmeleri konusunda olumlu etkiye sahip olduğunu belirtmektedir. Velileri çocuklarına duydukları saygı, sevgi ve hoşgörü bağının ne kadar güçlü olursa çocukta o kadar özgüven depoladığına ve okul yaşamına destek sağladığına değinmektedir. Çocuğun bireysel gelişim sürecine ailenin katılımının sağlanması çocuğun performansını yükseltmekle birlikte aralarındaki iletişim bağını kuvvetlendirmekte ve sosyal gelişimini kolaylaştırmaktadır. Akademik katkısına ek olarak duyuşsal tatmin sağlanması anlamında da velilerin değerlendirme sürecine katılımları desteklemekte ve arttırılmaya çalışılmaktadır.

Dergide ilköğretimde gerçekleşen yapılanmalara karşı eleştirilerde mevcuttur. Taşımalı ilköğretimin amacının kırsal ve dağınık yerleşim merkezlerindeki öğrencilerin günü birlik belirlenen merkezlerdeki ilköğretim okullarına giderek eğitim öğretim görmeleri olduğu belirten Aycan ve Cankurt (2005), taşımalı eğitimde karşılaşılan problemleri; merkezi okula olan mesafe, bazı derslerde alan öğretmenlerinin olmaması sebebiyle boş geçmesi, özellikle kış mevsiminde servis aracının durumu ve sorunları, sabah erkenden

yola çıkıldığı için öğrencilerin kahvatıya zaman bulunamaması, yeterli uykunun alınamaması ve yol yorgunluğundan sonra evde verimli çalışmaların gerçekleştirilmemesi olarak sıralamaktadır. Diğer bir taraftan Tekışık (2000a)'a göre birleştirilmiş sınıflar günümüz çağdaş eğitiminin gerektirdiği öğrenci merkezli yaklaşıma uygun olarak öğretmen rehberliğinde öğrencinin bireysel ihtiyaçlarının karşılandığı ve grup içi çalışma imkânı bulduğu eğitim olanakları sağlamaktadır. Bununla birlikte birleştirilmiş sınıf uygulaması okul- aile iş birliğini sağlayarak çevreyle iletişimin en üst düzeyde olduğu bir uygulamaya fırsat tanımaktadır. Bu sebeplerden dolayı birleştirilmiş sınıfların kapatılarak taşınmalı eğitime geçilmesinin yerine okullara bu şartlar doğrultusunda eğitim verebilecek nitelikte öğretmen yetiştirilmesinin daha doğru bir yaklaşım olduğunu savunmaktadır. Sağlamer (2007b) ise yeniden yapılanma sürecine girildiğini, ilk defa derslerin seçmeli ve zorunlu olarak ayrıldığını, öğrencinin ön planda olduğu bir eğitim anlayışının benimsendiğini, mevcut öğrenci sayısının yirminin altında olan okulların taşınmalı eğitime geçirilmesi gerektiğini fakat zorunlu durumlarda birleşik sınıflarda eğitim görüleceğini belirtmektedir. Tekışık (2000c)'a göre yapılan değişiklikler sonucunda küçük yaş gruplarında derslerin ayrı ayrı ve ayrıntılı olarak işlenmesinin sonlandırılarak daha üst sınıflarda bu uygulamaya geçilmesi mantıklı bulunmaktadır. Fakat tarım ve tarım çalışmaları gibi konuların öğrencilere ağaç sevgisini ve yeşili korumayı aşılması, tarım eğitiminin ülkemiz için önemli bir konu olması ve okul çağındaki çocuklara doğaya karşı sevgi bilincini oluşturması adına müfredattan çıkarılmasının doğru olmadığı düşüncesini savunmaktadır. Ek olarak 6-14 yaş arası çocuklara zorunlu eğitim uygulanması ile eğitimde kalkınma ve yükselişin sağlanmasının hedeflendiğini belirtmektedir. Sekiz yıllık kesintisiz eğitimin Türk eğitim sistemindeki kız çocuklarının okullaşma oranını artırması sebebiyle eğitime olumlu katkıları olduğunu savunan Yavuz (2012a) ise yeni uygulanacak olan 4 + 4 + 4 eğitim sisteminin eğitimde kesintiye ve bölünmelere sebep olacağını düşünmektedir. Aynı zamanda yolunda giden bir sistemin aksaklıklara sebebiyet verebilecek yeni bir yapıya dönüştürülmesinin mantıklı olmadığını da vurgulamaktadır.

4.2.3. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi İçerisinde Ortaöğretim ile İlgili Olarak Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Türk eğitim sistemi ile ilgili üçüncü olarak yer verilen konu genel ortaöğretim konusudur. Dergide ortaöğretimle ilgili üzerinde durulan konulardan biri Anadolu Öğretmen Liseleridir. Anadolu öğretmen liselerine tercih eden öğrencilerin nedenleri incelendiğinde öğretmenlik mesleğine duyulan saygı ve bu mesleği icra etmek için bu lise türüne yönlendirmiş olmalarının ilk sırada yer almadığını belirten Taşar (2011) ortaöğretime yönlendirilen öğrencilerin daha bilinçli ve mesleğe ilişkin bilgileri doğrultusunda yönlendirilmelerinin önemli olduğunu belirtmektedir. Doğan (2011) ise okul ikliminin olumlu bir yapıya ve atmosfere kavuşabilmesi için okulda tahripçiliğin en aza indirilmesi gerektiğini ve güven ortamının sağlanmasının önemli olduğunu belirtmektedir.

Dergide ortaöğretimle ilgili üzerinde durulan konulardan bir diğeri Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Çok Programlı Liseleri ve Müfredat Laboratuvar Okullarıdır. İnsan doğası gereği daima iyiyi ve güzeli istemekte ve beklemektir. Yapıcı ve yaratıcı bireyler yetiştirebilmenin aynı zamanda bireyin bedensel, bilişsel ve duyuşsal becerilerine hitap edebilmenin tek yolu sanat eğitimidir ve Türkiye'deki sanat eğitimin başlangıç noktası Anadolu Güzel Sanatlar Liseleridir. Aşıcı (2001) sosyal ve kültürel yapıya olumlu katkısı olan bu liselerin yeniden dönüştürülerek ihtiyaç duyulan donanımların karşılanmasına, eğitim öğretim faaliyetlerine olumlu yönde destek verilmesine ve gerekli çağdaşlaşma hareketlerine gidilmesine önem verilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Çok programlı lise uygulamasına geçilmesinin amacı öğrencilerin ilgi ve becerileri doğrultusunda demokratik toplumun ihtiyaç duyduğu insan gücü gereksinimini karşılamaktır. Kırsal kesimdeki nüfusun az ve toplu olmaması sebebiyle genel, mesleki ve teknik liselerin bir arada faaliyet göstermesini sağlayabilmek, imkân ve fırsatlar doğrultusunda her öğrenciyi yükseköğretime ve meslek hayatına hazırlayabilmek, milletine sosyal kültürel ve ekonomik alanlarda fayda sağlayabilme bilincinde bireyler yetiştirebilmek düşüncesinden yola çıkılarak bu okullar açılmıştır. Fakat uygulama aşamasında gösterilen kararsızlık ve genel lise programlarının ihmal edilmesi sebebiyle milli eğitim hedeflerinin istenilen doğrultuda gerçekleştirilemediği belirtilmektedir (Özbek, 2000). Dönmez (2002) dünyadaki çeşitli ülkelerde okullarını daha ileri seviyeye çıkarabilmek ve modern yaşamın beklentileri doğrultusunda programlarını yenilemeleri gerektiğini savunurken müfredat laboratuvar okullarının da bir okul geliştirme programı olduğunu dile getirmektedir. Müfredat laboratuvar

okullarının Türk milli eğitim sisteminin merkeziyetçi yapısı gereği özgün karar verebilme, bağımsız yetki ve sorumluluklarını kullanabilme gibi örgütsel yapılarla uyuşmayan durumlarından dolayı uygulama aşamasında sorunlar yaşandığını dile getirmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Türk eğitim sistemi ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu mesleki ve teknik eğitimidir. Sezgin (2004) bir devletin uluslararası pazarda mücadele edebilmesi ve diğer ülkelerle rekabet edebilmesinin becerili, teknik ve mesleki konularda bilgi ve yeterlik sahibi insan gücünün fazlalığının oldukça önemli olduğunu belirtmektedir. Türkiye'nin gelişen ve dönüşen toplumunun beklenti ve ihtiyaçları doğrultusunda daha profesyonel ve yüksek potansiyel sahibi insan gücü yetiştirebilmek adına mesleki ve teknik eğitimin bugünkü yapısının güncellenerek daha çağdaş ve modern bir forma dönüştürülmesinin gerektiğini ifade etmektedir. Yüceer Arslan ve Önen (2004) gelişmiş bir toplumun en belirgin özelliklerinden birinin mesleki ve teknik eğitime verdiği önem olduğunu düşünmektedir. Kaliteli iş gücü elde etmenin, alanında bilgi ve beceri sahibi insanların iş dünyasında yer almasının, talep ve ihtiyaçların doğru analiz edilerek mesleki ve teknik eğitimin bu yönde planlanarak ihtiyaç halinde düzenlemeler yapılarak yeniden yapılandırılmasının uluslararası rekabet için vazgeçilmez unsurlar olduğunu belirtmektedir. İçinde yaşadığımız dönemi sanayi dönemi olarak adlandırılmaktadır. Teknoloji ve bilgi değişimindeki ilerleme ülkelerin içinde bulunduğu rekabeti kuvvetlendirmekte ve bu rekabeti takip edebilmeyi güç hale getirmektedir. Sanayi alanındaki bu muazzam ilerleyiş ekonomik alanda ihtiyaç duyulacak beceri ve kabiliyetlere sahip birey yetiştirebilme gerekliliğine de vurgu yapmaktadır. Meslek hayatının giderek değişen ve gelişen şartlarına cevap verebilmesi için mesleki ve teknik liselerin yeniden yapılandırılmasının önemi üzerinde durulmaktadır. Akdağ ve Akpınar (2000) endüstri meslek liselerinin mevcut programlarının çağın ihtiyaçlarını karşılayamamasını, eğitim politikalarının istikrarlı bir şekilde devam ettirilmemesi, öğrencilerin üniversiteye giriş sınavlarında başarısız oluşunu bu liselere olan talebin azlığının nedenleri olarak görmektedir. Uluslararası rekabete ayak uydurabilmek için bu eğitim kurumlarındaki programların çağın ve ekonominin gereksinimlerine göre yeniden düzenlenmesi, alanında uzmanlar yetiştirilerek okulların niteliğinin artırılması, imkân ve şartlarının iyileştirilmesi ve zenginleştirilmesi aynı zamanda da bu okulların tanıtımlarının yapılarak rehberlik

faaliyetleriyle iş hayatlarına şekil verebilmeleri için gerekli yönlendirilmelerin yapılmasının oldukça önemli olduğunu dile getirmektedir. Terzi (2000) ise endüstri sektörünün ihtiyacı olan insan gücünü mesleki ve teknik liseler vasıtasıyla sağladığını ve bu liselerin temel amacının nitelikli ve vasıflı insan yetiştirmenin yanı sıra bu bireyleri meslek hayatlarına hazırlayarak onları iş dünyasında yararlı, verimli ve etkin konuma getirmek olduğunu dile getirmektedir.

4.2.4. 2000-2013 Yılları Arasında Türk Eğitim Sistemi İçerisinde Yüksek Öğretim ile İlgili Olarak Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Türk eğitim sistemi ile ilgili olarak yer verilen son konu yükseköğretim konusudur. Cumhuriyet öncesi yükseköğretim dini otorite ve teokratik yönetimin hâkim olduğu medreseler tarafından verilmekteydi. Cumhuriyetle birlikte yükseköğretimde de köklü ve rasyonel değişiklikler yapıldığını ve bu değişikliklerin çağdaş ölçütler doğrultusunda oluşturulduğuna değinmektedir. Cumhuriyet döneminde bilimsel normlara uygun güvenilir araştırmalar yapılmaya başlanmış, yurtdışından alanında yetkin öğretim elemanları getirilerek yeni açılan fakülteler için öğretim elemanı yetiştirilmeye başlanmış, öğrenci ve öğretim elemanı arasında daha canlı iletişimler kurulmuş, üniversitelere rektör ve dekan atamalarında bilimsel özerklik verilmiştir. Ek olarak bir takım akademik unvanlar değiştirilmiş, üniversitelerin amaç ve uygulamaları bir yönetmelikle belirlenmiş, ulusal bilincin sağlanması için inkılap tarihi dersi zorunlu ders olarak belirlenmiş, yabancı dil eğitimine önem verilmiş ve bilim üretmenin yanı sıra bilimi yaymanın da üzerinde önemle durulması gerektiği vurgulanmıştır (Yavuz, 2001a). Yavuz (2001c) 1933 üniversite reformundaki yönetsel özerklik eksikliğini 1946 yeni üniversite reformuyla sağlanmasının bilimsel özerkliği de beraberinde getirdiğini ve kurumsal demokratik yapılanma ilkesine uyumlu hale geldiğini dile getirmektedir. Bu sayede klasik öğretimlerin aksine uygulamalı ve aktif öğrenmelerin etkili olduğu, uluslararası düzeydeki kurumlarla iş birliği sağlanmasının hedeflendiği ve Türk toplumunun ihtiyaçlarının göz önünde bulundurularak evrensel değerler çerçevesinde sürekli geliştirilen ve ilerleme kaydeden bilimsel araştırmaların yoğunluk kazandığı bir reform hareketi olmasının hedeflendiğini ifade etmektedir. 1946 reformuyla birlikte üniversiteler özerkleştirilmiş ve kendi yönetsel yapılarına kendilerinin karar vermesi sağlanmış olup dış baskı ve olaylara kapalı bir sistem

oluşturulmaya çalışılmaktadır. 1973 yılında yapılan düzenlemelerin ise yüksek öğretim sisteminin toplumun ihtiyaçlarına ve devletin ekonomik durumuna göre şekillendirilmesi anlayışına sahip olduğuna, üniversitelerin kendi kaynak yaratma veya olan kaynakları faydalı şekillerde kullanma ilkesini benimsediğine, üniversiteler arası eşgüdümü sağlamak ve planlamayı yapmak amacıyla Yükseköğretim Kurulu ve iç denetimi sağlamak amacıyla ise Üniversite Denetleme Kurulu gibi yapıların oluşturulması gerektiğine değinilmektedir. Ek olarak üniversitelere verilen bağımsızlıkların ise belli koşullarla daraltıldığına, fakülte kurabilmek için 7 öğretim elemanının var olması gerektiğine ve kariyer basamaklarına açıklık getirildiğine vurgu yapılmaktadır (Yavuz, 2001d). Yavuz (2003a) yükseköğretimde başarılı elde edebilmenin en önemli ön koşullarından birinin ortaöğretimden gelen araştırmacı, sorgulayıcı, esnek düşünebilen, yaratıcı ve nitelikli öğrenciler olduğunu söylenmektedir. Alanında deneyim ve birikim sahibi öğretmenlerle üniversitelerin eğitim ve öğretim kalitesinin artarak ülke ve vatani için faydalı bireylerin yetiştirilmesinin söz konusu olduğunu ifade etmektedir. Sadece bir alana yönelik yapısal değişim ve dönüşümlerin herhangi bir anlam ifade etmediğini temel, ortaöğretim ve yükseköğretimde yapılan analiz ve çözümler sonucu bütünsel değişim tasarıları yapılması gerektiğini belirtmektedir. Alt ve üst sistemler arasında uyum sağlanmasına, sorun teşkil eden alanların risk analizlerinde titizlikle çalışılıp doğru tespitlere yönelmesi gerektiğine de vurgu yapmaktadır. Yavuz (2006c) Türk yükseköğretim anlayışının yabancı sistemlerin etkisi altında kalarak kararlar verdiği, özümsemediği, amaç belirlenmediği ve belirsizliklere sebep olduğu için de bu kararların uygulama aşamasında sorunlar ve sıkıntılar oluşturulduğunu dile getirmektedir. Bilim dünyasının siyasi ve politik görüşlere bağımlı olmaması gerektiğini vurgulamaktadır. Yeni yükseköğretim kurulunun araştırma ve geliştirme çalışmalarına ağırlık vererek nelerde eksik olduğumuzu iyi tespit ederek bunları giderme yoluna gitmenin en mantıklı yaklaşım olacağını dile getirmektedir.

Dergide yer verilen bir başka konu yükseköğretimde öğrenim gören öğrenci sayısının arttırılması ile ilgilidir. Yavuz (2004) bir toplumun geleceğini şekillendirecek olan insanların gelişiminde yadsınamaz değerde bir yeri olan yükseköğretimde okullaşma oranının yükselmesinin, devletlerin refah düzeyinin şekillenmesinde, kişi başına düşen milli gelirin artmasında, ailelerin daha rahat geçim kaynağına ulaşmasında, işsizlik

oranının düşerek ekonominin kalkınmasında ve toplumsal ve kültürel gelişimin sağlanmasında oldukça önemli olduğunu savunmaktadır. Yükseköğretimdeki öğrenim gören öğrenci sayısının artmasının toplumun zihinsel gelişimine olumlu katkı sağlayarak demokratik algı ve düşüncelerin sağlam temellere oturtulması ve ekonomik kalkınmaya olumlu desteğinin olacağını belirtmektedir. Çağdaş dünya toplumlarındaki gereksinimler göz önünde bulundurulduğunda nitelikli insan gücü vasıtasıyla üretebilen bir toplumun daima bir adım önde olduğunu belirten Yavuz (2007) ise bunun ancak üniversite ve araştırma merkezleri vasıtasıyla yapılabileceğini ve toplumun aydınlatılabileceğini ifade etmektedir. Üniversitenin bütün açıklamaların ötesinde bizi sorgulamaya, keşfetmeye ve araştırmaya yönlendiren bir kurum olmasının yanında 2000’li yıllarda geleceği noktanın tahmin edilenlerin ötesinde olduğuna inanılmaktadır. Bilgen (2004) öteden beri üniversitelerin genel hedeflerinin öğrencilerin bilim üretmesine fırsat tanımak, çevreyle iletişim ve etkileşimlerini güçlendirmek ve en iyi şekilde eğitim almalarını sağlamak olduğunu belirtmektedir. Bilişsel anlamda her bireyin kendine has özellik ve yeterliğinin bulunduğunu ve uygun şartlar ve durumlar altında genetik yapının da izin verdiği ölçüde her bireyin öğrenme gerçekleştirebileceğini savunmaktadır. Önemli olanı bireye neyi öğreneceğinden ziyade düşünce gücünü kullanarak öğrenme yollarını öğretmek olduğunu belirtmiş ve her insanın öğrenme gerçekleştirmeden önce kendine güvenmesi, cesaret etmesi, çalışması, çabalaması ve denemesinin onu başarıya götürecektir temel unsurlar olduğunu vurgulamaktadır. Kendi yapabileceklerini bilen insanın hatalarından ve yanlışlarından da gerekli çıkarımları yaparak kendine olan saygısına katkıda bulunacağını da eklemektedir. Çağdaş ve demokratik toplumların üniversitelerinin yapısının ve yetiştirmesi gereken insan özelliklerinin de çağdaş ve demokratik olması gerektiğini belirtmektedir. Öztuna ve Gökçe (2006) ise eğitim öğretim sürecinin etkili ve verimli olmasını belirleyen birçok faktörden sadece önemli bir tanesi olan motivasyonun süreç içerisinde var olmasının başarıya olumlu katkıları olduğunu dile getirmektedir. Diğer bir taraftan dünya üniversitelerinin eğitim kalitesinin sıralanmasında Türkiye’nin ilk 500 üniversite arasına girememesinin ortaöğretim sisteminin yeteri kadar iyi olmaması olduğunu dile getiren Yavuz (2010) üniversitelerin öğrenci kabul sistemlerinin yeniden gözden geçirilmesi ve üniversiteye geçiş uygulamalarının sistematik bir şekilde düzenlenerek yeniden yapılandırılması gerektiğini dile getirmektedir. Koç (2005a) ise üniversiteye giriş sisteminin yeniden yapılandırılmasında öğrencilerin ilgi, yetenek ve

becerilerine göre öğrencinin öğrenim hayatı boyunca yapılan doğru gözlem ve analiz sonuçları doğrultusunda yönlendirme hizmetini sunabilecek olan uzmanların doğru yönlendirmeleri vasıtasıyla öğrencilerin uygun programlara yerleştirilmelerinin esas alınması gerektiğini belirtmektedir.

Dergide yer verilen bir diğer konu ise yurt içinde nitelikli bireyler istihdam edilmesi ile ilgilidir. Geçmişten günümüze eğitim sisteminde var olan en büyük sorunun uzman ve akademisyen yetiştirme olduğu vurgulanmaktadır. Bir toplumun kaliteli insan gücü yetiştirebilmesinin ilk koşulunun üstün yeteneğe sahip bireyleri doğru tespit ederek toplumun ihtiyaç duyduğu alanlarda yurt içinde ve yurt dışında sunulan eğitimlerle bu bireylerin gelişmelerinin tamamlanması olduğu belirtilmektedir. Bir toplumun ekonomik olarak ne kadar güçlü ise insan gücü yetiştirme konusunda da o kadar ileride olacağını belirtirken sosyal refah düzeyinin yüksekliğinin de vasıflı insan gücü yetiştirmede önemli bir belirleyici olacağı düşünülmektedir. Yurt dışına eğitim görmesi için gönderilen öğrencilerin en büyük problemlerinin yurda döndüklerinde eğitim aldıkları ve uzmanlaştıkları alanlarda iş bulamamak ve toplumun gelecekte ihtiyaç duyacağı alanları doğru saptayarak bu alanlarda eğitilmiş birey yetişmesine imkân vermemek olduğu ifade edilmektedir. Aynı zamanda alanında uzman ve akademisyenlerin yurtdışında kalmaktansa ülkemize dönmelerini sağlayacak olanaklar yaratılması gerektiği de belirtilmektedir (Yavuz, 2003b). Dergide nitelikli, bilgili ve donatılmış bireylerin yetiştirilmesi, gelişen teknoloji, bilim ve değişimlere ayak uydurabilmelerinin etkili bir yüksek öğretim sisteminin yürütülmesiyle olacağı ifade edilmektedir. Yavuz (2005b) ulusal eğitimin gücünün zayıflatılmasına vesile olan ve cumhuriyet felsefesinin bireylerde yerleşmesinin önündeki engel olarak görülen yükseköğretimdeki yurtdışına olan beyin göcünün önüne geçilmesi için ise ülkemizde nitelikli insan gücü barındırmamıza imkan sağlayacak ve gelişmişlik düzeyimize olumlu katkısı olacak yüksek lisans ve doktora imkanının sağlanması gerektiğini belirtmektedir.

Dergide yükseköğretim ile ilgili diğer bir konu yüksek lisans ve doktora çalışmaları ile ilgilidir. Yüksek lisans çalışmalarında öğrencilerden gerçekleştirilmesi amaçlanan kriterlerin ilk aşamada belirlenmemiş olmasının büyük bir eksiklik olduğunu dile getiren Summak ve Gören Summak (2007), bilimsel süreç sonunda ortaya çıkan tezlerin birçok konuda yetersiz kaldığını ve bilimsel araştırma ilkelerine uygun olmadığını ifade etmektedir. Yetkin bir yüksek lisans tezi için bütün aşama ve hedeflerin önceden

belirlenerek tezin değerlendirilmesinde gerekli olan, uygulamaya geçecek bütün alt yeterliliklerin öğrenciye sunulması ve öğrencinin durumdan haberdar edilmesinin oldukça önemli olduğundan bahsetmektedir. Tez danışmanlığı ve rehberliğinin öğrenciler ile bir takım çalışması halinde gerçekleşebileceğini belirten Summak, Gören Summak ve Balkar (2010), bu sürecin iki şekilde ilerletilebileceğini ifade etmektedir. Bunlardan ilkinin teknik akılcılık yani yöntem ve tekniklerin sistematik bir şekilde oluşturularak hata ve yanlışlık oranının en az indirilmesine dayanan bir modelle; ikincisinin ise müzakere süreci yani değişimin ve dönüşümün gerçekleşebileceği, eleştiriye açık, ortak fikir bulunmasına dayanan esnek bir süreçte ilerlemesine ilişkin olduğunu belirten bir yöntem ile devam edilebileceğini belirtmektedir. Koç (2007) ise ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programlarına seçme uygulamasının akademik olarak uygun olmadığını ve ölçme araçlarında çeşitlilik olmadığını dile getirmekte ve seçmelerin sıralamaya dayalı kabul şeklinde yapılmasını eleştirmektedir.

Dergide yükseköğretim ile ilgili diğer bir konu yükseköğretimde yaşanan sorunlar ile ilgilidir. Aydın (2006) yükseköğretimde uygulanan programların revize edilerek daha iyiyi ve yeniyi arama çabası içinde olunmasının eğitimin sürekli değişen ve gelişen yeniliklere ayak uydurabilmesi için oldukça önemli olduğunu dile getirmektedir. Doğan (2006) ise dünya pazarlarında rekabete katılabilmek ve nitelikli insan gücü ihtiyacını karşılayabilmekte oldukça değerli bir yeri olan meslek yüksekokullarının strateji ve plan eksiklerinin olduğunu, sınavsız geçiş hakkı verilen meslek lisesi öğrencilerin bilgi yetersizliği sebebiyle bu okulların eğitimindeki kaliteyi düşürdüğünü, yatırım yapılan bazı bölümlerin tercih edilmediğini dile getirmektedir. Aynı zamanda bu okulların ana kampüslere uzak oluşlarının öğrencilerde olumsuz algılar oluşturduğunu, yeterli düzeyde öğretim elamanlarının olmayışını, mesleki iş birliğinin öğretim elemanları arasında sağlanmayışının olumsuzluklara sebebiyet verdiğini ve staj yapacaklara seçeneklerin kısıtlı oluşunun bu okullarda sorunlara neden olduğunu belirtmektedir. Diğer bir taraftan Çelik, Özdemir, Şener, Karakaya ve Aygüneş (2010) öğrencilerin yükseköğretimdeki beklentilerini; öğretim elemanlarının dersi etkili ve verimli bir şekilde işleyebilecekleri bir ortamda gerçekleştirilmesine önem vermesi, sağlıklı ve olumlu iletişim çerçevesinde kendilerine daha fazla uygulama imkanı tanınan derslere ağırlık verilmesi, öğretmen ve öğrenci işbirliğine dayanan bir iletişim kurulabilmelerine imkan tanınması ve sosyal etkinliklerin arttırılması şeklinde olduğunu dile

getirmektedir. Ek olarak üniversite hayatına yeni başlayan öğrencilerin yıllardır birlikte yaşadığı ailelerinden ayrılması, yaşadığı ortamdan ve arkadaş çevresinden kopmasıyla birlikte yepyeni bir akademik hayata başlamasının ilk aşamada oldukça zorlayıcı bir süreç olduğu belirtilmektedir. Yaşadıkları problemlerin en belirgin olanlarının maddiyat, beslenme, ulaşım ve derslere uyum sağlayamamaktan kaynaklı olduğu da dile getirilmektedir (Kaya ve Akçin, 2005; Doğan, Sarı, Kazak, Saya ve Altıntaş, 2007).

Dergide yükseköğretim ile ilgili diğer bir konu ailedir. Üniversite öğrencilerinden aile ortamında güven, aidiyet, saygı, sevgi gören bir bireyin iyimserlik düzeyinin de yüksek olacağı belirtilmektedir. Çocukta oluşan bu iyimserliğin onun hayatını olumlu ve yapıcı yönde etkileyeceğini belirtirken okuldaki başarısının da artmasında katkı sağlayacağı vurgulanmaktadır (Bostancı, Güvenir, Sezgin, Eyüpoğlu ve Duruhan, 2007). Sarı (2007) ve Gülleroğlu (2008) dünyanın farklı ülkelerindeki kültürlere sahip anne baba tutumlarını incelediğinde demokratik anne baba tutum ve davranışlarının üniversite öğrencilerinin benlik saygısına ve benlik algısına olumlu katkısının olduğunu vurgularken otoriter ve baskıcı anne baba tavırlarının üniversite öğrencilerinin benlik algı ve saygılarında olumsuz durumlar yarattığını savunmaktadır. Aileye en çok ihtiyaç duyulan dönemlerden biri olan okul öncesi eğitimde anne ve babaların çocukları için yapması gereken büyük sorumlulukları ve görevleri vardır. Bir bireyin zihinsel ve bedensel gelişiminde baba dış dünyadaki sosyal hayatın sembolü olarak uzak ve yakın çevreyi temsil ettiği için çocukta meydana gelen bu gelişimlerde babanın rolü zannedildiğinden çok daha fazladır. Denilebilir ki baba aile enerjisinin göz önünde tutulmayıp saklı kalan kökenidir. Çocuk yetiştirmenin oldukça önemli bir husus olduğu üniversite öğrencileri tarafından kabul edilmekle birlikte bu konuda gerekli bilgilendirilmelere ihtiyaç duydukları da su götürmez bir gerçektir. Daha sağlıklı, mutlu ve başarılı nesiller yetiştirilmesi için 'anne- baba eğitimi' başlığında yükseköğretimde bir ders eklenebilir, projeler ve çalışmalar yapılarak erkek öğrencilerin çocuk bakımı ve eğitimi konusundaki farkındalığı arttırılabilir (Cebeci ve Dinçer, 2000).

4.3. 2000-2013 Yılları Arasında Öğretmenlik Mesleği ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Dergide öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak 91 makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara baktığımızda Türkiye'de öğretmen algısı, öğretmen yetiştirme, öğretmenlik mesleğinin sorunları, değişim sürecinde öğretmenlik mesleği, etkili

öğretmenlik için gerekli nitelikler ve denetim süreci gibi konulara yer verildiği görülmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde öğretmenlik mesleği ile ilgili ilk olarak yer verilen önemli konulardan bir tanesi de Türkiye'de öğretmenlik algısı ile ilgilidir. Türk eğitim sisteminin eğitim öğretim faaliyetlerini hayata geçiren ve uygulayan bireyleri olan öğretmenlerin, ülkeyi var edecek ve devamlılığını sağlayacak yeni neslin yetişmesinde ve eğitilmesinde rol alan en değerli kişiler oldukları söylenmektedir. Özalp (2000)'a göre Cumhuriyetin ilk dönemlerinde öğretmenlik meslek algısının değiştirilmesi için üstün gayret sarf edilmiştir ve öğretmenlik meslek algısının değiştirilmesi öğretmenlik mesleğinin önemli meslekler arasında yer alması için çaba harcanmıştır. Bunun için hukuki düzenlemeler yapılmış, ihtiyaç duyulan öğretmen ile öğretmen yetiştirme süreci arasında bağ kurulmaya çalışılmıştır. Çakmak (2001) etkili bir öğretimin gerçekleştirilmesi için en önemli unsurun öğretmen olduğuna değinmiş ve etkili öğretime bulunması gereken özelliklerin iyi öğretmen tanımıyla benzediğini ve bu iki kavramın birbirinin yerine kullanıldığını belirtmiştir. Etkili bir öğretmenin alanında yeterli ve yetenekli olmasının yanı sıra öğretmenlik mesleğiyle uyumlu kişisel özelliklere sahip olmasının oldukça önemli olduğunu da vurgulamıştır. Öğretmenlik mesleğinde saygın bir statü ve yüksek maneviyat gerektiren bir mesleki kimlik algısı oluşturmasının oldukça önemli olduğunu ifade eden Yavuz (2003c ve 2005c) ise öğretmenlerin öğretmenlerin kurumsal aidiyet duygusu kazanmasına önemli katkı sağladığını belirtmektedir. Öğretmenlerin öğretmenlerin mesleki saygı ve prestijine yakışan, moral ve motivasyon depolayabilecekleri bir kurum olarak algılanmasının ve bu kurumlarda bu kültürün oluşturulmasının oldukça önemli olduğunu da ilave etmiştir. Diğer bir taraftan öğretmenliğin değerli ve prestij sahibi bir meslek olduğunu fakat kurumsal benlik algısını olumsuz etkileyen bazı yaptırımların bu saygınlığı olumsuz etkilediğini belirten Yavuz (2006b), öğretmenlerin sosyal statüleri ve yaşamlarında yer eden öğretmenleri ve sosyal tesislerin satılmasının, öğretmenleri çalışmaya ve kendilerini geliştirmeyi teşvik eden yılın öğretmeni ödülünün artık verilmeyecek oluşunun, öğretmenleri onur üyeliği statüsünün öğretmenlerdense diğer yönetici kesimlere verilmesinin öğretmenler tarafından onur kırıcı olarak nitelenmesine ve mesleki özgüvenlerini zedelemelerine neden olduğunu ifade etmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak yer verilen diğer bir konu öğretmen yetiştirirmediir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin mesleki uygulamalara başlamadan önce edindikleri bilgilerin ve yeteneklerin dersin işlenişi, hedeflerin kazandırılması ve araç gereçlerin kullanımı konusunda altyapı oluşturduğunu ifade eden Göçer (2008), eğitim öğretim sürecinin bilinçli yürütülmesinin öğrenmede etkililiği artırarak sınıf yönetimi konusunda olumlu geri bildirimler alınmasına sebep olacağını dile getirmektedir. Meslek bilgisi derslerinin aday öğretmenlere mesleği tanıma, onlara meslek öncesi tecrübe kazandırma, mesleği içselleştirmelerine kolaylık sağlama ve meslekleriyle bütünleştirip gerçek hayatta deneyim kazanmalarına fırsat tanıma gibi birçok olumlu yararının olduğunu belirten Tezel Özbek ve Aytekin (2003) ise öğretmenlik mesleğinin ihtiyaç duyduğu adayların yetiştirilmesinde bu dersin ehemmiyetinden bahsetmektedir. Eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin toplam onbir tane öğretmenlik mesleğiyle alakalı derslerinin olduğunu, öğrencilerin bu dersleri anlamakta problem yaşadıklarını belirten Ekici (2005), öğrencilerin öğrenmekte en çok zorlandıkları dersin öğrenme ve gelişim psikolojisi dersi olduğunu, öğretim elemanlarının öğrencilerin bu zorlanmalarını göz önünde bulundurarak öğretimi çeşitlendirmeleri ve kolaylaştırmaları yönünde yeni düzenlemelerde bulunmalarının ve öğrencilerin yaşantılarıyla ilgili verilen örneklerin zenginleştirilmesinin öğrenmenin anlamlılığını ve kalıcılığını arttıracığını ifade etmektedir.

Dergide ele alınan konulardan birisi de öğretmen yetiştirme sürecinde önemli derslerden birisi olan “öğretmenlik deneyimi” dersi ile ilgilidir. Öğretmen adayı üniversite öğrencilerinin okullarda deneyim kazanmak için uygulamalı olarak aldıkları okul deneyimi dersinin gerçek ortamda gözlem ve inceleme yapabilme, belirli sorumluluk ve görevleri yaparak yaşayarak yerine getirme ve öğrencilerle yüz yüze iletişim kurarak deneyim kazanma imkanı tanıma gibi faydaları olduğu ifade edilirken, bu ders öğretmenlik mesleğinin asıl yeterliliklerinin edinildiği ve ders programlarının benimsenerek kazanımların ölçme değerlendirilmesinin yapılmasına fırsat tanıyan, öğretmenlik uygulaması dersi için ön hazırlık dersi olarak görülmektedir. Okulda öğrendikleri teorik bilgilerin pratikte hayat bulduğu bu uygulama derslerinin; etkili iletişimin sağlanamaması, koordineli çalışmaların yapılamaması, uygun değerlendirmelerin ve denetimlerin yapılmaması ve öğretim elmanı yetersizliği gibi nedenlerle istenilen faydayı sağlayamadığı dile getirilmektedir (Çiçek Sağlam ve

Sağlam, 2004; Demircioğlu, 2005; Uslu, 2001; Buyurgan, 2001; Erkan ve Severcan, 2010).Türnüklü, Köroğlu, Ceylan ve Yavuz (2004) ise üniversitelerde verilen öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmen adaylarının mesleğin ne olduğu ve ne gerektirdiği hakkında bilgi sahibi olmaları, mesleği tanıyıp avantaj ve dezavantajlarını bilmeleri ve kendilerine bir öğretmen modeli oluşturup sınıf ortamına uyum sağlamaları açısından kolaylık sağladığını düşünmektedir. Yıldırım, Kaya ve Yar Yıldırım (2011) ise öğretmenliğin geleceğin toplumunu şekillendirecek meslek gruplarını yetiştiren ve özel uzmanlık gerektiren bir meslek olduğunu vurgularken bu meslekte deneyim kazanmak için okullarda yapılan meslek öncesi uygulama derslerinin oldukça önemli olduğunu belirtmektedir. Öğretmen adaylarının fakültede eğitim aldıkları süre içerisinde öğrendikleri bilgileri hayata geçirebilmelerinin ve meslekte tecrübe kazanabilmelerinin en önemli yardımcısı olarak görülen öğretmenlik uygulaması dersinin aday öğretmenler için doğrudan alan bilgisini uygulama şansı tanıdığını söyleyen Gündüz ve Sunay (2007), öğretmenlik uygulaması dersinin öğretmeni ile üniversitedeki danışman öğretmen arasında iyi bir diyalog ve işbirliği kurulmasının oldukça gerekli olduğunu belirtmiş ve uygulama dersi öğretmenin ders planı hazırlama, uygulama, kontrollerini sağlama ve değerlendirme gibi konularda aday öğretmenlere daha iyi rehberlik çalışmalarını yapmalarını önermektedir. Uygulama öğretmenlerinin aday öğretmenler için en uygun rol model oldukları düşünüldüğünde uygulama öğretmenlerin aday öğretmenleri öz değerlendirme yapmaları konusunda cesaretlendirmesinin, aday öğretmenlerin fikir ve düşüncelerine saygı duyarak onları desteklemesinin öğrenci merkezli olumlu davranışlardan olduğunu belirten Ünver (2005) ise öğrencilerin içsel ve dışsal motivasyonlarının desteklenmesinin öğretimde çok etkili olduğunu, öğrencilerin öğrenmelerini kendilerinin yapılandırmalarının daha kalıcı öğrenmelerle sonuçlanacağını, yaparak yaşarak öğrenme imkanı sunulmasının daha anlamlı öğrenmeler gerçekleştireceğini ve öğrencilerin bireysel farklılıklarına saygı temelli bir öğretimin öğrencinin kendini güvende ve değerli hissetmesini sağlayacağını vurgulamaktadır. Diğer bir taraftan öğrenci merkezli bir anlayışı benimseyen yapılandırmacı yaklaşımın çevreden edinilen bilginin edilgen bir şekilde alınmasından ziyade bilginin işlenerek yapılandırılması esasına dayanan bir yaklaşım olduğunu savunan Işıklıoğlu (2007), bilginin işlenme aşamasında düşünülmesi, sorgulanması, harekete dönüştürülmesi ve yaşam içerisinde kullanılmasının bilgiyi anlamlı hale getirdiğini savunmaktadır. Okul öncesi eğitimden başlayarak öğrencilere

asıl öğretilmesi gereken noktanın bilgiye nasıl ulaşacakları olduğunu savunmuş ve bilgi ediniminde yaşantının önemine vurgu yapmıştır. Uygulama öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşımı derslerinde kullanmalarının anlamlı ve kaliteli öğrenmeler gerçekleştirilmesine yardımcı olacağını da eklemektedir.

Dergide farklı ülkelerin öğretmen yetiştirme süreçleri de ele alınan konular arasındadır. ABD’ de öğretmen olabilmek için öğretmen adaylarının 4 ile 5 yıl arasında değişen bir eğitim görmesi, tecrübeli bir öğretmenin yanında tam gün ve ücretli deneyim kazanması, 10 yıl içinde bir yüksek lisans veya doktora derecesi alması gerekirken, öğretmenlerin katıldıkları eğitimler ve seminerler sonucunda ücret artışı olarak bu durumun onları şevklendirdiği ve hizmet içi eğitimler süresince izinli sayıldıkları belirtilmektedir. Öğretmen ve akademisyenlerin belirli aralıklarla fikir alışverişinde bulunmak için bir araya geldiklerini bununda yeni gelişme ve buluşların aktarımını kolaylaştırdığı ifade edilmektedir. Almanya’ da öğretmen olabilmek için 4,5 ile 6 yıl arası eğitim görmek gerektiği, felsefe dersinin zorunlu olduğu, öğretmen olmadan önce iki yıl staj görmenin zorunlu olduğu, staj süresince minimum düzeyde derse katıldıkları ve belli düzeyde ücret aldıkları fakat mesleğe başladıklarında ücretin tatmin edici olduğu dile getirilmektedir. İsviçre’de ise branşlardaki farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda 3 ile 6 yıl arası eğitim gördükleri, felsefe dersi almalarının zorunlu olduğu, öğretmenlik yapabileceklerine dair psikolojik testlerden geçtikleri belirtilmektedir. Japonya’da ise öğretmen yetiştirmenin sertifika sistemine bağlı olduğu en az 4 yıl eğitim görmeleri gerektiği, sürekli gelişimlerini sağlayan eğitim faaliyetlerinin ve hizmet içi eğitimlerin verildiği ve öğretmenlerin sosyal statüsünün oldukça yüksek olduğu ifade edilmektedir (Aykaç, 2004). Fransa eğitim sisteminde ise öğretmenlik mesleğini uygulamadan önce gerçekleştirilen hizmet öncesi eğitime oldukça önem verildiğini belirten Akbaşlı (2009), öğretmenlik bölümünden mezun olan bireylerin sınıf öğretmenliği yapabilmeleri için Üniversite Öğretmen Yetiştirme Enstitüsüne dosyaları ile başvurarak iki yıl daha eğitim almaları gerektiğini ve sonrasında mülakat sınavlarına girmelerinin zorunlu olduğunu vurgulamaktadır.

Çağdaş Eğitim Dergisi’nde öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak yer verilen bir başka konu öğretmenlik mesleğinin sorunlarıdır. Gürsoy (2003), öğretmenlik mesleğinin çözüm bekleyen sorunlarının sadece Millî Eğitim Bakanlığı ile ilgili olmadığını, bu konuda toplumun işbirliği yapması gerektiğini belirtmektedir. Dergide üniversiteler ile

Millî Eğitim Bakanlığı arasındaki iletişim kopukluğu önemli sorunlardan birisi olarak görülmektedir. Dönmez (2001) ve Tekişik (2007b)' a göre Türk eğitim sisteminin eskiden beri en önemli sorunlarından olan öğretmen yetiştirme konusu, öğretmen yetiştirmede karar ve planlama merci olan YÖK, öğretmenlerin mesleki çalışmalarından sorumlu MEB ve öğretmenlik mesleğini hizmetten önce öğrendikleri kurum olan üniversiteler arasındaki iletişim ve koordinasyon problemlerinden kaynaklanmaktadır. Gelişmiş ülkelerin en önem verdikleri meselelerden birinin öğretmen yetiştirme sistemini düzenlemek ve kurumsal bir sisteme dönüştürmek olduğunu vurgulayan Küçükahmet (2009) ve Tekişik (2011) ise Türkiye'de öğretmen yetiştirme sisteminin belirli bir düzende ilerlemediğini, sürekli düzenlemeler ve değişiklikler yapılarak sistemde dalgalanmaların olduğunu ve her düzenlemenin sistemi bir öncekine göre geriye götürdüğünü dile getirmektedir. Öğretmen yetiştiren üniversiteler ile öğretmen istihdamını sağlayan kuruluş olan Millî Eğitim Bakanlığı arasındaki iletişim kopukluğu sebebiyle öğretmen atamalarında arz talep dengesinin sağlanamadığını ifade eden Tuzcu (2002) ve Tekişik (2003c) bu durumun alanı olmayan bireylerin sınıf öğretmeni olarak atanmasına sebebiyet vererek eğitim kalitesini olumsuz etkilediğini belirtmektedir. Öğretmen yetiştirme sorunlarına evrensel değerler ve beklentiler temelinde ulusal değerlerin ve cumhuriyetçilik ilkelerinin beraber değerlendirilerek çözüm aranmasını, Anadolu Öğretmen Liseleri'nin görev ve sorumluluklarının bilincine vardırıılarak amaçlarının eğitim fakültelerinin öğretmen adayları beklentisine cevap vermeleri olduğu hatırlatmaktadır. Şimdiki ve gelecekteki öğretmen ihtiyacı göz önünde bulundurularak öğretmenlik mesleğinin her türlü siyasi ve politik ideolojiden arındırılmasına, çağdaş, modern ve bilim temelli ulusal ve uluslararası ölçütleri dikkate alan bir eğitim politikasının benimsenmesine önem verilmesi gerektiği belirtilmektedir (Yavuz, 2006d). Diğer bir taraftan Tekişik (2005b) ve Kaptan (2001) ise öğretim eleman sayısının oldukça az olmasından kaynaklı kalabalık sınıflarda ders verilmesinin öğretmen adaylarının kaliteli bir eğitim almasını engelleyeceğini, alanında uzman kişiler tarafından plan ve program yapılarak bu konu için gerekli önlemlerin alınmasının önemini ve öğretim elemanlarının sorumlu oldukları ders saatinin azaltılarak eğitimin kalitesinin artırılması yönünde girişimlerde bulunulması gerektiğini savunmaktadır. Aynı zamanda Tekişik (2003a), eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırma konusunun oldukça hassas ve önemli olduğunu belirtirken yeni yetiştirilecek öğretmenlerin olabilmesi için eğitim fakültelerinin her türü fiziki ve maddi imkanlarının

tamamlanmasının, öğretmen yetiştirecek öğretim elemanlarının nitelik bakımından yetkin kişiler olmasının öneminin, öğretmen ihtiyacı konusundaki tespitin doğru yapılmasının, her konuda yetenekli, bilgili ve mesleğini seven öğretmen yetiştirilmesindeki önemine değinmektedir. Kaptan (2005) ise eğitim fakültesi programlarında birçok eksiklik ve aksaklıkların olduğunu yıllar içinde değişen müfredatlar rağmen bunların düzeltilmediğini ifade ederken bir ülkenin geleceği olan öğretmenleri yetiştirme programlarının yeniden ele alınarak bu doğrultuda öğretim elemanlarından da destek alınması gerektiğini ve onların görüşleri vasıtasıyla programlarda değişiklik yapılması gerektiğini belirtmektedir.

Dergide ele alınan konulardan birisi de yurt dışında görev yapan öğretmenlerin sorunlarıdır. Şanal (2000) ele aldığı makalesinde yurt dışında görev yapan öğretmenlerin; kültürel uyum sağlayamama, ülkemizdeki öğretmenlere tanınan özlük haklarından tam olarak yararlanamama, diplomatik bazı sorunlar, vize, maaş, sağlık ve güvenlik problemleri, gerekli eğitsel desteğin sağlanamaması gibi temel sorunları bulunduğuna işaret etmektedir. Üstün (2007) ise atamada yaşanan problemler, eğitim fakültelerine öğrenci seçiminin iyi yapılamaması, öğretmenliğin eğitim sonucu değil de bazı durumlarda sadece sertifika sonucu yapılabilen bir meslek haline dönüştürülmesi, toplumun öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu ve olumsuz bakış açıları ve öğretmenin alan ve mesleki bilgisindeki yetkinlik inancı gibi bazı sorunların Türkiye’de öğretmenlik mesleğinin gelişimini etkilediğini belirtmektedir. Baştürk (2007), öğretmenlerin atama yöntemini eleştirmekte, bu yöntemin öğretmenlerin alan bilgisini ölçmediğini, kişisel gelişimlerine katkı sağlamadığını ve mesleki bilgilerini arttırmadığını dile getirmektedir. Çağdaş anlamda öğretmen ifadesinin sadece ezber bilgileri öğrencilere aktaran değil öğrenmeyi yapılandırılmasına rehberlik eden kişi olduğunu vurgulayan Akyüz (2012) öğretmenlik mesleğinin ihtiyaç duyduğu saygınlığına yapılan yatırım olarak daha öncesinde yapılan alan dışı atamaların engellenmesi olarak görmekte ve bu girişimin önemli bir adım olduğunu vurgulamaktadır. Aydın (2008) ise öğrenci ve öğretmenlerin derse olan ilgilerini arttırmak için Türkçe ve Türk kültürü derslerinin küreselleşen dünyanın ve çağın ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenerek yenilenmesi gerektiğini dile getirmektedir. Türkçe ve Türk kültürü öğretmenlerinin maddi ve manevi konularda motive edilmesinin önemini ve Türk öğretmenlere Alman ve Belçikalı öğretmenler ile aynı statü ve

fırsatların tanınmasına öncelik verilmesi gerektiğini savunmaktadır. Bu durumların önündeki engellerin bir an önce kaldırılmasının önemli bir gereksinim olduğunu belirtmektedir.

Dergide öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde etkililiğini arttırmaya yönelik değerlendirmelere de yer verilmiştir. Gökçe (2002), öğrenmenin kişisel bir etkinlik olduğunu ve öğrencilerin her şeyden önce eğitimcilerin öğrenme sürecine ve sonucuna dair bilinmesi gereken her noktayı öğrenme faaliyeti öncesinde açıkça dile getirmeleri gerektiğini vurgulamaktadır. Türnüklü ve Yıldız (2002), öğrencilerin istenmeyen davranışlarını engellemek adına öğretmenlerin dönemin en başında ders kurallarını net olarak belirlemesini, dersin hedeflerinin ne olduğunu açıklamasını, öğrencilerin sorunlarını anlamaya çalışmasını ve istedik yönde davranış geliştirmelerini beklediklerini belirtmenin, istenmeyen davranışların engellenmesinde kullanılabilecek önemli stratejiler olduğunu belirtmektedir. Gökçe (2003) ve Dilekmen (2001) ise ilköğretimin öğrencilerin kişilik özelliklerinin yerleştiği ve davranışlarının temelini atıldığı kurum olduğunu ifade ederek; öğretmenlerin bu dönemde çocukları tanımalarının ve onların gelişim özelliklerine uygun hareket etmesinin, onların iletişim becerilerini geliştirmenin önemine işaret etmektedir. Öğrenmenin gerçekleşmesinde bilişsel alanın olduğu kadar öğrencilerin duygu, düşünce, istek, talep ve beklentilerini içine alan fakat bir o kadar ihmal edilen duyuşsal alanlarının da etkili olduğunu belirten Saracaloğlu, Bozkurt, Serin ve Serin (2004) öğrencilerin tutum ve davranışlarının onların akademik başarısını doğrudan etkilediğini ifade etmektedir. Ek olarak öğretmenlik mesleğinde alan bilgisi ve öğretmenlik meslek bilgisinin önemli olduğu kadar duyuşsal alanı kapsayan özveri, sabır, saygı, hoşgörü, mesleği ve öğrencileri sevme gibi niteliklerin de mesleki başarıyı etkilediğini belirtmektedir. Demirci (2007) öğretmenlerin sınıf içi etkinlik ve faaliyetlerini farklılaştırmalarının öğrencilerin ilgisini çekeceğini ve derse aktif katılımı sağlayacağını belirtmektedir. Fer (2003) öğretmenlerin bu farklılıklardan yola çıkarak eğitim öğretim faaliyetlerinde daha fazla duyuya hitap eden etkinliklere ağırlık vermesinin, öğrenme ortamının zenginleştirilmesinin, öğrenenlerin öğrenme biçemlerine göre rehberlik ederek uygun etkinliklere yönlendirmeler yapılmasının ve öğrenme faaliyetlerinin çeşitlendirilmesinin öğrenme öğretme süreçlerini etkin ve verimli kılacağını söylemektedir. Çelik (2007) öğretmenlerin iş duyumuna sahip olmasının verimli çalışmalarını olumlu yönde etkileyeceğini ve eğitim öğretimin

kalitesini yükselterek başarılı bireylerin yetişmesine katkı sağlayacağını savunurken iş duyumunun sıcak insani ilişkilerle sağlanabileceğini ve meslekte tatmin duygusunun gelişmesi ile olacağını da eklemektedir. Öğrencilere karşı sergilenen saygı, güven, hoşgörü, anlayış ve demokratik temelli davranışların onların olumlu ve etkili bir demokrasi anlayışı geliştirmesinde oldukça önemli etkisi vardır (Sabancı, Şahin ve Fidan, 2007; Deniz ve Kaptan, 2011; Ekici, Fettahlıoğlu ve Sert Çıbık, 2010). Ek olarak başkalarının düşüncelerine saygılı, toplum içinde uyumlu ve iletişim becerisi kuvvetli, sorumluluklarının bilincinde ve değişim ve yenilik yanlısı öğrencilerin, sınıf ortamında ancak benzer anlayışa sahip öğretmenler tarafından yetiştirileceği vurgulanmaktadır. Diğer bir taraftan öğretmenlik öz yeterlik inancının öğretmenlerin mesleği ile ilgili davranışlarında, tutumlarında, algılarında, yeteneklerinden ve öğretmenlik alan becerilerinde ne kadar iyi oldukları ile alakalı olduğunu savunan Kan (2008), öğretmenlik mesleki inancının öğretmenlerin öz yetkinlik inançlarını ve benlik saygılarını etkilediğini belirtmektedir. Olumlu öğretmenlik mesleki inancına sahip olanların olumlu yönde öz yetkinlik ve benlik saygısı inançlarının geliştiğini savunmaktadır. Şahin, Ogelman ve Ekici (2011)'e göre ise öğretmen adaylarının akademik yönden başarılı olmalarının onların öz yeterliklerine olumlu katkı sağladığını ifade etmektedir. Bunlara ek olarak dergide ayrıca ezberci yöntemin aksine öğrencilerin ön bilgilerinden yararlanılarak var olan kavramların ortaya çıkartılması, öğrencilerin bilişlerinde var olan olası yanlışlıkların düzeltilerek eski bilgileri ile yeni öğrenilen bilgilerin ilişkilendirilmesi esasına dayalı bir öğretimin daha faydalı olacağı da ele alınan konular arasındadır (Çaycı, 2007; Aydoğdu, Yıldız, Akpınar ve Ergin, 2007; Beydoğan, 2002; Bay ve Karakaya, 2009; Çalışkan, 2010; Şen, 2002). Diğer taraftan Polat (2002)'a göre kaliteli bir eğitim anlayışının okullarda benimsenmesi için öğretmen olmaktan çıkıp öğrenen, kendini geliştiren, bilgiye ulaşmaya çalışan ve sürekli araştıran okul rolünü üstlenmesi gerekmektedir ve bu şekilde yeni eğitim örgütünün oluşum yapısına daha uygun olacağı dile getirilmektedir. Bilgi çağının yeniliklerine ayak uydurabilmek için sadece kitap ve çevreyle sınırlı kalınmayarak teknolojik gelişmelerinde eğitimde yerini alması gerektiğini düşünenler ise teknolojik gelişmelerden faydalanılarak bilginin elektronik ortama taşınmasının hem veri kapasitesi açısından çeşitlilik yaratacağını hem de e-öğrenme olarak bilinen elektronik ortamdan bilgi öğrenme yöntemlerinin yaygınlaştırılmasının faydalı olacağı ifade edilmektedir (Tazebay, 2007; Binbaşoğlu, 2004; Kaptan, 2004). Öğretmenlerin

meslekleri boyunca resmi ve gayri resmi birçok liderlik fonksiyonunu üstlendiklerini belirten Kök ve Bektaş (2010) ise resmi liderlik rollerini müdürlük, bölüm başkanlığı, program uzmanı vb. olarak nitelerken gayri resmi liderlik rollerinin ise okul aile işbirliğini destekleme, eğitimle alakalı sorunların çözümünü üstlenme, diğer öğretmen arkadaşları ile iyi iletişim ve etkileşim sergileme, kendini geliştirme ve değişime açık olma gibi özelliklerden oluştuğunu vurgulamaktadır.

Dergide etkili öğretim sağlayabilmek için nelere dikkat edilmesi gerektiği de ele alınan konular arasındadır. Bir öğretmenin eğitim öğretim yaşamıyla sınırlı kalmayıp hayat boyu öğrenme felsefesini benimsemesinin, eğitim teknolojilerini takip ederek yeniliklere açık olmasının, gelişim özelliklerini bilerek ona göre davranmasının, öğrencisini tanımasının, velilerle iletişim halinde olmasının, gelişim dosyaları oluşturarak ilgi, ihtiyaç ve beklentilerinden haberdar olmasının ve öğretme yöntem ve stratejilerini öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate alarak çeşitlendirmesinin, eğitim öğretim süresince planlı ve programlı olmasının, öğrencilerin yaratıcı ve eleştirel düşünme gibi üst bilişsel becerilerine hitap ederek aktif katılım göstermelerini sağlamasının, materyalleri seçerken otantik olmalarına dikkat etmesinin, ders dışı gezi ve gözlem için fırsatlar oluşturarak öğrenmenin sadece sınıfla sınırlı kalmamasını sağlamasının, öğrencilere rehberlik edebilmesinin, motivasyonlarını sağlayarak öğrenmelerine karşı şevklendirebilmesinin ve öğrencilerin sosyal ve kültürel deneyimlerini arttırabilmesinin etkili bir öğrenme için vazgeçilmez şartlar olduğunu belirten Tekışık(2004c), bütün bunları yapabilmek için öğretmenlerinde öncelikle öğrenmeye açık olup sürekli kendini geliştirme hevesi ve isteği içinde olmasının, yeniliklere açık olmasının ve çevresiyle iş birliği içinde çalışma sağlamasının oldukça önemli olduğuna değinmektedir. Aynı zamanda 21. yüzyıl dünyasının bilgiyi ezberleyen değil de üreten, dönüştüren ve yenilen yapısından dolayı öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin de sürekli kendilerini yenileyip, çağdaş eğitim dünyasına olumlu katkı sağlaması gerekliliğini vurgulayan Tekışık (2005a), sosyal, kültürel ve ekonomik yönden gelişmiş medeniyetler seviyesine ulaşabilmenin üstün yetenekli ve idealist öğretmenlerin yetiştirilmesine önem verilmesi, eğitim programlarının sistematik ve planlı bir şekilde hazırlanması, öğretmen adaylarının dikkatli bir şekilde seçilmesi ve gelişen teknoloji ve bilimsel düşüncelerin öğretmenler tarafından itina ile takip edilmesiyle olacağını belirtmektedir. Memişoğlu (2005) etkili bir öğretimin önündeki

engelleri öğretmenlerinin akademik ve psikolojik olarak yeterli düzeyde kendilerine güvenlerinin olmaması, öğretilen konunun gerekli veya faydalı olmaması, derslerin sıkıcı bir formatta işlenmesi, sınıfta demokratik olmayan öğretmen otoritesinin hakim olması ve öğrencilerin ders karşı ilgi ve alakalarını arttırarak güdülenmelerinin sağlanmaması olduğunu dile getirmektedir. Öğretmenlerin bu gibi davranışlar içerisinde olmalarının hem sınıftaki öğrenme atmosferini etkilediğini hem de öğrenmeye olan isteği azalttığını vurgulamaktadır. Öğretmenlerin bir ülkenin geleceğini oluşturan bireyleri yetiştirecekleri düşünüldüğünde ülkelerine olan görev ve sorumlulukları oldukça büyüktür. Ek olarak etkili bir öğretim için Soylu (2008), öğretmenlerin öğrencilerin zorlandıkları konuları tespit ederek bu konulardaki eksikliklerini gidermeleri gerektiğini vurgulamaktadır.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu değişim sürecinde öğretmenlik mesleğidir. Öğretmenlik mesleğinin değişimler karşısında geri kalmaması için hizmet içi eğitimlerin gerekli olduğu üzerinde durulmaktadır. Onural (2006) öğretmenlik mesleğini; hızla gelişen ve değişen sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik ilerlemelerden etkilenen, her branşın kendi bölümünde uzmanlık gerektiren bilgi, beceri ve yeteneği barındırması gereken, tecrübe ve öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği bilgi ve beceriye ihtiyaç duyan, eğitim alanındaki profesyonel bir iş olarak ifade etmektedir. Öğretmenlik mesleğinin kişisel ve mesleki beceriler olmak üzere iki türlü özelliğinin olması gerektiğini de belirtmektedir. Baykara Pehlivan (2010) öğretmenler ve öğretmen adaylarının çağdaş eğitim öğretim teknolojileri ile ilgili yaşadıkları sorunları; teknolojik ilerlemelerden haberdar olmamaları, teknolojinin öğretimde kullanılmasıyla alakalı konularda yeterli bilgiye sahip olmamaları, okullarda yeterli teknolojik donanımın olmaması, öğretmen adaylarının okullarda edindikleri teknolojik konulara dair bilgileri hayata geçirme imkanı bulamamaları ve haftalık ders saatlerinin teknolojik gelişimleri takip ederek sınıf ortamına taşımaları için sınırlı olması olarak sıralamaktadır.

Dergide yer verilen bir diğer konu hizmet içi eğitim ile ilgilidir. Eğitim dünyasında var olan bilgilerde baş döndürücü bir değişim ve dönüşümün yaşandığı bir dönemde yaşamaktayız. Hizmet içi eğitimler yoluyla eğitim faaliyetlerinin ve etkinliklerinin iyileştirilmesi sağlanarak yaşanan değişimlere ve gelişimlere ayak uydurabilmenin ve onları yakından takip edebilmenin mümkün olduğuna inanılmaktadır. Bir öğretmen ne

ölçüde okur, araştırır, sorgular ve kendini geliştirmek için çabalarsa o ölçüde araştıran, eleştirebilen ve dinamik düşünebilen bireyler yetiştirebilir. Hizmet içi eğitimlerin yoğunluğunun arttırılmasının, faaliyet gösterdikleri merkezlerin çoğaltılmasının ve hizmet içi eğitimlerin sürelerinin duruma göre arttırılmasının eğitim açısından daha sağlıklı sonuçlar vereceği düşünülmektedir. Ek olarak hizmet içi eğitim ve elde edilmek istenen hedeflere ulaşma düzeyi arasında olumlu bir bağlantı olduğu savunulurken geleneksel anlayıştan uzaklaşmak ve toplumsal değişim ve dönüşümlere ayak uydurup çağdaş eğitim kalitesini arttırabilmek için önemli bir payın hizmet içi eğitimler ile olabileceği ifade edilmektedir (Tekişik, 2000b; Tekişik, 2002a; Tekişik, 2005c; Tekişik 2006b; Ünal, 2001; Aslan, 2007). Ekici (2001)'e göre öğretmenlerin derste kullandıkları yöntemlerin sayısını arttırmaları için de hizmet içi eğitimlere ihtiyaç bulunmaktadır. Gökçe (2000) demokratik, çağdaş, eşitlikçi, yenilikleri takip eden ve öğrencilerine rol model olarak onlara rehberlik edebilecek öğretmenlere ihtiyacımız olduğunu vurgularken öğretmenlerin mesleki yeterliliği ve kişilik özellikleriyle de yirmi birinci yüzyıl toplumuna hitap edebilmesi gerektiğini belirtmektedir. Tüm bunlara ek olarak değişen dönemin ihtiyaç duyduğu tutum, özveri ve sağduyuya sahip, iş birliği içinde çalışabilen, sürekli kendini geliştirme çabası içinde olan, sorumluluk sahibi ve planlı programlı hareket edebilen öğretmenler yetiştirilmesinin ülkenin bugünün ve yarınlarının şekillenmesindeki öneminin göz ardı edilmemesi gerektiğini belirtmektedir. Çetingöz (2008) ise öğretmenlerin çağdaş yöntem ve teknikleri benimseyerek sınıf yönetimi konusuna hâkim olmaları gerektiğini ve iletişim konusunda kendilerini geliştirmelerinin oldukça önemli olduğunu dile getirmektedir. Kanlı ve Yağbasan (2002), hizmet içi eğitim kurslarının öğretmenlerin ihtiyaç duyduğu konularda olması gerektiğini ve kurslarda edindikleri bilgileri uygulayabilme fırsatının tanınmasına ilişkin düzenlemelerin yapılmasına önem verilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. İlköğretim döneminin öğrencileri tanıma, onların ihtiyaçlarını ve gereksinimlerini anlama, ilgi ve yeteneklerini keşfetme, bireysel ölçme ve değerlendirmeleri için doğru yönlendirilmelerini sağlayabilme adına oldukça önem taşıdığına inanan Bilir (2004), ilköğretim öğretmenlerine yönelik yapılacak hizmet içi eğitimlerin, okulun ve derslerin amacına göre uygulamada bütünlük sağlayabilme, öğretmenlerin sisteme adapte olmalarını kolaylaştırma, değişen bilgi ve yeniliklere ayak uydurabilmek için bilgilerini güncelleme ve meslekte istekli ve ilgili öğretmenlerin daha ileriye gidebilmelerine imkan tanıma anlamında oldukça gerekli olduğunu belirtmektedir.

Dergiye göre öğretmenlik mesleğinin değişen koşullara uyumuyla ilgili ele alınması gereken bir diğer konu da yabancı dil bilme ile ilgilidir. Globalleşen dünyada yabancı dil öğrenmenin öneminin yadsınamaz bir gerçek olduğunu dile getiren Aydoğan ve Köken (2006) yabancı dil öğretmenlerinin bu yönden yeterli mesleki ve dil becerisine sahip olmalarının etkili ve verimli öğretim gerçekleştirebilmeleri için en gerekli unsur olduğunu belirtmektedir. Aynı zamanda yabancı dilde akıcı iletişim kurabilmelerinin ve o kültüre ait unsurları bilmenin öğretimi kolaylaştıracağını da belirtmektedir. Kabadayı (2002) ise yabancı dil öğrenme sürecinin canlı ve dinamik yapısından dolayı yeni yapılandırmacı sistemin yabancı dil öğretim yöntemlerine de yansıtılarak öğretmenlerin bu konuda gerekli hizmet içi eğitim ve faaliyetleri almalarının, modern yabancı dil eğitim sistemine önemli katkıları olacağını dile getirmektedir. Öğretmen yetiştirme üniversitelere devredilmesinin eğitim tarihimiz için kritik bir karar olduğunu belirten Kavak (2007) yükseköğretim kurumlarının akreditasyon sistemine sahip olmasının eğitimdeki kaliteyi ve verimi arttırdığına, programlarının işlenişinde belli kriterlere dayalı değerlendirilmelerin yapılmasına ve bütün bu standartların iç ve dış mekanizmaların kontrol edildiğinin bilincinde olarak sürekli gelişmeyi ve ilerlemeyi teşvik ettiğine değinmektedir. Yıllar içinde öğretmen yetiştirmeye dair birçok model ve yaklaşımın benimsendiğini vurgulayan Yılmaz (2009b), köklü değişikliklere gidilememesinin sonucu olarak öğretmen yetiştirme sisteminde bir istikrarın sağlanamadığını ve sağlıklı bir planlama olmadığı için başarı elde edilemediğini belirtmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde öğretmenlik mesleği ile ilgili olarak yer verilen bir başka konu etkili öğretmenlik için gerekli niteliklerdir. Dergiye göre öğretmenlerin sahip olması gereken bazı mesleki ve kişilik özellikleri bulunmaktadır. Onural'a (2006) göre öğretmenlik mesleğinde iki türlü özelliğinin olması gerekmektedir. Bunlardan birincisi saygılı, hoşgörülü, sevgi dolu, adaletli, eşitliği savunan, iyi bir model olabilen, öğrenmeye istekli ve güçlü bir iletişim becerisine sahip olabilmeyi içeren kişisel becerileridir. İkincisi ise genel kültür ve kendi alanındaki bilgiyi, beceriyi öğrencisine aktarabilme becerisi, program geliştirme, eğitim ve öğretim psikolojisi, ölçme, değerlendirme ve rehberlik gibi alanları içeren mesleki niteliklerdir. Öğretmenlik mesleğinin bilişsel bir eylem olmasının yanı sıra ahlaki bir yönünün de olduğunu belirten Koç (2010) öğretmenlerin tutum ve davranışlarının, öğrenciler ile

iletişimlerinin, eğitim programlarının ve sınıfta uyguladıkları kuralların dahi ahlaki ve etik boyutları olduğunu ve öğrenciler üzerinde bunların büyük bir etkiye sahip olduğunu dile getirmektedir. Öğretmenlerin sahip oldukları mesleki ve sosyal yeterliklerin bir toplumun geleceğini oluşturan öğrencilerin yetişmesinde en önemli etmenler arasında olduğunu vurgulayan Gömleksiz ve Kan (2010) çağdaş eğitimin amacının analitik düşünebilen, çözümcül yaklaşabilen, problem çözebilen ve öğrenme sürecine etkin katılan öğrencilerin yetiştirilmesi olduğunu belirtmektedir. Bunun için ise öncelikle bu becerilere sahip öğretmenlerin yetişmesinin gerektiğini belirtmektedir. Öğretmenlerin mesleki tatmin ve doyumunun öğrenci başarısı ve derse olan ilgisini olumlu yönde etkileyeceğini düşünen Devci (2011) öğretmenlerin sevgi ihtiyacı ile daha samimi daha dostça ve daha olumlu bir okul ortamında çalışmasının oldukça kıymetli olduğunu vurgulamaktadır. Çağdaşlaşma yolunda önümüze ışık tutacak ve bize öncü olacak kişilerin öğretmenler olduğunu ve bir toplumun eğitim vasıtasıyla çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşabileceğini ifade edenler ise genç öğretmenlerin zeki, çevik, enerjik, bilgili ve beceri sahibi kişiler olduklarını ve bu sahip oldukları potansiyelleri sürekli yenilikler arayarak ve kendilerini geliştirme çabası göstererek kullanmaları gerektiğini belirtmektedir. Ek olarak Tekışık (2003b) gelecek nesillere insan yetiştirmeden birinci derece sorumlu öğretmenlerin eğiteceği kişilerin ahlaklı, saygılı, duyarlı, hoşgörülü, empati kurabilen, düşünceli, manevi ve kültürel değerleri bilen ve milliyetçilik bilincine sahip, doğayı, ailesini, ülkesini ve vatanını seven ve onlara en iyi şekilde hizmet vermek isteyen, mutlu ve özgür düşünebilen bireyler olması yönünde yetiştirmeye dikkat etmeleri gerektiğini de belirtmektedir. Gökçe (2008a) öğretmenin alanında uzman ve yeterli bilgiye sahip olmasının kaliteli ve etkili bir öğrenmenin gerçekleşebilmesinde ön koşul olduğunu belirtmektedir. Kaliteli bir öğretme ortamının ise öğrencileri öğrenmeye motive ederek, sınıf içerisinde öğrencilere demokratik davranarak, öğrencilerin bireysel farklılıklarını ve bireysel özelliklerini dikkate alarak, onlarla doğru ve etkili iletişim kurarak olabileceğini belirtmektedir. Ek olarak öğrencilerin ilgi, gereksinim ve yeteneklerine uygun yöntem, teknik, araç, gereç ve materyalleri kullanarak, gerekli durumlarda dönüt ve düzeltmeler vermenin ve öğrencilerin öğrenim süreçlerini değerlendirebilmelerine fırsat tanımanın oldukça önemli olduğuna da vurgu yapmaktadır. Bir öğretmenin sayısız görevi olduğunu dile getiren Ataunal (2012d) bunlardan en önemlilerinin; demokrasiye bağlı, mutlu ve özgür bireyler yetiştirme düşüncesine sahip, öğrencilerinin duygu ve düşüncelerine önem veren, onların yaşama

sevinçlerini destekleyen, onları her daim ilerlemeye ve gelişmeye yönlendiren, istekleri doğrultusunda hareket etmeleri için onlara rehberlik eden, saygılı, kibar ve toplumun ihtiyaç duyduğu tavır ve davranışlara sahip olmaları olduğunu belirtmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde öğretmenlik mesleği ile ilgili son olarak yer verilen konu denetim süreci konusudur. Dergide yer alan makalesinde Yolcu (2004), denetim sürecinde sadece denetlenmediğini aynı zamanda öğretmenlerin ihtiyaçlarını belirlemesine yardımcı olduğunu, onlara rehberlik etme ve dönüt verme fırsatı sunduğunu, öğretmenlerin performanslarını geliştirerek eksik noktalarını nasıl tamamlayabilecekleri konusunda onlara fırsat sunduğunu dile getirmektedir. Diğer bir taraftan denetim sürecinde sistemden kaynaklı bazı problemler olduğu da dile getirilmektedir. Bozkurt Bostancı (2005) Türk eğitim sistemindeki teftiş sisteminin tek bir çatı altında toplanmamasının, bakanlık ve ilköğretim müfettişlerinin uygulamaları farklılaştırdığını, bakanlıktan gelen müfettişler arasında eğitim alanının dışından müfettişler gelmesinin ve ilköğretim müfettişlerinin büyük çoğunluğunun sınıf öğretmenliği branşından olmasının faydalı denetim sonuçları vermediğini dile getirmektedir. İlköğretim müfettişlerinin il milli eğitim müdürlüklerine bağlı olmasının prestif ve saygınlıklarını olumsuz etkileyip bakanlık ve ilköğretim müfettişleri arasında eşitsizlik yarattığı ve yetki sınırlamasına sebep olduğu ifade edilirken bu sorunların ortadan kaldırılması için teftiş sisteminin tek çatı altında birleştirilmesi gerektiğini, araştırma, geliştirme ve inceleme görevleri için arge birimi gibi görev üstlenecek bakanlık merkez teşkilatının oluşturulmasını ve müfettişler arasındaki ayrımın ortadan kaldırılarak statü eşitlemesi yapılmasının gerektiğini belirtmektedir.

4.4. 2000-2013 Yılları Arasında Eğitim Bilimleri ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Dergide eğitim bilimleri ile ilgili olarak 239 makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara bakıldığında rehberlik ve psikolojik danışma, ölçme ve değerlendirme, özel eğitim yöntemleri, eğitim yönetimi, eğitim programları ve öğretim ve halk eğitim başlıkları altında incelenmiştir.

4.4.1. 2000-2013 Yılları Arasında Rehberlik ve Psikolojik Danışma ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Dergide rehberlik ve psikolojik danışma ile ilgili olarak 46 makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara bakıldığında bireyin duygusal, sosyal ve bütünsel gelişimi, benlik algısı ve kişisel gelişim, cinsel kimlik kazanımı, çatışma durumları, saldırganlık ve şiddet eğiliminin nedenleri ve olumsuz alışkanlıkların minimum seviyeye indirilmesi için alınabilecek önlemler, aile eğitimi, insan hakları eğitimi, kaygı ve doğru iletişim becerileri gibi konular üzerinde yoğunlaştığı görülmüştür.

Dergide rehberlik ve psikolojik danışma faaliyetinin bireyin hangi yaşta olursa olsun duygusal, sosyal, cinsel ve bütünsel gelişimi desteklediği yönünde çeşitli görüşler olduğu gözlenmiştir. Aynı zamanda kişisel gelişim ve benlik algısının da bütünsel gelişimlerinin bir parçası olduğu dergide ele alınan konular arasındadır. Zorunlu eğitim süresince yapılan rehberlik faaliyetlerinin sadece sorunlu öğrencilere yönelik yapılmadığını vurgulayan Tan(2012) eğitim öğretim sürecinin bütün kademelerinde rehberliğin, sürecin ayrılmaz bir parçası olduğunu ifade etmektedir. Ercan (2001), sadece okul ile sınırlı kalmayıp bireyin ileriki hayatında da rehberlik faaliyetinin yaşamın vazgeçilmez bir parçası şeklinde devam ettiğini belirtmektedir. Hatta yaşlılıkla sosyal çevreye uyumun güçleştiğini, çevreye bağımlılıklarının arttığı için bu durumun bireylerin benlik ve özerklik algısına zarar verdiğini, boş zamanlarının çoğalması sonucu duyguların daha yoğun ve yıpratıcı bir şekilde yaşanması gibi sebeplerden bu dönemde psikolojik danışmanın çok önemli olduğunu, onları yaşama tekrar bağlamak ve işlevsel olduklarını hissettirmenin onlara inanç ve güven duygusunu tekrar aşılayabileceğini vurgulamaktadır.

Dergide rehberlik ile ilgili ele alınan konulardan bir diğeri de çağdaş eğitimde psikolojik ve duygusal konulara önem verilmesiyle ilgilidir. Geleneksel eğitim anlayışının bireyin akademik başarısına yoğunlaşmasının aksine çağdaş eğitim bireyin duygusal ve psikolojik durumuna da gerekli hassasiyeti göstermektedir. Bu konuda Bayram (2000) sürekli değişen ve gelişen toplumun ve bireyin ihtiyaçlarına karşılık verebilmek için ilköğretim de rehberlik faaliyetlerinin oldukça önemli olduğunu belirtmiş ve ilköğretimdeki rehberliğin temel amaçlarının öğrencinin kendini tanımasına yardımcı olmak, doğru yönlendirme ile ilgi ve yeteneklerinin bulunmasının sağlamak, nasıl öğrenecekleri öğretmek konusunda yardımcı olmak, sürekli gelişmeye teşvik etmek ve bireyin kendini gerçekleştirmesinin asıl amaç olduğuna değinmektedir. Rehberlik faaliyetleri bir karar verme işi değildir. Bireyin kendisine en uygun gördüğü

sonuca yine kendisinin ulaşmasına yardımcı olma işidir. Rehberliğin bütün problemlere çözüm bulacak bir gizli güç olmadığını, bireyin daha sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürebilmesi için yapılan bir faaliyet olduğunu da belirtmektedir.

Çocuğun büyümesiyle birlikte yeni bir hayatın kapılarını aralayan okul hayatının başlamasının bir uyum süreci gerektirdiğini düşünen Güneş (2004), sorumluluk ve görevlerinin artması, ailesine ve çevresine bağımlı olan durumların giderek bağımsızlaşması ve gün geçtikçe ağır vazifelerin üstlenilmesi sonucu çocuğun daha mutlu, sağlıklı ve huzurlu yaşayabilmesi için kendiliğinden bir rehberlik ihtiyacının gündeme geldiğini ifade etmektedir. Rehber çocuğun yeteneği, ilgisi ve gücü oranında onun gerçekleştirebileceği hedeflere yönlenmesine yardımcı olur ve kendini tanıyıp, benimseyip, özgüven oluşturmaya da katkı sağlar. Rehberlik faaliyetlerinin özünün öncelikle bireyin kendi sorunlarıyla baş edebilecek gücün sadece kendinde var olduğuna inanmasına yardımcı olması, içsel çatışmalarıyla mücadele etmesi için doğru yönlendirmeler yapması ve fark etmediği olasılıkları değerlendirme imkânı sunması olduğunu vurgulamaktadır. Okuldaki en önemli birimlerden olan rehberlik biriminin faaliyetlerini gerçekleştirecek kişilerin çocuk sevgisiyle dolu, anlayışlı, hoşgörülü ve eş güdümlü çalışabilecek yeterlikte, rehberlik faaliyetlerinde çocuğa özel ve önemli olduğunun hissettirebilecek yapıda bir duyarlılığa sahip ve bu alanda eğitim ve öğrenimini tamamlamış uzman bireylerden olmasına dikkat edilmesi gerektiğini de vurgulamaktadır.

Sosyal gelişim çocuğun hayata gözlerini açmasıyla yeşeren ve yaşamı süresince sürececek olan bir süreçtir. Kendi beklenti ve arzuları ve toplumun normları arasında denge kurabilen, problem yaratmadan ve çatışma ortamı oluşturmada yardımlaşma ve işbirliği içinde yaşayabilmeyi başaran bireylerin sosyal yönden daha gelişmiş kişiler olduğunu dile getiren Baran (2005), genel olarak sosyal ilişkilerde uyumsuz kişilerin kritik dönemlerde sosyal davranış edinmememesinin eksikliğini yaşadığını ifade etmektedir. Buna ek olarak anaokulunda çocuğun hayatında uygun ve sağlıklı sosyal ilişkiler kurmasının onun daha sonraki bütün hayatını şekillendireceğini söyleyen Çimen ve Baran (2001) güvenli ve olumlu kurulan her ilişkinin onların ileriki hayatında güven duygusu oluşmasına katkı sağlayacağını; şiddet içerikli, olumsuz ve otoriter her tavrın ise çocukta içedönük, çekingen ve utangaç bir yapı oluşmasına sebep olacağını belirtmektedir. Empati becerisinin de ahlaki değerler içerisinde yer aldığını vurgulayan

Çubukçu ve Girmen (2009) bu beceriye sahip olan bireylerin daha az şiddet eğilimli olduklarını, daha çok hoşgörü ile diğer bireylere yaklaştıklarını ve bu durumdan sosyal becerilerinin de aynı oranda olumlu yönde etkilendiğine vurgu yapmaktadır.

Sosyal ve kültürel gelişimin yanı sıra cinsel kimlik kazanımı da dergide rehberlik ve psikolojik danışma biriminin ilgilendiği konulara arasında yer almıştır. Ersoy (2002) ve Siyez (2009) bireyin kendisinin bayan ya da erkek olduğu düşüncesini kavramasının cinsel kimlik oluşumu, olduğunu belirtirken cinsel kimlik gelişiminin çocuğun sosyal yaşamındaki süreçlerle şekillendiğini vurgulamaktadır. Çocuk büyüdükçe çevresindeki kişilerin kadın veya erkek cinsiyetine sahip olduklarının farkına vararak kendisine uygun olan kimliği rol model olarak almaktadır. Bu sebeple cinsiyetin şekillendiği bu süreçte çocuklara cinsel kimliğine uygun doğru rol model olabilmenin oldukça önemli olduğunu vurgulamıştır. Cinsiyetin ilk ortaya çıkış noktası olan anne karnı ile başlayan cinsellik bireyin ölümüne kadar devam eden bir süreçtir. Cinsel eğitimin ilk olarak ailede başladığını, okula adım attığı ilk andan itibaren okulda da bu sürecin devam ettiğini belirten Artan (2001) okul vasıtasıyla öğrenciye verilen cinsel eğitimin daha net, daha anlaşılır ve daha profesyonel olacağını, toplumun değerlerine ve inançlarına ters düşmeyecek doğru bilgilerin aktarılmasını sağlayacağını, okul ve aile ortak çalışması vasıtasıyla amacına daha kolay ulaşabileceğini ve öğrencilerin cinsiyet rollerini öğrenmesine ve tanınmasına destek olacağını ifade etmektedir.

Dergide ele alınan konulardan bir tanesinin de çatışma durumları olduğu görülmüştür. Ergenlik bireyin fiziksel ve duyuşsal değişimlerinin en yoğun olduğu dönem olarak bilinmektedir. Çocukluk döneminden farklı olarak ergen bireyler daha fazla anlaşılma, hayatlarına ait kararlarda söz sahibi olmak, sorumluluk almak ve benliklerine saygı duyulmasını ister. Aksoy (2003) bu dönemin özelliklerinin aile bireyleri tarafından yeterli derecede bilinmesinin ergen bireyin yaşadığı duygulara ve yaşadığı değişimlere karşı daha hassas ve bilinçli yaklaşılması konusunda faydalı olacağını dile getirirken anne, baba ve ergen çatışmaların günümüzde yaygın görülen bir çatışma durumu olduğunu ifade etmektedir. Ailenin, çevrenin ve arkadaşların göstermiş olduğu her güzel ve kötü davranışın ergenlik dönemine önemli etkileri olduğunu savunurken ergenlerin gelecek yaşamlarını etkileyecek bu çatışma durumlarında yaşadıkları olumsuzlukların en aza indirilmesi için gerekli olan önlemlerin alınmasının oldukça önemli olduğu belirtilmektedir. Bu yüzden de bu dönemde ailelerin daha bilinçli olarak ergenlerin

tutum ve davranışlarına saygı duyarak önyargısız, destekleyici ve rehber görevlerini üstlenmelerinin ve sevgi temelli bir anne, baba, ergen ilişkisinin önemi vurgulanmaktadır (Savi Çakar ve Karataş, 2011; Karataş, 2008; Özyürek ve Demiray, 2010).

Farklı kişisel özellikler, sosyo-ekonomik düzey, biyolojik gelişim özellikleri ve toplumsal algıya sahip öğrencilerin bir arada eğitim ve öğrenim gördüğü sınıflarda çatışma durumlarıyla karşılaşmanın oldukça normal bir durum olduğunu belirten Türnüklü ve Şahin (2003), bunun insanlar arası iletişim ve etkileşiminde gerçekleşebilmesi için vazgeçilmez bir unsur olduğunu ifade etmektedir. Çatışmaların bazen olumlu bazen ise olumsuz sonuçlar doğurabilmesiyle birlikte nasıl yönetilebileceğinin bilinmesinin insan gelişimine yapıcı ve olumlu katkılar sunduğunu düşünmektedir. Öğrenciler arası çıkan çatışmaların çözümlerine yönelik stratejilerin üç başlıkta incelendiğini; ilk olarak işbirliğine yönelik, her iki tarafında avantajına problemin çözüm olasılıkları üzerine düşünülen stratejilerle olduğunu, ikincisinin hükmedici, yalnızca bir tarafın avantajına çözüm bulunan diğer tarafın ise olumsuz etkilendiği durumlardaki stratejiler olduğunu, üçüncüsünün ise kaçınmaya ilişkin yani iki taraftan birinin amaçlarının önemsiz görüldüğü ve problemden uzaklaşmak istediği durumlarda kullanılan stratejiler olduğunu ifade etmektedir. Okullarda öğrencilerin birbiriyle iletişim ve etkileşimlerinin her zaman olumlu sonuçlanmadığını bazı durumlarda çatışmalar yaşandığını belirten Gündoğdu (2010) çatışma çözme becerilerinin bilinmesinin bu gibi durumları en az indirerek sonucun şiddet ve saldırganlığa yönelmesini engelleyeceğini belirtmektedir.

Dergide saldırganlık, şiddet eğilimlerinin neler olduğu ve olumsuz alışkanlıkların minimum seviyeye indirilmesi için alınabilecek önlemlere de yer verilmiştir. İnsanın içgüdüleri arasında saldırganlık dürtüsün olduğunu ve bunun davranışlarımızın temelini oluşturan itici güçlerden biri olduğunu vurgulayan Karataş (2009b), saldırganlık eğiliminin bireyden bireye farklılaştığını fakat ergenlik döneminde artarak okullara yansıdığını belirtmektedir. Evinde, arkadaş ortamında veya okulda kendisine sergilenen otoriter ve baskıcı davranışlar karşısında duygu ve düşüncelerini ifade edemeyen ergenlerin genellikle bu yöneme başvurduklarını dile getirmektedir. Çocuklardaki saldırganlık ve şiddet eğiliminin onların yaşamlarını duyuşsal, bilişsel ve sosyal anlamda olumsuz etkilediğini belirten Uz Baş (2008), bu saldırganlık seviyelerini en aza

indirilmenin hem okul ortamını daha sağlıklı ve güvenilir bir yer yapacağını hem de toplumun gelişimine olumlu ve güzel yönde katkılar sağlayacağını savunmaktadır. Öğrencilerin kendilerini güvende hissedebilmeleri için meydana gelebilecek saldırganlık ve şiddet problemlerine sorun ortaya çıkmadan müdahale edilmesi gerektiğini ve önleme programlarının en erken dönemlerden başlayarak eğitim öğretim yaşamları boyunca gündem de kalmasını savunmaktadır. Aynı zamanda bu dönemde okul, aile ve çevre iş birliğinin oldukça önemli olduğuna değinmektedir. Çocuğun davranışlarında gözlemlenen uyumsuzlukların ve çelişkilerin kaynağının çocuğun çevresi ile olan ilişkisinin normalin dışına çıkarak bozulması veya farklı çevresel etmenlerden kaynaklanabileceğini ifade eden Ergişi ve Köksal Akyol (2009), bu davranış problemlerinin çocuğun akademik, sosyal ve psikolojik gelişimini negatif yönde etkilediğini belirtmektedir. Okullarda görülen şiddet ve saldırganlık durumlarının öğrencilerin duygusal ve zihinsel gelişimlerine ve ilerlemelerine zarar verdiğini savunan Akbaba Altun ve Erdur Baker (2010) okuldaki şiddetin okulun güven veren atmosferini zedelediğini, öğrencileri suça meyilli olmaya yönlendirdiğini ve öğrenme ortamına ket vurduğunu ifade etmektedir. Aynı zamanda şiddete maruz kalan çocukların duygusal özelliklerinin zarar gördüğünü özgüvensiz, depresyona meyilli, yalnızlık ve yalıtılmışlık duygusunun yüksek düzeyde olduğu bireylerin oluşmasına ortam sağladığını ifade etmektedir.

Bireylerdeki saldırganlık eğiliminin ebeveyn ve öğretmen tutumlarıyla da alakası olduğunu savunan Ceylan (2009), demokratik ailede yetişen çocukların sosyalleşmeye yönelik eğilimleri olduğunu düşünürken otoriter ve baskıcı ailede yetişen çocukların saldırganlık ve şiddete meyilli olduklarını dile getirmektedir. Anne babaları tarafından sevgi ve saygı gören ve bunu hisseden öğrencilerin saldırganlık eğilimlerin daha düşük olduğunu belirten Aral, Bütün Ayhan, Türkmenler ve Akbıyık (2004), çocuklar ile aile arasındaki iletişimin kuvvetli olmasının onların bütünsel gelişimlerine destek olduğunu ve şiddet eğilimlerini azalttığını vurgulamaktadır. Diğer bir taraftan aile içinde bireylerin birbirlerine karşı sergiledikleri tutum ve davranışların çocuk üzerinde önemli bir etkisinin olduğunu ifade eden Bolat Karataş (2005), içgüdüsel dürtülerimizden biri olan saldırganlık eğiliminin de ailede gösterilmesi sonucu çocuğun bu durumdan etkilenecek çevresine benzer saldırganlık eğilimleri sergilendiğini belirtmektedir. Çocuklara gösterilen şiddet içerikli tavır ve davranışların onlarda duygusal anlamda

derin yaralar açtığını ve onların geleceğini olumsuz etkilerini savunan Çiftçi (2008), sınıflardaki öğrenci davranışlarını istendik yönde şekillendirmek için ceza yöntemi olarak uygulanan şiddetin öğrencilerin tutum ve davranışlarına negatif yönde etkilediği ve sert, disiplinli ve şiddet içerikli davranışların onların gelecekteki tavır ve davranışlarını şekillendirerek şiddete meyilli bireyler olarak yetişmelerini etkilediğini belirtmektedir.

Dergiye göre hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelen televizyonların insanlar üstünde etkisi olduğu inkâr edilemez bir gerçektir. Hemen hemen her evde mevcut olan ve ailenin sosyo-kültürel yapısı, okumuşluk düzeyi, anne babanın çalışıyor olması vb. gibi durumlara göre izlenme süresinin farklılık gösterdiği televizyonun, bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimi etkileyen bir mekanizma olduğunu düşünen Akpınar (2004), televizyon izlemesinin kontrollü sağlanmadığı sürece çocuğun şiddet ve saldırganlık eğilimini arttırdığına, çocukta yanlış ve olumsuz rol model kişiliklerinin oluşacağına, psikolojik açıdan olumsuz durumlara sebebiyet verebileceğine ve ahlaki yozlaşmalara neden olabileceğine vurgu yapmaktadır. Bu vasıtayla oluşan yanlış ve olumsuz kültürel değerlerin, milli benlik ve bilincimize zarar vereceği düşüncesini de belirtirken fazla televizyon izlemenin çocuğun beden ve ruh sağlığını tehdit edebileceğini ifade etmektedir. Ersoy (2001) televizyonda yayınlanan şiddet içerikli programların çocukları olumsuz etkilediğine ve onları saldırgan ve agresif olmaya yönlendirdiğine değinmektedir. Bu sebeple ailelerin bu konuda dikkatli davranmalarına, çocuklarının televizyon karşısında geçirdiği süreden izleyeceği programlara kadar ailenin kendi kontrolünde olması gerektiğine ve çocuğun yaşı, bilişsel ve duygusal gelişimine uygun programlar seçilmesine dikkat etmeleri gerektiğine vurgu yapmaktadır. Diğer bir taraftan televizyonun aksine son dönemlerde gazete ve dergilerde yer alan kariyer gelişimi destek yazılarının gençleri olumlu yönlendirdiğini ifade eden Çoban ve Çok (2011) kariyer planlama konusunda ve meslek tanıtımında da medyanın etkisinin yadsınamayacağını belirtmektedir.

Dergide ele alınan konulardan bir diğeri de aile eğitimi konusudur. Hamamcı (2005) hayat boyu devam ederek devredilemeyecek ve yadsınamayacak bir görev olan anne babalığın büyük sorumluluk, bilinç ve bilgi gerektiren görevler bütününe ihtiyaç duyduğunu belirtmektedir. Tok (2001) çocuğun sahip olduğu sevgi, saygı, öfke ya da kıskançlık gibi her türlü duyguyu yaşadığı ailede öğrendiğini dile getirirken, bu tarz

duyguların sözle edinilen duygular olmadığını ailede görerek o bilinçte yetiştirilerek öğretilebilecek duygular olduğunu ifade etmektedir. Aile içi iletişimin en sağlıklı şeklinin anne ve babanın birbirine karşı göstermiş oldukları olumlu ve hoş ilişkiden geçtiğini belirtirken çocuğun davranışlarının ve iç dünyasının ailevi ilişkilerinin yansımaları olacağını vurgulamaktadır. Çocuklarla kurulan olumsuz bir iletişimin onların kişisel dünyalarında hafife alınmayacak sorunlara sebep olabileceğini belirten Türkeli (2002), çocuğa karşı aile ve öğretmen tutumlarının demokratik olmasının ve çocuklara olumsuz dil kullanılmamasının çocuk ve ailesi aralarındaki sağlıklı iletişimin kurulabilmesi açısından oldukça önemli olduğunu dile getirmektedir. Aynı zamanda aileden alınan sosyal desteğin ergenlerin problemlerle karşılaştığında baş etme becerilerine olumlu katkısı olduğunu dile getirilirken aile ve çevrenin göstereceği ilgi ve sevginin onların ruhsal sağlığına güzel yönde katkı sağlayacağı savunulmaktadır. Ailenin, çevrenin ve arkadaşlarının göstermiş olduğu her güzel ve kötü davranışın ergenlik dönemine önemli etkileri olduğu ifade edilirken ergenlerin gelecek yaşamlarını etkileyecek olumsuzlukların en aza indirilmesi için gerekli olan önlemlerin alınması gerektiği belirtilmektedir (Savi Çakar ve Karataş, 2011).

Dergide bireylerin anne babalarıyla arasında geçen ilişkilerin olumlu veya olumsuz kimlik statüsü kazanmaları konusunda etkili olduğunu belirten Solmaz ve Alisinanoğlu (2004) demokratik, çocuğun kendi sorumluluklarını üstlendiği ailelerde yetişen bireylerin olumlu kimlik kazandığını, baskıcı ve otoriter ailede büyüyen bireylerin ise moratoryum, bağımlı ve kargaşalı kimlik statüsü ediklerini belirtmektedir. Başarılı kimlik yapısına sahip bireylerin demokratik ve özgürlükçü aile yapısından geldiğini, ipotekli kimliği olanların kendi kararlarını, kendi amaçlarını özgürce vermelerine izin vermeyen ailelerde yetiştiklerini, moratoryum kimlik yapısındaki bireylerin ise başıboş ve vurdumduymaz aile yapısından geldiklerini ve son olarak dağınık kimlik yapısına sahip olanların ise minimum düzeyde aile ilişkisiyle ve etkileşimiyle büyüdüğünü ifade etmektedir.

Dergide insan hakları eğitimi de üzerinde önemli durulan konular arasındadır. Demokratik ve insan haklarına saygılı toplumlarda hak kavramının oldukça mühim bir algı olduğunu belirten Kasapoğlu (2009), bu algının çocuklarda erken yaşta oluşmaya başlamasının onların kendilerini güvende hissetmeleri ve toplumsal anlamda görevlerini yerine getirebilecek olgunluğa erişmelerinde oldukça önemli bir etmen olduğunu dile

getirmektedir. Demokratik ve insan haklarına saygılı bireyler yetiştirebilmek için gerekli olan ön koşulların onlara haklarının neler olduğunu açıklamak ve onlardan hangi durumlarda nasıl yararlanabileceklerini öğretmek olduğunu da eklemektedir.

İnsan hakları eğitimi sürecinin okul öncesi eğitimden başladığını, öğrencilerin soyut işlem becerileri edinebildiği dönemde gelişim sağladığını ve ahlaki değerleri de içine aldığını belirten Elkatmış (2009), bu eğitimin ailede başladığını fakat eğitim öğretim sürecinin tamamı içinde varlığını sürdüren geniş bir dönemden oluştuğunu vurgulamaktadır. Demokrasi eğitiminin insanın doğumuyla birlikte edindiği davranışlardan olmayıp sonradan eğitilerek kazanılması gereken bir davranış ve kültür şekli olduğunu savunan Yeşil (2002), insan hakları ve demokrasi eğitiminin bireyin kendisi dışındaki insanların haklarına saygılı, kendi sorumluluklarının bilincine sahip, demokratik ve adil düşünebilen ve düşündüğünü uygulamaya koyabilen bireyler yetiştirmek olduğunu vurgulamaktadır. İnsan hakları ve demokrasi eğitiminin benimsenmesi için oldukça küçük yaşlarda bu eğitimin başlaması gerektiğini ve sadece okulla sınırlı kalmayıp ailenin de bu tutumları benimsemesinin çocuğun demokrasi kavramını içselleştirmesinde oldukça önemli olduğunu belirtmektedir. Tomul (2001) insani gelişme düzeyinin göstergelerinin eğitim endeksi, yaşam süresi endeksi ve gelir endeksine bağlı olarak farklılık gösterdiğini ve ülkelerin okullaşma oranına bakılmasındansa gelişmişlik farklılığını daha çok ön plana çıkarması amacıyla ortaöğretim ve yükseköğretim verilerine bakılmasının daha gerçekçi sonuçlar vereceğini ifade etmektedir. Diğer bir taraftan Bütün Ayhan (2002), bireylerin yaşamlarını mutlu bir şekilde idame edebilmelerinin en önemli yaşam amaçlarından alması gerektiğine değinmektedir.

Dergide rehberlik ve psikolojik danışma biriminin en sık maruz kaldığı konulardan biri olan kaygıya da sıkça rastlandığı görülmektedir. Çevredeki baskılardan veya kişinin kendi psikolojik durumundan kaynaklı sebeplerin bir tepkisi sonucu ortaya çıkan kaygı, yaşamımızın her anında ve her yerinde varlığını korumakla birlikte belli düzeyde var olması faydalı bile algılanmaktadır. Fakat bireylerde benlik algısını olumsuz ve kötü etkileyen durumların sadece fiziksel şiddetten kaynaklanmadığını duygusal istismar ve ihmal durumlarının da bireylerin olumsuz benlik algısı, kaygı ve stres durumları yarattığına ve bunlarında bireylerin direnç durumunu düşürdüğüne, kavga, şiddet ve travma durumlarına sebebiyet verdiğine değinilmektedir. Duygusal istismarın

artmasının bireylerde kaygı düzeyini yükselterek olumsuz şeyler olacakmış gibi düşüncelere kapılmalarına neden olduğu belirtilmektedir. Sınav kaygısının öğrencilerde fiziksel ve psikolojik anlamda olumsuz tepkilere neden olduğunu ifade ederken ailelerin öğrencinin sınav sonucuyla öğrenciye verilen değeri eş tutmamaları gerektiğini, anne ve babaların öğrencilere karşı baskı ve tehditlerden uzak kalarak motive edici davranmaları gerektiğini, öğrenciye yönlendirilecek teşvik edici söylemlerin onların kaygı düzeyini düşüreceğini, öğrenciye sınavın bir amaç değil de araç olduğu düşüncesinin yerleştirilmesi gerektiğini ve ailelerin özellikle öğrencilerin benlik saygılarını koruyarak onlara özgüven aşılama gerektirdiği vurgulanmaktadır (Bozkurt, 2003). Aynı zamanda aile içinde gerçekleşen olumsuz bir olay çocukta kalıcı ve telafi edilemeyen bir iz bırakabileceği gibi çocuğun kaygı düzeyini yükseltip depresyona girmesine sebep olabilmektedir. Çocuğun çevreye ve ebeveynlerine karşı sahip olduğu güven duygusunu zedelemesine izin verilmeden gereken ilgi ve alaka gösterilerek yalnız olmadığı hissi aşılanarak kaygı ve depresyon düzeyi minimuma indirilmeye çalışılmasına önem verilmesi gerektiği de vurgulanmaktadır (Aral, 2000b; Soyer ve Avcı, 2007).

Bireylerin kişisel sorunları, kaygıları veya olumsuz durumlarını araştırıp, sorunların kaynağına inip bunlar ile nasıl mücadele edebileceklerinin öğretildiği takdirde kaygı seviyelerinin azaltılması konusuna oldukça fayda sağlayacağı ve etkili bir uygulama olacağı vurgulanmaktadır. Bireyin karakterinin oluşmasında ve davranışının belirlenmesinde kaygının rolünün yadsınamaz ölçüde önemlidir (Karataş, 2009a). Kaygı ne derece yoğun olursa bu durum öğrenenin algısına ve dikkatine olumsuz yönde yansır ve başarı oranını da aynı ölçüde düşürmektedir (Baran ve Şimşek, 2000; Gürsoy ve Yıldız Bıçakçı, 2005; Karataş, 2010).

İletişim konusu da dergide işlenen konular arasında yer almaktadır. İletişimde empatik düşünme ve davranabilme becerisinin kazandırılmasına önem verilmesinin çocukların öz benlik saygılarının artmasına ve kendilerine önem verildiğini hissedebilmelerine vesile olacağını savunan Körükçü (2009), empatik iletişimin çocukların sosyal hayatlarında mutlu olabilmelerine katkı sağlayacağını, karşılarındaki kişilerle sağlıklı iletişim kurarak sorun değil çözüm odaklı yaklaşımlarda bulunacaklarını ve daha uyumlu bireyler olarak toplum içerisinde var olmalarına yardımcı olacağını savunmaktadır.

İnsanın var olduğu her yerde sosyal becerilerin olumlu tepkiler kazanma ve olumsuz tepkilerden uzak kalmalarına yarayan toplumsal davranışlar olduğunu ifade eden Korkut (2003), kişilerarasında daha sağlıklı etkileşim ve iletişim ortamlarının oluşturulmasında sosyal beceriler eğitimi almış olmalarının oldukça önemli bir etmen olduğunu belirtmektedir. Sosyal becerilerin, etkili iletişim kurabilme, etkili davranma becerileri edinebilme, çözüm odaklı olma ve çatışma durumlarını kontrol edebilme gibi becerileri içine aldığı belirtilirken, bu becerilere sahip bireylerin yaşamlarında daha başarılı bireyler olabileceklerini, kendilerine güvenerek hayattan doyum sağlayabileceklerini ve iş hayatlarında daha verimli olabileceklerini vurgulamaktadır. Psikolojik danışma ve rehberlik servisleri aracılığıyla bireye bu becerilerin kazandırılmasının üzerinde durulması gereken bir konu olduğunu da vurgulamaktadır.

4.4.2. 2000-2013 Yılları Arasında Ölçme ve Değerlendirme ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Dergide ölçme ve değerlendirme ile ilgili olarak 22 makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara bakıldığında ölçme ve değerlendirmede kullanılan yöntem ve teknikler, sınav sistemi, dönüt düzeltme ve ölçme ve değerlendirme sorunsalı gibi konular üzerinde yoğunlaşıldığı görülmüştür.

Dergide ölçme ve değerlendirme ile ilgili ilk olarak kullanılan yöntem ve teknikler üzerine çeşitli görüşler olduğu gözlenmiştir. Tan (2001) eğitim öğretim sürecinin en önemli unsurlarından birinin öğrenciye kazandırılması hedeflenen davranışı ölçme ve değerlendirme olduğunu belirtmektedir. Yazılı yoklamaların öğrencilerin problemi çözümlemesine, düzenlemesine, değerlendirmesine, sonucunda özgün fikir ve düşünceleriyle ifade etmesini sağlamasına fırsat oluşturarak üst bilişsel becerilerine hitap eden bir ölçme aracı olduğunu ifade etmektedir. Yazılı yoklamaların az ve öğrencilerin hedef davranışlarını kazanıp kazanmadığını belirleyen açık ve net sorulardan oluşmasını, sınıfta öğrenci sayısı az ise kullanılmasının daha uygun olduğunu, soru sayısı ve cevaplama süresinin birbiriyle orantılı olmasını gerektiğini ve puanlamanın nesnel ölçütlerle yapılmasının doğru olacağını belirtmektedir.

Ölçme ve değerlendirme eğitim süreçlerinin en temel unsurlarından biridir. Dergide performansa dayalı derslerdeki ölçme ve değerlendirmelerde geçerlilik ve güvenilirliğinin belirsizliklere sebep olabileceği ve bunların ortadan kaldırılması gerektiği vurgulanmaktadır. Töreyin (2000)'e göre performansa dayalı derslerde ölçme değerlendirme çalışmaları dersin hedef, içerik ve eğitim durumlarıyla uyumlu değildir. Bireysel farklılıklar buradaki en önemli problem olarak görülmektedir. Tüm bu sebepler doğrultusunda performansa dayalı derslerde ölçülebilir hedef davranış nitelikleri önceden açık ve net olarak belirtilmeli, öğrencilere kazandırılması amaçlanan davranışların geçerli, güvenilir ve işlevsel nitelikte ölçme yöntemleri saptanmalı ve gözlem ve dinleme sonucunda bu nitelikler sayısal değerlerle ifade edilebilir şekilde dönüştürülebilmelidir. Buna ek olarak performans değerlendirme yönteminin hareket gerektiren eylemler, sözlü ifade gücü gerektiren yetenekler ve eğitim öğretim materyalleri hazırlama gibi etkinliklerde daha sık kullanıldığını ifade eden Metin (2008), performans değerlendirmenin bireylerin kendilerini ifade yöntemlerini kolaylaştırdığını ve onların becerilerine olumlu yönde katkılar sağladığını belirtmektedir.

Klasik ölçme değerlendirme yöntemlerinin aksine çağdaş eğitim kuramlarında ve yaklaşımlarında ölçme değerlendirme yöntemi olarak kullanılan portfolyo değerlendirme, öğrencinin gelişim süreçlerinin tamamını ele alarak onun kişisel yetenekleri, becerileri, ilgi ve alakaları doğrultusunda yine kendi gelişimini sergileyerek ne bildiğini gösterebileceği modern bir uygulamadır. Portfolyo değerlendirme yönteminin öğrencinin özgün ve yaratıcı eserlerinin toplandığı ve öğrenciyi yansıtan örneklerin yer verildiği bir yöntem olduğu vurgulanmaktadır. Bu yöntemin hem öğretmene öğrenci hakkında yol gösterdiği hem de öğretmenin öğrenci hakkında değerlendirmede bulunabileceği belirtilmektedir (Korkmaz ve Kaptan, 2003; Kutlu, 2006).

Dergide ölçme ve değerlendirme ile ilgili olarak ele alınan bir diğer konu ise sınav sistemidir. Eğitim öğretim süresince nihai hedefin öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir üst kuruma yönlendirilmesi olduğunu ifade eden Ataunal (2012a) toplum için faydalı, ahlaklı, yaratıcı, sağlıklı ve mutlu bireylerin yetişebilmesi için ön koşulun ilgi ve yetenekleri doğrultusunda edinecekleri meslekler olduğunu belirtmektedir. Yurtdışında çeşitli ülkelerin yükseköğretim sisteminde uygulanan

yönteme benzer olarak Türkiye’de de yükseköğretime geçiş sisteminin bir sınavla olduğunu ifade eden Karakaya ve Tavşancıl (2008), seçme işleminin güvenilir, geçerli ve işlevsel ölçme araçları vasıtasıyla öğrenim göreceği alanda yetenekli ve nitelikli öğrencileri yordamayı amaçladığını belirtmektedir.

Ortaöğretime geçiş sınav sisteminin öğrenciler üzerinde baskı oluşturmasının yanı sıra psikolojik açıdan olumsuz sonuçlara sebep olabileceğini belirten Şahin (2009), bu sınavların öğrenci performansını tam olarak değerlendirmenin aksine öğrencilere daha fazla yük yükleyerek onları ezberci eğitim sistemine yönlendirdiğini, bilişsel becerilerinin üstünde konuları öğrenmek zorunda kaldıklarını, sosyal yaşamlarından ve arkadaşlarından uzaklaşarak ekstra kurs ve dersanelere gönderildiklerini ve bunların hepsinin çocuğun yaşamını olumsuz etkilediğini savunmaktadır. Diğer bir taraftan Erkan (2009) ortaöğretime geçiş sisteminde öğrencilerin ilköğretimdeki ders başarı ortalamalarında seçme sınavına ek olarak kriterler arasında yer alması gerektiğini savunmaktadır. Aynı zamanda öğrencilerin tavır, davranış ve yetenekleri ile ilgili öğretmenlerin fikirlerinden oluşan davranış puanlarının da ortaöğretime geçişte belirlenecek kriterlerden olması gerektiğini savunmaktadır. Bloom taksonomisine göre üst bilişsel becerilerden olan problem çözme, eleştirel ve analitik düşünmenin derslerde aktif ve etkin kullanılmasıyla analiz yapabilen, yeni ve özgün ürünler elde edebilen ve sorgulayarak değerlendirebilen bir neslin var olmasının çağdaş eğitimin temel beklentisi olduğunu dile getiren Azar (2005), zorlayıcı ve öğrenci başarısının oldukça düşük olduğu derslerde bilgi ve kavrama basamağında sorular sorulmasının öğrencileri seçme sınavlarında başarısızlığa yönlendirdiği ifade etmektedir.

Diğer bir taraftan bir ülkenin gelişmişlik seviyesini arttırarak endüstriyel ihtiyaçlarını karşılayıp, serbest ticaret için elverişli bir duruma getirebilmenin milli ve milletlerarası ticarete söz sahibi olmayı kolaylaştıracağını söyleyen Mirici, Özhavzalı ve Saka (2004), bu yeterlikte eleman ihtiyacının meslek yüksekokullarında sağlanacak kaliteli bir eğitimle olacağını belirtmektedir. Birçok Avrupa Birliği ülkesinde mesleki ve teknik lise sonrası yaklaşık iki yıl olan mesleki eğitim hazırlık sürecinden geçtiklerini, sonrasında yeterlik sınavına dahil edildiklerini bu sınavda da başarı gösterirlerse yükseköğretime devam ettiklerini ifade etmektedir. Ülkemizdeki durum Avrupa ülkelerinden farklı olarak meslek lisesi diplomasını alan öğrencilerin sınavsız geçiş hakkıyla meslek yüksekokullarına kayıt olabilme fırsatı tanımaktadır. İş dünyasına

kalifiye insan yetiştiren bu kurumların kaliteli eğitim verebilmesi için meslek lisesi diplomasının yeterli olmadığını bunun yanında seçilmiş ve yeterlilik sahibi öğrencilerin eğitim hakkının olması gerektiğini ifade eden Mirici, Özhavzalı ve Saka (2004), sınavsız geçiş hakkıyla üniversiteye devam eden öğrencilerin başarı, alan bilgisi, derse katılım, meslek konusundaki bilinç ve iletişim gibi konularda sınavla üniversiteye gelen öğrencilere oranla oldukça düşük seviyede olduklarını vurgulamaktadır.

Bireyin karakterinin oluşmasında ve davranışının belirlenmesinde kaygının rolü yadsınamaz ölçüde önemlidir. Kaygı ne derece yoğun olursa bu durum öğrenenin algısına ve dikkatine olumsuz yönde yansır ve başarı oranını da aynı ölçüde düşürür. Üniversite giriş sınavına giren bireyler arasında kaygının farklı değişkenler üzerindeki durumu sınımlanmış ve bu değişkenlerden; ebeveynlerin eğitim düzeyi, gençlerin sosyo ekonomik özellikleri, aile arasındaki iletişim ve sınava ne derece hazır olduğuna göre farklılık gösterdiği belirtilmektedir. Buna çözüm olarak da öğrencilerin sınava hazırlık süresi boyunca gözlemlenerek gerekli görülmesi durumunda profesyonel yardıma yönlendirilmelerinin uygun olacağı sonucuna varmışlardır (Baran ve Şimşek, 2000; Aktaş ve Tutumlu, 2011; Tan, 2002).

Dergide ölçme ve değerlendirme ile ilgili olarak ele alınan bir başka konu dönüt, düzeltme ve geribildirim unsurlarıdır. Eğitim öğretim faaliyetleri içindeki en önemli unsurlardan birinin geri bildirim olduğunu ve çağdaş yöntemlerin arasında yer alan video aracılığıyla da geri bildirim verilebileceğini söyleyen Gürsel (2001), bu sayede öğrencilerin becerilerini öğrenirken daha somut verilerden yararlanarak eksiklerini ve yanlışlarını düzeltme olanağı bulacaklarını ve bu durumun performanslarına olumlu katkılar sağlayacağını belirtmektedir. Diğer bir taraftan sınıf öğretmenlerinin ölçme değerlendirme faaliyetlerini gerçekleştirdikten sonra notlarını ve eksiklerini görmeleri için sınav kağıtlarını öğrencilere dağıtmalarının onların ders başarısının ilerlemesi için oldukça önemli bir unsur olduğunu dile getiren Güven (2002), aynı zamanda meslektaşları ile görüş alışverişinde bulduklarını ve bazen de aileye sınav dönütleri hakkında bilgi verdiklerini belirtmektedir. Biçimlendirici değerlendirme yönteminin ölçme değerlendirme işlemi sonucunda elde edilen verilere göre öğrenmeyi daha etkili ve aktif kılarak başarıyı artıracak yönde düzeltmelerin yapılması ve tekrar ölçme işleminin gerçekleştirilmesi şeklinde bir döngüyle oluştuğunu ifade eden Metin ve

Birişçi (2009), bu yöntem vasıtasıyla öğrencilerin daha iyi öğrendiklerini ve gerekli geri bildirimlerle eksiklerini tamamlama imkânı bulduklarını dile getirmektedir.

Dergide ölçme ve değerlendirme ile ilgili olarak ele alınan konulardan sonuncusu ise ölçme değerlendirme sorunsalıdır. Bir toplumun eğitimsel, toplumsal ve kültürel değerlerinin gelişimi için yapılacak en mühim yatırımın eğitimde ve öğretimde etik kuralların belirlenerek bu kurallar çerçevesinde hareket edilmesi olduğunu savunan Gözen Çıtak (2009), bir toplumun gelecek nesillerini yetiştiren öğretmen ve yöneticilerinin mesleki görev ve sorumluluklarının bilincinde olarak etik kurallar çerçevesinde hareket etmelerinin ve eğitim öğretim sürecinde ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin önceden belirlenen etik standartlar çerçevesinde uygulamasının en doğru yaklaşım olacağını düşünmektedir.

Derslerin öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme etkinliklerinin süreci kapsayan değerlendirmelerden oluşması gerektirdiğini ifade eden Örgen Yaşar (2008), öğretim araçlarından en etkili ve en çok kullanılanların kitaplar olduğunu vurgulamaktadır. Kitapların ana hedefinin programların belirlediği kazanımları gerçekleştirmek olduğunu belirtmekte ve kitapların öğretimin etkili olmasını sağlayacak en önemli araçlar olduğunu vurgulamaktadır. Ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin ise hem yazılı hem sözlü anlatım süreçlerini kapsayacak şekilde karma olarak düzenlenmesi gerektiğini ve her tür kazanımı ölçmeye hitap etmenin önemli olduğunu savunmaktadır. Sınıf içi etkinliklerin değerlendirilmesine dair uzmanlar tarafından farklı görüşler olduğunu belirten Özbaş (2009) ise sınıf içi etkinlik denetiminin ders denetimi olarak öğretmenin uyguladığı yöntem ve tekniklerin öğrenciler ve ders için uygunluğunun ve yeterliliğinin incelenerek değerlendirilmesi ve süreç içerisindeki eksiklik ve aksaklıkların düzenlenmesine dayalı bir faaliyet olduğunu dile getirmektedir. Önal Çalışkan ve Kaptan (2009) ise ölçme değerlendirme faaliyetleri için bir test geliştirirken testin hangi hedefleri ölçeceğine, testin hangi amaç için kullanılacağına, puanlamanın nasıl olacağına, maddelerin analizinin ve seçiminin yapılırken nelerin dikkate alınacağına ve istatistiksel basamaklara önem verilmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır.

4.4.3. 2000-2013 Yılları Arasında Özel Eğitim Yöntemleri ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Dergide özel eğitim yöntemleri ile ilgili olarak ele alınan 17 makale bulunmaktadır. Bu makaleler incelendiğinde konu başlıklarının; özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin eğitim ve öğretimi ile ilgili problemleri, özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere yönelik uygulanabilecek yöntem, teknik ve stratejiler, özel eğitim için kullanılması gereken araç, gereç, kaynak yetersizliği ve öğretim elemanı eksikliği, diğer bireylerin özel eğitim ihtiyacı olan kişilere karşı bakış açıları ve özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin ailelerinin psikolojik durumu olduğu tespit edilmiştir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde ilk olarak özel eğitime gereksinim duyan öğrencilerin eğitim ve öğretim süreci ile ilgili olarak yaşadıkları bazı problemler olduğu saptanmıştır. Dikkat eksikliği ve aşırı hareketlilik tanısı olan özel eğitim öğrencilerinin sınıf ortamındaki uyumsuz davranışları sebebiyle genelde karşılaştıkları eleştirel durumların onları saldırgan davranışlara ve şiddete yönlendirdiğini savunan Kaymak Özmen (2010) yaşadıkları olumsuz durumların bu öğrencilerde öğrenme güçlüğüne ve zorluğuna sebep olduğunu dile getirmektedir. Öğrenme ortamını bu öğrencilerin kolay öğrenebileceği şekilde planlayarak gerekli düzenlemeleri yapabilen öğretmenlerin öğrencilerinin öğrenmelerine destek olabileceğini de ifade etmektedir.

Dergide yer verilen bir başka konunun ise özel eğitime gereksinim duyan öğrencilere yönelik uygulanabilecek çeşitli yöntem, teknik ve stratejiler olduğu belirtilmiştir. Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların yaşlarına göre farklı gelişim düzeyleri, başarı durumu, sosyal ilişkileri ve kendilerini ifade gücü açısından da farklı kapasiteleri vardır. Bayhan (2001), yaşamımızın her alanında bize kolaylık sağlayan teknolojiden özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerinde yaratıcılığını arttırmak, sözel becerilerine katkı sağlamak, onların mutlu bireyler olmasını sağlamak ve sosyal iletişimlerini kuvvetlendirmek için yararlanabileceğini ifade etmektedir. Yapılan araştırmalarında bunları destekler nitelikte olduğunu belirtirken özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin teknolojik aletleri kullanmasının bilişsel becerilerinin gelişimine katkısına ek olarak psikomotor becerilerini de geliştirdiğini ifade etmektedir.

Okuma yazma öğrenilen dönemin çocuğun bütünsel gelişimi açısından en ciddi ve hassas dönem olduğunu ifade eden Baş (2008), birkaç özel durumun birleşimi ile özel eğitim gereksinimi olan öğrencilerin birçok güçlükle mücadele etmek zorunda kaldığını belirtmiş ve bu güçlüklerin öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarına hitap

edilerek, gerekli materyal ve araçlarla desteklenmesinin okuma öğrenimi önündeki engelleri en aza indirdiğini ve okuma öğrenimine kolaylık sağladığını belirtmektedir.

Dergide özel eğitimle ilgili ele alınan bir diğer konu da bu alanda kullanılan yöntem ve tekniklerle ilgilidir. Soru yanıt tekniğinin öğretmenler tarafından sık kullanılmasının sebebinin öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini harekete geçirmek ve önceki öğrenmelerine ait hazır bulunuşluk seviyelerini öğrenmek olduğunu ifade eden Girgin (2003), özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerde bu tarz hedeflerin belli aşamalardan geçerek yavaş yavaş olması gerektiğini ve öğrencilerin seviyesine göre hazırlanmasının oldukça önemli olduğunu belirtmektedir. Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara soru sorarken onlara cesaret vermenin, öncelikle anlayabilecekleri kolay ve basit sorulardan başlamanın ve çocukların bilgi ve seviyelerine uygun metinlerle bu uygulamanın yapılmasının oldukça etkili olduğunu belirtmektedir.

Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların gelişimlerini olumlu yönde yönlendirebilmek ve ileriye götürebilmek için beden eğitimi ve sporun da oldukça mühim olduğunu ifade eden İlhan (2008), özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere yönelik iyi programlanmış hareket eğitiminin onların sosyal, duygusal, fiziksel ve hareket etme becerilerini arttıracaklarını, yalnızlık, yalıtılmışlık gibi hislerini ve bağımsız bir birey olmaya karşı kendilerinde var olan olumsuz duyguları azaltacaklarını, diğer bireylerle sosyal etkileşim ve iletişim olanakları sunacaklarını ve onlara canlılık kazandırarak aktif yaşam tarzını benimsemelerinde etkili olacağını dile getirmektedir. Aynı zamanda erken yaşlardan itibaren müzik ile tanışan çocukların bedensel ve psikolojik gelişimlerinin olumlu yönde etkilendiğini dile getiren Şahin ve Işıtan (2010) özel eğitim gereksinimi olan çocukların da müzik ile dikkatlerini toplayabilecekleri ve gelişimlerinin pozitif yönde ilerleyebileceğini savunmaktadır.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde özel eğitim için kullanılması gereken araç gereç ve kaynakların yetersizliği ve öğretim elemanı eksikliği konusu da özel eğitim ve öğretim alanında dikkat çeken başlıklar arasında yer almaktadır. Üstün yetenekli öğrencilerin yeni fikirlerin bilincine varma, bilinmeyen noktaları araştırma ve sorgulama, soyut fikirleri somutlaştırarak çözümleyebilme, neden sonuç ilişkisi kurabilme ve kavramları öğrenebilme konularında diğer öğrencilere göre daha kolay ve hızlı öğrenebildikleri ifade edilmektedir. Yetenekleri doğrultusunda ihtiyaç duydukları eğitim olanaklarına

okullarda sahip olamamalarının kendilerini geliştirme konusuna engel olduğu ve bu durumun özel eğitime ihtiyaç duyan bu bireylerin potansiyellerini tam olarak ortaya çıkaramamalarına sebebiyet verdiği dile getirilmektedir(Gökdere, Ayvacı, & Küçük, 2004).

Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin eğitim programları incelendiğinde en belirgin eksikliğin eğitim öğretim ortamında kullanılması gereken materyal ve malzeme eksikliğinden kaynaklandığı, eğitim programları incelendiğinde özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin bilişsel ve duyuşsal özelliklerine hitap etmediği, alanda çalışacak ve eğitim verecek öğretim eleman sayısının olması gerekenin çok altında olduğu ve kurumun fiziksel yapısının özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin fiziksel yapısına uygun olmayışı gibi sebeplerin başta olduğunu ifade eden Er (2005), bütün bu eksiklik ve aksaklıkların biran önce düzenlemelerle beraber giderilmesinin ve bunlara ek olarak özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin ölçme ve değerlendirme çalışmalarının yeniden düzenlenerek uygun halde getirilmelisinin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Dergideki makaleler incelendiğinde özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere karşı diğer bireylerin bakış açıları da araştırılan konular arasında olmuştur. Barut ve Kumcağız (2003), eğitim öğretim sürecinde özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin normal bireylerle kaynaşmasını sağlamak, sosyal uyumlarını gerçekleştirmek, buldukları çevrede bağımsız hareket edebilmelerine olanak tanımak ve normal bireylerinde özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin güçlü ve zayıf yönlerini öğrenerek olgunlaşmalarına ve kendini yetiştirmelerine fırsat vermek amacıyla birlikte eğitim görmelerinin en uygun yaklaşım olduğunu ifade etmektedir. Eğitimin sosyal farkındalık anlamında tek başına yeterli olmadığını kişilerin önceki hayat tecrübelerinin de oldukça etkili olduğunu ifade ederek özel eğitime ihtiyaç duyan bireylere karşı toplum olarak daha olumlu, yapıcı ve iyimser tutum aşılması ve bu konuya yönelik yapılacak çalışmalara öncelik verilmesi gerektiği belirtilmektedir. Diğer bir taraftan özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin de sosyalleşmeye ve yaşamları süresince dış dünyayla iletişim ve etkileşim kurmaya ihtiyaç duyduğunu ifade eden Bayhan, Kurt ve Şipal (2005), bu süreçte anne, baba, öğretmen, sınıf arkadaşları ve diğer bireylerin gerekli hassasiyeti göstermesi gerektiğini ve acıma, aşırı koruyucu davranma, dikkatle bu bireylere bakılması gibi durumlara karşı duyarlı davranılması gerektiğini belirtmektedir. Profesyonel yardımcı bir ekip

tarafından okullarda özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin ailelerine ve çevresine eğitim verilebileceğini de vurgulamaktadır.

Dergide son olarak özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin sadece kendi yaşadıkları değil ailelerinin de yaşadıkları bazı olumsuz ve psikolojik durumlar da ele alınmıştır. Engelli bir bireyin aileye dahil olmasının hem psikolojik hem de duygusal yönden aile bireylerini etkilemekle kalmayıp yaşantılarında belli başlı değişiklikler yapma gereksinimi doğurduğunu ifade edilmektedir. Aynı zamanda bu durumun aile içinde strese, üzüntüye, kaygıya ve zorluklara sebep olduğu belirtilmektedir. Bu durum çocuğun bakımının önemli bir kısmını ve sorumluluğunu üstlenen annenin sosyal hayatı olumsuz etkilenmektedir. Toplumun ve devletin bu ailelere sundukları hizmeti çeşitlendirerek karşılaştıkları zorluk ve problemlerle başa çıkabilmeleri ve streslerini azaltarak hayat kalitelerini arttırmak için gerekli kolaylıkları sağlamanın önemli olduğu belirtilmektedir (Ahmetoğlu ve Aral, 2005; Erkan ve Kaplan, 2008; Ünal ve Baran, 2010; Sabuncuoğlu ve Mağden, 2006; Ertürk ve Ahmetoğlu, 2011).

Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların gelişimlerinin, psikolojilerinin iyileştirilmesi ve desteklenmesinde erken tanının da oldukça önemli olduğunu belirten Şahin ve Aral (2007), ailenin ve çocuğun bu zorlu durumu kabul edebilmesi, kaygı ve stres durumlarını en aza indirebilmesi için danışmanlık ve destek gruplarından yardım almalarının çocuğun ve ailenin maruz kaldığı durumun ağır psikolojik baskısını hafifleterek bireylere olumlu yönde destek olacağına vurgu yapmaktadır. Anne ve babaların çocukların bütün gelişim dönemleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmasının, çocuğu anlamak, onunla sağlıklı iletişim kurabilmek ve normal dışı gerçekleşen durumları fark edebilmek için oldukça önemli olduğunu ifade eden Deniz ve Aral (2003), öğretmenler, çocuk gelişim uzmanları ve sağlık personellerinin çocukta rastladıkları olumsuz bir durumda aile ile eş güdümlü şekilde gerekli tedavileri yürütmeye başlamalarının sağlıklı bireyler yetiştirebilmesi için önemli olduğunu belirtmektedir.

4.4.4. 2000-2013 Yılları Arasında Eğitim Yönetimi ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili olarak 56 makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara bakıldığında yönetim, denetim, teftiş ve planlama sorunu, eğitim yönetimi ve denetiminde uzmanlaşma, etkili denetim, eğitsel liderlik ve

istihdam sorunu, denetimde insan kaynakları, kişilerarası iletişim ve çatışma, kurumsal aidiyet, kurum kültürü ve mesleki etik, hizmet içi eğitim, yöneticilerin kendilerini geliştirmeleri, toplam kalite yönetimi ve örgütsel etkililik ve verimlilik gibi konular üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili ilk olarak yer verilen konu yönetim, denetim, teftiş ve planlama sorunudur. Küreselleşen dünyada diğer ülkelerle rekabet edebilmek için eğitime büyük görevler düşmektedir. Acar (2004)'a göre eğitimin geleceğinin şekillenmesinde eğitim yöneticilerine büyük görevler düşmektedir. Ona göre iyi bir eğitim yöneticisi bazı özelliklere sahip olmalıdır. Bunlar; olumlu anlamda her türlü değişim ve gelişimi destekleme, öngörü sahibi ve dönüşümün öncüsü olma, sadece milli değerleri değil aynı zamanda uluslararası değerleri de benimseme, ahlaki ve etik kuralları çalışmalarında referans alma ve kişilerarası ilişkilerde eşitlik ilkesini dikkate alma gibi özelliklerdir.

Dergide ele alınan konulardan birisi de kurumsal anlamda yaşanan başarısızlıklarda yöneticilerin de pay sahibi olmalarıdır. Bir örgüt yapısının beklenen düzeyde performans ve başarı gösterememesinin ana sebebinin o sistemin yönetiminden kaynaklanan sorunlar olduğunu dile getiren Şimşek (2004), Türkiye'de eğitim yöneticisi yetiştirme anlayışının merkezîyetçi bir yapıya sahip olduğunu, yönetici olmanın tek ve en önemli kriterinin öğretmen olmak olduğunu, yöneticiliğe ait özel yeterliliklerle belirlenen normların olmadığını ve okul yöneticisi olarak görevden önce staj veya hizmet içi eğitim yapılmadığını belirtmektedir. Gelişmiş ülkelerde eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesi süreci en başta lisansüstü eğitim olmak üzere önemli kriterlere bağlanmıştır. Örneğin ABD'de eğitim yöneticisi olmak için lisansüstü eğitimi tamamlamak gerektiğini, İngiltere'de yönetici yetiştirmenin belli sistem ve kriterlere bağlı olduğunu, yönetici görevlendirmelerinin sınavla yapıldığını ve bütün bunlara ek olarak halen yönetici olanların bilgilerini güncellemek ve tazelemek için eğitimden geçirildiklerini, Fransa'da eğitim yöneticisi olmanın İsveç ve Danimarka'daki gibi geleneksel yöntemlerle yapıldığını fakat Fransa'da 3 ay hizmet içi eğitim uygulanırken İsveç ve Danimarka'da bu sürenin 20 gün olduğunu belirtmiştir. Bunun yanında Singapur'da okul müdürlerinin eğitim yönetimi alanında eğitim almak koşulu ile okul müdür yardımcıları arasından seçilmesinin bir zorunluluk olduğunu ve ek olarak bir yıl süren eğitimlerde yöneticilerin maaşlarının ödendiğini, eğitim devam ederken 4 hafta

süren okul stajlarının olduğunu dile getirmiştir. İtalya ve Hindistan'da ise ülkemizdekiyle aynı doğrultuda yönetici olabilmenin tek koşulunun öğretmenlik tecrübesinden geçtiğini ifade etmektedir.

Dergide Türk eğitim sisteminin yapısı gereği merkezi özellik gösterdiğini düşünen Kartal (2007), bu durumun okullarda öğretmen ve öğrencilerin okul yönetim süreçlerine katılımını engellediğini belirtmektedir. Ona göre özellikle taşra merkezi yönetim sürecinden ziyade yetki devrinin yapılması birçok sorunun çözülmesine neden olabilir. Okula ilişkin alınması gereken kararlarda mutlaka öğretmen ve öğrencilere söz hakkı verilmesinin hem öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacağını hem de okulun amaçlarının gerçekleşmesine katkı sağlayacağını vurgulamaktadır.

Dergide okullarda denetim sürecini ele alan makaleler de bulunmaktadır. Bu konuda Altay, Sönmez ve Apaydın (2003), müfettişler tarafından gerçekleştirilen denetim süreciyle birlikte öğretmenler ve yönetim arasında dengenin sağlandığını ve aynı zamanda müfettişlerin denetim esnasında öğretmenlere sadece denetim değil rehberlik de yaptığını belirtmektedir. Çağdaş Eğitim Dergisi'ndeki denetim konusunu ele alan makaleler incelendiğinde yazılan makalelerin tamamının ilköğretim denetmenleri tarafından yazıldığı, tam olarak bilimsel özellikler göstermediği, nesnel olmadığı, genel olarak ele alınan konuların denetmenlerin özlük haklarına ve eğitim sistemimizdeki mevcut çözüm aranan sorunlara yönelik olduğu görülmektedir. Öğretmenler ve MEB arasındaki sağlıklı iletişimin sağlanması için köprü görevi göreceği yeni bir derginin oluşturulması gerektiğinden bahsedilmektedir. Diğer bir taraftan etkili bir denetimin eğitim-öğretimin hedefleri doğrultusunda müfettişlerin öğretmenlerin mesleki bilgilerini geliştirecek bir rehber ve yetiştirici görevini üstlenmesi ile gerçekleşeceğini vurgulayan Memişoğlu (2002) denetimin etkili olabilmesini müfettişlerin görevini layıkıyla yapmasına bağlamaktadır. Denetim fonksiyonunun işleyişinin daha sağlıklı ilerleyebilmesi için denetmen, öğretmen ve yöneticinin sürecin planlamasını birlikte yapması ve işbirliği içerisinde hareket etmesinin en doğru yaklaşım olacağına da değinmektedir. Aynı zamanda Atabek (2003), eğitim denetçisi olan müfettişlerin mesleklerinin gerektirdiği şekilde tarafsız, adaletli, eşit ve saygın davranmasının, teftiş sırasında ve sonrasında gizlilik ilkesine riayet etmesinin, teftiş evrakında herhangi bir düzeltme veya değişiklik yapmamasının, herhangi bir şekilde sorgulayacağı kişilerle

yakın ilişki kurmamasının ve kimsenin baskısı altında kalmadan bağımsız ve özgür karar vermesinin denetimin etkili olmasında oldukça önemli olduğunu belirtmektedir.

Dergide eğitim yönetimi konusunda değinilen konulardan birisi de denetim kuramlarıdır. Denetim sistemimizde tek bir yaklaşımla hareket etmenin doğru olmayacağını ifade eden Şahin (2005); bireysel yönetim kuramının işbirliği içinde verimli, israfsız ve doğru iletişimle yapılan işlerin incelenmesi üzerine yoğunlaşan bir denetim şekli olduğunu, insan ilişkileri yaklaşımının sosyal bir toplum içindeki iş doyumunun sağlanarak işgörenlerin duygu, düşünce ve fikirlerinin önemsendiği, mutlu, çalışkan ve işbirlikçi çalışanların doğru rehberlik ve denetimle daha etkili ve verimli çalışacağını vurgulayan bir yaklaşım olduğunu ve çağdaş yönetim anlayışının ise elimizdeki kaynaklardan maksimum düzeyde yararlanılmasının, bireyin kendini geliştirip koordinasyon içinde çalışmasının yüksek verimi sağlayacağını belirten bir yaklaşım olduğunu ifade etmiştir. Aynı zamanda tek bir denetim yaklaşımı kullanılmasındansa eklettik denetim yaklaşımı uygulamasının doğru olacağını belirtmektedir. Başka bir görüşe göre modern denetimin gerçek ve evrensel değerler üzerinde katı bir nesnellikle durarak değişmezliği vurguladığını ifade eden Sağnak (2008) post modern anlayışın bunun tam aksi olarak öznel düşüncelerin önemini vurguladığını, bilimin ve bilginin zaman içinde değişebileceğini ifade etmektedir. Eğitimde denetim anlayışının modernizme göre demokratik ve bilimsel gerçekler doğrultusunda şekillendiğini post modern anlayışa göre ise diyaloglar üzerinde durarak kişiler arası sağlıklı iletişime önem verdiğini dile getirmektedir. Bilişim teknolojileriyle eğitimi bütünleştirmenin ve okul ortamında bilişim teknolojilerinden üst düzeyde faydalanabilmenin pek çok kolaylık sağladığını savunan Yılmaz (2009a) ise bilişim teknolojilerinin öğrencilere yönelik işlemlere ve dokümanlara ulaşma konusunda, devam devamsızlık işlemlerinin takip edilmesinde, başarı başarısızlık durumlarının incelenmesinde ve değerlendirme sonuçlarının görüntülenmesinde pratik imkanlar sunacağını vurgulamaktadır.

Dergide Türk Milli Eğitim sisteminde görev alan müfettiş ve denetmenlerin asıl görevlerinin; öğretmenlere rehber olarak ilerlemelerine ve gelişimlerine katkı sağlamak olduğunu belirten Sabancı, Şahin ve Sönmez (2006), müfettişlerin teftiş ve değerlendirme faaliyetlerine ağırlık vererek rehberlik faaliyetlerini göz ardı ettiklerini dile getirmektedir. Denetmenlerin; rehberlik yapacakları öğretmenlere karşı demokratik

bir tutum içinde olmaları gerektiğini, saygı, sevgi ve hoşgörü anlayışını temel almalarının önemini, ulusal amaçları benimsemelerine ve öğrencilerine benimsetmelerine yardımcı olmalarını ve program hazırlama, uygulama ve geliştirme konularında gerekli bilgilendirmelerin yapılması noktasında hassas olmaları gerekmektedir.

Dergide teftiş sisteminin yapısı ile ilgili konulara da yer verilmiştir. Sağlamer (2007c)' e göre eğitim sürecinde gerçekleştirilen denetim ile eğitim ve öğretimdeki işleyiş kontrol edilmekte, aksaklık ve eksiklikler belirlenerek giderilmeye çalışılmaktadır. Ona göre denetim Bakanlık Teftiş Kurulu ve illerde İlköğretim Müfettişleri Kurulu olmak üzere iki şekilde yapılmakta, bu çift başlılığın sürece zarar verdiği düşünülmektedir.

Dergide eğitim yönetiminin önemli kavramlarından biri olan eğitim planlaması ile ilgili konulara da değinilmiştir. Planlama, eğitim öğretim faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli olan başlıca unsurlardan biridir. Bucak (2000)'a göre eğitim öğretim faaliyetlerinin planlanması, ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenen eğitim hedeflerini gerçekleştirebilmek için en başından faaliyet ve eylemlerin bütün detaylarının ayrıntılı bir şekilde belirlenmesi işidir. Planlama işi sonrasında uygulamaya konan programların geçerliliği ve etkililiği sürekli olarak değerlendirilir ve süreç içerisindeki karşılaşılan eksiklik ve aksaklıklar düzeltilerek yeniden planlama yapılır. Programların uygulamada başarılı olamamasının ve eksikliklerin giderilememesinin temel sebeplerinden birinin, yetki devrinin gerçekleştirilememesi ve program uygulayıcılarının planlama ve programlama aşamalarına dahil edilmemeleri olduğu vurgulanmaktadır.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu eğitim yönetimi ve denetiminde uzmanlaşma, etkili denetim, eğitsel liderlik ve uzman istihdamı sorunudur. Eğitim yöneticiliğini bir toplumun eğitim hedeflerini etkili ve başarılı bir şekilde gerçekleştirebilmesinde ve vizyonunu oluşturmasında en önemli unsur olarak gördüğünü belirten Çelenk (2003), eğitim yöneticiliğinin ülkenin ihtiyacı olan alanında uzman bireyler yetiştirmede ve toplumu biçimlendirmede önemli bir payı olduğunu belirtmektedir. İyi bir eğitim yöneticisinin eğitim açısından gerçekleşen çağdaş gelişimleri takip edip onlara ayak uydurabilen, çevresini tanıyarak bu potansiyelin eğitimin lehinde kullanılmasını sağlayabilen, personelini seçme ve onları motive etme konusunda yetenekli olabilen, yeniliklere, değişim ve dönüşümlere açık

olabilen ve insanların bilişsel, psikomotor ve duyuşsal gelişimlerine hâkim olabilen bireylerden seçilmesinin oldukça önemli olduğunu vurgulamaktadır. Diğer bir taraftan eğitim yöneticileri ve müfettişlerinin iyi bir eğitimden geçirilerek alanında uzman, siyasi görüş ve politik amaçlardan uzak ve çağdaş eğitim anlayışının ihtiyaç duyduğu vizyon ve misyona sahip bireylerden oluşmasının oldukça önemli olduğunu belirten Tekışık (2007a ve 2010b) yöneticilik ve müfettişliğin öğretmenlikten ayrı profesyonel bir meslek olduğuna, lisansüstü yetkinlik gerektirdiğine, çağdaş ve modern denetimin ilke ve yöntemlerine uygun hareket edebilecek yetenek ve bilgi donanımına sahip bireyler yetiştirmenin gerekliliğine vurgu yapmaktadır.

Dergiye göre ülkemiz eğitim yönetimi sistemi ile gelişmiş ülkelerin sistemi karşılaştırıldığında gelişmiş ülkelerde eğitim yöneticisi olabilmek için, yüksek lisans derecesinin mecburi olduğunu, bir sistem ve belli standartlar üzerine kurulu normlar ve yeterlilikler olduğunu, bir yıl süren eğitim yöneticiliği staj süresiyle aktif çalışmaların gerçekleştirildiği belirtilirken ülkemizde eğitim yöneticiliği sisteminin henüz bağımsız bir meslek grubu olarak algılanmadığını, yöneticiliği usta çırak veya deneme yanılma modelleriyle iş başında öğrendiklerini vurgulanmaktadır. Aynı zamanda iktidar parti değiştikçe politik ve siyasi sebeplerle eğitim yöneticilerinin değiştiği ve bu tarz uygulamaların oldukça yanlış ve rahatsız edici olduğu belirtilmiş ve ek olarak eğitim kalitesini olumsuz etkilediği ifade edilmektedir (Tekışık, 2004b). Diğer taraftan ilköğretim denetçisi olabilmek için en az beş yıl öğretmenlik tecrübesi veya yöneticilik yapmış olma gerekliliği ve denkliği onaylanmış alanlarda yüksek lisans yapmış olma zorunluluğu olduğunu ifade eden Ağaoğlu (2001), ilköğretim denetçilerinin görev ve sorumluluklarının; rehberlik ve işyerinde yetiştirme, teftiş ve değerlendirme, inceleme ve soruşturma olmak üzere dört ana başlık altında birleştirildiğini ifade etmektedir. Denetmenlerin iş yüklerinin fazla olması sebebiyle denetleme sürecinde önerilen rehberlik faaliyetlerini uygulayamadıklarını belirtirken bu dört alanda branşlaştırılmalarının daha kapsamlı ve ayrıntılı çalışma imkânı yaratacağına ve bu faaliyetlerin de yoğunlaştırılmış hizmet içi etkinliklerle desteklenmesinin oldukça önemli olduğuna değinmektedir.

Dergide eğitimi bir toplumun geleceğini inşa etme süreci olarak tanımlayan Peker (2004), iyi yönetilen bir eğitim sürecinin iyi bir geleceğin aydınlatıcısı olduğunu vurgulamıştır. Lider eğitim yöneticilerinin öğrencilerini “Neden öğreniyorum?”

sorusuna cevap verebilecek yeterlikte yetiştirmeleri gerektiğini belirtirken bunun aile, çevre ve eğitim iş birliğiyle gerçekleşebileceğini ifade etmektedir. Lider eğitim yöneticilerinin; yeniliğin öncüsü, yaratıcı ve özgün fikirleri destekleyen, kendini geliştirmeye odaklı, değişimin destekçisi, aktif ve dinamik, güven veren ve geleceği öngörebilme özelliklerine sahip bireyler olmaları gerektiğini, bir toplumun geleceğinin aynası olan çocukları yetiştirirken onlara benzer özellikler aşılayacaklarını ve bu yüzden de oldukça önemli şahıslar olduklarını ifade etmektedir. Sabancı (2005) ise çağdaş eğitim yöneticilerinin en önemli özelliklerinden birisinin vizyoner olma özelliği olduğunu belirtmekte, eğitim yöneticilerinin öğretmenlerin mesleki ve toplumsal anlamda ilgi, beklenti ve isteklerinin gerçekleşmesini sağlamak için çaba göstermeleri gerektiğini ifade etmektedir. Ona göre okul yöneticileri kişilerarası iletişim becerilerinde iyi olmalı, duygu ve düşüncelerini kolaylıkla ifade edebilmeli, okul, aile ve çevre bütünleşmesini sağlayarak okulun hedeflerinin gerçekleşmesine katkı sağlamalıdır. Okul yöneticileri sahip oldukları iletişim becerileri aracılığıyla okulun hedeflerinin gerçekleşmesi konusunda okuldaki diğer çalışanları motive edecek yöntemler geliştirebilmelidir.

Dergide Balcı (2004), Türk Milli Eğitim sistemi eğitim yöneticisi yetiştirme uygulamalarının, bu programa dahil edilme fırsatına sahip olacakları seçme sınavının içeriğinin eğitim yöneticisi yetiştirmek için uygun ve işlevsel olmadığını, eğitim yöneticiliğini farklı ve kendine özgü bir meslek grubu olarak görmeyip aday öğretmenlik statüsünün kalkması durumunda her öğretmenin okul yöneticiliğine atanabilme şansına sahip olduğunu dile getirmektedir. Bununla birlikte lisans düzeyinde kamu yönetimi, eğitim yönetimi gibi alan mezunlarının hizmete başlamadan önce alacakları yoğunlaştırılmış seminerlerle göreve başlayabilmelerinin, MEB örgütünde üç yıllık deneyim sahibi her memurun eğitim yönetimi bölümüne geçebilme ihtimalinin olmasının, okul müdürü olabilmek için herhangi bir staj ve uygulama kursu yapılmaksızın seçme sınavının yeterli görülüp meslekte yaşantı kazanarak öğrenilmesi gereken bir yönetim bölümü olduğu düşüncesinin ve hizmet içi programlarının alan uzmanları tarafından hazırlanmamasının oldukça büyük sorunlara sebep olduğunu belirtmektedir. Eğitim müfettişi olabilmek için ise ön koşul öğretmenlik ve yöneticilik deneyimidir. Bu uygulamanın mesleği tanıma anlamında faydalı olduğu, müfettiş yardımcılığı sınavını geçen adayların meslekte üç yıl tecrübe kazanarak teftiş, araştırma,

inceleme, soruşturma, rehberlik ve mesleğin gereklerini öğrenme anlamında oldukça mantıklı olduğu belirtilmiş sonrasında tekrar bir yazılı ve sözlü yeterlilik sınavına girerek müfettişliğe yükselebilmesini sağlayan bu adımların ise gerekliliği ifade edilmiştir. Fakat yapılan yazılı ve sözlü sınavların işlevsel olmadığı, alan bilgisinin yetersiz olduğu da vurgulanmaktadır. Diğer taraftan kendini sürekli değiştirebilen, geliştirebilen ve yenileyebilen canlı bir dinamizmi içinde barındırması sebebiyle öğretmen değerlendirme sürecinin bütün süreçleri içine alması gerektiğini belirten Bayrak ve Anagün (2006), Türk Milli Eğitim sisteminde değerlendiren ve değerlendirilen bireyler arasında statü farkı olmaksızın ikisinin de öğretmen olmasını mantıklı bulmadığını belirterek değerlendiricilerin ayrı bir uzmanlık alanından mezun olmaları gerektiğini, yeterliklerinin o şekilde daha belirleyici olacağını ve sonuçlara verimli katkılar sağlayacağını belirtmektedir.

Dergiye göre okullar çevreyle bütünlük içerisinde, dengeli ve çatışmaya girmeden varlığını sürdürmelidir. Bu konuda okul yöneticilerinin önemli sorumlulukları vardır. Yöneticiler okul vizyon ve misyonunun oluşmasında, okulun olumlu iklimle yönetilmesinde, iş görenlerin çalışma motivasyon ve enerjisinin artırılmasında büyük etkiye sahiptir. Aynı zamanda okulların varlığını sorunsuz sürdürmeleri kademeler arasındaki uyumla ilgilidir (Mirici, Arslan ve Özçelik, 2003).

Aynı zamanda denetmenlik de eğitim öğretim faaliyetleri içerisinde lider, rehber, öğretici, yönlendirici, araştıran, sorgulayan ve eleştiren gibi birçok vasfı içinde barındıran bir meslek grubu olarak görülmektedir. Fakat denetmenlerin asıl ve en önemli rolünün öğretmenlerin hedeflenen ve istenen şekilde öğretim yapabilmelerine olanak tanımak için devamlı bekledikleri mesleki rehberliği onlara sunmak olduğunu ifade eden Dağlı (2004), bu görevi yerine getirirken oldukça stresli ve yoğun bir çalışma içinde olduklarını bunun da hayatlarını fiziksel ve duyuşsal anlamda olumsuz etkilediğini ve bu durumun da etkili denetim faaliyeti önünde engel teşkil ettiğini dile getirmektedir. Buna ek olarak Türk eğitim sisteminde ilköğretim müfettişlerinin görev ve sorumluluklarının yöneticilik, liderlik, rehberlik, öğreticilik, araştırma uzmanlığı ve sorgu yargıçlığı olduğunu dile getiren Yılmaz (2010) ilköğretimde denetimin amacının iyi bir iletişim ve eşgüdümü sağlama, olumlu güdüleme, çözüm odaklı çalışma ve ilerlemeye dayalı değerlendirme olarak eğitsel liderlik ile uyumlu olabileceğini savunmaktadır.

Dergiye göre 20. yüzyıl, eğitimde meydana gelen sistematik ve teknik ilerlemelerle ilgili eğitim alanlarında uzmanlık bölümlerinin geliştirilmeye çalışıldığı bir dönem olmuştur. Cumhuriyetin, eğitim ve öğretimi geliştirip ilerletme yolunda hiç bitmeden devam edecek daimî bir proje olduğu düşünülmektedir. Yıllar içinde eğitimde yapılan değişimlerle öğrenme ortamlarını verimli bir şekilde düzenleyebilmek, okul yöneticilerine, öğretmenlere, öğrencilere ve velilere yol gösterebilmek ve alanında uzman bireyler yetiştirebilmek için Eğitim Yönetimi, Ekonomisi ve Planlaması, Eğitim Programlarının Geliştirilmesi, Halk Eğitimi, Özel Eğitim ve Rehberlik, Ölçme ve Değerlendirme alanlarında lisans öğretimine başlandığı dile getirilmiştir. Fakat 1960'lı yıllarda başlayan alanında uzman birey yetiştirme programları 1980'li yıllarda tamamen eğitim sisteminden kaldırılmıştır. Çağdaş dünyanın bilgi ve teknolojisindeki yenilik, değişim ve ilerlemelerin bir gereksinimi olarak uzman birey yetiştirmeye verilen değerin göz ardı edilmemesinin doğru bir çözüm olacağı dile getirilmektedir(Yavuz, 2000a).

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu denetimde insan kaynakları, kişilerarası iletişim ve çatışmadır. Atay (2001)'a göre insan kaynakları yönetiminin bir kolu olan personel yönetimi, kurum ve çalışanlar arasındaki bağın ne kadar güçlü olduğuyula ilgilenirken; insan kaynakları yönetimi ise uygun eleman gereksiniminin karşılanmasından, yeni başlayan personellerin oryantasyonlarından, çalışanların motive edilmesinden, çatışmaların çözülmesinden ve gruplar arası sağlıklı iletişimin sağlanarak biz algısının oluşturulmasından sorumludur. İletişimin bir örgütün verimli ve etkili olarak yönetilmesindeki en temel yapıtaşlarından olduğunu dile getiren Şahin (2010) iyi kurulmuş bir iletişim ortamının kişiler arası saygıyı artırdığını, iş ortamındaki uyumu yükselttiğini, güven ortamı oluşturduğunu ve verimlilik özelliğine katkıda bulunduğunu savunmaktadır.

Memişoğlu (2000) ve Özgözü(2009) bir örgütsel grup içerisinde hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını saptayabilmek, gerek duyulduğunda tedbir alabilmek ve adımlarımızı düzenleyip geliştirebilmek için bize yardımcı olan en önemli unsur denetimdir. Eğitim öğretim sürecinde öğretmen ve denetmen arasındaki iş birliğini sağlayarak onların birbirleriyle devamlı fikir alışverişinde bulunmalarına yardımcı olmanın, hedeflerin ve sürecin açıkça ifade edilmesinin ve aralarında kurulan sevgi ve saygıya dayalı iletişimin eğitimin amaçlarının en üst düzeyde ve en verimli şekilde gerçekleştirilmesine yardımcı

olacak temel faktörler olduğu dile getirmektedir. Aynı zamanda öğretmen ve denetmen arasındaki iletişimin sağlıklı yürütülmesinin öğretmenlerin yaratıcılığını artırırken çağdaş eğitimin ilerlemesini kolaylaştıracağını ve gelişmesine de katkıda bulunarak verimliliği arttıracığını savunmaktadır.

İnsan davranışlarının belli başlı değer sistemlerinden kaynaklı olmaması ve bazı temel ihtiyaçlardan doğması sebebiyle örgüt içindeki insan davranışlarının tahmini oldukça güçtür. Tahmin edilemeyen insan davranışları yüzünden örgüt içerisinde çatışmalar olması kaçınılmaz bir durumdur. Çatışma insan doğasının ayrılmaz bir parçasıdır. Örgüt içerisinde gerçekleşen bir çatışma yıkıcı olabileceği gibi yaratıcı ve yapıcı gelişmelerin başlangıcı da olabilir. Bir örgütteki birbirine zıt gruplar kendi amaçlarını örgütün ortak amaçlarının üzerinde görme potansiyelindedir. Bu durum örgütün etkililiğini ve verimliliğini tehlikeye atar. Klasik kuramcıların “çatışma olmamalı” düşüncesi ve Mayo'nun çatışmayı sosyal bir hastalık gibi görmesi düşüncelerinden yola çıkacak olursak çatışmanın örgüt için etkili ve faydalı olarak kabul edilmesi çokta eski bir düşünce değildir. Örgüt ve grup yöneticileri çatışmanın neden kaynaklandığını iyi analiz etmeli, en etkili şekilde çatışma durumunu yönetmeyi bilmeli aynı zamanda çatışmayı yapıcı ve olumlu sonuçlara yönlendirmelidir (Korkmaz M. , 2000).

Takas kuramını bireyin kendi davranışları vasıtasıyla karşısındaki bireyin davranışlarını şekillendirebilmesi olarak niteleyen Uğurlu (2006), bireyi tanımaya çalışmanın, ihtiyaç duyulan durumlarda resmiyeti azaltmanın ve bireyi etkisi altına almak için ödüllendirme yönteminin kullanılmasının faydalı olacağını belirtmektedir. Örgüt içerisinde adaletli olmanın, nezaketli ve hassas yaklaşmanın, demokratik davranmanın, toplumsal kurallar çerçevesinde hareket etmenin aynı şekilde idarecilere geri döneceğine de vurgu yapmaktadır. Diğer bir taraftan Balyer (2011) karmaşıklık ya da diğer bir ismi ile kaos yönetiminin insanların farklılıklarından yararlanarak eğitim ve öğretim sürecinin örgütsel yapısına zenginlik ve çeşitlilik katarak ilerletebilecek bir yönetim anlayışı olduğunu ifade etmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili olarak yer verilen bir başka konu kurumsal aidiyet, kurum kültürü ve mesleki etikdir. Kurum kültürü bir örgütü canlı ve bir arada tutan değer ve yargıların bütünüdür. Eğitim örgütünün en önemli parçası olan okulda, toplumsal ve devrimsel yapıya uygun, insanı değerlerin ön planda tutulduğu ve

iletişimin sağlıklı gerçekleşebilmesine fırsat sağlayan bir kurum kültürü oluşturulması, iyi donanımlı ve etkili bir okul kültürü için oldukça önemlidir. Meslek etiği aynı kurumda çalışan öğretmenlerin kurumlarının davranış kurallarına uygun şekilde hareket etmeleridir. Yavuz (2001b), öğretmenlik meslek etiğinin gereklerinin; adaletli davranmak, her öğrenciye karşı eşit olmak, öğrencilerine karşı dürüst, doğru, saygılı ve demokratik davranmak ve hukukun üstünlüğüne inanmak olduğunu belirtmektedir. Her öğretmenin kurumuna ait olduğunu hissetmesini ve kurumuna karşı güven duygusu oluşturmasını mesleki kimlik olarak tanımlarken okulun mekanik bir sistem değil yenilenmeyi ve yeniden dönüşümü sağlayan bir örgüt olduğunu ifade etmektedir. Diğer bir taraftan Atay (2001) okul yöneticilerinin öğretmenlerinin kurum kültürü oluşturmasına destek vermediği durumlarda kurum ve öğretmenler arasında sağlıklı ve güçlü bir iletişim ortamı yaratılmadığını, sosyal anlamda öğretmenlerin ihtiyaçlarının gözetenmediğini, çağdaş yönetim anlayışlarına inanılmadığını ve bireyin yetenekleri doğrultusunda gelişmesine katkı sağlamanın reddedildiğini ifade etmektedir.

Çağdaş bir toplumda örgütsel yenileşmenin teknoloji, bilim, kültür, strateji, yöntem gibi birçok açıdan değişimi gerekli kıldığını belirten Terzi (2007), örgütün yenilenebilmesi için öncelikle örgütün eski ve geri kalmış alışkanlıklarını terk etmesini, kültürel yapı doğrultusunda planlar yaparak ilerlemesini, öncelikle yeniliğin önündeki engellerin tespit edilip kaldırılmasını, iş görenler tarafından örgütsel hedef ve amaçların benimsendiğinden emin olunmasını ve yenilik kapasitesinin genişletilerek arttırılmasını önemsemektedir. Eğitim denetimini, en genel anlamda eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirmek istediği hedeflere ulaşip ulaşmadığını kontrol eden unsur olarak ifade eden Atabek (2003), eğitim örgütünün işleyişinin program ve plana uygunluğunun devamlı olarak takip edilmesi, eksik ve aksaklıklarının belirlenip düzeltilmesi ve eğitim öğretimin daha verimli olarak gerçekleşmesi için zemin hazırlanması gerektiğini belirtmektedir.

Dergiye göre bir örgütün varlığını devam ettirebilmesinin en temel koşullarının etkileşim ve iletişim içinde bulunan bireyler ve ortak hedeflerin hayata geçirilme isteği olduğunu vurgulayan Sağnak (2005), ahlakın davranışlarımıza şekil veren sosyal normlar olduğunu belirtirken etiğin ise bu normlar üzerine yorumlar yapma ve yeni düşünceler üretme faaliyeti olduğunu belirtmektedir. Örgütlerin var oluş amaçlarına uygun etik normları olması gerektiğini, bu etik normların ise örgüt içindeki bireylerin

davranışlarına yön verdiğini ifade etmiştir. Meslek etiğini ise yazılı kurallar dahilinde olmayan fakat bir mesleği evrensel ahlaki normlar etrafında toplayarak mesleğe uygun hareket edilmesine müsaade eden davranışlar olarak nitelemektedir. Lider yöneticinin en önemli vasfının çevresine ve topluma karşı duyduğu ahlaki ve etik sorumluluklar olduğunu belirten Sivrikaya (2011) bir örgüt içerisinde verilen her bir kararın ve davranışın etik ilkeler çerçevesinde verilmesinin oldukça önemli olduğunu dile getirmektedir.

Karaköse ve Oğuz (2007)'a göre okul yöneticilerinin okulda çalışan personelin tamamından sorumlu olduğu düşünüldüğünde öğrencilere ilişkin kararlar verirken ve uygulanmaları için yönlendirirken temel etik değerlere uygun hareket etmeye, görevlerini yaparken dürüstlük, hoşgörü, nesnellik, adalet ve eşitlik ilkelerine göre yapmaya, şahsi getiri sağlayacak davranış ve kararlardan uzak durmaya ve örgütün ortak sözleşmesine uygun hareket etmeye yönelik hassasiyet göstermesi gerekmektedir. Okul yöneticilerinin toplumda saygınlık ve güven kazanması konusunda dış görünüşlerine özen göstermelerinin de oldukça önemli payı olduğu vurgulanırken, okul örgütündeki işleyişin sağlıklı, etkili ve verimli olabilmesi için okul yöneticilerinin etik ilkelere uygun hareket etmelerinin oldukça önemli olduğu belirtilmektedir. Diğer bir taraftan okul yöneticilerinin ortak bir kültür oluşturmalarının ve ortak değerler geliştirmelerinin eğitim öğretimin etkili ve başarılı bir şekilde ilerlemesine doğrudan veya dolaylı olarak etki ettiğini dile getiren Sarier (2010), değerlere dayalı okul yönetimi anlayışının sorumluluk ve görevleri üstenebilen, çözüm odaklı, öğretmenlerine ve çalışanlarına karşı adil ve saygılı olabilen bir yapıya sahip olması gerektiğini vurgulamaktadır. Buna ek olarak rasyonel yöneticilerin mantıklı ve istikrarlı kararlar doğrultusunda yönetim ve idare işlemini gerçekleştirdiğini savunan Arslan (2002), rasyonel olmayan yöneticilerin toplumun onlardan beklediği ve görmeyi istediği davranışları sergilediğini belirtmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu hizmet içi eğitimidir. Hizmet içi eğitim verecek personelin yeterli sayıda olmadığını, il ve ilçelerde hizmet içi eğitim merkezleri oluşturulmasının gerekliliğini, öğretmenlerin mesleki ve kişisel gelişimlerine destek olma amacıyla meslek kütüphaneleri ve dokümantasyon merkezleri kurulmasının gerektiğini, Milli Eğitim Akademisinin faal olmasını ve her branş öğretmenin en az bir ek branşının olması gerektiğini dile getiren

Tekışık (2006a), her öğretmenin teknolojik gelişmeleri takip ederek onlardan faydalanmasının, sürekli okuyarak kendini geliştirmesinin ve öğretmenlik mesleğine dair ve kendi alanıyla alakalı mesleki yayınları takip etmesinin oldukça önemli olduğunu vurgulamaktadır. Buna ek olarak Avusturya, İngiltere, Fransa, Portekiz ve Hollanda gibi Avrupa Birliği ülkelerinin çoğunda müfettiş yetiştirme programlarına deneyimli öğretmenler ve yöneticiler arasından seçilen bireylerin dahil edildiğini vurgulayan Gündüz (2010) bu tür ülkelerde müfettişlerin mesleki ve kişisel yeterliliklerinin sürekli yenilenme ve geliştirilmesine dayanan bir anlayışa sahip olduğunu ve hizmet içi eğitim etkinliklerinin sürekli devam ettiğini dile getirmektedir. Görevin ihtiyaç duyduğu özellikler ile personellerin mevcut özelliklerinin birbiriyle eşleşmediğini ifade eden Bozan (2004) ise hem işi doğru ve verimli şekilde yapmak hem de hizmette kaliteyi arttırmak için hizmet içi eğitimlerin eğitim sürecinin olmazsa olmazı olduğunu belirtmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu yöneticilerin kendilerini geliştirmeleridir. Hızla gelişen ve ilerleyen siyasal, toplumsal, ekonomik ve kültürel değişimleri takip edebilmek, onlardan faydalanabilmek ve toplumsal yaşantılarımızı onlar çerçevesinde yeniden düzenleyebilmek ve yapılandırmak için eğitim kurumu yöneticilerinin de bu bilince sahip olması gerektiğini vurgulayan Gökçe (2005), okul müdürlerinin eğitim öğretim yaşantılarının kalitesi ve verimliliğini arttırabilme, değişen öğretim teknik ve stratejilerden haberdar olarak öğretmenlerin bu uygulamaları kullanmaları için onları güdüleyebilme, örgütün amaçlarını gerçekleştirebilmek için ortak kararlar alabilme, aldıkları kararları uygulayabilme ve onları yönetebilme, diğer yönetici, öğretmen ve velilerle sağlıklı iletişim kurabilme gibi becerilere sahip olmaları gerektiğini ifade etmektedir. Bunlara ek olarak yöneticiler kültürel gelişmeleri takip etmeli, zamanı etkili yönetmeli, girişimci olmalı ve yaratıcılığı desteklemeli, evrensel ve milli değerlere bağlı olmalı, çatışmayı avantaja çevirebilmeli, jest mimik ve hareketlerini etkin şekilde kullanmalı ve iletişim becerileri yüksek olmalıdır. Diğer bir taraftan Ertürk (2007)'e göre makam ve mevki değiştirdiğinde farklılaşan ve bireyin konumu itibari ile edindiği güç ve kişinin kendi benliğinden kaynaklanan, konumdan etkilenmeyen bireysel, profesyonel ve performansa dayalı güç olmak üzere iki tür güçten söz edilebilir. Kendinden kaynaklı bir güce sahip olan bireyin diğer gücü elde edebileceğini savunurken bireyin şahsi

gücünü yüksek düzeyde elde edebilmesi için akademik, mesleki ve kültürel anlamda emek vermesi yani kendini geliştirmesi gerektiğini belirtmektedir.

Türk Eğitim sisteminin merkezi yapısının uygulandığı ve hayata geçirildiği yer olan okulun aktif bir şekilde faaliyetlerini gerçekleştirebilmesi yetkin okul idarecileri sayesinde olabilmektedir. Tufan ve Urhan (2000) dünyada meydana gelen bilgi tufanıyla birlikte gerçekleşen değişimleri okul boyutuna indirebilmenin sağlayıcıları olan okul yöneticilerinin sürekli kendilerini geliştirerek modern yönetici vasıflarına erişmek zorunda olduklarını ifade etmektedir. Okul yöneticilerinin kendilerini geliştirmeleri gereken konuların ise eğitim programları ve öğretim konularına hâkim olma, ölçme değerlendirme ve rehberlik faaliyetlerinden haberdar olma, düzenlenen kendini geliştirme seminer ve hizmet içi faaliyetlerine katılma, yabancı dil bilme, zamanı iyi yönetme, kuvvetli iletişim kurabilme, çalışan ve öğretmenlerini teşvik edebilme ve bilgisayar yönetimine hâkim olma gibi konular olduğunu belirtmektedir. Diğer taraftan dergide eğitim sisteminin merkezî bir yapıya sahip olmasının ortaya çıkardığı sorunlardan da söz edilmektedir. Özellikle bireysel farklılıkların dikkate alınmaması, karar sürecine herkesin katılmaması, verimliliğin düşmesi, farklı özellikteki okul çalışanlarından tam faydalanılamaması bu sorunlardan birkaçını oluşturmaktadır (Kurt ve Çalık, 2009; Yalçınkaya, 2000).

Dergide bir eğitim kurumunun ya da örgütünün amaçlarının gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği, gerçekleştirilmiş ise ne derecede olduğu hakkında bize gerekli bilgiyi vermesinin en önemli yolunun kendi belirledikleri kriterler doğrultusunda kendilerini değerlendirmesi olduğunu ifade eden Uçar ve Öztürk (2005), yapılan özdeğerlendirmenin kurumun çalışma performansını arttırarak bireylerin sürekli kendini geliştirme ve yenileme isteği içinde olacaklarını bunun da kurumun etkililiğini, verimini ve motivasyonunu olumlu yönde etkileyerek eğitimde kaliteyi arttıracağını düşünmektedir. Aynı zamanda okul yöneticilerinin teknolojik ve çağdaş gelişimleri benimsemesinin ve onlara karşı tutumlarının pozitif yönlü olmasının öğretmenlerin derslerinde teknolojik gelişmeleri kullanma oranını arttırdığını ifade eden Akbaba Altun (2002), okul uygulamaları ile teknolojinin bütünleşmesinin yönetici tutumlarıyla doğrudan ilişkisi olduğunu savunmaktadır. Eğitim müfettişlerinin alanlarında yeterliliklerinin eğitim sürecinin en önemli öğelerinden olan değerlendirme sisteminin etkili bir şekilde yapılabilmesi için ön koşul olduğunu belirten Tonbul (2010) ise eğitim

müfettişlerinin kapsamlı ve etkileşimli bir süreç içerisinde eğitim almalarının, meslekte kendilerini geliştirebilmeleri ve yetiştirebilmeleri için en büyük görev ve sorumluluğun eğitim fakültelerinde olduğunu ifade etmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu toplam kalite yönetimidir. Türedi (2000) iyi bir eğitim yönetiminin sağlanabilmesinin temelini; eğitimin insanı bir bütün olarak kabul edip her açıdan gelişiminin sağlanmasına önem verilmesi, her bireyin bireysel hızına göre öğrenme faaliyetini gerçekleştirebilmesi, öğrenci, öğretmen ve çevre üçlüsünün sürekli bir etkileşim halinde olması, üreten bireyler yetiştirilmesi, öğrenmeyi öğrenme konusunda rehberlik edilmesi ve öğrencinin kendisi için gerekli bilgiyi yine kendinin seçmesine özendirilmesi gibi konulara önem verilerek olacağını belirtmektedir. Okulun da bir örgüt olduğu düşünüldüğünde kalite kontrolün öğrencilerin davranış ve öğrenmeleriyle sağlanabileceği düşünülmektedir. Öğrencilerin memnuniyet derecelerine önem verilmesine, hatasız olarak sürecin ilerletilmesine, ekip çalışmasının yapılmasına ve kalite kontrol grupları oluşturulmasına dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Küçüksüleymanoğlu (2006)'a göre toplam kalite yönetiminin odak noktası müşteri memnuniyetidir. Ona göre okulların kendisinden beklenen hedefleri gerçekleştirmesinde toplam kalite yönetimi bir felsefe olarak ele alınmalıdır. Bu konuda okul, yönetim, öğretmen, öğrenci ve veli arasında iyi bir iş birliğine gidilmelidir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim yönetimi ile ilgili son olarak yer verilen konu örgütsel etkililik ve verimliliklerdir. Okul yöneticilerinin birçok fonksiyonundan biri olan öğretimsel liderlik rolünün eğitim öğretim sürecinin verimli bir şekilde gerçekleşebilmesi için yapılması gereken tüm faaliyetleri içine aldığı belirten Ekinci ve Özdaş (2011) okul yöneticilerinin okulu üretken bir örgüte dönüştürmek, öğretmenler arası eşgüdümü ve işbirliği içerisinde çalışmayı sağlamak, okulun nihai hedeflerini gerçekleştirmek ve toplumun okuldan beklediği tutum ve davranışları öğrenci ve öğretmenlere kazandırmak için öncü rol üstlendiğini belirtmektedir.

Neredeyse bütün örgütler faaliyetlerini gerçekleştirebilmek ve varlıklarını devam ettirebilmek için emek harcamak zorundadır. Örgütsel yapılardaki verimliliğin artmasından sorumlu birincil kişiler yöneticiler olduğu için Aydoğan (2000) faaliyetlerden, üretimden ve etkinliklerden maksimum fayda sağlayabilmek için planlı,

disiplinli, işbirlikli çalışmayı destekleyen, sağlıklı iletişim kurulmasını sağlayan, çözümcül yöneticilere ihtiyaç duyulduğunu dile getirmiştir. Aynı zamanda değişen ve gelişen bilgi ve teknolojiye ayak uydurabilmenin önemi üzerinde dururken bireysel ve gruplar arası çatışmaların minimum seviyeye indirilmesinin sağlıklı olacağını vurgulamıştır. Etkili bir okul yöneticisinin de benzer özelliklere sahip olmasının okul, öğretmenler ve öğrenciler için birlik ve bütünlük sağlayacağını ve eğitim kalitesini arttıracığını ifade etmiştir.

Kapusuzoğlu (2001) insanın içsel dünyasındaki en büyük dayanağı ve kuvveti olan motivasyonun kişinin yaptığı işten zevk almayı, gelişmeye ve ilerlemeye karşı olumlu yaklaşmayı, olumsuz durumların üstesinden gelebilmeyi, problemleri yeni fırsatlara dönüştürebilmeyi, kişinin özgüvenine katkı sağlamayı ve var olan yeteneklerini geliştirerek başarılarını ve girişimlerini arttıracığını ifade etmektedir. Bunlara ek olarak motivasyonun eğitim sisteminin hedeflerine ulaşılmasında ve çağdaş anlayışla yürütülmesinde de önemli bir yeri olduğunu ifade etmektedir. Okul yöneticilerinin öğretmenlerin ve öğrencilerin motivasyonlarını arttırmaya yönelik yapacakları çalışmaların eğitimde verimi artırırken sevgi, saygı ve hoşgörü temelli iletişimlerin kurulmasına yardımcı olacağını ve tüm bu yaklaşımların başarı duygusunun hissedilmesine destek sağlayacağını da belirtmektedir.

4.4.5. 2000-2013 Yılları Arasında Eğitim Programları ve Öğretim ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili olarak 159 makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara bakıldığında öğretim yöntem, teknik ve stratejileri, eğitim programları ve zaman içindeki değişimleri, ders dışı etkinlikler, eğitsel kollar ve ödevler, okulun ve sınıf ortamının fiziksel ihtiyaçları, ders kitapları ve sorunları, sanat eğitimi, drama eğitimi, beden eğitimi, dil eğitimi, sınıf yönetimi, disiplin ve ceza, teknoloji ve uygun kullanımı, kitap okuma alışkanlığı, okul ve çevre gibi başlıklar üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili ilk olarak yer verilen konu öğretim yöntem, teknik ve stratejileri ile ilgilidir. Dergiye göre yaratıcılık sıradanlıktan ve tekdüzelikten uzak olan, daha öncesinde var olmayan, benzersiz bir nitelik olarak ifade edilebilirken, kritik düşünme sadece bir sonuca ulaşma eylemi değil

sonucu elde ederken araştırma yaptığımız, eldeki verileri analiz ettiğimiz, yorumladığımız ve zihinde bütün bu faaliyetleri bütünleştirdiğimiz bir eylem olarak ifade edilmektedir. Problem çözme ise eldeki mevcut bilgilerden yola çıkarak bilinmeyen verilere doğru planlı ve bir sistem dahilinde yapılan düşünce temelli bir faaliyettir. Üç kavram bir arada incelendiğinde problem çözmenin diğer iki kavramı da içine alan bir kavram olduğunu belirtilirken bu eylemlerin bireyin analitik düşünme ve özgün olma becerilerini harekete geçirmesi sebebiyle üst düzey bilişsel becerilerine hitap ettiği vurgulanmaktadır. Aynı zamanda bireyin kendini gerçekleştirmesinde üç kavramı kullanma becerisinin oldukça önemli olduğuna değinilmektedir (Semerci, 2000). Probleme dayalı öğrenme yaklaşımında problemin toplumsal ve sosyal yaşamla alakalı sorunlarla ilişkilendirilerek öğrencilere sunulduğunu ifade eden Arslan ve Akçay (2011) problem çözmenin öğrencilerin hayatları boyunca edinmesi gereken önemli bir beceri olduğunu ifade etmektedir. Problem çözme becerisinin hem gerekli alanda bilgi sahibi olmayı hem de problem durumuna uygun bilişsel stratejileri bulup uygulayabilmeyi gerektiren zihinsel bir eylem olduğu dile getirilirken problem çözme stratejisinin belli bir ürünü değil sonuca giden yolları gösteren bir faaliyet olduğu düşünülmektedir (Sezgin Selçuk, Çalışkan ve Erol, 2006; Oğuz ve Ertan Kantos, 2010). Probleme dayalı öğrenme yönteminin öğrencilerin aktif katılımı sonucu gerçek hayat durumlarına yönelik problemlerin sunulması ile gerçekleştiğini belirten Hatisaru ve Küçüküran (2011) öğretmenlerin öğrencilerin ön bilgileri ile yeni sunulan bilgileri birleştirerek süreç içerisinde yeni çözüm yolları bulmaları ile gerçekleşen bir yöntem olduğunu vurgulamaktadır. Şahin ve Genç (2001) problem çözmenin hayatın içinden bilgileri içeren, öğrenciye bir bakıma hayatı tanıtan ve öğreten bir yöntem olduğunu ve buna ek olarak öğrencilerin hayatı anlaması ve anlamlandırmasında oldukça etkili olduğunu belirtmektedir. Çocuklara erken yaşlardan itibaren problem durumları sunulmasının onlar için bir değişim fırsatı sunduğunu vurgulayan Tavlı ve Dağlıoğlu (2010) bu gibi durumların öğrencilerin üst bilişsel becerilerinin gelişmesine fırsat tanimasının yanı sıra iyi kurgulanmış bir problemin onlara kendi sorunları ile karşılaştıklarında keşfetme imkânı tanıyacağını ifade etmektedir. Proje tabanlı öğretim yönteminin öğrencilere özgüven, karşılıklı saygı, anlayış, hoşgörü, grup içerisinde güçlü iletişim becerisi ve çalışma disiplini kazandırdığını savunurken bu süreçte öğretmenlerin rehber ve yönlendirici görevlerini üstlenmeleri gerektiğini dile getirmektedir (Ay, 2010; Kaptan ve Bozkurt, 2002; Özkal ve Çetingöz, 2006).

Geleneksel öğretim yöntemlerinin sıkıcı ve ezbere dayalı olmasının aksine, gezi ve gözleme dayalı incelemelerin öğrenciler tarafından hevesle karşılandığı ve onların ilgilerine hitap ettiği ifade edilirken bu tarz öğretim yöntemlerinin öğrencilere yaşantı kazandırarak daha kalıcı öğrenmeler gerçekleştirilmesine sebep olmaktadır. Bunun yanı sıra öğrenciler doğadaki olay ve varlıkları detaylı inceleme fırsatı bulduklarından onların beş duyu organına hitap ettiği söylenmektedir (Bağcı ve Şimşek, 2001; Kaptan ve Önal, 2006; Kandır ve Ulus Kalender, 2007). Derslerde aktif öğrenci katılımını ön plana alan yaparak yaşayarak öğrenme temeline dayanan öğretim şeklinin daha faydalı olacağı savunulmaktadır (Temel, Oral ve Avanoğlu, 2000; Ceyhun ve Karagölge, 2004). Dergide ele alınan makaleler incelendiğinde çağdaş öğretim yöntemleri açıklanırken sınıf içindeki öğretmen merkezli öğretimden öğrenen merkezliye dönüşen, geleneksel rollerden arınarak farklı ve modern öğretme yöntemlerine vurgu yapan, bireysel farklılıkların önemi üzerinde duran ve öğrenme söz konusu olduğunda bunun en genel kavramlarla gerçekleştirilmesi gereken uygulamalar olduğu gözlemlenmektedir (Kaptan ve Korkmaz, 2000). Dergide öğrencilere bilgiye nasıl ulaşacakları konusunda yöntemler öğretilerek onlara kendi öğrenmelerinin sorumluluğunun verilmesinin doğru olduğu savunulmaktadır. Öğrencinin bilimsel süreçlere aktif katılımın sağlanması, yaparak yaşayarak öğrenmesi, incelemeler yapabilmesi, problem üzerine düşünüp çözümlenmelerde bulunması, hipotez kurabilmesi, bütün olasılıkları değerlendirebilmesi, özgürce düşünebilmesi ve deney yapabilmesine imkân veren laboratuvar ortamının sağlanması, bütünleyici bilimsel süreç becerilerini kullanabilmesine ve geliştirebilmesine fırsat tanımaktadır (Temiz ve Tan, 2003; Kuran, 2005). Proje tabanlı öğretimin öğrencilerin öğrenme heyecanını arttırdığı ve onlarda merak duygusu uyandırdığı, öğrencilerin kendini değerlendirme fırsatı bularak sorumluluk ve görevlerini yerini getirmesine fırsat tanıdığı dile getirilirken öğrencinin bu vesileyle kendi öğrenme sürecinde aktif olarak etkili ve verimli öğrenmeler gerçekleştirdiği ifade edilmektedir (Akçin, 2006; Akpınar, Yıldız, Akpınar ve Ergin, 2008). Türk Eğitim Sisteminin en önemli hedeflerinden birinin öğrencilerin sorgulama becerileri geliştirebilmelerine fırsat tanımak olduğunu belirten Çelik, Karataş ve Güven (2005), öğrencilerin eğitim sürecinde üst bilişsel becerilerini etkin bir şekilde kullanarak analiz, sentez ve değerlendirme becerilerini kullanmalarının neden sonuç ilişkisi geliştirerek öğrenmelerine olumlu katkı sağladığını ifade etmektedir.

Dergide diğerk bir taraftan Arslan ve Pektaş (2009), proje tabanlı öğretim uygulamalarında problemlerle karşılaşıldığını belirtirken bu problemleri; zaman yönetiminin uygulanamaması, öğrencilerin öğretmenlerin istediklerinden ziyade kendi yönteminde proje üretmeleri, öğrenci gruplarının idare edilememesi, doğru iletişim kurulamaması, teknolojik kaynaklar dışında başka kaynaklara erişilememesi ve proje gelişimi sürecinde öğrencilere yeterli rehberlik yapılamaması olarak sıralamaktadır. Gönen, Akgün ve Maskan (2006), derslerin yalnızca sınıf ortamında yapılması ve teorik bilgilerin ezberletilmesine odaklanılmasının öğrencilerde olumsuz tutumlar yarattığına ve kavram yanılgılarına sebep olduğuna değinmektedir. Diğerk taraftan Özdemir (2008) ise öğretmenlerin ve öğrencilerin bazı teorik konuları anlama, algılama ve benimseme konusunda güçlükler yaşadığını dile getirirken bunun sebebini ise bireylerin inandıkları gerçekler ile teoride sunulan açıklamaların birbirinden farklılıklar göstermesi olduğunu ifade etmektedir. Uygulamalı bir bilim olan eğitimin durağan bir oluşumdan ziyade canlı, dinamik ve sürekli değışen bir yapıya sahip olduğunu ifade eden Öztürk (2001) Türkiye'nin çağdaş yaklaşım temelli program denemelerinin uygulamada hayat bulmadığını, okul gelişim modelinin gerektirdiğı paylaşımcı ve işbirliğine dayalı çalışma şeklinin uygulanmadığını, hizmet içi kursların amaca dönük yapılmadığını ve bu sebeple gerekli faydanın elde edilmediğini ve öğretmenlerin çağdaş anlayışın gerektirdiğı eğitim teknolojilerini sınıflarında kullanacak yeterli bilgi ve becerilere sahip olmadıklarını vurgulamaktadır.

Dergide her bir bireyin farklı türlerde zekâ boyutuna sahip olduğunu ve her bir zekâ türünün oldukça önemli olduğunu dile getiren Özbaş (2010) çoklu zekâ kuramının eğitim öğretim sürecini zevkli bir hale dönüştürdüğünü ve öğrenmelerin kalıcılığını artırdığını savunurken aynı zamanda bireylerin kendi bilişsel yetilerine uygun öğrenme ortamları zenginleştirildiğinde her bireyin daha anlamlı ve yapıcı öğrenmeler gerçekleştireceğini de vurgulamaktadır. Akpınar ve Doğan (2011) her çocuğun bir şekilde zeki olduğunu ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirildiğinde öğrenebileceğini dile getirmektedir. Zekânın sosyal, kültürel ve genetik faktörlerden etkilenen bir yapı olduğu belirtilmektedir. Öğretmenlerin dersi farklı zekâ türlerine sahip öğrenciler için çeşitli duyu organlarına hitap edecek şekilde işleminin dersi daha ilgi çekici hale getirdiğı, öğretmen ve öğrenci etkileşiminin üst düzeyde yaşandığı, öğrenci merkezli derslerin işlenmesine imkân sağlayarak aktif katılımın gerçekleştirildiğı için bu

durumun öğrenme ortamının kalitesini artırarak verimliliğini yükselttiği ifade edilmektedir (Şahin, 2001; Kablan ve Erden, 2008). Her öğrencinin kendine ait bir öğrenme şekli olduğunu ve farklı zekâ türlerine sahip olmalarının sonucu bu öğrenme şekillerine hitap edilerek gerçekleştirilen ve düzenlenen eğitim durumlarında her öğrencinin başarı sağlamasına yardımcı olacağını belirtmektedir. Çoklu zekâ kuramıyla ders öğretiminin öğrencilerin derse karşı olan ilgi ve tutumlarını yükselteceğine, kendi öğrenme sorumluluklarını almalarına yardım edeceğine, yaratıcı düşünme becerilerine katkı sağlayacağına, farklı zekâ türlerine göre farklı ölçme değerlendirme uygulamalarına imkân tanıyacağı için olumlu birçok dönütünün olacağına ve dersin öğretiminde yarar sağlayacağı vurgu yapılmaktadır (Ekici, 2003; Kutluca ve Birgin, 2007; İflazoğlu, 2008).

Dergide çağdaş öğretim yöntemlerinden olan işbirlikli öğrenme vasıtasıyla öğrencilerin üst bilişsel becerilerini kullanmalarına imkan tanınarak, derse olan ilgilerinin arttığı, derse yönelik öğrenci tutum ve davranışlarında olumlu değişiklikler meydana geldiği, sosyal becerilerinin gelişerek düşünce ve duygularını daha kolay ifade edebildikleri belirtilmektedir (Çalışkan, Sezgin Selçuk ve Erol, 2005; Hevedanlı ve Akbayın, 2005). İşbirlikli öğretimin küçük gruplar içerisinde, ortak hedefler doğrultusunda öğrencilerin birbirlerinin öğrenmelerine destek olması esasına dayandığı dile getirilirken her bir bireyin grup sorumluluğunun bilincinde olması gerektiği, elde edilen başarının grubun başarısı olduğunu bilmeleri ve bu başarıya katkı sağlamak için özveriyle çalışmaları söylenmektedir (Yavuzel ve Dikici, 2006). Çağdaş öğretim yöntemlerinden olan aktif öğrenmenin öğrencilerin kendi öğrenmelerini nasıl gerçekleştireceklerinden sorumlu tutuldukları, öğrenmelerini gerçekleştirirken nasıl ilerleyecekleri, nasıl sonlandıracakları ve nasıl değerlendirecekleri konusunda söz hakkına sahip oldukları bir öğretim yöntemi olduğu belirtilmektedir. Bu yöntemde öğrencilerin üst düzey bilişsel becerileri kullanma fırsatı elde ettikleri, bireysel sorumluluk ve işbirliği ile çalışmanın önemini kavradıkları, dinlemek ve pasif kalmak yerine öğrenim sürecine dahil olarak aktif oldukları dile getirilmektedir (Akdemir ve Memiş, 2008).

Öğretim faaliyetlerinden yarar sağlamanın ve olumlu dönütler alabilmenin en önemli unsurunun bireyin kendi öğrenmesinin nasıl gerçekleştiğinin farkına varmasıyla mümkün olduğunu ifade eden Yüksel ve Koşar (2001), öğrenme stratejilerini bireylerin öğrenme hedeflerine ulaşırken kullandıkları plan ve düzenlemeler olarak ifade

etmektedir. Etkili düşünme stiline, öğrencilerin şimdiki ve gelecekte karşılarına çıkabilecek sorunlar hakkında yaratıcı ve pratik çözüm önerileri sunacağını ve yeni durumlara kolaylıkla uyum sağlamasına yardımcı olacağını dile getiren Çubukçu (2005), her bir bireyin düşünme stiline kendine ait ve birbirinden farklı olduğunu, değişik durumlar çerçevesinde şekillendiğini vurgulamaktadır. Öğrenme stratejilerinin kişinin öğrenmesinin gerçekleştiği esnada kendi bilişinde bilgiyi kodlaması, depolaması, düzenlemesi ve tekrar gerek olduğunda bilgiyi geri getirebilmesine yardımcı olan davranış ve ifadeler olduğunu dile getiren Sucuoğlu (2006) ise öğrencilere bilgileri ezberletmek yerine onlara bilgiye nasıl ulaşacaklarını, öğrenmelerini nasıl gerçekleştirebileceklerini, bilgiyi nasıl işleyebileceklerini, onu nasıl yönetebileceklerini ve kendilerini yeni şeyler öğrenmeye karşı nasıl istekli hale getirebileceklerini öğretmemiz gerektiğini belirtmektedir. Öğrencilere ezberden ziyade bilgiyi nasıl anlamlandıracaklarını, kavrayacaklarını, şekillendireceklerini ve yeni durumlara nasıl çözümlenmelerle uyarlayabileceklerini öğretmenin daha değerli olduğunu belirtmektedir. Analiz, sentez ve değerlendirme gibi üst düzey bilişsel becerileri harekete geçirmek için öğretmenlerin öğrencilere yaratıcılıklarını ortaya çıkarabilecekleri fırsatlar sunmaları, onları eleştirel düşündürmeye yönlendirmeleri, fikirlerini açıkça ifade edebilmeleri konusunda şevklendirmeleri gerektiği dile getirilmektedir (Üstünlüoğlu, 2006; Kaya, Işık ve Şenyuva, 2009). Öğrencilerin sahip oldukları öz yeterliliklerin bir derse olan ilgilerinde ve başarı durumlarında belirleyici etkiye sahip olduğunu savunulurken öğretim stratejilerinin öğrencilerin bilgiyi kendi bilişlerinde anlamlandırmalarına yardımcı olduğu dile getirilmektedir. Bilişsel süreçlerin yanı sıra öğrenme stratejilerinin duyuşsal beceriler ve öğrencilerin benlik algıları üzerinde de belirleyici etkiye sahip olduğu dile getirilmektedir (Güvenç, 2010). Çağdaş eğitim yöntemlerinin ve yapılandırmacı yaklaşımın gereği olarak öğretim süresince öğrencilerin ön bilgileri ile yeni bilgileri arasında bağ kurulmasının oldukça önemli olduğu belirtilirken öğretmenlerin dersleri ile alakalı konuları diğer derslerle bütünleştirerek derslerin arasında ilişki kurulmasının öğrencilerin dersi algılamasını kolaylaştıracağı ifade edilmektedir (Balyemez, 2009; Tok ve Sarı, 2007; Mirzalar Kabapınar, 2007; Yayla ve Türkoğuz, 2008; Yakan ve Sert, 2010; Yumuşak, Aycan, Türkoğuz ve Aycan, 2004). Kolukısa (2003), öğretimin amacına ulaşmasının kavramların net ve açık bir şekilde anlaşılabilir herhangi bir yanlış anlaşılmaya veya kavram kargaşasına sebep olmayacak şekilde açıklanmasıyla mümkün olacağını ifade

etmektedir. Aydın (2000) öğrencilerin demokratik bir ortamda eğitim görmesinin onlara yaşamlarında ve sınıflarında karşılaştıkları sorunlara karşı daha çözümcül yaklaşımlarına yardım edeceğini, iş birliği içinde birbirine saygı ve sevgi ile çalışabilme imkânı sağlayacağını, empati yeteneği kazandıracığını, düşüncelerini açıkça ifade edebilme imkânı sunacağını ve başka bireylerin sahip oldukları duygu ve düşüncelere karşı daha duyarlı bir yaklaşımla hareket etmelerini kolaylaştıracağını belirtmektedir. Kavram haritalarının değerlendirme amacıyla kullanılabilmesini, öğrenciyi şevklendirerek öğrenmeye teşvik edeceğini, öğrenciyi sorgulamaya ve daha fazla düşünmeye yönlendirdiğini, kullanışlı olduğunu, öğrencilerin etkin katılımıyla gerçekleştirildiğini, özgün çalışmalardan oluştuğu için bireysel farklılıkları dikkate aldığını ve bağlantıları göstererek zihinde bir bütün oluşturduğu için oldukça önemli olduğunu savunan Maskan ve Güler (2004), eğitimde kaliteyi ve başarıyı arttırmak için kavram haritalarına daha sık yer verilmesi gerektiğini belirtmektedir. Şahin Pekmez ve Balım (2003), kavram haritalarının gerçekleştirilen öğrenmeleri bireyselleştirdiğini, kendilerini özgün şekilde ifade edebilmelerini sağladığını, soyut kavramları somutlaştırarak anlamlı hale getirdiğini ve konular arası bütünlüğün sağlanmasına faydalı olduğunu vurgulamaktadır. Öğrencilerin başarı duygusunu tadabilmelerindeki en önemli etmenin düşünme becerisini geliştirmek ve sorgulama yapmalarını sağlamak olacağını savunan Tabak ve Karakoç (2004) sorgulayıcı öğretme stratejisini kullanarak sorular sormanın öğrencilerin ilgi ve meraklarını canlı tutacağını ve hayal güçlerini geliştirebileceğini ifade etmektedir. Eleştirel düşünme becerisinin herhangi bir düşüncenin ya da durumun sorgulanmadan kabul edilmemesinin yanı sıra belli kriterlere göre sorgulamaya dayanan bir düşünme şekli olduğunu belirten Ay (2006), eleştirel düşünmenin mantıklı, güvenilir ve kuşku temelli bir düşünme şekli olduğunu ifade etmektedir. Farklı bir yaklaşımla Aşılıoğlu (2009), atasözlerinin eğitimde kullanılmasının hem Türk toplumunun yapısını ve kültürünü anlatması hem de ilgi çekici ve eğlenceli olması sebebiyle anlamayı kolaylaştırdığını ve öğrencilerin ifade gücünü geliştirdiğini dile getirmektedir. Karaer (2006) ise öğretimde atasözleri ve analogiler kullanmanın öğrencileri derse karşı motive edeceğini, eğlenerek, zihinsel becerilerini aktif kullandıracağını ve günlük yaşamla bağlantı kurulması sayesinde öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştıracağını ve genel kültürlerine de katkı sağlayacağını vurgulamaktadır. Aynı zamanda karikatürün eğitim öğretimde kullanılmasının öğrencilerin zihinsel gelişimlerine yardımcı olduğunu, ezberci yöntemin aksine

öğrencileri düşünmeye, anlamaya, hayal güçlerini kullanmaya yönlendirdiğini ifade eden Özyay Köse (2008), karikatür kullanımının öğrenciler için dersi daha zevkli ve eğlenceli hale getirdiğini ve başarılarını desteklediğini vurgulamaktadır. Ceyhan ve Türnüklü (2002) çalışma yapraklarının öğrenme ve öğretme sürecinde etkili bir materyal olduğunu hem öğretmenler hem de öğrenciler için öğrenme sürecine önemli katkıları olduğunu savunmaktadır. Oğuz (2000)'a göre bireysel bir yöntem olan not alma derste anlatılanların daha kalıcı olması için sadece bir araçtır. Birçok farklı not alma tekniği olmasına rağmen en çok tercih edilenler; her sözcüğün yazılmasını gerektirmeyen sadece ana ve alt başlıkların kısa ve net bir şekilde yazılmasıyla kullanılan anahat tekniği, sistematik bir şekilde diğer tekniklerle birleştirilerek kullanılabilen Cornell tekniği ve yalnızca yazıyla değil de görsel ve geometrik şekillerle de konunun özetlenebilmesinde kullanılan grafiksel not alma tekniğidir. Aynı zamanda not alma tekniğinin öğrencilerin bilgiyi içselleştirmesinde oldukça faydalı olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte Yılmaz (2005), derslerin öğretiminde anımsatıcı kullanmanın öğrencilerin bilgiyi özümseyerek kodlamasında yardımcı olduğunu, ezberlenmesi zor olan bazı kavramların öğrenilmesine katkı sağladığını ve bilginin hatırlanması ve gerekli durumlarda geri çağırılması konusunda yardımcı olduğunu ifade etmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir diğer konu eğitim programları ve zaman içindeki değişimleridir. Eğitim öğretim programlarının bir ülkenin siyasi, sosyal, ekonomik ve eğitim felsefelerine uygun olarak hazırlanması gerektiğini savunan Demirtaş (2012) eğitim programlarının geleceğimizin umudu olan gençlerin kaliteli bir eğitim almasındaki en önemli unsur olduğunu ifade etmektedir. Eğitim tarihi süresince program kavramını açıklamak için farklı tanımlar yapılmış ve daha öncesinde sadece öğrencilere işlenecek ders kitapları ve onların içeriğiyle sınırlı tutulan program anlayışının zaman içerisinde bütün öğrenme durumlarını içine alacak şekilde düzenlenmektedir. Eğitim programlarının bir bilim dalı olduğu, bu kavramın ilk defa ortaya çıkışının ise ABD eğitim tarihinin bir yansımasıyla gerçekleştiği dile getirilmektedir (Akpınar ve Aydın, 2009). Ültanır (2000) program düzenleme ve geliştirme çalışmalarında programın amaçlarına yönelik gerekli incelemeler yapılarak oluşturulacak yeni programların, öğretim planının biçimlendirilmesinde dikkat edilmesi gereken bir husus olduğunu dile getirmektedir.

Amaçların sınıflandırılmasında netlik kazandıran taksonomiler vasıtasıyla daha nesnel eğitim planı değerlendirmesi ve düzenlemesi yapılabileceğine de vurgu yapmaktadır. Kaptan ve Korkmaz (2001) ise programların ezberci yaklaşımdan ziyade yaparak yaşayarak öğrenmesini temel alan, öğrencilerin aktif katılımlarıyla çevreyi, evreni ve doğayı bilimsel bir şekilde inceleme, araştırma ve sorgulama fırsatı bulabilecekleri, bilimsel uygulamalarla nesnel sonuçlara ulaşacakları ve problem çözme temeline dayalı olması gerektiğini ifade etmektedir. Yiğit (2003), bilimde meydana gelen değişmelerle birlikte modern eğitim ve öğretim sisteminin de ihtiyaç duyduğu çağdaş program geliştirme yaklaşımlarına göre eğitim programlarında da düzenleme yapılması gerektiğini ifade etmektedir. Programlara yeni konular ekleme veya çıkarmayı gerçek anlamda uygulamaya konulan program geliştirme ve düzenleme çalışması olarak görmediğini belirtmektedir. Programların hayata geçirilmesinde ve uygulanmasında birinci derece sorumlu öğretmenlerin programların planlanması, uygulanması ve değerlendirmesini içeren bütün aşamalarda da etkin katılımının olmasının daha faydalı olacağını ifade etmektedir. Tertemiz (2003), kültürel, sosyal ve toplumlar gereksinimleri doğrultusunda yeni, çağdaş ve modern görüşlerin öğretime hâkim olması gerektiğini ifade etmekte ve programcıların sürekli olarak çocukların kültürel, bilişsel ve duyuşsal becerilerini göz önünde bulundurarak programlarda güncelleme ve değişiklik yapmaları gerektiğini de vurgulamaktadır. Başaran (2010) ise gizli müfredat çalışmasının hedefini bireylerin neler yapabilecekleri ve neler yapamayacakları yönündeki öğretilerin tamamını kapsayan eylemler olarak nitelerken gizli müfredatın öğrencilerin içinde bulunduğu toplumsal yapıyı öğrenmelerine vesile olmasının yanı sıra yaşadıkları ülkenin kültürünü, tarihini, değerlerini ve yargılarını anlamasına ve geliştirmelerine destek olduğunu da vurgulamaktadır.

Dergide yer alan bir diğer konu ise programların zaman içindeki değişimleridir. Bilimin, teknolojinin ve gelişmelerin bu kadar yoğun yaşandığı bir dünyada eğitim sistemi de sosyal, kültürel, ekonomik ve eğitim alanındaki gelişme ve değişimleri takip etmek ve bunlara ayak uydurmak zorundadır (Toptaş ve Elkatmış, 2011). Geleneksel eğitim sisteminin bilimsel ve teknolojik gelişmeleri takip edemediği için günümüz eğitim fonksiyonlarını tam anlamıyla yerine getiremeyeceğini savunan Genç (2000), programların çağın ihtiyaçlarına göre şekillenmesi ve güncellenmesi gerekliliğini vurgulamaktadır. Eski programların ezberci yapısının aksine yeni programlarda

yansıtılmak istenen öğrenci merkezli olgunun kapsamlı bir çalışma sonucu elde edildiğini savunan Günay ve Yurdabakan (2011) bu fikrin tam olarak yansıtılmadığında hedefin doğru bir şekilde gerçekleştirilemeyeceğini ifade etmektedir. Ünal (2000)'a göre eğitim programları öğrencilere daha iyi bir gelecek inşa edebilmek adına sürekli geliştirilmekte ve düzenlenmektedir. Programdaki bütün dersler önemli olmasına rağmen bazı derslere karşı olumsuz tutum ve algılar sergilenmektedir. Öğrenciler bir derste işlediği konuları günlük hayatlarında kullanamadıkları zaman o dersi ve o bilgiyi gereksiz ve yararsız olarak görmektedir. Yararlı bir entegrasyon çalışması yapabilmek için teorik bilgilerin ve pratik çalışmaların iç içe olmasına, programların bu ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmesine, okulun genel amaçlarının göz önünde bulundurulmasına dikkat etmek gerekmektedir. Bu şekilde gerçekleşen öğrenmelerin gerçek hayata kolayca yansıtılabileceği ve pratik yaşamda kullanılabilmesi düşünülmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir başka konu ders dışı etkinlikler, eğitsel kollar ve ödevlerdir. Ders içi eğitim öğretim faaliyetleri kadar ders dışı etkinliklerinde öğrenme sürecine önemli katkıları olduğunu ifade eden Bozak ve Özdemir (2011) bu faaliyetlerin eğitim öğretim programlarıyla bütünleştirilerek sunulmasının daha verimli olacağını ifade etmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir başka konu okulun ve ders ortamının fiziksel ihtiyaçlarıdır. Okul öğrencide istendik davranış meydana getirmek için farklı yaşantı ve sosyal çevrede var olan çocukların benzer bir öğrenim ortamında toplanmasını sağlayan özel bir yerdir. Bu sebeple okulun fiziki yapısının öğrenciler için uygun olması, sınıflardaki eğitim öğretim malzemelerindeki eksiklerin giderilmesi, öğrencilerin duyuşsal olarak kendilerini hazır hissetmeleri ve öğretim materyallerinin öğrencilerin yaşı, ilgisi ve yeteneğine göre temin edilmesi eğitim öğretim faaliyetinin sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi için oldukça önemlidir. Aynı zamanda öğretimden istenen faydanın sağlanması için öğretmenin derse karşı gerekli sorumluluklarını yerine getirmesi, ders programlarını çerçeve program olarak kabul ederek okulun, çevrenin ve öğrencilerin özelliklerine göre programlarını düzenleyebilmesi, yıllık, ünite ve günlük planların hazırlanması ve son olarak öğrencilerin kişilik özellikleri, yetenekleri, ilgileri ve sosyal algılarının tanınmasına da önem verilmesi gereklidir (Karaman, 2000). Sağlıklı öğrencilerin ancak sağlıklı bir okul

çevresi ile olabileceğini savunan Bakıoğlu ve Karabayır (2002), okul sağlığının öğrencilerin başarı ve verimliliğini etkileyen önemli bir faktör olduğunu, bu sebeple okullarda sınıfların ve lavaboların temizliğine gerekli önemin verilmesine dikkat edilmesi, sabun, temizlik malzemeleri, temizlik kâğıdı gibi gereçlerin okullarda mutlaka bulundurulması öğrenci sağlığına olumsuz etkileyecek etmenlerin en aza indirilmesi gerektiğine değinmektedir.

Dergiye göre bilginin hızla artıp, yayılıp, depolanıp, sistematik bir şekilde gelecek nesillere aktarılmasının sağlandığı günümüz toplumunda bütün bu faaliyetlerin amacını gerçekleştirmeye yardımcı olan yegâne unsurlardan biri de eğitim ve öğretim araç ve materyalleridir. Somut ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesinde gerçek materyaller kullanmanın önemi bilindiği gibi bu fırsatın bulunamayacağı durumlarda çoğunlukla eğitim öğretim faaliyetlerinin daha etkili ve yararlı olmasını destekleyen araç ve gereçlerin basılı ve yazılı materyallerdir. Materyal seçiminde dikkat edilmesi gereken faktörler; çocuk için anlamlılık, biyolojik özellikleriyle uyumluluk, ilgi ve beklentilerine uygunluk, dikkat çekebilmesi ve hedef davranışlarla ilişkili olabilmesi olarak sıralanabilir. Öğrenme ortamını çeşitlendirerek zenginleştirmek, öğrencinin bütün duyu organlarına hitap eden araç ve gereçler kullanabilmek ve dersin hedefine göre materyaller seçmek oldukça etkili öğrenmelere sebep olacaktır (Aykaç, 2003). Eğitimde kullanılan materyaller vasıtasıyla çocuklar için anlamsız olan bilgilerin anlamlanacak, bilgileri zihinlerinde canlandırmaları kolaylaşacak, öğrenmeden keyif almaları sağlanacak ve etkili öğrenmeler gerçekleşecektir (Kan, 2007; Kuzu ve Yeşilyurt, 2008). Eğitim öğretim ortamlarının iyileştirilerek her türlü fiziki imkânın sağlanmasının, uygun araç, gereç ve materyallerin kullanılabilmesi için bulundurulmasının, teknolojik araçlardan yararlanılmasının, araç ve gereçlerin zenginleştirilerek çeşitlendirilmesinin kalıcı ve etkili öğrenme ortamlarının oluşturulmasında oldukça faydalı olacağı savunulmaktadır. Bu vasıta ile eğitim öğretim programlarının uygun koşullar sağlandığında daha etkili bir şekilde hayata geçirilebileceğine de vurgu yapılmaktadır (Gömlüksiz ve Bulut, 2008).

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir diğer konu ders kitapları ve sorunlarıdır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ders kitaplarının ve uygulanan programların düzenli olarak incelenerek ihtiyaçlar ve gereksinimleri doğrultusunda değiştirilmesi ve düzenlenmesi gerektiğini savunan Öztürk (2009), ders

kitaplarının yeni öğretim programlarında istenen hedef ve kazanımlara göre yeniden düzenlenerek iyileştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir. Ders kitapları bilgi ve deneyimleri içeren ve bunların nesillere aktarılmasını sağlayan araçlardır. Artan yenilikler doğrultusunda bilgi düzenlemelerinin de yapılması gerektiği ifade edilirken bu düzenlemelerde yazarların ve editörlerin oldukça fazla görev ve sorumluluğu olduğu ve bilginin özümsemesinde, temizlenmesinde ve sınanmasında en büyük paya sahip oldukları dile getirilmektedir. Bu işlemlerin etik ve ahlaki değerlerin çiğnenmeden, tamamen kontrollü ve denetim sürecinden geçirilerek yapılmasının en doğrusu olacağına vurgu yapılmaktadır (Doğan, 2003). Bazı ders kitaplarının derslerde gerektiği ölçüde kullanılmamasının sebebi içeriklerinin uygun olmaması ve ders süresinin yetersiz olmasıdır. Bu sebeple ders kitaplarının içeriğinin çocukların ilgisini çekecek doğrultuda yeniden düzenlenmesi, modern ve çağı takip edebilecek türde etkinliklere yer verilmesi, çocukların yaratıcılığını geliştirip destekleyecek etkinliklerin artırılması, önemli gün ve haftaların önemini vurgulayacak faaliyetlerin yer alması ve konuları destekleyecek faaliyetlere yer verilmesine özellikle önem verilmesi gerekmektedir (Göher, 2007). Diğer taraftan ders kitaplarında yer alan şiirler vasıtasıyla öğrenciler oldukça zengin ve yaratıcı bir dünyanın kapılarını aralayacak ve sanatsal yeteneklerini geliştireceklerdir (Durukan, 2008). Atmaca, Aslan ve Kaptan (2008) ders kitaplarının incelenmesinin ders kitaplarının tam olarak işlevlerini yerine getirip getirmediğini saptamak amacıyla yapıldığını vurgulamaktadır. Ders kitaplarında yapılan incelemelerin ölçütlerinin; bilimsel açıdan uygunluğuna bakmak, kapak düzeninin incelenmek, içeriklerinin öğrencilerin gelişim düzeyine uygunluğunu tespit etmek, kimlik bilgilerinin doğruluğunu incelemek, kitabın fiziksel görünüşünün öğrenci yaşı ve ilgisine hitap edip etmediğini kontrol etmek, ders kazanımlarının tam olarak kitapta yer alıp almadığına ve ölçme değerlendirmelerin uygun bir şekilde etkinlikler ve faaliyetlerle yapılıp yapılmadığını kontrol etmek olduğunu belirtmektedir. Aynı zamanda ders kitabının dil ve anlatımının özelliklerine de dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir diğer konu sanat eğitimidir. Dergide, yaşadığımız çevreyi, doğayı ve olguları daha iyi analiz edip değerlendirebilmek, yorumlamak, özgür ve bağımsız düşünerek yaratıcı olabilmek için sanat eğitimine ihtiyacımız olduğu belirtilmektedir. Sanat eğitiminin genel eğitimin

tamamlayıcı bir ögesi olduğu, toplumların uygarlık seviyelerini gösterdiği, bireyin kendine özgü yetenekleri dahilinde yaratma, ürün elde etme becerisini ortaya çıkardığı ve bireyin duygu, düşünce ve becerilerini estetik bir seviyeye ulaştırmak amacıyla verildiği dile getirilmektedir. Bireyin olumlu kişilik özelliklerine katkı sağlamasının yanı sıra bireysel farklılıklarını ve özgünlüğünü ortaya çıkarması açısından da önemli olduğu düşünülen sanat eğitimi, bilişsel düşünme becerilerinin aktif kullanılması açısından da oldukça yararlı ve faydalıdır (Tuna, 2004). Çocuğun iç dünyasının, zekasının ve kişiliğinin bir yansıması olan resimle anlatımın çocuğun çevresiyle olan etkileşimlerini göstereceğini ve duygu, düşünce ve fikirlerini bu şekilde dile getireceğini ifade eden Serin (2003), resim ile iletişimin çocuğun bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimini ve ilerlemesini göstereceğini savunmaktadır. Kurtuluş (2001) ilkökul çağında öğrencilerdeki yaratıcılık ve özgünlük kapasitelerini ortaya çıkartan, onların duygu ve düşüncelerini özgürce ifade ederek kendini tanıma, algılama, çevreye ve topluma uyum sağlama fırsatı tanıyan sanat eğitimi dersi aracılığıyla öğrencilerin ilgi, kabiliyet ve becerileri doğrultusunda estetik duygularının gelişeceğini ifade etmektedir. Bununla beraber verimli ve mutlu bireyler olmalarının amaçlandığını da belirtmektedir. Her çocuğun belirli dönemlerde benzer gelişim aşamalarında ilerlediği ve resim çizebilme yeteneğinin de bu doğrultuda şekillendiği belirtilirken bu gelişim dönemlerinin özelliklerinin bilinmesinin çocuklarının potansiyelinin farkına varılmasında ve sanat bilinci oluşturulmasında oldukça önemli olduğu vurgulanmaktadır. Erken yaşta çocuklara sanat eğitimi kazandırmak onların hayal dünyasının ve dış dünyayı algılama şekillerinin bir yansıması olacaktır. Aynı zamanda söz ile ifade edemeyecekleri duygu ve düşüncelerin resim ile somutlaştırılabilecekleri için iç dünyalarını diledikleri gibi yansıtma fırsatı bulacaklar ve çocukların dış dünyayı algılama şekilleri de bu vasıta ile belirlenecektir (Can Yaşar ve Aral, 2009). Çocuklara en erken yaştan itibaren yaratıcı düşünme becerisi kazandırabilmek için resim dersinin önemli bir araç olduğunu ifade eden Can Yaşar ve Aral (2011) ise çocukların bu vesileyle kelimelerle anlatamadıkları duygu ve düşünceleri yansıtma fırsatı yakalayacaklarını vurgulamaktadır. Diğer bir taraftan Alp (2010), algıyı kişiden kişiye değişebilen ve kişinin geçmiş yaşantıları ile ilişkilendirilerek oluşan zihinsel bir süreç olarak ifade etmektedir. İki tür algı olduğundan bahsetmiştir; bunlardan ilkinin nesnenin cisim olarak ne olduğunu yansıtılabilmek, ikincisinin ise bu nesneden çıkarımlar yapıp nesneye yeni anlamlar yükleyerek yeniden anlamlandırmak ve yapılandırmak olduğunu dile getirmektedir.

2000’li yılların en popüler eğitim alanlarından biri olarak uygulamalı sanatların varlığından bahseden Alp (2009) uygulamalı sanatlar eğitiminin çağdaşlık ve geleneksellik düşünceleri arasındaki baskıda kaldığından, sınırlarının net bir şekilde belirlenmemesinden kaynaklı neyin sanat neyin ise sanat olmadığı konusunda ikilemler ortaya çıktığından ve teorik alt yapısına uygulama kadar önem verilmediğinden yakınmaktadır. Diğer bir taraftan sanat eğitiminin ihmal edilmesi, bazı ön yargı ve yanlış anlayışların hâkim olması, sanat eğitiminin bütüncül yaklaşımı sebebiyle eğitim programlarında kesin çizgiyle ayrılmaması, fiziki şartların sanat eğitimi için yeterli olmaması gibi sebeplerden dolayı sorunlar yaşandığı ileri sürülmektedir. Bunun aksine öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun eğitim programları hazırlanmasının, içeriklerinin yeniden düzenlenmesinin, ders süresi ve konuların doğru şekilde ayarlanmasının, dersin alanında uzman öğretmenleri tarafından eğitim verilmesinin, sınav sistemlerinin ve değerlendirme yöntemlerinin sanat eğitime uygun şekilde düzenlenmesinin ve fiziki şartların sanat eğitime elverişli hale getirilmesinin önemi vurgulanmaktadır (Ayaydın, 2005).

Dergide yer verilen bir diğer konu müzik eğitimidir. Bir milletin kimliğini ve ortak değerlerinin tamamını oluşturan kültür nesilden nesle eğitim vasıtasıyla bilinçli ve dinamik bir şekilde aktarılmaktadır. Toplum ve dönemin ihtiyaçlarına cevap verebilen bilim, sanat ve teknik eğitimin bir arada verildiği çağdaş eğitim sayesinde birey yaşamında tatmin edici bir noktaya ulaşmakta ve dengeyi bulmaktadır. Sanatın aynı zamanda bir toplumun gelişmişlik düzeyini de göstereceğini vurgulayan Albuz (2000) sanatın dallarından bir tanesi olan müzik yoluyla duygu ve düşüncelerin dışa vurulabileceğini ve bir kuşaktan diğerine değerlerin aktarılabilmesini ifade etmektedir. Çuhadar (2008) müzik ile toplumda istendik yönde davranış değişiklikleri yapılabilmesini belirterek yaşamı süresince insan haklarına ve demokrasiye saygılı bireyler yetiştirebilmenin en etkili yöntemlerinden birinin müzik öğretimi olabileceğini belirtmektedir. Aydar ve Özmenteş (2005), müzikal alet öğretmenlerine mezun oldukları üniversitelerde çalgı eğitimi eğiticiliğine yönelik dersler konulması, çalgı öğretmenlerinin gelişen ve değişen öğretim yöntem ve tekniklerinden yararlanmaları için hizmet içi etkinlikler düzenlenmesi, çalgı öğretmenlerinin özdeğerlendirme yaparak kendilerini geliştirme ve değiştirme çabası içinde hareket etmeleri gerektiğini vurgulamakta; öğrencilerin derse ilgilerini çekebilmek için çaba göstermelerinin,

öğrencilerin motivasyonlarını arttıracak etkinliklere yönelmelerinin ve öğretmenlerin öğrencilerine düzenli tekrar ve çalışma alışkanlığı kazandıracak beceriye sahip olmalarının önemine değinmektedir. Sağer (2002) ise okullarda batı müziğinin yanı sıra Türk Sanat Müziği eğitiminin verilmesinin milli duyguların benimsenmesi konusunda yardımcı olacağını savunmaktadır. Diğer bir taraftan etkileşimli bilgisayar yazılım teknolojisindeki ve bilgi birikimindeki hızlı artışlar sonucu online müzik eğitiminin öneminin de arttığı ve okulların ise bu vasıtayla tek seçenek olmaktan çıktığı ifade edilmektedir. Can (2001) online eğitimin birçok yararının olduğunu vurgularken bu eğitim türünün öğrenci için mesafeye bağlı kalmaksızın öğretmenini seçme fırsatı sunduğunu, bazı tanıtım amaçlı videolar sayesinde ücretsiz ders ve sınav imkanlarının olabileceğini, çağdaş iletişim ağı vasıtasıyla sınav sürelerinin daha kısa olduğunu, sonuçlarının hızlı açıklandığı ve daha ekonomik bir sistem olduğunu, geniş veri tabanına erişme fırsatı bulabileceklerini ve İngilizce veya Almanca dışında farklı yabancı dilleri öğrenme seçeneği sunduğunu belirtmektedir. Diğer yandan müzikal alet çalma derslerinin öğretiminde öğretim elemanı öğrenciye doğru rehberliği yaparak kendine güvenmesine yardımcı olmalı ve bireysel farklılıkları göz ardı etmeden öğrencinin yetenek, beceri ve özgünlüğünü kaybetmeden sistematik ve programlı bir öğretim modeli oluşturmalıdır. Somakçı(2005) öğrenmelerin somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene, yakın çevreden uzak çevreye ve basitten karmaşığa doğru olması ve içeriğin çocuğun fiziksel ve bilişsel gelişimiyle uyumlu olması gerektiğini düşünmektedir. Ömür (2005) müzikal alet çalabilme konusunda motivasyonun kişinin hedeflerine ulaşabilmesinde itici güç ve öğrenme faaliyetlerini yerine getirmede öğrencinin en büyük destekçisi olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda müzikal alet çalabilme eğitiminin usta çırak ilişkisine benzediğini ve öğretmenin eğitim süreci boyunca öğrencisine rehber olması gerektiğini, iyi bir rol model olmasının önemini oldukça büyük olduğunu ifade etmektedir. Somakçı (2002) ise Türk eğitim sistemindeki belli başlı çalgı aletlerinin öğretimine geç başlanması ve yeterli bilgi verilmemesinin; çalgı aletlerinin modern müzik eğitiminde tam olarak yerini alamamasına ve uyum sorunları yaşanmasına sebep olduğunu belirtmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir başka konu drama eğitimidir. Yaratıcılık en genel tanımıyla yeni bir çıktı veya ürün elde etmektir. Okullarda da öğrencilere kazandırılması gereken en temel davranış

öğrencilerin hayal güçlerini kullanmalarına yardımcı olarak yaratıcılıklarını etkin hale getirmektir. Yaratıcı düşünme becerisinin kullanılmasına ne kadar erken yaşta başlanırsa çocuk için o kadar faydalı olacaktır. Çocuğun merak duygusunun ön plana çıkarılarak yeni şeyler keşfetmeye yönlendirilmesi, genel kural ve olguların dışına çıkarak alışılmıştan farklı özgün ürünlerin üretilmesine teşvik edilmesi ve risk almalarının desteklenmesi gerekmektedir. Yaratıcılığın içsel bir süreç olduğu belirtilirken, öğretmenin doğru yönlendirmesi ve rehberliğiyle çocuğun dış dünyaya bağımlılığının azalacağı, geleneksellikten uzaklaşarak keşfetme duygusunun artacağı ve problem çözme yeteneğinin de bunlarla beraber gelişeceği ifade edilmektedir (Ekiz, 2005). Yaratıcı dramının canlı ve doğal yapısından dolayı eğitime yeni ve alışılmışın dışında bir bakış açısı getirdiğini düşünen Evin Gencil (2009), yaratıcı drama aracılığıyla öğrencilere özgün, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerisi kazandırmanın hedeflendiğini, duygu, düşünce ve fikirlerini özgürce ifade edebilme olanağının sağlandığını, empati yeteneğinin geliştiğini ve soyut düşünceleri somutlaştırarak etkili ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleştiğini dile getirmektedir. Her yaşta ve her bireye uygulanabileceği öngörülen drama eğitiminin insanların olumlu duygular geliştirmesine yardımcı olduğunu dile getiren Genç (2004) eğitimin geleneksel ve durağan yansımalarının drama yöntemi ile azaltılabileceğini ifade etmektedir. Karadağ (2007) ise drama yönteminin eğitim öğretim süreci içerisinde yer almasının öğrencilerin aktif ve etkili öğrenme becerilerini geliştirerek hem oyun oynarken doğal ortamlarında eğlenme hem de yeni fikirler ve yaratıcı düşünceler geliştirerek bilişsel gelişimlerine katkı sağladığı yönünde fikirler dile getirmektedir. Diğer taraftan Kandır (2001) ise sonradan kazanılmayan doğuştan getirilen kalıtsal ve genetik bir yetenek olduğuna inanılan yaratıcılığın, çevre koşullarına bağlı olarak nasıl şekillendiğini ifade etmektedir. Bireyden bireye farklılık gösteren yaratıcılık, sosyal çevreden etkilenerek daha baskıcı ve otoriter ortamlardan olumsuz etkilenirken, daha çağdaş ve demokratik ortamlardan olumlu etkilenerek hayat bulmaktadır. Yaratıcılığının gelişmesinin çocuğun özgüvenine olumlu yansımaları olacak, çocuk daha bağımsız ve özgür düşünebilecek, problemler arası neden sonuç çıkarımları yapabilecek ve özgün ürünler ortaya koyabilecektir. Özsoy (2003)'a göre klasik öğrenme öğretme yöntemlerinin aksine yaratıcı drama çocuğun özgün ve yaratıcı ruhunu ortaya çıkarmak maksadıyla uygulanan öğrenci merkezli bir yöntemdir. Buna ek olarak öğretimde son yıllarda kullanılan yaratıcı drama öğrencilerin canlandırmalar yaparak doğal ilgilerine göre

faaliyetlerde bulunmasına, problem durumunu araştırıp keşfetmesine, öğrencilerin hayatta karşılaşılabilecekleri durumlara yönelik alternatif çözüm yolları üretmesine ve problemin direk çözümünü vermek yerine grupta veya bireysel çözümler keşfetmelerine olanak sağlayan bir yöntem olarak nitelendirilmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir diğer konu ise beden eğitimidir. Ceyhan (2002) sporun amaçlarına uygun şekilde yapılmasına özen gösterilmesinin, sporcular için iyi rol modeller oluşturulmasının, programlarda sporculara yönelik olumlu değerler kazandıracak değişikliklerin yapılmasının ve ailelerin sportif faaliyetlere katılımını desteklemeye yönelik olumlu yönlendirmeler yapılmasının spora ve sporcuya verilen değeri arttıracaklarını belirtmektedir. Gençlerin ideallerini gerçeğe çevirmesine imkân tanıyan araçlardan birisi de spordur. Spor sürekli ilerleme, azim ile mücadele etme, sıkı ve programlı çalışma, kararlı olma ve başarılı olma arzusunu teşvik etmektedir. Sporun beyni ve aklı kullanmayı geliştirdiği, üst bilişsel süreçlerden olan analiz yapabilme, eleştirel yaklaşarak sorgulayabilme ve taktikler geliştirerek çıkarımda bulunabilme gibi becerilere olumlu katkı sağladığı dile getirilmektedir. Aynı zamanda çok ve disiplinli çalışmayı öğrettiği, yurttaşlık bilincinin kavranmasına katkı sağlayarak vatandaşlık bilinci oluşturduğu, ulusal ve evrensel ahlak kurallarına göre hareket etmeyi sağladığı ve iş birliği içinde grupta hareket edebilmeyi kolaylaştırdığı savunulmaktadır (Pehlivan, 2006; Pulur, Uslu ve Orhan, 2006; Yergin, 2002; Tanılkan ve Sunay, 2002). Ders dışı spor etkinliklerinin öğretmenler ve okul yöneticileri tarafından desteklenmesi gerekmektedir. İyi koordine edilmiş bir spor etkinliği öğrencilerdeki başarı duygusunu tetikleyerek öz saygılarının gelişmesine destek olacaktır. Pehlivan ve Selçuk(2007), kendi ilgi, istek ve yeteneklerine göre yönlenecekleri spor etkinliklerinin öğrencilerin kişisel gelişimlerine olumlu katkı sağlayacağını, kendilerine olan öz güvenlerini arttıracaklarını, öz denetimlerinin gelişmesine vesile olarak hayattan zevk alma duyularını motive edeceğini belirtmektedir. Bunlara ek olarak insan hareketi içinde önemli bir yeri olan dans insanoğlunun doğuşundan beri vardır ve günümüze kadar gelişim hareketleriyle devam etmektedir. Günümüzde olduğu gibi eskiden de insan sevincini, hüznünü, üzüntüsünü, mutlu olduğu durumları, doğa içinde mücadele etmek zorunda kaldığı anları ifade ederken dansın gücünden faydalanmaktadır. Dans hayat bulduğu her kültürde anlamlı bir hayat ifadesi olarak benimsenmektedir. Bütün bunlar göz önünde

bulundurulduğunda dans okullarda da öğrenciler için bir terapi yöntemi, yaratıcılığı ortaya çıkarmak için bir araç ve aynı zamanda fiziksel bir aktivite olarak kabul edilmektedir. Halk oyunları da planlı ve programlı faaliyetler olarak okullarda yer alan popüler dans faaliyetlerindedir. Çocukların bedensel gelişimine fayda sağlaması, kültürel mirasın aktarılmasına katkıda bulunması, birliktelik sağlaması ve işbirlikli çalışma gerektirmesi gibi sebeplerle Beden Eğitimi müfredatında halkoyunları konusuna yer verilmektedir. Ritim eşliğinde yapılan dans faaliyetlerinin çocuğun hem ruhsal hem de bedensel gelişimine olumlu yönde katkısı olduğu görülmektedir (Pehlivan ve Çoban, 2000). Bir bireyin herhangi bir spor branşında maksimum seviyede başarı gösterebilmesini sağlayan en önemli iki etkenin genetik özellikler ve sonradan edinilen yetenek ve beceriler olduğunu belirten Yüzgül ve Müniroğlu (2003), kas kuvvetinin, sürat ve dayanıklılığın yaş ilerledikçe arttığını, çocuğun büyüme evresinde fiziksel özelliklerinin çok değişken bir yapıda olduğunu ve vücutta oluşabilecek fiziksel bozulmalara erken müdahalede bulunabilmenin ya da tamamen önüne geçmenin yolunun erken yaşta sportif faaliyetlere başlamak olduğunu belirtmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir başka konu dil eğitimidir. Bebek dili bebeğin dikkatini çeken, kelimelere onların hissedebileceği duygusal ritimler yükleyerek bebeğin ana dilinin kural dizisine uygun olarak iletişim sağlamasına imkân tanıyan bir iletişim dilidir. Morfolojisi belli harflerin bir araya gelerek meydana getirdiği harf bileşenleri, semantiği ise hecelerin birleşimiyle anlamlı bir bütün oluşturması şeklinde açıklanmaktadır. Bireysel farklılıklardan ziyade her bebeğin dili öğrenirken basitten karmaşığa doğru yavaş ve karmaşık bir süreçten geçtiği, farklı kültürlerde de olsa bebek dilinin dil gelişimini olumlu etkilediği, bu süreçte bebeklerin çevre desteğine ihtiyaç duydukları, bebek dili kullanılarak büyüyen çocukların kullanılmayanlara oranla dil gelişimlerin hızlı ve ileri seviyede olduğu dile getirilmektedir. Ek olarak dil gelişimi ile zihinsel gelişim arasında bağ olduğu için dil gelişiminin doğrudan zihinsel gelişimi de olumlu etkilediği belirtilmektedir (Kabadayı, 2004). Dil gelişiminin ilk başlangıç yerinin aile olduğu ve daha sonra bu gelişimin okulla birlikte ilerleyip hız kazandığı düşünülmektedir. Deliveli (2006), küçük yaş gruplarında yol haritası çizilirken dil gelişim özelliklerinin mutlaka dikkate alınması gerektiğini ve bunun dil gelişim becerilerini olumlu yönde etkileyeceğini ifade etmektedir. Bebekler ile küçük yaşlardan itibaren oynanan oyunların onların dil ve

bilişsel gelişimlerine destek olduğunu savunan Aksoy (2011) bebeklerin problem çözme davranışlarını edinmeleri için oyunun önemli bir araç olduğunu belirtmektedir. Oğan (2000) ise ana dil edinimini tam olarak tamamlayamayan çocuklarda yabancı dil eğitimine başlanmasının yanlış oluşacak kalıplarından dolayı çocukların ana dilini ikinci plana atacağından ve ana dil duyarlılığına ve bilincine zedeleyeceğinden bahsetmektedir. Çelenk ve Çalışkan (2004) başarı üzerinde birçok değişkenin yanı sıra sosyo-ekonomik düzeyinde belirleyici bir faktör olduğunu savunurken bireyin içinde bulunduğu sosyo-ekonomik durumun ve kültürel faktörlerin dil gelişimi üzerinde önemli bir etkisi olduğunu belirtmektedir. Ekonomik durumu yüksek ailelerin çocuklarının düşük olan ailelere oranla dil ve zekâ gelişiminde ileri oldukları belirtilmektedir. Sosyo-ekonomik düzeyin yükselmesinin bireyin akademik başarısına olumlu katkısı olduğu ifade edilmektedir. Yabancı dil edinimi de dergide yer alan konular arasındadır. Sert, Akbaba, Altun ve Yavuz (2011) ise genellikle ana dil edinildikten sonra öğretilmesinin doğru olduğu varsayılan yabancı dil eğitime, erken yaşta başlanmasını ve ana dil edinimine benzer çalışmalar gerçekleştirilerek yabancı dilin öğretilmesinin doğru olduğunu düşünmektedir. Dil edinim süreci ile motor gelişimlerin arasında doğrusal bir bağ olduğunu da eklerken dış dünyayla kurulan güçlü bağların bu süreci kolaylaştıracağını ifade etmektedir. Coşkun Ögeyik (2007) ise yabancı dil ediniminde bir kültürün değerlerini edinmek ve dile ait fonksiyonları etkili bir şekilde kullanarak anlamlı hale getirmenin oldukça önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir diğer başlık ise sınıf yönetimi, disiplin ve ceza uygulamalarıdır. Gökmen ve Ekici (2011)'ye göre programların etkili bir şekilde yürütülmesinden sorumlu olan kişiler olan öğretmenlerin eğitim programlarının en etkili ve verimli şekilde uygulanmasında büyük rolleri ve emekleri vardır. Bu uygulama aşamasının ise ancak etkili bir iletişim ve sınıf yönetimi ile gerçekleşebileceğini söylemiştir. İlğan ve Kıranlı (2008), sınıf yönetimini eğitim ve öğretim ortamını oluşturan her türlü fiziki mekânın uygunluğu, öğretimin etkili ve verimli geçmesini sağlayan materyallerin kullanılması, sınıf içi etkileşim ve iletişimin en sağlıklı şekilde idare edilmesi ve öğrencilere istendik davranışlar kazandırarak olumsuz davranışlarını önleme yöntemi olarak tanımlamaktadır. Kişilerarası güven duygusunun hem akademik anlamda öğrencilerin başarılarını

arttırdığını hem de sosyal yaşamlarına olumlu katkılar sağladığını savunan Polat (2009), öğretmen ve öğrenciler arası yüksek güven duygusunun olduğu sınıflarda öğrencilerin algı problemlerinin azalarak derse kolay adapte olduklarını, grup içinde dayanışmanın kolayca sağlandığını ve grup içi çatışmaların azaldığını dile getirmektedir. Tüknüklü ve Yıldız (2002), öğretmenlerin dönemin en başında ders kurallarını net olarak belirlemesinin, dersin hedeflerinin ne olduğunu açıklamasının, öğrencilerin sorunlarını anlamaya çalışmasının ve istedik davranışların ne olduğunu net olarak belirtmesinin istenmeyen davranışların engellenmesinde önemli stratejiler olduğunu belirtmektedir. Dergide eğitim sürecinde öğrencilerin olumsuz davranışlarının olabileceği vurgulanırken bu davranışların karşılığı olarak ceza yoluna başvurmaksansa davranışların temelini oluşturan nedenlerin belirlenerek bunlar için yapıcı çözüm önerilerinin geliştirilmesinin çocuğun sonraki öğrenim yaşantısı için oldukça önemli olacağına değinilmektedir (Samancı, 2002). Her öğretmenin sınıf yönetimi ilkelerini en baştan öğrencileri ile birlikte belirleyip sıralanan ilkelere riayet etme konusunda net olması ve taviz vermeksizin hareket etmesi gerekmektedir. Sınıf yönetimi ilkeleri belirlenirken öğretmenin öğrencilerin yaş ve gelişim düzeyi özelliklerini, hazırbulunuşluklarını, ilgi ve ihtiyaçlarını araştırıp öğrenmesi ve yol haritasını buna göre çizmesi gerekmektedir. Her öğrenciye bir birey olarak toplum içinde var olduğunun, eşsiz ve değerli olduğunun hissettirilmesi oldukça önemlidir ve her öğrenciyle iyi ve sağlıklı iletişim kurularak eşit ve adaletli yaklaşım sergilenmesi gerekmektedir. Sınıf içinde öğrencilerle uyumlu ve olumlu bir atmosfer yaratılması aynı zamanda akıcı, düzgün ve net cümleler kurularak sağlıklı bir iletişim ortamı oluşturulması oldukça önemlidir (Tekışık, 2003d; İra, 2004; Kaloç, 2005; Çalışkan ve Karadağ,2006; Tekışık, 2012c).

Bir öğrencinin akademik başarı düzeyini geliştirmesi ve derslerinde başarılı olabilmesi için çok ders çalışmaktan ziyade anlayarak ve etkili çalışması gerekmektedir. Etkili ders çalışma ise ancak zamanı doğru ve programlı kullanarak gerçekleştirilebilmektedir. Öğrencilerin ilkokuldan üniversiteye kadar kendileri için doğru çalışma yöntemini belirleme konusunda oldukça zorlandıkları gözlemlenmektedir. Eğitimcilerin öncelikli hedefleri; öğrencilere kütüphane, bilgisayar vb. gibi kaynaklardan nasıl fayda sağlayacağını öğretmesi, etkin çalışma yöntem ve stratejilerinin anlatılması, çalışma alışkanlıklarına yönelik bireysel rehberlik faaliyetleri yapılması ve öğrencilerin kendi

öğrenme sorumluluklarını üstlenmeleri konusunda onlara rehberlik edilmesi olmalıdır (Tulum ve Taşocak, 2004). Hangi ders ya da alan olursa olsun olumlu bir algı ve tutum oluşmasının ve öğrencinin kendini içsel olarak motive etmesinin dersin başarısına olumlu katkı sağladığı aşikardır (Durmaz ve Özyıldırım, 2005; Karaer, 2005; Bölükbaşı, 2006; Gökçe, 2008b). Ekici (2009) ise motivasyonun öğrencilerin ders başarısını artıran ve derse karşı olan ilgilerini ve isteklerini üst düzeye çıkaran en önemli etmenlerden olduğunu belirtirken öğretmenlerin derse karşı öğrencilerini motive etmelerinin dersin akademik başarısını olumlu yönde etkileyeceğini belirtmektedir. Diğer bir taraftan Altınok (2004) başarısızlık korkusunun öğrencilerin akademik başarı olasılığını düşürdüğünü ve öğrenme hedeflerini gerçekleştirme yönünde engel teşkil ettiğini ifade etmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili olarak yer verilen bir diğer konu başlığı teknoloji ve internetin uygun kullanımudur. İnternetin eğitimi kolaylaştırıcı ve zenginleştirici bir araç olarak öğretimde önemli bir yeri olduğunu dile getiren Topçu (2007), son dönemlerde çevrimiçi eğitimlerin hız kazandığını ve popülerliğinin arttığını ifade etmektedir. Teknolojik gelişmelerin hızlandığı günümüzde bilgisayarların eğitimde bir araç olarak kullanılması çok yaygın bir durumdur. Sanatın insanın yaratıcılığını ortaya çıkarabildiği, duygu ve düşüncelerini özgürce ifade edebilme imkânı sağladığı dile getirilirken, sanat eğitiminde bilgisayar kullanılmasıyla öğrencilerin veri düzenlemesinde daha pratik, daha basit ve daha elverişli işler yapabildikleri belirtilmektedir. Tasarım amaçlı yazılımların kullanımı öğrencilerin alanlarına yönelik gelişimlerine katkı sağlamakla kalmayacak, dünyada bu alandaki diğer öğrencilerin durumunu kolaylıkla takip edebilmelerini sağlayacaktır. Bu tür yazılımlar ayrıca öğrencilerin dünya çapında ilgilerine ve meraklarına hitap eden müzeleri sanal olarak gezmelerini sağlayarak akademik başarılarına katkı sunacaktır (Tepecik ve Tuna, 2001). Web destekli eğitimin öğrencilerin bireysel öğrenme hızlarına, algı durumlarına öğrenme ihtiyaçlarına ve öğrenim ortamlarına göre şekil alabileceğini söyleyen Arslan, Akçay ve Şahin (2010) görsel ve işitsel çeşitli etkinlik ve materyalleri sunması sebebiyle öğrenme ortamını zenginleştirerek öğrencilerin ilgilerini ve dikkatlerini öğrenmeye odaklanmalarına yardımcı olduğunu savunmaktadır. Öğrencilerin çeşitli duyu organlarına hitap eden uyaranlar sergilediğinden bu durumun okuma yetilerine olumlu etki ettiğini dile getiren Hayran (2010) çağdaş öğretim yöntem

ve teknikleri ile beraber teknolojik imkânların da sürece dâhil edilerek öğrenmenin desteklenmesinin öğrencilerin gizli yeteneklerini ortaya çıkararak becerilerini farklı yollarla sergileme imkânı tanıyacağını dile getirmektedir. Teknolojinin eğitim süreçlerine daha planlı, programlı ve sistematik bir şekilde dâhil edilmesi ile daha verimli ve etkili eğitim öğretim faaliyetleri gerçekleştirebilmenin mümkün olacağını ifade ederken eğitim teknolojileri vasıtasıyla geçmişten günümüze gelen birçok soruna çözüm bulunabileceğini ifade etmektedir. Aynı zamanda eğitim teknolojilerinin eğitimi dinamik ve canlı bir yapıya kavuşturduğunu düşünürken bilimsel ve akılcı yaklaşımlara kapı araladığının da altını çizmektedir. Planlı ve programlı ilerlenmeyen gelişigüzel çalışmaların ise daha sonrası için karmaşık ve olumsuz durumlar yaratacağı tahmin edilmektedir (Tüy, 2003). Eğitim ve öğretimde yeni ve modern bir evrenin başlangıcı olarak kabul edilebilecek bilgisayar destekli eğitim öğrencilerin ilgisine hitap ederek öğrenme ortamına canlılık katmakta, bireysel özelliklerini önemseyerek onları ortaya çıkarma fırsatı sunmakta ve öğrenci merkezli öğrenmenin gerçekleşmesine imkân sağlamaktadır (Başer, Yeşildere ve Ev, 2003; Kutluca, 2009). İlerleyen bilgi ve gelişen teknolojiler klasik metin türlerinde de farklılık yaratmıştır. Grafik, animasyon, ses kayıtları gibi birçok sistemi metinlere dâhil eden yeni medya yapılarının oluşmasına ve içinde bütün aktivite ve faaliyetleri barındıran sanal metinlerin eğitim öğretim faaliyetleri içindeki yerini almasına sebep olmuştur. Aynı zamanda işleme ayrılan zamanı kısaltarak fikir üretme ve yorum yapma sürelerini arttırdığı, soyut olan kavramları somutlaştırarak konuların özümsemesine yardımcı olduğu ve işlemsel geçişlerin daha pratik bir şekilde yapılmasına fırsatı sağladığı ifade edilmektedir (Erginer, 2004; Kara Temizöz ve Özgün Koca, 2005). Eğitimde öğrenciye öğretilenlerin video ile kayıt altına alınarak daha sonrasında yeniden izlenmesi ve analizler yapılarak kendi eksiklik ve aksaklıklarının öğrencilerin kendileri tarafından tespit edilmesinin öğrenmeye olumlu katkıları olduğunu savunan Öztürk (2006), bu tarz geri bildirimlerin beceri gelişimini desteklediğini ve yeteneklerinin iyileşmesini sağladığını vurgulamaktadır.

Dergide bilimin ve teknolojinin hızla geliştiği günümüz dünyasında bilim ve teknoloji okur-yazarlığının her bir vatandaşta olması gereken önemli özelliklerden olduğunu ifade eden Bulut, Gül Güven ve Güzel (2009), fen ve teknoloji okur-yazarlığına sahip bireylerin ise hayat boyu öğrenme felsefesini kendine ilke edinen, araştıran, sorgulayan,

inceleyen, eleştiren ve problem çözebilen bireyler olabileceğine de vurgu yapmaktadır. Kabakçı ve Can (2009) okullarda etkili, verimli ve sağlıklı bir bilgisayar eğitiminin gerçekleştirilebilmesi için öncelikli olan koşulun güvenli internet kullanımını sağlayabilmek olduğunu savunmaktadır. Hayatımızın önemli bir bölümünü kapsayan iletişim teknolojilerinin çocuk gelişimi açısından oldukça önemli bir yeri olduğu düşünülmektedir. Değişen ihtiyaçlar doğrultusunda eğitim anlayışında da farklılaşmalara gidilerek özellikle bilgisayar destekli teknolojilerin eğitim alanında kullanımının yaygınlaştırılması daha çok önem kazanmıştır. Çocukların üst bilişsel becerilerine hitap ederek gelişimlerine olumlu katkı sağlaması bir yana teknolojinin yanlış kullanılmasının toplumsal yozlaşma ve bozulmalara da sebep olabileceği tahmin edilmektedir (Karasar ve Ertürk, 2001).

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir başka konu kitap okuma alışkanlığıdır. Hayat boyu öğrenmenin en etkili ve önemli parçası olan kitap, çocuğun dünyasında da kıymetli bir yere sahiptir. Çocuğa okuma becerisi kazandırma konusunda evde anne ve babalar okulda ise öğretmenler önemli bir role sahiptir. Kitap okumanın çocuğun dil gelişimine önemli bir katkısı olduğu, zihinsel gelişimini desteklemesinin yanı sıra duyuşsal becerilerine de hitap ettiği ve yazınsal gelişimini ilerlettiği ifade edilmektedir (Aral ve Bulut, 2001). Okumanın karmaşık zihinsel bir süreç olduğu ve bireyi düşünmeye teşvik ettiği vurgulanmaktadır. Okumanın temel yapı taşı olan anlamamanın yaratıcılık gerektirdiği, tahmin etmeye dayalı bir faaliyet olduğu, çocuğun kafasında beliren sorulara uygun cevap verebilme etkinliği olduğu ifade edilmektedir (Çakıcı ve Altunay, 2006). Günümüz dünyasında toplumlar arasında gerçekleşen sosyal, kültürel ve ekonomik gelişme ve değişimleri yakalayabilmenin ve onlara ayak uydurabilmenin en temel yolu okuyan bireyler yetiştirmektir. Hızla değişen dünyadaki toplumların birbirleriyle yarışabilmeleri ve çağdaş bir cemiyet olabilmeleri için başarılı, bilgili ve okuma alışkanlığına sahip bireylere ihtiyaçları vardır. Okuma alışkanlığı ilk olarak ailede edinilebilecek bir kazanımdır. Her okulun kütüphane kurma olanağına sahip olmaması durumunda her sınıf düzeyinde bir sınıf kitaplığı oluşturularak okulda bu alışkanlık devam ettirilmelidir. Okuyan ve bilgiyi arzulayan bireyler yetiştirilmesi; ahlaklı, saygılı, milletini seven, hak ve ödevlerini yerine getiren, sorumluluk sahibi bir toplum olabilmek için oldukça önemlidir (Güneş, 2000). Kütüphaneler, içerisinde birçok bilgi

kaynağının yer aldığı, bilginin farklı türlerine ev sahipliği yapan fakat özünde hepsinin bilgiyi toplamak, düzenlemek ve kullanıcılarına bilgiye erişim imkânı sağlamak için kurulmuş olan faaliyet yerleri ya da diğer bir adıyla bilgi merkezleri şeklinde tanımlamak mümkündür. Çağımız bilgi çağıdır ve bireyler ancak bilgiye ulaşır, elde edip, onları özümseyerek ve kullanarak eğitilmiş ve bilgi sahibi bireylere dönüşebilmektedir. Bu anlamda okuyan bir toplum olmanın ne kadar önemli olduğunu vurgulanırken kütüphanelerin de modern toplumun ihtiyaç duyduğu bilgiyi araştıran, yorum yapabilen ve ezberden uzak bir eğitim anlayışına hâkim bireylerin yetişmesine katkıda bulunduğu ifade edilmektedir. Yılmaz (2000), eğitim öğretim sisteminde okuma becerilerini ön planda tutan, araştıran, sorgulayan ve eleştirebilen bir toplum olabilmek için kütüphanecilik anlayışının yeniden yapılandırılması gerektiğini ifade etmektedir.

Son olarak, Çağdaş Eğitim Dergisi'nde eğitim programları ve öğretim ile ilgili yer verilen bir diğer konu ise okul ve çevre ilişkisidir. Okul örgütünün sadece akademik başarı kazandıran ve bilgi öğreten bir yapı olmasının dışında bireylere sosyal ve ahlaki beceri ve davranış kazandırmada da oldukça önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir. Okulun öğrencilere birçok olumlu beceri kazandırarak toplumun sosyal yapısının oluşmasında ve risk gruplarının azalmasında oldukça önemli bir yerinin olduğu savunulmaktadır. Geleceği şekillendiren öğrencilerin bu gibi pozitif davranışlar edinmesi ve sosyal sorumluluklarının artırılmasında aile ve okulun iş birliği içerisinde çalışmasının gerekliliğinden de bahsetmek mümkündür (Çankaya, 2010). Güvenli okulun öğrencinin psikolojik, fiziksel ve duyuşsal anlamda kendini özgürce anlatabildiği, tehlike ve korkudan uzak olarak bağımsız hareket edebildiği ve güvende hissedebildiği bir yer olduğu düşünülebilir. Okul güvenliği sadece okul yöneticileri tarafından değil öğretmenler, rehber öğretmenler, okul güvenlik görevlileri ve ailelerin iş birliğiyle ve bu paydaşların birbiriyle iletişim halinde kalarak sağlayabilecekleri bir olgudur (Dönmez ve Güven, 2003). Polat (2007), okulda oluşturulan güven duygusunun okulun akademik başarısını arttırdığını, yönetici ve öğretmenler arası bağlılığa katkı sağladığını, okulun eğitim kalitesini yükselttiğini, öğrencilerin okula gelme isteğini arttırdığını, yenilik ve değişimleri kabul etmelerini kolaylaştırdığını ve stres, sıkıntı gibi olumsuz durumların uzaklaşmasına sebep olduğunu dile getirmektedir. Bir çocuğun bütünsel gelişim gösterebilmesi için onun gereksinimleri hakkında fikir sahibi, hassas ve duyarlı ebeveyn ve öğretmenlere, zengin bir okul atmosferine ve doğru iletişim

kurabilmesine yardımcı olacak çevre ve aile yapısına sahip olması son derece önemlidir (Aral vd, 2008). Çevreyi ve enerjiyi koruyacak bilinçli bireyler yetiştirmek amacıyla eğitim programlarında toplum için gerekli bilgilere yer verilmesi ve okullarda teorik bilgilerin öğretilmesinin yanında nasıl çevre dostu bir birey olunacağına yönelik gerekli davranışları kazandırma noktasında ihtiyaç duyulan önlem ve tedbirlerin alınması gerekmektedir (Arsal, 2008). Çevre, bütün canlı ve cansız varlıklar ile bunların birbiriyle etkileşim ve iletişimini içine alan bir yapıdır. Çevre sorunları eğitimi ilgilendirmektedir çünkü çevreyi oluşturan en önemli unsurlardan biri insandır ve eğitim yoluyla da bireye istendik davranışlar kazandırmak hedeflenmektedir. Çevre sorunları eğitim programlarındaki derslerin içine entegre edilmeli, eğitim ve öğretim programlarının özüne çevreye karşı bilinçli olma ana teması yerleştirilmeli, çevreyi koruma bilincine sahip bireyler yetiştirebilecek nitelik ve kapasitede öğretmenler yetiştirilmeli ve sadece örgün eğitimle sınırlandırılmayıp örgün eğitim dışındaki bireylerin bilinçlendirilmesine de önem verilmelidir (Çelikkıran, 2000).

4.4.6. 2000-2013 Yılları Arasında Halk Eğitim ile İlgili Olarak Çağdaş Eğitim Dergisi'nde Ele Alınan Makaleler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde halk eğitim ile ilgili olarak 8 makale yer almaktadır. Bu makalelerde ele alınan konulara bakıldığında Türkiye' deki halk eğitim çalışmaları ve halkla ilişkiler gibi başlıklar üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Çağdaş Eğitim Dergisi'nde halk eğitim ile ilgili ilk olarak yer verilen konu Türkiye' deki halk eğitim çalışmalarıdır. Dergiye göre okul ve çevre uyum içinde olmak zorundadır. Okul yöneticileri okulun çevresi, velisi ve öğretmenleri ile gerçekleşen iletişim ve etkileşimlere gerekli hassasiyeti göstermekle yükümlüdür ve yöneticiler bu uyumu halkla ilişkiler vasıtasıyla doğru ve düzenli olarak yürütebilmektedir. Halkla ilişkilerin eğitimdeki rolü okullarda gerçekleşen ve bilinmesi gereken önemli durumları halka ve çevreye iletmeğdir. Okullardaki halkla ilişkilerin genel amaçları; halkı okulda gerçekleşen olaylar noktasında bilgilendirmek, halka okula karşı güven aşılamağ, çevre ile okul etkileşimini arttırmak, çevre tarafından yanlış anlaşılmağ konularını veya

durumların düzeltilmesini sağlamaktır. Aynı zamanda işbirlikli çalışmanın sağlanabilmesi, çevrenin eğitime desteğinin artırılması ve eğitimin kalitesinin üst düzeylere taşınabilmesi için halkla ilişkilerin eğitimde önemli bir yeri vardır (Özdemir, 2000). Etkili okul yönetiminin ancak çevresi ile sağlıklı ilişkiler çerçevesinde yürütülebileceğini savunan Güneş (2002) okul örgütünün kendisini çevreye tanıtmasının planlı ve programlı bir biçimde hareket edebilmesini kolaylaştıracağını ve çevrenin okula karşı olumlu duygular geliştirmesini destekleyeceğini belirtmektedir.

Dergide Türkiye’de farklı grup ve kitlelere yönelik halk eğitim çalışmaları yapıldığına değinilmektedir. Sevgi dolu, özgüvenli, sağlıklı düşünebilen ve hareket edebilen, özgür bir birey olabilmenin en önemli etkeni ailede iyi bir eğitiminin verilmesi ile mümkündür. Ailelerin gereksinimlerine göre çeşitli programlarla bu eğitim verilebilir. Bu programlar; çocuğun yaşadığı çevrede bakım ve eğitim odaklı olan ev merkezli programlar, aile eğitim merkezlerinde aileye verilen eğitimi kapsayan kurum merkezli programlar, anne babaların okulda derslere katılarak öğrencilerini sınıf içinde tanıma imkânı sağlayan okul öncesi kurumlarda verilen çocuk eğitimi ile kaynaştırılmış programlar ve uzaktan eğitim materyalleri desteğiyle oluşturulmuş basın yayın araçları ile yapılan programlardır (Aksoy, 2001). Sabancı ve Howe (2009) sağlıklı yaşam konusunda bilinçli olma, psikolojik ve danışma konularında gelişme, sporun yaşamın bir parçası haline gelmesinin etkisi ile dünya nüfusundaki bireylerin yaşam süresinin uzadığını düşünmektedir. Yaşam dolu ve sağlıklı bir yaşlılık için bireyin her yönden bütünsel gelişimini desteklemek gerekir. Yaşam süresinin eğitim, kültür, sosyal yaşam ve sağlıklı olmakla doğrudan ilişkili olduğunu ve onlara bu yönde eğitimler verilerek bilinçlendirilmeleri gerektiğini savunmaktadır. Alkan (2001) mevcut eğitim sistemi içerisinde gençlerin eğitime yeterince çaba gösterilmediğini ve önem verilmediğini düşünmekte, gençlere sunulan rehberlik faaliyetlerinin onları hayata hazırlaması gerektiğini savunmakta ve bireylerin yaşam süreleri boyunca devam etmesi gereken bir faaliyet olarak görmektedir. Rehberlik çalışmalarının aynı zamanda gençlerin kendilerini keşfetmesine fırsat tanıyacağını, kendilerini geliştirme girişimi içinde bulunmalarını sağlayacağı ifade etmektedir. Bütün bu çalışmaları geleceğimize bir yatırım olarak düşünerek bunların toplumun ilerlemesine katkıda bulunacağını ifade etmektedir. Tomul (2005) ise bir toplumun kalkınma seviyesini belirleyen en temel etmenin o toplumun eğitim düzeyi olduğunu ifade ederken toplumun eğitim düzeyinin

artması sonucu refah düzeyinde yükseleceğini, sosyal, ekonomik ve toplumsal gelişmelere katkı sağlayacağını, statü dağılımlarını olumlu yönde etkileyeceğini ifade etmektedir. Türkiye’de cinsiyet oranları göz önünde bulundurulduğunda erkeklerin bayanlara göre daha fazla öğrenim süresine sahip olduklarına, il merkezlerinin okuma düzeylerinin köylere ve beldelere göre daha yüksek olduğuna, köy ve belde gibi öğrenim süresi düşük yerlerde erkek ve bayan öğrenim süreleri arasındaki farkın fazlalığına ve il merkezlerinde bulunan öğrenim sürelerinin belde ve köylerde bulunanların aksine gelişmiş ülke oranlarına yakın olduğuna değinmektedir .

Çağdaş Eğitim Dergisi’nde halk eğitim ile ilgili olarak yer verilen diğer konu halkla ilişkilerdir. Okullar Türk milli eğitimin genel ve özel amaçlarını gerçekleştirmek için birer araçtır. Öğrenciye kazandırmak istediğimiz hedef davranışların uygulayıcısı ise öğretmenlerdir. Okullarda verimli, sağlıklı ve işlevsel çalışmaların gerçekleştirilmesi veli, öğretmen ve öğrenci arasındaki etkili iletişim ve etkileşime bağlıdır. Karataş (2000) insan ilişkilerindeki güçlü iletişim ağının, saygı, hoşgörü ve empati temeli ile olabileceğini belirtmektedir. Demokratik, şeffaf ve anlaşılabilir bir etkileşimin eğitim hedeflerini gerçekleştirmeyi kolaylaştıracağı da vurgulamaktadır. Dağlı (2000) insan doğasının var oluşu gereği en temel gereksinimlerden birinin de iletişim olduğunu belirtmektedir. İletişim aracılığıyla örgütlerin iş birliği içinde çalışmaları ve eşgüdümü sağlamaları amaçlanmaktadır. Diğer taraftan eğitim sistemi içerisinde gerçekleşecek olan olumsuz iletişimin eğitim hedeflerinin gerçekleştirilmesi önünde engel oluşturacağını da dile getirmektedir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA – SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Her ülke bünyesine yeni dahil olan nesilleri toplum olma bilincine alıştırmaktan sorumludur. Toplum olma bilinci, yeni nesillere aktarılırken rastlantısal faaliyetlerden ziyade eğitim yolu ile verilebilecek planlı çalışmalardan yararlanır. Eğitimin en önemli fonksiyonlarından biri de vatandaşlarına ve yeni yetişen kuşağa sahip olduğu kültürel değerleri ve normları aktarmaktır. Eğitim, bir toplumun çağdaş medeniyetler arasında yer alması için yapılacak faaliyet ve örgütlenmelerin sorumluluğunu üstlenmektedir. Bu sebeple bir ülkenin ekonomik amaçlarına erişebilmesi, küresel olarak büyüebilmesi, ulusal birlik ve bütünlüğünün sağlanması, yeni ve modern gelişmeleri takip edebilmesi, onlara ayak uydurabilmesi ve bireylerin kişisel gelişim faaliyetlerinde bulunması için en temel çözüm; eğitim sorunlarının giderilmesidir (Sarıbaş & Babadağ, 2015).

Eğitimin kalitesi, içinde yaşanan ülkenin eğitim alanında gösterdiği ve göstereceği gelişme çabasına göre şekillenir. Finansal anlamda eğitime ayrılan bütçe, ülkenin eğitime verdiği değerle doğru orantılıdır. Genel ekonomi içinden eğitim alanına ayrılan payın miktarı eğitimin ülkedeki değerini gösterir. Türkiye’ de eğitim sistemi için genel ekonomiden ayrılan miktarın yeterli olmaması ve eşitsiz dağılım göstermesi, eğitimde istenilen kaliteye ulaşılması önünde engel oluşturmaktadır. İstenilen oranda eğitim imkanlarından faydalanılamaması, okulların fiziki ve alt yapı sorunlarının olması, okullarda araç, gereç ve materyal eksiklerinin bulunması ve istenilen sayıda öğretmenin var olmaması gibi sorunlar, ekonomik desteğin yetersizliği sonucu daha da belirginleşmektedir (Hoşgörür & Arslan, 2014).

Eğitimin ilkelerinin belirleyicisi olan eğitim politikaları maalesef ki siyasi düşüncelerin ve ideolojilerin etkisi altında kalmaktadır. Bu durum geçmişten günümüze eğitimdeki varlığını devam ettirmekte ve eleştirilen unsurlardan biri olmaktadır. Hükümet

değiştikçe değişen eğitim politikaları eğitimin kalitesine ve yansızlığına zarar vermektedir (Kösterelioğlu & Bayar, 2014).

Eğitim sisteminde meydana gelen hatalar anlık olarak sonuç vermez. Yapılan hataların kendini göstermesi yıllar içinde olur. Bu sebeple geçmiş yıllarda yapılan hatalar günümüz eğitim sisteminin kalitesini derinden etkilemektedir (Deveci & Aykaç, 2019). Eğitim sistemindeki önemli sorunlardan birinin de bir üst öğrenime geçişte yönlendirme eksikliği olduğu düşünülmektedir. Ortaöğretim sistemine geçmiş yıllardan günümüze genel olarak bakıldığında en mühim sorunun merkezi sınavlarla ölçme ve yerleştirme yapmasından kaynaklandığı görülmektedir. Öğrencide çok büyük baskı ve kaygı oluşturan bu merkezi sınavların tam olarak doğru ölçme işlemi yapmadığı, gerçeği yansıtmadığı ve bir üst öğrenime geçişte öğrencinin ilgi ve yeteneğine uygun sonuçlar vermediği ifade edilmektedir. Aynı ülke içinde bölge, illere hatta ilçelere göre okulların koşulları, fiziki imkanları, nitelikleri ve öğretmen yeterlilik durumları arasında büyük farklılıklar vardır. Bu durum öğrenciler arasında fırsat eşitsizliğine sebep olmaktadır (Taş & Aykaç, 2020).

Geçmişte eğitim ile ilgili var olan sorunlar günümüzde de varlığını korumaya devam etmektedir. Sorunların çözümü kalıcı olmamakla birlikte gelişen ve değişen durumlarla beraber yeni sorunlar ortaya çıkmaya devam edecektir. Asıl önemli olan nokta; eğitim sisteminde sorun çözecek kapasiteye sahip insan yetiştirmek ve problemlerin giderilmesi için istikrarlı olmaktır. Bu sebeple istenilen beceriye sahip birey yetiştirme de ise en temel unsur eğitimidir (Erdem, 2005). Bu sebeple geçmişten günümüze devam eden eğitim sorunlarından en önemlilerinden bir tanesi de öğretmen yetiştirme ve öğretmenlerin mesleki gelişimleridir. Öğretmenlik mesleğindeki temel sorunların oluşmasına sebebiyet veren durumlardan birinin, mesleki becerilerin kazanılması için pratiğe önem verilmesi gerekirken derslerin teori odaklı işlenmesi olarak belirtilmiştir. Eğitimden istenilen kalitenin elde edilebilmesi ve sorunların giderilmesi için; öğretmenlerin sürekli kendini geliştirmesi ve yeniliklere açık olması, üniversitelerde iyi eğitim almaları ve görev sürecinde devam eden hizmet içi eğitimlerle kendilerini geliştirme faaliyetlerinde bulunmaları gibi konulara ağırlık verilmelidir. Aynı zamanda okulun nihai amaçlarını yürütmekten sorumlu okul yöneticilerinin de görev ve sorumluluklarının bilincinde olmaması, zamanı iyi yönetememesi, lider vasıflarına sahip olmaması, iş birliğini sağlayamaması ve kuvvetli iletişim becerilerine sahip

olmaması eğitimin aksayan yönlerine sebebiyet vermektedir (Kösterelioğlu & Bayar, 2014).

Programların en genel tanımı; öğrencilerin yaşantılarını şekillendirme hareketleridir. Bu sebeple programda yapılan değişikliklerin ve sebep olacağı eksiklik ve aksaklıkların, bütün bir sistemi etkileyeceğinin bilincinde olarak hareket edilmelidir. Fiziki şartların ve imkanların eşit olmaması, bina ve eğitim merkezlerinin yeterli olmaması, materyal eksiklerinin olması, laboratuvar, kütüphane ve bilişim teknolojilerinin yeterli olmaması, kırsal ve kentsel yerleşim yerlerinde uygulanan eğitim programlarında farklılıklara sebebiyet vermektedir. Bu durum eğitimdeki kalite standartlarını düşürmektedir (Deveci & Aykaç, 2019).

Bu çalışmada eğitim sistemimiz içinde yer alan eğitim politikası, Türk eğitim sistemi, öğretmenlik mesleği ve eğitim bilimleri alanlarındaki geçmişten günümüze devam eden problemlerin belirlenmesine yönelik araştırma bulgularının, analiz edilerek çözümlenmesi sonucu çeşitli sorunlar yer aldığı belirlenmiştir.

5.2. Sonuçlar

Dergiler dönem içinde yapılan bilimsel çalışmalardan, üretilen bilgi ve birikimlerden toplumun haberdar olması konusunda önemli bir rol üstlenmektedir. İçinde bulunduğu dönemi ve toplumu sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal olarak bütün ayrıntılarıyla yansıtabilen dergiler bunlara ek olarak geçmiş yaşantıların nesilden nesle aktarılabilmesini de kolaylaştırmaktadır. Verdiği bilgilerle toplumların anlaşılmasına olanak sağlayarak onların içinde bulunduğu durumlara ışık tutmaktadır. Çağdaş Eğitim Dergisi de yayımlandığı dönemin eğitimsel sorun ve sıkıntılarını bilimsel olarak analiz etmiş ve bu sorunlara çözüm önerilerinde bulunmuştur. Fakat dergide Çağdaş Eğitim Dergisi'nde bilimsel olarak yayınlanan makalelerin yanı sıra yazı, şiir ve resimlere de yer verilmiştir.

Çağdaş Eğitim Dergisi 1976 yılından başlayarak 2013 yılına kadar süren uzun bir yayın tarihine sahiptir. Yaklaşık 37 yıl süren yayın yaşamı süresince oldukça prensipli hareket ederek edindiği ilke ve amaçların dışına çıkmamaya gayret göstermiştir. Derginin 2000 yılından başlanarak yapılan araştırmaları sonucu Türkiye'nin içinde bulunduğu sıkıntılı dönemlerin eğitim alanını da etkilediği görülmüş ve bu yönde makaleler ve yazılar

yayınlanmıştır. Fakat dergi bütün eleştirileri tarafsız ve nesnel olarak yapmış ve herhangi bir grup veya siyasi görüşün etkisi altında kalmamıştır. Bu yüzden derginin eğitim ile ilgili ele aldığı sorunları bilimsel ve öznellikten uzak bir şekilde ele aldığı düşünülmektedir. Dergide ele alınan makaleler sorunları ele almakla kalmayıp yetkili merciler için çözüm önerileri sunarak onları uyarma görevini de üstlenmiştir. Bunlara ek olarak eğitimin iyileştirilmesi için yapılabilecekler listesi oluşturarak eğitimde kaliteyi yükseltmek için üstün çabalar sarf etmiştir.

Dergide eğitim dünyası için önemli isimler olan Yahya Kızılsümer, Doğan Çağlar, Hüseyin Hüsnü Cırtılı gibi oldukça kıymetli isimlerin yaşam öykülerine yer verilmiş ve kaybedilen değerli isimlerden bahsedilmiştir. Ayrıca dergide okurlardan gelen yazı ve mektuplara yer verilmiş ve okur ile dergi arasındaki bağın kuvvetlenmesine fırsat tanınmıştır.

Derginin yayınlandığı süreç içerisinde gerek derginin editörü Hüseyin Hüsnü Tekışık'ın gerekse görevi başındaki diğer öğretmenlerin anılarına da yer verilmiştir. Bu durum hem çok değerli öğretmenlerimizin yaşamımızda ne kadar önemli ve paha biçilemez bir yerinin olduğunu tüm topluma yansıtmak hem de bizim için vermiş oldukları muazzam emeklere bir teşekkür etmek amacıyla yapılmıştır.

Dergide eğitim alanında yayınlanan yeni kitapların kamuoyuna duyurulmasına da yer verilmiştir. Aynı zamanda dergi eğitim alanında yapılan yenilik ve gelişmelerin topluma yansıtılmasında büyük bir görev üstlenmiştir. Çağdaş Eğitim Dergisi'nde yer alan makalelerde, Türkiye'nin en kırsal bölgesinde bile mesleğini icra eden öğretmenlerin yazılarına, anılara ve çektikleri sıkıntıları içinde barındıran mektup ve yazılara yer verilmiştir. Yanı sıra eğitim için emek veren ve eğitim politikası alanında sorumluluğunu yerine getirmek için görevli kişilere önemli veri kaynakları oluşturulmuştur.

Dergide yayınlanan makaleler konusu bakımından analiz edildiğinde çok çeşitli konulara yer verildiği görülmüştür. Dergide eğitim alanında ele alınan konuların yanı sıra sosyoloji, psikoloji, sağlık bilimleri, kamu yönetimi gibi bölümlerde de makaleler bulunmakta ve bunlara ek olarak şiirlere ve tanıtım broşürlerine de yer verilmektedir.

Bu çalışmada yaklaşık 37 yıl aralıksız olarak yayımlanan Çağdaş Eğitim Dergisi'nde ele alınan makaleler çerçevesinde dönemin eğitim problemlerini belirlemek, anlamak ve onların içinde yaşadığımız dönemin eğitim problemlerini aydınlatması hedeflenmiştir. Bu hedefler doğrultusunda, Türk Eğitim sistemi, öğretmenlik mesleği ve eğitim bilimleri kapsamında aşağıda yer alan çıkarımlara ulaşılmıştır.

- **Eğitim Politikası ile İlgili Sorunlar**

Eğitim ve politika ilişkisinin ele alındığı makalelerde eğitim ile hedeflenen verimin maksimum seviyede olması için eğitsel faaliyetlerin siyasi görüş ve düşüncelerden yalıtılmış olmasına dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bağımsız, nesnel ve bilimsel çalışmalarla daha sağlıklı sonuçlar elde edileceği üzerinde durulmuştur.

Eğitim ve eğitimde yeniden yapılanma konusu tekrar ve tekrar gündeme gelmiş ve gelecekte olması istenen yenilikçi, bağımsız, özgür ve demokratik insan tipinin ancak eğitim vasıtasıyla yetiştirilebileceğine vurgu yapılmıştır.

Çağın gerektirdiği demokratik ve çağdaş eğitim anlayışı ile uyumlu olarak, her bilişsel seviye, beceri ve ilgiye sahip öğrencinin kapasitesi doğrultusunda ulaşabileceği en yüksek düzeydeki eğitim kurumunda öğrenimine devam edebilmesi için desteklenmesinin oldukça önemli olduğu belirtilmiştir. Fakat bu öğrenim seviyelerinin geçiş sistemleri istenilen doğrultuda düzenlenmemiştir.

Eğitim ile ilgili olarak yapılan değerlendirmeler neticesinde yabancı dil bilmenin önemi kavranmış, bireyleri demokratik ve insan haklarına saygılı birer vatandaş olarak yetiştirmek hedeflenmiş ve yurttaşlarda küçük yaşlardan itibaren başlanarak tarih bilinci oluşturulmaya çalışılmıştır. Fakat yabancı dil öğrenme noktasında yetersiz ders saatleri, imkanların kısıtlı olması, araç ve gereçlerin temin edilememesi ve öğrencilere ders saatleri dışında yabancı dili kullanabilecekleri olanakların sağlanamaması sebebiyle istenilen verim sağlanamamıştır.

Çağdaş ve modern bir toplum olma hedefi doğrultusunda Atatürk'ün bize bıraktığı düşüncelerin izinden gitmek için çaba gösterilmiş ve çağdaşlaşma en temel hedeflerimiz arasında olmasına rağmen bu özellikler harekete dönüştürülme noktasında yetersiz kalmıştır.

Küresel dünyada modern eğitimi takip edebilmek için bireylerin sadece bilişsel yönleri değil aynı zamanda duygusal yönlerini de desteklemek hedeflenmiş fakat bu doğrultuda geleneksel anlayışların dışına çıkılamamış başarının sadece zihinsel olduğu algısı devam etmiştir. Klasik ezbere dayalı eğitimin öğrencileri standartlaştıran, farklılıklara izin vermeyen, durağan bir anlayış doğrultusunda eğitim veren yapısı devam ettirilmeye çalışılmıştır.

Modern eğitimde bilim, sanat ve drama eğitimine ayrı önem verilmeye çalışılmış ve bu yönde yapılan çalışmaların desteklenmesi hedeflenmesine rağmen eksik kalmıştır.

Avrupa birliği eğitim sistemlerinin olumlu yönleri eğitim sistemimize yansıtılmaya çalışılmış ve bu doğrultuda yeni çıkan, modern ve çağdaş yöntem ve tekniklerin uygulanması amaçlanmış fakat uygulama noktasında aksaklıklar yaşanarak geleneksel yöntemler devam ettirilmiştir.

Küresel dünyayı takip edebilmek, gelişmelerden haberdar olabilmek için teknoloji ve iletişim konusuna önem verilmiş, yeni yetişen bireylerin teknolojik aletleri kullanabilen ve iletişim becerileri kuvvetli bireyler olarak yetişmesine özen gösterilmiş ve dünyadaki yeni gelişme ve ilerlemelerin ülkemizde de benimsenmesi amaçlanmıştır.

Siyasi görüşlerin eğitim problemleriyle yeteri kadar ilgilenmedikleri, yüzeysel olarak çözüm önerileri ve yaptırımlarının olduğu ve bütün bunların sonucu olarak uzun yıllar aynı problemlerin söz konusu olduğu vurgulanmıştır.

Sınıf tekrarının yapılmaması, öğrencilerin kolay bir şekilde üst sınıfa geçmesi eğitimde verimsizliklerin olmasına sebebiyet vermiştir.

Uzun yıllar süresinde eğitim alanına istenilen doğrultuda maddi destek verilmemiştir. Yeterli maddi desteğin bulunamaması sebebiyle yapılan süreçteki hedeflerin çoğunluğu kâğıt üzerinde kalmıştır.

Eğitim ile ilgili yapılan değerlendirmeler sistematik ve planlı olarak yapılamadığı için dönemler geçse de benzer sorun ve sıkıntılar devam etmiş, geleceğe yönelik doğru ve iyi bir planlamanın sağlanamadığı grlmştr.

Artan teknoloji ve gelişen imkanlara rağmen okullara yeterli donanımın sağlanmadığı, halen birçok imkndan yoksun okulun bulunduğu ve bu durumun eğitimde başarıyı olumsuz etkilediği grlmştr.

Bakanlığın programları geliştirirken uygulanabilirlik noktasında eksik kaldığı, gerekli yapı ve fonksiyonlarını yerine getiremediğinden bahsedilmiştir.

- **Türk Eğitim Sistemi ile İlgili Sorunlar**

Okul ncesi eğitimin eğitim basamaklarının başlangıcı olması sebebiyle burada verilecek yanlış eğitimin öğrencinin bütün yaşamını olumsuz etkileyeceği belirtilmiştir.

Okul ncesi eğitim kurumlarının amacının bireylerin toplumsal yaşamda uyum sağlamalarını kolaylaştırmak ve onları sosyal yönde desteklemek olmasına rağmen bu eğitim kurumlarından arzu edilen oranda verim sağlanamamıştır.

Okul ncesi eğitimde edinilen ğretmen algısının bireyin bütün öğrenim hayatını etkileyeceği belirtilirken öğretmenlerin istenen hassasiyet ve tavırda öğrencilerine yaklaşmadıkları belirtilmiştir.

Ailenin daha bilinçli olması gerektiği dile getirilmiş fakat birçok ailenin küçük yaşlardan itibaren bireyin kişiliğinin gelişimine olumlu destek sağlamadığı ve eğitimin sadece okulda olacağı algısıyla hareket ettikleri belirtilmiştir.

Okul ncesi eğitimindeki eğitimin akademik başarı odaklı değil oyun ve fiziksel aktiviteleri kuvvetlendirme odaklı olması gerektiği vurgulanmıştır.

İlköğretimde kırsal bölgelerde devam eden birleştirilmiş sınıfların kapatılması gerektiği belirtilmiştir.

Taşınmalı eğitimin öğrencilerin akademik, duygusal ve fiziksel sağlığını olumsuz etkilediği vurgulanırken bunun yerine her yaşam bölgesine okul yapılmasının desteklenmesi üzerinde durulmuştur. Aynı zamanda taşınmalı eğitimin merkezi okula olan mesafesi, bazı derslerde alan öğretmenlerinin olmaması sebebiyle boş geçmesi, özellikle kış mevsiminde servis aracının durumu ve sorunları, sabah erkenden yola çıkıldığı için öğrencilerin kahvatıya zaman bulunamaması, yeterli uykunun alınamaması ve yol yorgunluğundan sonra evde verimli çalışmaların gerçekleştirilmemesinin öğrenci başarısı üzerinde oldukça büyük etkisi olduğu vurgulanmıştır.

Yeterli sayı ve donanımda okulun bulunamaması sebebiyle sınıf mevcudu sayılarının kalabalık olduğu, yer yer ikili öğretim yapılmak zorunda kalındığı ve bu durumun öğrenci başarısını olumsuz etkilediği belirtilmiştir.

İlkokulda akademik başarı odaklı çalışmaların yapılarak öğrencilerin asıl ihtiyacı olan oyunun göz ardı edildiği ve duygusal yönde desteklenmediğinden bahsedilmiştir.

Çağın gerektirdiği modern eğitimin aksine öğretmenlerin geleneksel yöntemleri ısrarla uygulamaya devam ettiği ve sıkıcı, otoriter ve baskıcı yapıdan vazgeçmeye karşı direndikleri belirtilmiştir.

İmkân ve maddi yetersizlikler yüzünden okul sağlığı ve güvenliği konularına gerekli hassasiyetin gösterilememesi dile getirilmiştir.

Eğitimde başarıyı sağlayacak en belirgin unsur olan okul aile iş birliğinin yeterli oranda sağlanamadığı dile getirilmiştir.

Okullarda bir üst kademeye geçerken öğrencilerin ilgi ve becerilerinin dikkate alınmadığı, bu konunun ihmal edilmesi sonucu öğrencilerin doğru mesleğe yönlendirilemediği ve mutsuz bireylerin yetiştiği belirtilmiştir.

Türkçe dersine ve Türk diline gerekli önemin verilmediği, dili kullanırken birçok yanlışlar yapıldığı ve bu durumun diğer dillerin öğrenilmesini de olumsuz etkilediği belirtilmiştir.

İlkokullarda resim, müzik, beden eğitimi gibi derslerin ihmal edildiği ve bu derslerin branş öğretmenleri tarafından verilmemesinin istenilen başarının elde edilmesi konusunda en büyük engel olduğu dile getirilmiştir.

Öğrencilerin ortaöğretimde seçecekleri alanlara doğru yönlendirilememesi sonucu merkezi sınavlarda istenilen başarı elde edilememiştir.

Ortaöğretimde mesleki ve teknik liselere öğrenci yönlendirilememesi sonucu işsiz ve meslek edinememiş bireylerin sayısının her geçen gün hızla arttığı vurgulanmıştır.

Her bölge ve liseye benzer fırsatların sunulmaması eğitimde fırsat eşitliğinin önünde engel oluşturmuştur.

Ortaöğretimde müfredatın çok yoğun olması, fazla ders görülmesi ve teneffüs sürelerinin kısa olması sorunlara sebep olmaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim kurumları seçen öğrenciler için avantaj oluşturulmadığı, bu kurumların yeterli ilgi görmemesine ve genel ortaöğretim kurumlarına aşırı talep olmasına sebep olmaktadır. Bu yüzden de ülkenin ihtiyaç duyduğu kalifiye eleman yetiştirilememiştir.

Doğru rehberlik ve yönlendirme çalışmalarının yapılamaması öğrencileri yanlış meslek gruplarına yönlendirmekte ve sonucunda bireylerin mesleki yaşamlarını mutsuz bir şekilde devam ettirmeleri ile sonuçlanmıştır.

Mesleki ve teknik liselerin ihtiyaç duyduğu alana özgü araç ve gereçler temin edilememekte, gerekli ekipmanlar sağlanamamakta ve alan uzmanları tarafından eğitim verilmemiştir.

Yüksek öğretim kurumlarında uzman ihtiyacı istenilen doğrultuda karşılanamamakta ve akademik personel için iyileştirici girişimler yapılmamaktadır. Tüm bu sebepler beyin göçünün gerçekleşmesine neden olmuştur.

Ortaöğretimde yeterli donanım ve doğru yönlendirme ile gelmeyen bireyler sonucunda üniversitelerin akademik başarısı düşmüştür.

Türk yükseköğretim anlayışının yabancı sistemlerin etkisi altında kalarak kararlar verdiği, özümsemediği, amaç belirlenmediği ve belirsizliklere sebep olduğu için de bu kararların uygulama aşamasında sorunlar ve sıkıntılar oluşturduğu dile getirilmiştir.

Bilim dünyasının siyasi ve politik görüşlere bağımlı olmaması gerektiği vurgulanmıştır.

Yeni yükseköğretim kurulunun araştırma ve geliştirme çalışmalarına ağırlık vererek nelerde eksik olduğumuzu iyi tespit ederek bunları giderme yoluna gitmenin en mantıklı yaklaşım olacağını dile getirmiştir.

Yükseköğretimdeki öğrenim gören öğrenci sayısının yeterli düzeyde olmadığını bunun yerine öğrenci sayısının artmasının toplumun zihinsel gelişimine olumlu katkı sağlayarak demokratik algı ve düşüncelerin sağlam temellere oturtulması ve ekonomik kalkınmaya olumlu desteğinin olacağını belirtmiştir.

Geçmişten günümüze eğitim sisteminde var olan en büyük sorunun uzman ve akademisyen yetiştirme olduğu vurgulanmıştır.

Yüksek lisans ve doktora çalışmalarında öğrencilerden gerçekleştirilmesi amaçlanan kriterlerin ilk aşamada belirlenmemiş olmasının büyük bir eksiklik olduğunu dile getirmiştir.

- **Öğretmenlik Mesleği ile İlgili Sorunlar**

Öğretmenlik mesleğinin gereken saygı ve prestiji görememesi, imkanların kısıtlı olması, maddi olarak tatmin edici olmaması ve zor koşullarda mesleklerini icra etmek zorunda kalmaları gibi sorunlara değinilmiştir.

Kırsal kesimlerde görev yapan öğretmenlerin kendilerini yenilemek ve geliştirmek için yeterli imkana sahip olmadıkları vurgulanmıştır.

Hizmet içi eğitimlerden beklenen doğrultuda verim sağlanamadığı, edinilen bilgilerin teoride kaldığı ve pratiğe dönüştürülmediği belirtilmiştir.

Öğretmen yetiştiren kurumların programlarının daha fazla uygulamaya dönük olması gerektiği ve öğrencilerin uygulama okullarında daha fazla deneyim kazanması gerektiği vurgulanmıştır.

Toplumda kutsal öğretmenlik mesleğine duyulan saygıyı arttırmaya yönelik çalışmaların yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Alan dışı öğretmen atamalarının yapılması sonucu eğitimde kalitenin düştüğü vurgulanmıştır.

Öğretmen yetiştirme meselesinde sistematik ve planlı çalışmaların yapılmadığı, hangi alanlarda öğrenmen ihtiyacı olduğunun doğru tespit edilmediği, öğretmen ihtiyaçlarının öğretmenlik mesleği dışından yapılan atama ve görevlendirmelerle sağlanmasının oldukça yanlış olduğu üzerinde durulmuştur.

Öğretmen yetiştirmede karar ve planlama merci olan YÖK, öğretmenlerin mesleki çalışmalarından sorumlu MEB ve öğretmenlik mesleğini hizmetten önce öğrendikleri kurum olan üniversiteler arasındaki iletişim ve koordinasyon problemlerinin bulunduğu vurgulanmıştır.

Yurt dışında görev yapan öğretmenlerin kültürel uyum sağlayamadığı, ülkemizdeki öğretmenlere tanınan özlük haklarından tam olarak yararlanamadığı, diplomatik bazı

sorunlarının olduğu, gerekli eğitsel desteğin sağlanamadığı gibi temel sorunlarının bulunduğu dile getirilmiştir.

Öğretmenlerin atama yöntemi eleştirilmekte, bu yöntemin öğretmenlerin alan bilgisini ölçmediği, kişisel gelişimlerine katkı sağlamadığı ve mesleki bilgilerini arttırmadığı dile getirilmiştir.

Globalleşen ve hızla değişen dünyada öğretmenlerin yabancı dil bilmesinin lüks değil bir zorunluluk olduğu vurgulanmıştır.

- **Eğitim Bilimleri Alanları ile İlgili Sorunlar**

Özel eğitim konusunda gerekli fiziki şartların sağlanamadığı, alan uzmanlarının yetiştirilemediği, bu alana özgü tanılama ve ölçme değerlendirme araçlarının yetersiz kaldığı belirtilmiştir.

Özel eğitim gereksinimi duyan bireylere yönelik gerekli araştırmaların yapılmadığı dile getirilmiştir.

Yapılandırmacı yaklaşım gereği öğretimde öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarının ön planda tutulması gerekirken geleneksel anlayışların terk edilmediği, klasik yöntem ve tekniklerin uygulandığı ve bu doğrultuda öğrencilerin derse olan ilgilerinin beklenen ölçüde artmadığı vurgulanmıştır.

Modern öğretim yöntemlerinin tam olarak benimsenmediği belirtilmektedir. Öğrencilerin bilişsel olarak alt basamaklarına hitap eden ezber ve hatırlama gibi becerilerinin aktif olduğu çalışmalara sık sık yer verilmiştir.

Öğrencilerinin başarıları değerlendirilirken öznel yaklaşımlara yer verildiği, sık sık kâğıt üzerinde ezber olan bilgilerin sınanmasına yönelik değerlendirmeler yapıldığı, modern yöntemlerden olan performans ve portfolyo değerlendirmelerine ağırlık verilmediği görölmüştür.

Öğrencilerin yaratıcılık, eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmeye yönelik yeterli çalışmaların yapılmadığı dile getirilmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ders kitaplarının ve uygulanan programların düzenli olarak incelenerek ihtiyaçlar ve gereksinimler doğrultusunda değiştirilme ve düzenlenme çalışmalarının yapılmasının oldukça önemli olduğu vurgulanmıştır.

Öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda katı ve otoriter davrandıkları ve yeterli bilgi sahibi olmadıkları dile getirilmiştir.

Kitap okuma alışkanlığı konusunda ülke olarak yetersiz olduğumuz ve bu konuda gerekli çalışmaların yapılmadığı vurgulanmıştır.

Eğitim yönetimi, denetimi, teftiş ve planlaması konusunda en büyük problemin alan uzmanı yetiştirilmemesi ve eldeki personelin yeterli olmaması olduğu belirtilmiştir.

Bu alanda müfettişlerin amacının öğretmenleri denetlemek değil onlara rehber olmak olduğu ifade edilmiştir.

Psikolojik Danışma ve Rehberlik bölümüne alan dışı kişilerin atanmasının mesleki başarıyı olumsuz etkilediği vurgulanmıştır

Rehberlik servisinin en önemli görevlerinden olan yönlendirme fonksiyonunun etkin bir şekilde yapılmadığı, öğrencileri doğru alan ve mesleklere yönlendirilmediği belirtilmiştir.

Öğrenme ve öğretme süreçlerinde öğrencilerin aktif olması gerekirken öğretmen merkezli yöntemlerin uygulanmasında ısrarcı olunmasından yakınılmıştır.

Eğitim öğretim programlarının bir ülkenin siyasi, sosyal, ekonomik ve eğitim felsefelerine uygun olarak hazırlanması konusunda sorunlar yaşandığı ve uygulama noktasında hazırlanan programlarının istenilen ölçüde verim sağlamadığı belirtilmiştir.

5.3. Öneriler

Çağdaş Eğitim Dergisi'nin sayıları sadece Milli Kütüphane'de bulunmaktadır. Bunun yerine günümüz teknoloji ve bilişim imkanları doğrultusunda online olarak erişilme olanağı sağlanması, yapılacak olan araştırmaların veri toplama sürecini kısaltacaktır. Bunun yanı sıra dergilerde ele alınan eğitim problemlerine yönelik yapılan araştırmaların sıklaştırılması alana önemli çözüm önerileri sağlanması konusunda kolaylık sağlayacaktır.



KAYNAKÇA

- Acar, H. (2004, Mart). Eğitim Yöneticisi ile Eğitim Denetçisi Yetiştirme Sorununa Çözüm Milli Eğitim Akademisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 52-57.
- Ağaoğlu, E. (2001, Aralık). İlköğretim Denetçilerinin Branşlaştırılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-20.
- Ahmetoğlu, E., & Aral, N. (2005, Haziran). Zihinsel Engelli Çocukların Yaşlarına ve Engellerinin Tanılandığı Zamana Göre Anne Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-23.
- Akbaba Altun, S. (2002, Nisan). Okul Yöneticilerinin Teknolojiye Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-14.
- Akbaba Altun, S., & Erdur Baker, Ö. (2010, Kasım). Okuldaki Şiddetin Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-11.
- Akbaşı, S. (2009, Aralık). Fransa Eğitim Sistemi ve Fransa'da Öğretmen Yetiştirme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-14.
- Akçin, E. (2006, Şubat). Aktif Öğretim Yöntemi Olarak Proje Tabanlı Öğretim: İlkeleri, Yararları ve Aşamaları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-45.
- Akdağ, M., & Akpınar, B. (2000, Temmuz- Ağustos). Endüstri Meslek Liselerindeki Öğrenci Talebinin Azalma Nedenleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-43.
- Akdemir, Ö., & Memiş, A. (2008, Ocak). Temel Bilgisayar Dersinde Gösterip Yaptırma ve Probleme Dayalı Öğrenme Yöntemlerinin Öğrencilerin Akademik Başarıya Etkilerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 16-22.
- Akgeyik, T. (2019). 2000' li Yıllarda Türkiye'de Sosyal Politikanın Dönüşümü: Değişim ve Reform Eğilimleri. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 8(21), 23-51.
- Akpınar, B., & Doğan, Y. (2011, Temmuz- Ağustos). Çoklu Zeka Kuramına Eleştirel Bir Bakış. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-12.
- Akpınar, B. (2004, Şubat). Çocukların Televizyon İzleme Davranışlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35-45.
- Akpınar, B., & Aydın, K. (2009, Mayıs). Eğitim Programlarının Tarihi Gelişimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 4-10.
- Akpınar, E., Yıldız, E., Akpınar, D., & Ergin, Ö. (2008, Mart). Fen Eğitiminde Proje Çalışmaları ve Bilim Şenliklerine Yansımaları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14-20.

- Aksoy , A. B. (2011, Ocak). Bebek ve Oyun. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-13.
- Aksoy, A. (2001, Haziran). Anne Baba Eğitimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 27-30.
- Aksoy, A. (2003, Ekim). Anne- Baba- Ergen Çatışması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-28.
- Aktan Kerem, E., & Cömert, D. (2005, Aralık). Okul Öncesi Eğitimin Sorunlarının İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma: İstanbul İli Örneği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-37.
- Aktaş , N., & Tutumlu , Ş. (2011, Temmuz- Ağustos). Seviye Belirleme Sınavı'nın Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Beslenme Durumuna Etkisi: Nitel Araştırma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-20.
- Aktaş, E., & Uzuner Yurt, S. (2015). Türkçe Eğitimi Alanında Makale Özetlerine Yönelik Bir İçerik Analizi. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(7), 73-96.
- Akyüz, Y. (2001). '2000 Yılında Türk Milli Eğitim Örgütü ve Yönetimi' Sempozyumun Önemi ve Eğitimimize Katkıları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-22.
- Akyüz, Y. (2012, Nisan). Çağdaş Anlamda Öğretmenin Saygınlığı Kavramının Kaynağına İlişkin İki Örnek. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 10-16.
- Alabaş, R. (2016). Türk Eğitim Tarihi Dersinin Önemi Hakkında Öğretmen Adaylarının Görüşleri. *Cumhuriyet International Journal of Education*, 5(4), 89-102.
- Albuz , A. (2001, Haziran). Atatürk, Türk Kültürü ve Türk Müziği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 42-44.
- Albuz, A. (2000, Temmuz- Ağustos). Kültürel Oluşumda Müzik Sanatı ve Eğitimin Rolü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 46-47.
- Alkan, C. (2000, Temmuz- Ağustos). İki Binli Yıllarda Toplum ve Eğitim Gelişiminde Genel Olarak Temel Esaslar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-14.
- Alkan, C. (2001, Ekim). Gençlerin Eğitimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-18.
- Alp, Ö. (2009, Mayıs). Uygulamalı Sanatlar Eğitiminde Gelenek ve Çağdaşlık Kavramlarına Bir Yaklaşım. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-18.
- Alp, Ö. (2010, Şubat). Resim Eğitiminde Nesneden İmgeye Algı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-22.
- Altay, A., Sönmez, M. A., & Apaydın, Ç. (2003, Temmuz- Ağustos). Çağdaş Eğitim Dergisinde Yayımlanmış Denetmen Makaleleri Üzerine Bir İnceleme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-45.

- Altınok, H. (2004, Ekim). İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Başarı Güdüsü İle Fen Başarısı ve Cinsiyet Arasındaki İlişki. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-22.
- Arabacı, B. (2005, Ocak). Öğretme- Öğrenme Sürecine Öğrencilerin Katılımı ve Sınıfta Demokrasi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-27.
- Aral, N. (2000a, Mayıs). Çocuk Gelişiminde Oyunun Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-17.
- Aral, N. (2000b, Aralık). Ailede Ölüm Olayını Yaşayan ve Yaşamayan Çocukların Kaygı ve Depresyon Düzeylerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-33.
- Aral, N., & Bulut, Ş. (2001, Temmuz - Ağustos). Anasınıfı Öğretmenlerinin Çocuk Kitaplarıyla Yaptıkları Uygulamaların İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-19.
- Aral, N., Baran, G., Gürsoy, F., Köksal Akyol, A., Bütün Ayhan, A., Erdoğan, S., & Yıldız Bıçakçı, M. (2008, Mayıs). Brigance Erken Gelişim Envanteri II' nin Altı Yaş Türk Çocukları İçin Uyarlama Çalışması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 4-12.
- Aral, N., Bütün Ayhan, A., Türkmenler, B., & Akbıyık, A. (2004, Aralık). İlköğretim Okullarının Sekizinci Sınıfına Devam Eden Çocukların Saldırganlık Eğilimlerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-25.
- Argun, Y. (2002, Ekim). Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile İzmir İlinde Çalışan Okul Öncesi Öğretmenlerinin Sürekli Kaygı Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Yönünden İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-28.
- Argun, Y. (2006, Kasım). Okul Öncesi Çocukların Duygusal- Davranışsal Güçlülüğü ve Kendilik Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-38.
- Arsal, Z. (2008, Mayıs). İlköğretim Programlarında Enerji ve Enerji Tasarrufu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-20.
- Arslan , A., & Akçay , A. (2011, Temmuz-Ağustos). Türkçe Dersinde Probleme Dayalı Öğrenme Yaklaşımının Kullanımı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-27.
- Arslan , M. (2000, Nisan). Çağdaş Eğitim ve Çağdaş Toplum Bağlamında Türk Eğitim Sistemine Bakış. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, s. 40-44.
- Arslan, A., Akçay, A., & Şahin, A. (2010, Mayıs). Türkçe Eğitimi İle İlgili Web Sitelerinin Durumu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-36.
- Arslan, H. (2002, Mayıs). Üniversitelerde Rasyonel Karar Verme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-33.

- Arslan, M. M., & Pektaş, H. M. (2009, Eylül). Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Proje Tabanlı Öğrenme Uygulamalarında Karşılaşılan Sorunlara Katılma Düzeyleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 3-12.
- Artan, İ. (2001, Nisan). İlköğretim Yıllarında Cinsel Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-10.
- Aslan, S. (2007, Temmuz- Ağustos). Ankara İli Orta Öğretim Kurumlarında Çalışan Alandan ve Alan Dışından Rehber Öğretmenlerin Mesleki Etkinliklerine İlişkin Görüşleri ve Sorunları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 36-43.
- Aşılıoğlu, B. (2009, Mart). Türkçe Öğretimi ve Eğitim Değerleri Açısından Türk Atasözleri Üzerine Bir İnceleme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-36.
- Ata, Y. (2011). Milli Eğitim Örgütü ve Görev Alanındaki Yeniden Yapılanma Üzerine Eleştirel Bir Analiz . *Çağdaş Eğitim Dergisi*.
- Atabek, M. (2003, Aralık). Denetim Etiği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-9.
- Atabek, M. (2006, Nisan). Ortaöğretim Kurumlarında Felsefe Öğretimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-32.
- Ataünal, A. (2012a, Haziran). Üst Öğrenime Geçişte Sınav Sendromu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-36.
- Ataünal, A. (2012b, Eylül). Eğitimin Amacı Mutluluk. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-17.
- Ataünal, A. (2012c, Aralık). Tarihin Sesi: Eğitimin Görevi Var Olmak ve Yüceltmek İçin Özgür ve Bağımsız İnsan. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-40.
- Ataünal, A. (2012d, Nisan). Öğretmen Neleri Yapmamalı Neleri Yapmalı? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-37.
- Atay , K. (2001, Haziran). İlköğretim Okul Müdürlerinin İnsan Kaynakları Yönetim Anlayışı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-26.
- Atmaca, S., Aslan, F., & Kaplan, F. (2008, Eylül). İlköğretim Ders Kitaplarını İncelemek İçin Bir Ölçüt Listesinin Oluşturulması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-30.
- Ay, Ş. (2006, Kasım). Eleştirel Düşünme Gücü İle Eleştirel Düşünmeye Yönelik Tutumlar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-31.
- Ay, Ş. (2010, Mayıs). Öğretmen Adaylarının Çeşitli Değişkenler Açısından Proje Tabanlı Öğrenmeye İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 12-19.
- Ayaydın, A. (2005, Ocak). İlköğretimde Görsel Sanatlar Eğitiminin (Resim –İş) Sorunları ve Çözüm Önerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-34.

- Aycan, N., & Cankurt, S. (2005, Nisan). Taşımalı İlköğretimin Bazı Sorunları: Kütahya/Aslanapa – Tavşanlı İlçeleri Örneği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14-19.
- Aydar, Ç., & Özmenteş, S. (2005, Aralık). Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü Öğrencilerinin Çalgı Çalışma Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-22.
- Aydın, A. (2006, Ekim). Eğitim Fakülteleri Program Yenileme Projesinin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 10-14.
- Aydın, A. (2008, Mart). Almanya ve Belçika'daki Türk Öğrencilerin Türkçe ve Türk Kültürü Derslerinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-13.
- Aydın, B. (2000, Ekim). Etkili Matematik Öğretimi İçin Sınıf İçi Demokratik Yöntemler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-17.
- Aydoğan, İ. (2000, Eylül). Örgütsel Etkililik. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-43.
- Aydoğan, İ. (2001). Değişim Sürecinde Okul. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 36-41.
- Aydoğan, İ., & Köken, M. (2006, Aralık). Yabancı Dil Öğretmenlerinin Mesleki Yönden Geliştirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-15.
- Aydoğan, Y., & Aral, N. (2006, Şubat). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarında Kitle İletişim Araçlarını Kullanmalarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-39.
- Aykaç, N. (2003, Nisan). Basılı Öğretim Materyallerinde Görsel Tasarım. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-41.
- Aykaç, N. (2004, Nisan). Türkiye'de ve Bazı Ülkelerde Öğretmen Yetiştirme Uygulamaları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-43.
- Azar, A. (2005, Mayıs). Öğrenci Seçme Sınavı İle Lise Fizik Sorularının Bilişsel Düzeylerinin Uyuşumu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 7-12.
- Bağcı, N., & Şimşek, S. (2001, Nisan). Gözlem ve İnceleme Gezileri İçin Bir Plan Modeli. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-26.
- Bakioğlu, A., & Karabayır, E. (2002, Haziran). Okulda Sağlık. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-19.
- Balcı, A. (2004, Mart). Türkiye'de Eğitim Yöneticisi ve Eğitim Müfettişi Yetiştirme Uygulamaları: Sorunlar ve Öneriler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-40.
- Balyemez, S. (2009, Haziran). Dil Bilgisi Öğretiminde Diğer Derslerden Yararlanma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-38.

- Balyer , A. (2011, Nisan). Eğitim Yönetiminde Farklı Bir Yaklaşım Olarak Karmaşıklık /Kaos Teorisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-15.
- Baran, G. (2005, Haziran). Dört-Beş Yaş Çocuklarının Sosyal Davranışlarının ve Aile Ortamlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-16.
- Baran, G., & Şimşek, Ş. (2000, Nisan). Üniversiteye Giriş Sınavına Hazırlanan Gençler ve Kaygı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-34.
- Barut, Y., & Kumcağız, H. (2003, Mart). Üniversite Öğrencilerinin Engellilere Karşı Tutumlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-26.
- Baş, Ö. (2008, Mart). İşitme Kaybı ve Dikkat Eksikliği Olan Disleksili Bir Çocuğa Çoklu Duyusal Yaklaşımla Okuma Öğretimi Hakkında Durum Çalışması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-27.
- Başaran, M. (2010, Haziran). Gizli Müfredat Açısından Türkçe Ders Kitaplarında Kullanılan Metinler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-22.
- Başer, N., Yeşildere, S., & Ev, E. (2003, Kasım). Müfredat Laboratuvar Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Bilgisayar Destekli Eğitime Bakış Açıkları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-36.
- Baştürk, R. (2007, Eylül). Öğretmen Adaylarının Kamu Personeli Seçme Sınavına Yönelik Tutumları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-22.
- Bay, E., & Karakaya, Ş. (2009, Kasım). Öğretmen Adaylarının Otantik Görevlere İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 7-16.
- Bayhan, P. (2001, Şubat). Zihinsel Engelli Çocukların Eğitimde Teknolojinin Kullanılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-21.
- Bayhan, P., Kurt, Ş., & Şipal, F. (2005, Nisan). Engelli Ergenlerin Sosyalleşmelerini Etkileyen Etmenler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 7-13.
- Baykara Pehlivan, K. (2010, Şubat). Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı Dersine Yönelik Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-14.
- Bayrak, Ç., & Anagün, Ş. (2006, Temmuz- Ağustos). Eğitimde Performans Değerlendirme Süreci. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-31.
- Bayram, B. (2000, Ekim). İlköğretim Okullarında Rehberlik Hizmetleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-31.
- Bayram, H. (2000, Temmuz- Ağustos). Yönetici ve Öğretmenlerin Görüşüne Göre İlköğretim Okullarının Öğrencileri Hayata- Üst Öğrenime Hazırlama ve Mesleğe Yönlendirmedeki Etkililiği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-36.

- Baysal Kar, B. (2018). Türkiye Ekonomisi. M. Aykaç (Dü.) içinde, *Türkiye' nin Toplumsal Yapısı*. Elektronik Kaynak(Çevrim İçi- Web Tabanlı).
- Beydoğan, Ö. (2002, Mayıs). Öğretim Stratejilerindeki Değişmeler ve Öğretmenlerin Değişen Rollerini. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-39.
- Bilgen , N. (2004, Şubat). Üniversite. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 10-13.
- Bilir, M. (2004, Nisan). İlköğretim Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 27-33.
- Binbaşoğlu, C. (2004, Nisan). Bilgi Çağında Öğretmen Yetiştirme (Bir Proje Taslağı). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 3-12.
- Birgin, O. (2006, Mayıs). İlköğretimde Velilerin Değerlendirme Sürecine Katılımına İlişkin Görüşlerin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-39.
- Bolat Karataş, Z. (2005, Şubat). Anne Baba Saldırganlığı İle Lise Öğrencilerinin Saldırganlığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-39.
- Bora İvrendi, A., & Işıklıoğlu, N. (2008, Temmuz- Ağustos). Erken Çocukluk Döneminde Çocuğu Olan Anne ve Babaların Oyuna Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 4-12.
- Bostancı, N., Güvenir, Ö., Sezgin, Ö., Eyüpoğlu, Ö., & Duruhan, Ö. (2007, Mayıs). Üniversite Öğrencilerinin İyimserlik Düzeyi ve Aile İşlevleri Arasındaki İlişki. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 42-48.
- Bozak , A., & Özdemir , T. (2011, Şubat). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Belirli Gün ve Hafta Kutlamalarına İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-33.
- Bozan, M. (2004, Kasım). Yönetici ve Denetici Yetiştirmede Hizmet İçi Eğitimin Yeri: Bir Örnek Olay Çalışması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-48.
- Bozkurt Bostancı, A. (2005, Ekim). Türk Eğitim Sisteminde Teftiş Alt Sisteminin Değerlendirmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-38.
- Bozkurt, N. (2003, Mart). Üniversite Giriş Sınavı: Sınav Kaygısı İle Başaçıkma Yöntemleri ve Başaçıkma Ana- Babanın Rolü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-18.
- Bölükbaş, F. (2006, Temmuz- Ağustos). Öğrencilerin Okuma ve Yazmaya Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-39.
- Bucak, E. B. (2000, Nisan). Milli Eğitim Bakanlığı Merkez ve Taşra Örgütü Yöneticilerinin Planlama Yetkisine İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14-18.

- Bulut, İ., Gül Güven, R., & Güzel, S. (2009, Nisan). Öğrencilerin Yeni Fen ve Teknoloji Dersine İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi Diyarbakır İli Örneği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-33.
- Buyurgan, S. (2001, Mart). 'Okul Deneyimi 1' Dersi ile İlgili İzlenimler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-38.
- Bütün Ayhan, A. (2002, Haziran). Meslek Seçimini Etkileyen Etmenler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-32.
- Bütün Ayhan, A. (2008, Şubat). Altı Yaş Grubundaki Çocukların Kavram Gelişimlerinin Cinsiyete, Anne- Baba Öğrenim Düzeyine ve Anaokuluna Devam Etme Süresine Göre İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-38.
- Can Yaşar , M., & Aral , N. (2011, Mart). Yaratıcı Düşünme Resim Oluşturma Testinin 61 72 Aylık Çocuklar İçin Uyarlama Çalışması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-39.
- Can Yaşar, M., & Aral, N. (2009, Haziran). Sanat Ürünü Olarak Çocuk Resimleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-31.
- Can, C. (2001, Mayıs). Online Müzik Eğitimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-13.
- Can, N. (2005, Haziran). Türk Milli Eğitim Sisteminde Demokrasi Eğitimi ve Sorunları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-36.
- Candan, B. (2007, Eylül). Antik Çağda Bilim ve Eğitimin Merkezi Kütüphaneler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-43.
- Canerik, H. (2011, Ekim). Eğitimci Yazar Hüseyin Hüsnü Tekışık'ın Yaşamı, Eğitim Yönetimi ve Denetimine Katkıları. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, s. 15-16.
- Cebeci, A., & Dinçer, Ç. (2000, Şubat). Yüksek Öğrenim Gören Erkek Öğrencilerin Çocuk Bakımı ve Eğitimine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-21.
- Ceyhan, A., & Türnüklü, E. B. (2002, Kasım). Matematik Öğretiminde Kullanılabilecek Bir Materyal Çalışma Yaprakları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-46.
- Ceyhan, E. (Dü.). (2002, Kasım). Sporda Şiddet ve Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-8.
- Ceyhun, İ., & Karagölge, Z. (2004, Nisan). Özel Dershanelerin Kimya Öğretimine Katkıları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-19.
- Ceylan, R. (2009, Şubat). Çocukların Benlik Kavramları İle Saldırganlık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Çağda Eğitim Dergisi*, 6-12.
- Coşkun Ögeyik, M. (2007, Temmuz- Ağustos). Yabancı Dil Eğitiminde Yazın Metinlerinin Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-27.

- Çakıcı, D., & Altunay, U. (2006, Nisan). Etkili Okuma ve Okuduğunu Anlama. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-46.
- Çakmak, M. (2001, Şubat). Etkili Öğretimin Gerçekleşmesinde Öğretmenin Rolü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-26.
- Çalışkan, H. (2010, Temmuz- Ağustos). İlköğretim Altıncı ve Yedinci Sınıflar Sosyal Bilgiler Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-40.
- Çalışkan, N., & Karadağ, E. (2006, Mayıs). Öğrenme – Öğretme Sürecinde İletişim, Çeldirici Uyarıcılar ve Dikkat. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-31.
- Çalışkan, S., Sezgin Selçuk, G., & Erol, M. (2005, Mayıs). İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Öğrencilerin Fizik Laboratuvar Başarısı ve Tutumu Üzerindeki Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-29.
- Çankaya, İ. (2010, Eylül). Öğrencilerin Sosyal Sorumluluk Düzeylerinin Artırılmasında Okulun Rolüne İlişkin Yönetici Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-25.
- Çelenk, S. (2003, Eylül). Geleceğin Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesinde ve Eğitimde Örgütlenmede Bir Model Önerisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-40.
- Çelenk, S., & Çalışkan, M. (2004, Mayıs). Bazı Sosyo- Ekonomik Faktörlerin Okuduğunu Anlama Başarısına Etkisinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-33.
- Çelik, D., Karataş, İ., & Güven, B. (2005, Ocak). Ortaöğretimdeki Çocukların Matematiksel İspat Yapabilme Durumlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35-45.
- Çelik, H. (2007, Eylül). Fen Bilgisi Öğretmenlerinin İş Doyumunun Cinsiyet Kıdem ve Öğrenim Durumuna Göre İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-36.
- Çelik, S., Özdemir, Z., Şener, Ö., Karakaya, S. A., & Aygüneş, M. (2010, Şubat). Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitim Öğretime İlişkin Beklentileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-39.
- Çelikkıran, A. (2000, Şubat). Çevre İçin Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-39.
- Çepni, S., & Özsevgeç, T. (2004, Temmuz- Ağustos). Devlet ile Özel Okulların Yedi ve Sekizinci Sınıflarına Devam Eden Çocukların Zihinsel Gelişim Düzeylerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-38.
- Çetingöz, D. (2004, Aralık). Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği Öğrencilerinin Yaratıcı Düşünme Becerilerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-46.

- Çetingöz, D. (2008, Temmuz- Ağustos). Öğretmen Adaylarının ve Öğretim Elemanlarının Öğrenme- Öğretme Sürecinin Niteliğini Etkileyen Etmenlere İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-20.
- Çiçek Sağlam, A., & Sağlam, M. (2004, Ocak). Öğretmenlik Uygulaması ve Okul Deneyimi Derslerinin Yürütülmesinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 18-25.
- Çiçen, Y. B. (2018). 2000'lerde Türkiye Ekonomisi Performansı: Çıkışlar ve İnişler. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 6(5), 73-81.
- Çoban , A. F., & Çok , F. (2011, Eylül). Ergenlerim Kariyer Gelişiminde Medyanın Rolü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 4-12.
- Çubukçu, Z. (2005, Ekim). Öğretmen Adaylarının Düşünme Stillerinin Öğrenme Biçimlerini Tercih Etmelerindeki Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-31.
- Çubukçu, Z., & Girmen, P. (2009, Aralık). İlköğretim Öğrencilerinin Empati Becerisine Sahip Olma Düzeyleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-21.
- Çuhadar, H. (2008, Aralık). Demokrasi ve İnsan Hakları Eğitiminde Müziğin Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-22.
- Dağlı, A. (2000, Nisan). İlköğretim Okullarında İletişim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-26.
- Dağlı, A. (2004, Ocak). İlköğretim Denetmenlerinin Tükenmişlik Düzeyleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-33.
- Deliveli, K. (2006, Haziran). Yeni Türkçe Programı ve Birinci Sınıflarda Dil Becerisinin Geliştirilmesi ve Kazandırılmasında Yöntem Sorunu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-31.
- Demir, G. T. (2017). 1918-1938 Yılları Arasında Yayınlanan Eğitim Dergilerindeki Karşılaştırmalı Eğitim Makaleleri. *Cumhuriyet International Journal of Education-CIJE*, 6(1), 15-33.
- Demir, K. (2016, Nisan). Osmanlı'da Dergiciliğin Doğuşu ve Gelişimi (1849-1923). *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(9), 71-112.
- Demirci, N. (2007, Mart). Fizik Öğretmen Adayları, Fizik Öğretmenleri ve Lise Öğrencilerinin Kuvvet ve Hareket Konularında Kavramsal Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-43.
- Demircioğlu, İ. (2005, Nisan). Eğitim Fakültelerinde Yeni Gelişmelerin Tarih Uygulama Öğretmenlerine Yansıtılabilirliği Üzerine Bir Çalışma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-27.

- Demirtaş, A. (2012, Aralık). Eğitim Programlarımız: Genel Bir Görünüm. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-28.
- Deniz, E., & Kaptan, F. (2011, Eylül). Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Beceri Düzeyleri Üzerine Bir İnceleme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-31.
- Deniz, Ü., & Aral, N. (2003, Kasım). Kronik Hatalığı Olan ve Olmayan Çocukların Davranış Problemlerinin Yaş ve Cinsiyete Göre İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-44.
- Deveci, H. (2011, Temmuz-Ağustos). Öğretmenlerin Psikolojik İhtiyaçlarına İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-44.
- Deveci, Ö., & Aykaç, N. (2019). Temel Eğitimde Yaşanan Sorunları İnceleyen Çalışmaların Değerlendirilmesi: Bir Meta-Sentez Çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(1).
- Dilekmen, M. (2001, Mayıs). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf İçi Davranışları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-36.
- Doğan, S. (2011, Nisan). Genel Lise Öğrencilerinin Algılarına Göre Okul Tahripçiliği İle Okul İklimi Arasındaki İlişki. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-31.
- Doğan Dolapçioğlu, S. (2006, Aralık). Televizyonun İlköğretim İkinci Kademe Öğrencileri Üzerindeki Etkilerinin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-38.
- Doğan, H. (2006, Haziran). Meslek Yüksekokullarındaki Sorunlar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-25.
- Doğan, H. (2007, Nisan). Örtülü Bilgi Eksenli Bir Yaklaşım ve Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-26.
- Doğan, H., & Tok, T. N. (2018). Eğitim Bilimleri Alanında Yayınlanan Bilimsel Dergilerde Yer Alan Makalelerin İncelenmesi. *Curr Res Educ*, 4(2), 94-109.
- Doğan, İ. (2003, Şubat). Ortaöğretim Ders Kitaplarında Etik Sorunu ve Bir Örnek – Lise Sosyoloji Ders Kitabı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-19.
- Doğan, T., Sarı, T., Kazak, M., Saya, P., & Altıntaş, T. (2007, Kasım). Başkent Üniversitesi Öğrencilerinin Problem Alanlarının Cinsiyet ve Sınıf Düzeyi Değişkenlerine Göre İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-36.
- Doymuş, K., Canpolat, N., Pınarbaşı, T., & Bayrakçeken, S. (2002, Aralık). Fen Derslerinin Öğretiminde Teori Kavramı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-26.
- Dönmez, B. (2001, Mayıs). Öğretmen Yetiştirmede Kurumlar Arası Eşgüdüm Sorunları ve Eğitim Fakültelerinin Durumu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 16-22.

- Dönmez, B. (2002, Ekim). Müfredat Laboratuvar Okullarının Geliştirilmesi Açısından Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-19.
- Dönmez, B., & Güven, M. (2003, Aralık). Genel Liselerdeki Yönetici ve Öğretmenlerin Okul Güvenliğine İlişkin Görev Alguları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-26.
- DPT. (2000, Haziran 27). *Uzun Vadeli Strateji ve Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 2001-2005*. Mayıs 27, 2021 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı: <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Sekizinci-Be%C5%9F-Y%C4%B1ll%C4%B1k-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-2001-2005.pdf> adresinden alındı
- DPT. (2006, Temmuz 1). *Dokuzuncu Kalkınma Planı 2007-2013*. Mayıs 27, 2021 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı: <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Dokuzuncu-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-2007-2013%E2%80%8B.pdf> adresinden alındı
- Durmaz, H., & Özyıldırım, H. (2005, Eylül). İlköğretim Birinci Kademe Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersi ve Fen Bilimlerine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-31.
- Durualp, E., & Aral, N. (2010, Ocak). Sosyal Beceri Ölçeğinin Faktör Yapısının Yeniden İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-37.
- Durukan, E. (2008, Ekim). İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarındaki Şiirler ve Manzum Eserler Üzerine Bir İnceleme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-41.
- Eker, S. (2005). Sosyal Bilimlerde Süreli Yayınların Nicelik ve Nitelik Açısından Değerlendirilmesi. *Sosyal Bilimlerde SSüreli Yayınlar ve Bilgi Teknolojileri* (s. 1-22). Ankara: Başkent Üniversitesi.
- Eker, Z. (2015). Talebe Defteri Dergisinin Eğitim Bilimleri Açısından İncelenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Ekici, G. (2001, Mart). Biyoloji Öğretmenlerinin Öğretim Yöntemleri Konusundaki Teorik Bilgi Yeterliliklerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-46.
- Ekici, G. (2003, Temmuz- Ağustos). Çoklu Zeka Kuramına Dayalı Biyoloji Öğretiminin Analizi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 27-36.
- Ekici, G. (2005, Haziran). Öğrencilerin Öğretmenlik Meslek Derslerindeki Öğrenme Zorluklarının Saptanması Üzerine Bir Çalışma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-44.

- Ekici, G. (2005, Haziran). Öğrencilerin Öğretmenlik Meslek Derslerindeki Öğrenme Zorluklarının Saptanması Üzerine Bir Çalışma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-44.
- Ekici, G. (2009, Haziran). Biyoloji Dersi Motivasyon Anketinin Türkçe' ye Uygulanması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-15.
- Ekici, G., Fettahlıoğlu, P., & Sert Çıbık, A. (2010, Kasım). Biyoloji Bölümü ve Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması (Gazi Üniversitesi Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 12-19.
- Ekinci, A., & Özdaş, F. (2011, Ocak). Okul Müdürlerinin Yenilenen İlköğretim Programlarına Yönelik Öğretimsel Liderlik Davranışlarının Öğretmen ve Yönetici Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-28.
- Ekiz, D. (2005, Ocak). Problem Çözme Aracılığıyla Yaratıcı Düşünmeyi Geliştirme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-19.
- Elkatmış, M. (2009, Mayıs). İnsan Hakları Eğitimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-31.
- Er, M. (2005, Temmuz- Ağustos). Türkiye'de Özürlü Bireylerin Eğitimde Mevcut Durumun Tespiti Çalışması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-45.
- Ercan, L. (2001, Şubat). Yaşlılarla Psikolojik Danışma ve Bazı Danışma Modelleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-31.
- Erdem, A. R. (2005). İlköğretimimizin Gelişimi ve Bugün Gelinek Nokta. *Üniversite ve Toplum Dergisi (Online Ulusal Dergi)*, 5(2). <https://docplayer.biz.tr/4869184-Ilkogretimimizin-gelisimi-ve-bugun-gelinen-nokta.html> adresinden alındı
- Erdoğan, M., Kayır, Ç. G., Aşık Ünal, Ü. Ö., & Akbunar, Ş. (2015). 2005 Yılı ve Sonrasında Geliştirilen Öğretim Programları İle Öğretmen Görüşleri; 2005-2011 Yılları Arasında Yapılan Araştırmaların İçerik Analizi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 171-196.
- Ereş, F. (2009, Mart). Okul-Aile Birliği Yönetmeliğinde Belirlenen Görevlerinin Gerçekleşmesine Yönelik Öğretmen Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-28.
- Erginer, E. (2004, Haziran). Okuduğunu Kavrama Eğitimi: Sanal ve Geleneksel Metinler Üzerine Yorumlar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 27-33.
- Ergişi, A., & Köksal Akyol, A. (2009, Ekim). Yedi – On İki Yaş Çocuklarında Davranış ve Uyum Sorunlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-19.
- Ergün, M. (2008). Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihi. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 6(12), 321-348.

- Erkan, E. G. (2009, Şubat). Ortaöğretime Girişte Yeni Model: Davranış Puanları (DP) Ölçümlerinin Güvenirlik Sorunu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-28.
- Erkan, S., & Kaplan, Y. (2008, Ekim). Lösemili Çocuk Annelerinin Çocuklarını Kabul Red Algılarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-18.
- Erkan, S., & Severcan, S. (2010, Haziran). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Uygulama Yaptıkları Kurum Türüne Göre Öğretmenlik Uygulamasını Mesleki Kazanımlar Açısından Değerlendirmeleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-14.
- Ersoy, Ö. (2001, Nisan). Televizyondaki Şiddetin Çocukların Saldırgan Davranışları Üzerindeki Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-34.
- Ertugay, F. (2011). 2000'li Yıllar Türkiye'sinde Değişen Değerler Ve Norm Sistemi; Yönetim Anlayışı. Y. Koçak, & A. C. Çiçek (Dü) içinde, *Yönetim- Siyaset- Sorunlar ve Yeniden Yapılanma* (s. 184-207). SFS Grup Yayınevi.
- Ertürk, B., & Ahmetoğlu, E. (2011, Nisan). Zihinsel Engelli Kardeşi Olan Çocukların Problemlerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-39.
- Ertürk, A. (2007, Haziran). Güç ve Güç Türleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-46.
- Evin Gencil, İ. (2009, Ocak). Yaratıcı Drama Yönteminin Sosyal Bilgiler Dersi Başarısı ve Derse Yönelik Tutum Üzerindeki Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-13.
- Fer, S. (2003, Aralık). Matematik, Fizik ve Kimya Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenme Biçimlerine Göre Kolay Öğrendikleri Öğrenme Etkinlikleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-43.
- Gelen, İ., & Beyazıt, N. (2007). Eski ve Yeni İlköğretim Programları İle İlgili Çeşitli Görüşlerin Karşılaştırılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*(51), 457-476.
- Genç, N. (2004, Kasım). Drama Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin Öğretmen Arkadaş Eğitim ve Okula Yönelik Tutumlarına Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-38.
- Genç, S. Z. (2000, Şubat). Cumhuriyetten Günümüze İlköğretim Programları ve Fen Bilgisi Programı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-46.
- Girgin, Ü. (2003, Ekim). Okuduğunu Anlamada İşitme Engelli Çocukların Soru Yanıt Stratejilerini Etkin Kullanımı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-36.
- Göçer, A. (2008, Kasım). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Türkçe Öğretimi Bakımından Öğretmenlik Mesleğine Hazır Bulunuşluk Düzeyleri (Niğde Üniversitesi Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-13.

- Göher, F. (2007, Haziran). İlköğretimde Kullanılan Müzik Ders Kitaplarının Eğitim Sürecindeki İşlevselliğinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-27.
- Gökçe , E. (2000, Kasım). Yirmibirinci Yüzyılın Öğretmeni. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-26.
- Gökçe, E. (2003, Haziran). İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Yeterlikleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 36-48.
- Gökçe, F. (2002, Şubat). Bir Değişme Aracı Olarak Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi ve Öğrenmenin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 10-17.
- Gökçe, F. (2005, Haziran). İlköğretim Okulu Müdürlerinin Değişme Yöneticiliği Yeterlikleri e Değişme Sürecinde Gösterdikleri Davranışlar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-30.
- Gökçe, F. (2008a, Ocak). Kaliteli Eğitim: Kaliteli Öğretmen Kaliteli Öğretme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-15.
- Gökçe, F. (2008b, Aralık). Resmi ve Özel İlköğretim Okulları İle Dershanelerde Öğretmen ve Öğrenci Motivasyonu Bursa İli Örneği e. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-14.
- Gökdere, M., Ayvacı, H. Ş., & Küçük, M. (2004, Ekim). Üstün Yetenekli Çocukların Karşılaştıkları Temel Problemler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-32.
- Gökmen , A., & Ekici , G. (2011, Haziran). Biyoloji Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Profillerine Göre Biyoloji Dersi Öğretim Programının Boyutlarına Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-32.
- Gömlüksiz, M. N., & Kan, A. Ü. (2010, Ekim). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Yeterlik Algıları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-23.
- Gömlüksiz, N., & Bulut, İ. (2008, Ocak). Yeni İlköğretim Programlarının Uygulandığı Eğitim Ortamına İlişkin Öğretmen Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-29.
- Gönen, S., Akgün, A., & Maskan, A. (2006, Ocak). Sınıf Öğretmen Adaylarının Karışım ve Fiziksel Değişim Konusundaki Kavramsal Gelişim Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-21.
- Gözen Çıtak, G. (2009, Eylül). Eğitimsel Test Etme Sürecinde Etik Standartlar ve Etik Olmayan Uygulamalar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13- 21.
- Güçlü, M. (2011). Eğitim Hareketleri Dergisi'nin Eğitim Sorunları Açısından Değerlendirilmesi (1955-1980). *Yayınlanmamış Doktora Tezi*.

- Güçlü, M., & Özdemir, Ç. (2017). Eğitim Hareketleri Dergisi'nin Türk Eğitim Tarihindeki Yeri ve Önemi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(2), 145-143.
- Gülleroğlu, D. (2008, Nisan). Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarılarını Yordayan Değişkenler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-37.
- Günay, Z., & Yurdabakan, İ. (2011, Şubat). 2005 İlköğretim Programlarının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-25.
- Günay, Z. (2006). 2005-2006 Öğretim Yılında Uygulamaya Başlanan İlköğretim Programlarına Yönelik Öğretmen Görüşlerinin Çeşitli DEğişkenler Açısından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Gündoğdu, R. (2010, Eylül). Ortaöğretim Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerinin Çatışma Çözme Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Açısından İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-16.
- Gündüz, N., & Sunay, H. (2007, Şubat). Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Etkinliğine İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-38.
- Gündüz, Y. (2010, Temmuz- Ağustos). Bazı Avrupa Birliği Ülkelerinde Müfettişlerin İşe Alınmaları ve Yetiştirilmeleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-22.
- Güneş, Ş. (2000, Mayıs). Kitap ve Çocuk Sevgisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 18-20.
- Güneş, H. (2002, Ekim). Okullarda Halkla İlişkiler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35-40.
- Gürsel, F. (2001, Mayıs). Spor Eğitiminde Geri Bildirim Aracı Olarak Video Kullanımı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 41-44.
- Gürsoy, F., & Yıldız Bıçakçı, M. (2005, Eylül). Yetiştirme Yurdunda Kalan ve Kalmayan Ergenlerin Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-24.
- Gürsoy, H. (2003, Haziran). Öğretmen Yetiştirmede Sorunlar ve Öneriler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-35.
- Güven, S. (2002, Nisan). Sınıf öğretmenlerinin ölçme ve değerlendirme de kullandıkları yöntem ve tekniklerin belirlenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 16-24.
- Güvenç, H. (2010, Mayıs). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Ders Çalışma Özyeterlilik Algıları ve Öğrenme Stratejisi Kullanımları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-28.
- Hamamcı, Z. (2005, Nisan). Üç Altı Yaşlarında Çocukları Olan Anne ve Babaların Aile Eğitim İhtiyaçlarının Belirlenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-36.

- Hamurcu, G. C., & Ekinci, F. (2020). Ortaokul 5. Sınıf İngilizce Ders Programının Revize Edilmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(73), 716-728.
- Hatisaru, V., & Küçükturan, G. (2011, Ocak). Probleme Dayalı Öğrenme Yönteminin Endüstri Meslek Lisesi Öğrencilerinin Matematik Dersi Başarısına Etkisinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-37.
- Hayran, Z. (2010, Haziran). Çok Uyaranlı Eğitim Ortamlarının Öğrencilerin Okuma Becerisine Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-37.
- Hesapçioğlu, M., & Deniz, L. (2008). Eğitim Tarihine İlişkin Süreli Yayınlar. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 6(12), 539-552.
- Hevedanlı, M., & Akbayın, H. (2005, Aralık). Biyoloji Öğretiminde Tam Öğrenmeye Dayalı İşbirlikli Öğrenme Yönteminin Etkileri Üzerine Bir Araştırma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 38-46.
- Hoşgörür, V., & Arslan, İ. (2014). Hoşgörür, V., & Arslan, İ. (2014). Okul örgütünün finansal kaynaklarının yönetimi sorunu (Yatağan İlçesi Örneği). *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 91-102.
- İflazoğlu, A. (2008, Nisan). Çoklu Zekâ Kuramının Eğitim Ortamında Kullanımı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-22.
- İlğan, A., & Kıranlı, S. (2007, Aralık). Avrupa Birliğine Uyum Sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Örgütünün Yeniden Yapılandırılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-40.
- İlğan, A., & Kıranlı, S. (2008, Aralık). Sınıf Yönetimi Ders Başarısını Yordayan Değişkenler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-31.
- İlhan, L. (2008, Şubat). Zihinsel Engelli Çocuklar İçin Beden Eğitimi ve Sporun Genel Gelişim Süreçleri Açısından Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-24.
- İra, N. (2004, Haziran). Etkili Sınıf Yönetimi ve Aktif Öğrenme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-39.
- Işıklıoğlu, N. (2007, Kasım). Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen Adayları ve Uygulama Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Yaklaşım İle İlgili Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-11.
- Kabadayı, A. (2002, Haziran). Yeniden Yapılanma Sürecinde Yabancı Dil Öğretmenlerini Bekleyen Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-27.
- Kabadayı, A. (2004, Eylül). Bebek Dili'nin Semantik ve Morfolojik Açından İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-37.

- Kabakçı, I., & Can, V. (2009, Şubat). İlköğretim Öğrencilerinin Bilgisayar ve İnternette Güvenliğine İlişkin Bilgisayar Öğretmenlerinin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-20.
- Kablan, Z., & Erden, M. (2008, Haziran). Bilişsel Yük Kuramına Göre Çoklu Ortam Öğretim Materyallerinin Tasarım İlkeleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-10.
- Kaloç, İ. (2005, Mayıs). Sınıf İçi Çatışma Yönetimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 38-43.
- Kamer, S. T., & Şimşek, A. S. (2016). Türk Eğitim Tarihi Dersine Yönelik Öğretmen Adaylarının Tutumlarının Ölçülmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 663-678.
- Kan, Ü. D. (2007, Eylül). Okul Öncesi Eğitimde Materyal Kullanımı Ümit Deniz Kan. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-14.
- Kan, Ü. D. (2008, Nisan). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Benlik Saygıları İle Öz Yetkinlik İnançları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-29.
- Kandır, A. (2001, Mayıs). Çocukta Yaratıcılık. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-40.
- Kandır, A., & Ulus Kalender, L. (2007, Şubat). Öğretmenlerin Beş- Altı Yaş Çocuklarının Kavram Gelişimlerinde Fen- Doğa ve Matematik Etkinliklerini Kullanmalarına İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-46.
- Kanlı, U., & Yağbasan, R. (2002, Ocak). Fizik Öğretmenleri İçin Düzenlenen Hizmet İçi Eğitim Yaz Kursları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-38.
- Kaptan, A. (2005, Mart). Müfredat Programları ve Eğitim Fakülteleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 42-46.
- Kaptan, F. (2004, Temmuz- Ağustos). Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Teknolojiyi Kullanmayla İlgili Yetenekleri Üzerine Bir İnceleme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-47.
- Kaptan, F., & Bozkurt, H. (2002, Mayıs). Fen Eğitiminde Proje Tabanlı Öğrenme Yaklaşımı ve Bilim Şenliği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 18-28.
- Kaptan, F., & Korkmaz, H. (2000, Mayıs). Yapısalcılık (Constructivism) Kuramı ve Fen Öğretimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-27.
- Kaptan, F., & Korkmaz, H. (2001, Şubat). Mevcut Fen Bilgisi Programı ile 2001-2002 Öğretim Yılında Uygulamaya Konulacak Olan Yeni Fen Bilgisi Programının Karşılaştırılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-38.
- Kaptan, F., & Önal, İ. (2006, Haziran). Fen ve Teknoloji Öğretiminde Süreç Temelli Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-18.

- Kaptan, S. (2001, Şubat). Ya Bizim Kant'lar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-26.
- Kaptan, Z. (2005, Mart). Müfredat Programları ve Eğitim Fakülteleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 42-44.
- Kapusuzoğlu, Ş. (2001, Haziran). Yönetimde Motivasyon Süreci. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-41.
- Kara Temizöz, Y., & Özgün Koca, A. (2005, Şubat). Teknoloji Destekli Matematik Eğitimi: Matematik Öğretiminde Hesap Makinesi ve Bilgisayar Kullanımı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-29.
- Karadağ, E. (2007, Ocak). Öğrenme Kuramları ve Drama Yöntemi İlişkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-44.
- Karaer, H. (2005, Aralık). Lise Fen Bölümü Öğrencilerinin Kimya Dersine Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-29.
- Karaer, H. (2006, Eylül). Bazı Kimya Kavramlarının Atasözleri İle Öğretimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35-40.
- Karakaya, İ., & Tavşancıl, E. (2008, Şubat). Öğrencilerin ÖSS Puanları ve Ortaöğretim Başarı Puanı İle Üniversitedeki Akademik Başarısı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-32.
- Karaköse, T., & Oğuz, A. (2007, Ocak). Okul Yöneticilerinin Etik Liderliği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-30.
- Karaman, E. (2000, Eylül). Yeni Eğitim Öğretim Yılı Hazırlık Çalışmaları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-36.
- Karasar, Ş., & Ertürk, D. (2001, Eylül). İletişim Teknolojilerinin Çocuk Gelişimine Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-23.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62- 80 .
- Karataş, H. (2000, Şubat). Eğitimde Verimlilik Açısından İnsan İlişkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 47-48.
- Karataş, Z. (2008, Mayıs). Lise Öğrencilerinin Umutsuzluk Puanlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-36.
- Karataş, Z. (2009a, Ocak). Psikodrama İle Yapılan Grup Çalışmasının Ergenlerin Sürekli Kaygı Düzeylerine Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-37.
- Karataş, Z. (2009b, Eylül). Saldırganlık: Saldırganlığın Ergenler Üzerindeki Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-36.

- Karataş, Z. (2010, Temmuz- Ağustos). Bilişsel Davranışçı Teknikler Kullanılarak Uygulanan Müdahale Programının Ergenlerin Sürekli Kaygı Puanları Üzerindeki Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 7-14.
- Kart, C. (2002, Ekim). Matematik Eğitimi ve Öğretimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 7-10.
- Kart, C. (2009, Mayıs). Matematik Dünyası. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-40.
- Kartal, S. (2007, Kasım). Öğretmen ve Öğrencinin Okul Yönetimine Katılımı Sadık Kartal. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 12-21.
- Kasapoğlu, H. (2009, Temmuz- Ağustos). Eğitimde Çocuk Hakkı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-40.
- Kavak, Y. (2007, Mart). Öğretmen Eğitiminde Akreditasyon: Türkiye Deneyimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-25.
- Kavak, Y. (2015). Eğitime Adanmış Bir Ömür: Efsane Öğretmen Tekışık. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 298-303.
- Kaya, H., & Akçin, E. (2005, Temmuz- Ağustos). Hemşirelik Yüksekokulu Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversiteye Uyumu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-36.
- Kaya, H., Işık, B., & Şenyuva, E. (2009, Ocak). Hemşirelik Öğrenci ve Öğretim Elemanlarının Tartışma Etkinliğine İlişkin Tutum ve Davranışları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-21.
- Kaya, R. (2006, Nisan). Tarih Eğitimi ve Tarih Bilinci. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-39.
- Kaymak Özmen, S. (2010, Ekim). Dikkat Eksikliği ve Aşırı Hareketliliği Olan Çocuklara Yönelik Sınıf Ortamındaki Düzenlemeler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-31.
- Kazu, H., & Yeşilyurt, E. (2008, Ekim). Öğretmenlerin Öğretim Araçlarının Kullanım Düzeyleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-33.
- Kıranlı, S. (2009, Ekim). İsveç ve Türkiye Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-37.
- Koç, K. (2010, Mart). Etik Boyutlarıyla Öğretmenlik. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-20.
- Koç, N. (2005, Eylül). Billgi Çağında Eğitimin Geleceği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-18.
- Koç, N. (2005, Temmuz- Ağustos). Üniversiteye Girişte Yönlendirme' ye Dayalı Bir Seçme Sistemi'ne Doğru . *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-12.
- Koç, N. (2005a, Temmuz- Ağustos). Üniversiteye Girişte Yönlendirme' ye Dayalı Bir Seçme Sistemi'ne Doğru. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-12.

- Koç, N. (2005b, Eylül). Bilgi Çağında Eğitimin Geleceği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-18.
- Koç, N. (2007, Mayıs). Türkiye’de Ortaöğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans Programlarına Öğrenci Seçme Sisteminin Değerlendirilmesi (Yüksek Öğretmen Okuluna Öğrenci Seçme Sistemi İle Karşılaştırmalı Olarak). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14-24.
- Kolukısa, E. A. (2003, Şubat). Coğrafya Öğretiminde Kavramların Doğru Kullanılışı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-24.
- Korkmaz, H., & Kaptan , F. (2003, Şubat). Portfolyo Değerlendirme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-30.
- Korkmaz, M. (2000, Ocak). Gruplararası İlişkiler ve Çatışma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-24.
- Korkut, F. (2003, Eylül). Etkili Davranma Becerileri Eğitiminin Banka Çalışanlarının Etkili Davranma Düzeylerine Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 7-12.
- Kök, M., & Bektaş, F. (2010, Aralık). Ortaöğretimde Görev Yapan Öğretmenlerin Liderlik Stillerinin Belirlenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-21.
- Körükçü, Ö. (2009, Mayıs). Aile İçi İletişimde Empati. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-24.
- Kösterelioğlu, İ., & Bayar, A. (2014). Türk Eğitim Sisteminin Sorunlarına İlişkin Güncel Bir Değerlendirme. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 25(1), 177-187.
- Kuran, K. (2005, Şubat). Bir Değişim ve Gelişim Süreci Olarak Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi ve Aktif Öğrenme İlişkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14-22.
- Kurnaz, T. (2014, Haziran). 1980 Sonrası Türkiye Ekonomisi ve Dış Ticaret Gelişimi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Mersin.
- Kurt, T. (2006, Mart). Milli Eğitim Bakanlığı Tarafından Başlatılan Eğitime % 100 Destek Projesinin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-29.
- Kurt, T., & Çalık, T. (2009, Aralık). Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Teşkilatı Örgüt Yapısının Örgütsel İletişime Etkisinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-30.
- Kurtuluş , Y. (2001, Eylül). İlköğretim Birinci Kademedeki Sanat Eğitiminin Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-15.
- Kutlu, Ö. (2006, Ekim). Üst Düzey Süreçleri Belirleme Yolları: Yeni Durum Belirleme Yaklaşımları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-21.

- Kutluca, T. (2009, Ocak). İlköğretim Öğrencilerinin Bilgisayara İlişkin Öz-yeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-30.
- Kutluca, T., & Birgin, O. (2007, Ekim). Çoklu Zekâ Kuramına Göre Geliştirilen Etkinliklerin Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-35.
- Küçük, A. (2019). Türkiye'de Sosyal ve Siyasal Değişim: 1980 ve Sonrası. *Econharran Harran Üniversitesi İİBF Dergisi*, 3(4), 20-45.
- Küçükahmet, L. (2009, Eylül). Bir Yıl İçinde Öğretmen Yetiştirme Programındaki Dalgalanmalar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-41.
- Küçüksüleymanoğlu, R. (2006, Eylül). Eğitim Örgütlerinde Stratejik Planlama ve Kalite İlişkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-34.
- Marşap, A. (2003, Mayıs). Global Değişimlerin Ulusal Eğitim Sistemine Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 41-47.
- Maskan, A., & Güler, G. (2004, Mayıs). Kavram Haritaları Yönteminin Fizik Öğretmen Adaylarının Elektrostatik Kavram Başarısına ve Elektrostatığe Karşı Tutumuna Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-40.
- MEB. (2006, Kasım 13-17). *Geçmişten Günümüze Millî Eğitim Şûraları- 17. Millî Eğitim Şûrası*. Mayıs 27, 2021 tarihinde T.C. Milli Eğitim Bakanlığı- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı:
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165619_17_sura.pdf
adresinden alındı
- MEB. (2010, Kasım 1-5). *Geçmişten Günümüze Millî Eğitim Şûraları- 18. Millî Eğitim Şûrası*. Mayıs 27, 2021 tarihinde T.C Milli Eğitim Bakanlığı - Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı:
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29170222_18_sura.pdf
adresinden alındı
- MEB. (2021, Ocak 21). *Geçmişten Günümüze Millî Eğitim Şûraları*. Mayıs 27, 2021 tarihinde T.C. Milli Eğitim Bakanlığı- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı:
https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165619_17_sura.pdf
adresinden alındı
- Memişoğlu, S. P. (2000, Nisan). Çağdaş Eğitim Denetiminde İnsan İlişkilerinin Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, s. 46-47.
- Memişoğlu, S. P. (2002, Aralık). Eğitimde Etkili Denetim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-20.

- Memişoğlu, S. P. (2005, Eylül). Sınıf Ortamında İstenmeyen Davranışlara Yol Açan Öğretmen Davranışları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-39.
- Metin, M. (2008, Haziran). Performans Değerlendirmenin Öğretmen Adayları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-35.
- Metin, M., & Birişçi, S. (2009, Aralık). Biçimlendirici Değerlendirmenin Öğretmen Adaylarının Bilimsel Süreç Becerilerini Geliştirmeye Etkisi ve Adayların Değerlendirme Hakkındaki Düşünceleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-39.
- Mirici, H., Arslan, M., & Özçelik, N. (2003, Mayıs). İlköğretim Okulu Müdürlerinin Okul Yönetiminde Karşılaştıkları Sorunlar (Kırıkkale İli Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-40.
- Mirici, H., Özhavzalı, M., & Saka, Ö. (2004, Nisan). Meslek Yüksek Okullarına Sınavsız Geçiş Projesi Hakkında Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-26.
- Mirzalar Kabapınar, F. (2007, Aralık). Ortaöğretim Öğrencilerinin Kimyasal Bağ Uzunluğu ve Bağ Açısına İlişkin Yanılgıları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 16-25.
- Oğan, M. (2000, Eylül). Ulusal Onur ve Yabancı Dille Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 43-45.
- Oğuz, A. (2000, Ekim). Derste Not Alma Teknikleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 18-24.
- Oğuz, E., & Ertan Kantos, Z. (2010, Haziran). İlköğretim Okulu Öğretmenlerin Problem Çözme Becerilerinin Çeşitli Değişkenlere Göre Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-30.
- Onural, H. (2006, Ocak). Öğretmen Adaylarının İdeal Öğretmen Niteliklerine İlişkin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-35.
- Otacıoğlu, S. G. (2007, Temmuz- Ağustos). Avusturya Eğitim Sisteminin İncelenmesi ve İlköğretimin Temel İşlevi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-35.
- Ömeroğlu, E. (2003, Ekim). Okul Öncesi Dönemde en Doğa Çalışmaları ve Etkinlik Örnekleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-45.
- Ömür, Ö. (2005, Mayıs). Piyano Eğitiminde Motivasyonun Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-22.
- Önal Çalışkan, İ., & Kaptan, F. (2009, Kasım). Bilişsel Süreç Becerileri Testinin Geliştirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 27-34.
- Örge Yaşar, F. (2008, Temmuz- Ağustos). Türkçe Ders Kitaplarında Ölçme ve Değerlendirme Çalışmalarının Karşılaştırmalı Analizi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-39.

- Örücü, D. (2011, Nisan). Yeni Kurumsalcılık Temelinde Türk Eğitim Sistemine Yönelik Çıkarımlar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-23.
- Özalp, O. (2000, Mart). Cumhuriyetin İlk Yıllarından Beri Kimler Öğretmen Olmuş. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14-18.
- Özatay, F. (2015). 2000'li Yıllarda Türkiye Ekonomisi. *İktisat İşletme ve Finans Dergisi*, 9-24.
- Özay Köse, E. (2008, Eylül). Biyoloji Eğitiminde Karikatür Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısını Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14-21.
- Özbaş, M. (2009, Temmuz-Ağustos). İlköğretim Okullarında Sınıf İçi Etkinliklerin Denetimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-32.
- Özbaş, M. (2010, Nisan). Çok Boyutlu Zekâ Kuramına Dayalı Öğretim Sürecine İlişkin İlköğretim Okulu Müdür ve Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-15.
- Özbaş, M. S. (2016). 1980-2013 Yılları Arasında Yaşanan Bazı Siyasi Olayların Türkiye Ekonomisine Etkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Özbek, O. (2000, Mayıs). Çok Programlı Liselere İlişkin Politika ve Uygulamalar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 42-46.
- Özdemir, İ. (2000, Ocak). Okullarda Halkla İlişkiler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-43.
- Özdemir, M. (2010). Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323 - 343.
- Özdemir, O. (2008, Haziran). Biyoloji Öğretmen Adaylarının Evrim Teorisini Benimseme ve Anlama Güçlüklerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-27.
- Özen, F., & Arslan Hendekçi, E. (2016). Türkiye’de Eğitim Denetimi Alanında 2005–2015 Yılları Arasında Yayımlanan Makale ve Tezlerin Betimsel Analizi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16(11).
- Özer, D. (2002, Mart). Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Fiziksel Uygunluklarının Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-21.
- Özgözü, S. (2009, Ekim). Denetmenlerin Sözlü İletişim Becerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-28.
- Özkal, N., & Çetingöz, D. (2006, Ocak). Cinsiyet, Sınıf Düzeyi ve Başarı Durumlarına Göre İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-28.

- Özsoy, N. (2003, Temmuz- Ağustos). Yaratıcı Dramanın Matematik Öğretiminde Bir Yöntem Olarak Kullanılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-26.
- Öztuna, D., & Gökçe, E. (2006, Ekim). Yükseköğretimde Öğrenci Başarısının Aktarılmasında İç ve Dış Motivasyon Faktörlerinin Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-46.
- Öztürk, B. (2006, Ekim). Video Kamera Kaydına Dayalı Mikro Öğretim Yönteminin Öğrencilerin Piyano Çalma Becerilerine Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-36.
- Öztürk, H. (2001, Aralık). Müfredat Laboratuvar Okulları (MLO) Projesi'nin İşleyişinin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-45.
- Öztürk, İ. H. (2009, Nisan). Ortaöğretim Tarih Ders Kitaplarında Öğretim Yöntemi Sorunları ve Yeni Tarih Programları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-17.
- Öztürk, M. (2017). Sürdürülebilir Gelişme odaklı Eğitim: Kuramsal Çerçeve, Tarihsel Gelişim ve Uygulamaya Dönük Öneriler. *Elementary Education Online*, 16(4), 1-11.
- Özyürek, A., & Demiray, K. (2010, Temmuz- Ağustos). Ortaöğretim Öğrencilerinin Öfke İfadesi Stilllerinin İncelenmesi (Karabük Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-30.
- Pehlivan, Z. (2006, Mayıs). Atatürkçü Düşüncede Gençlik ve Spor. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-16.
- Pehlivan, Z., & Selçuk, T. (2007, Kasım). Ders Dışı Spor Etkinliklerine Yönelik Öğretmen ve Yönetici Görüşlerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-29.
- Peker, Ö. (2004, Mart). Eğitim Liderliğinin Sorumluluğu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 41-49.
- Polat, S. (2002, Aralık). Öğreten Okuldan Öğrenen Kalite Okullarına Geçişte Hizmet İçi Eğitimin Rolü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-40.
- Polat, S. (2007, Nisan). İlk ve Ortaöğretim Öğretmenlerinin Okul Yöneticilerine Güven Düzeyi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-39.
- Polat, S. (2009, Ekim). İlköğretim Dört ve Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sınıf İçi Güven Algıları İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 4-12.
- Pulur, A., Uslu, S., & Orhan, S. (2006, Aralık). Sporcu Lise Öğrencilerinin Problemleri İle Spordan ve Beden Eğitimi Dersinden Beklentilerinin İncelenmesi (Zonguldak İli Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-30.

- Sabah Gazetesi*. (2014, Eylül 9). Mayıs 11, 2021 tarihinde Eğitim Haberleri: <https://www.sabah.com.tr/egitim/2014/09/09/huseyin-husnu-tekisik-vefat-etti> adresinden alındı
- Sabancı, A. (2005, Mart). Çağdaş Okul Liderliği Açısından Karizmatik, Dönüşümcü ve Vizyoner Liderlik Yaklaşımları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-33.
- Sabancı, A., & Howe, J. (2009, Mart). Yaşlılık ve Eğitim Bilimi: Yeni Bir Bakış Açısı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-14.
- Sabancı, A., Şahin, A., & Fidan, N. (2007, Mayıs). Sınıf Öğretmenlerinin Davranışlarının Demokratik Tutum Geliştirme Açısından Denetlenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-31.
- Sabancı, A., Şahin, A., & Sönmez, A. (2006, Eylül). Özel İlköğretim Okulu Sınıf Öğretmenlerinin Yeterlik Alanlarına Göre Denetmenlerin Rehberlik Rollerini Gerçekleştirme Düzeyleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-14.
- Sabuncuoğlu, M., & Mağden, D. (2006, Ekim). Hastanede Yatan Çocukların Ailelerinin Kaygı Düzeyini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-29.
- Sağır, T. (2002, Ocak). Okul Müziğinde Geleneksel Türk Sanat Müziği Makam Dizileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-44.
- Sağlamer, E. (2007a, Mart). Sekiz Yıllık Okul Nasıl Zorunlu Oldu? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-34.
- Sağlamer, E. (2007b, Mayıs). İlköğretim Okulu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-13.
- Sağlamer, E. (2007c, Haziran). Teftişte Yeniden Yapılanma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-12.
- Sağnak, M. (2005, Mart). Etik İklimlerin Örgütsel Temelleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-40.
- Sağnak, M. (2008, Eylül). Eğitim Denetimde Modern ve Postmodern Yaklaşımların Karşılaştırılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-13.
- Sakarya, S., & Demiriz, S. (2010, Aralık). Okul Öncesi Eğitimde Çevre Bilinci ve Çevresel Motivasyon. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-28.
- Samancı, O. (2002, Ekim). Eğitimde Ceza Yerine Çözüm. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-34.
- Saracaloğlu, S., Bozkurt, N., Serin, O., & Serin, U. (2004, Temmuz- Ağustos). Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Tutumlarını Etkileyen Faktörler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 16-27.

- Sarı, E. (2007, Ekim). Üniversite Öğrencilerinin Algıladıkları Ana Baba Tutumlarının Benlik Saygılarına Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-15.
- Sarıbaşı, S., & Babadağ, G. (2015). Temel Eğitimin Temel Sorunları. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 3(1), 18-35.
- Sarıbaşı, S., & Babadağ, G. (2015). Temel Eğitimin Temel Sorunları. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 3(1), 18-34.
- Sarıer, Y. (2010, Mart). Değerlere Dayalı Okul Yönetimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-37.
- Savi Çakar, F., & Karataş, Z. (2011, Haziran). Ergenlerin Yılmazlık Düzeyleri İle Algıladıkları Sosyal Destek Arasındaki İlişki. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 12-20.
- Savi, F. (2006, Mart). Ergenlerde Duygusal İstismar ve İhmal İle Benlik Algısı ve Genel Kaygı Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-22.
- Sayan, H. (2015). Eğitim ve Öğretmen. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 585-560.
- Semerci, N. (2000, Aralık). Yaratıcılık, Kritik Düşünme ve Problem Çözme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-41.
- Serin, Y. (2003, Ekim). Bir İletişim Aracı Olarak Çocuk Resimleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-23.
- Sert, N., Akbaba Altun, S., & Yavuz, K. (2011, Mayıs). Öğretmen ve Yönetici Bakış Açısından Okul Öncesi Dönemde Yabancı Dil Eğitimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-22.
- Sezgin Selçuk, G., Çalışkan, S., & Erol, M. (2006, Eylül). Problem Çözme Stratejilerinin Kullanımı ve Fizik Başarısı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-23.
- Sezgin, İ. (2004). Mesleki ve Teknik Eğitimde Öğretmen Eğitimi Ulusal Konferansı ve Sonuçları. *Mesleki ve Teknik Eğitimde Öğretmen Eğitimi Ulusal Konferansı*, (s. 14-17).
- Sivrikaya, A. H. (2011, Mayıs). Liderlik ve Etik. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-14.
- Siyez, D. (2009, Kasım). İlköğretim Dördüncü Sınıfa Devam Eden Öğrencilerin Ergenlik ve Cinsel Sağlığa Yönelik Bilgi Düzeyleri ve Tutumlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-26.
- Solmaz, F., & Alisinanoğlu, F. (2004, Mayıs). Lise Son Sınıf Öğrencilerinin Kimlik Statüleri İle Anne Baba Tutumlarını Algılamaları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 41-48.

- Somakçı, P. (2002, Nisan). Kanun Öğretiminde İlkeler ve Program. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-31.
- Somakçı, P. (2005, Mayıs). Mesleki Müzik Eğitiminde Çalgı Öğretimi ve Çalgı Öğretim Elemanlarına Düşen Görevler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-16.
- Soyer, M., & Avcı, S. (2007, Haziran). Ergenlerin Umutsuzluk Düzeylerinin Bazı Sağlık Davranışları Açısından İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-33.
- Soylu, Y. (2008, Eylül). Öğrencilerin Kesirler Konusundaki Hata ve Yanlış Anlamaları ve Sınıf Öğretmen Adaylarının Tahmin Edebilme Becerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-39.
- Sucuoğlu, H. (2006, Ocak). Biyoloji Dersinde Kullanılan Öğrenme Stratejileri Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 36-41.
- Summak, S., & Gören Summak, E. (2007, Haziran). Nitelik Geliştirme Açısından Yüksek Lisans Tezlerine Yönelik Nicel Bir Değerlendirme Yaklaşımı (Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-20.
- Summak, S., Gören Summak, E., & Balkar, B. (2010, Şubat). Yüksek Lisans Tez Sürecinde Danışman ve Öğrencilerin Görev ve Sorumluluklarına İlişkin Beklentilerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-31.
- Susam, B., & Demir, M. K. (2020). Öğretim Programlarının Değişimi Üzerine Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 245-267.
- Şahin, H., Ogelman, H. G., & Ekici, G. (2011, Eylül). Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Akademik Öz-Yeterlik Düzeylerine Etki Eden Faktörlerin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-22.
- Şahin Pekmez, E., & Balım, A. G. (2003, Nisan). Fen Bilimleri Eğitiminde Kavram Haritasını Doğru ve Anlaşılır Kullanılabilme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-29.
- Şahin, A. (2005, Ekim). İlköğretim Denetmenlerinin Görevlerinin Yönetim Yaklaşımları Açısından Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-46.
- Şahin, A. (2010, Ekim). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Kişiler Arası İletişim Beceri Düzeyleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-39.
- Şahin, Ç., & Genç, S. Z. (2001, Nisan). Problem Çözme Yönteminin Niteliği ve İlköğretim Okulları Hayat Bilgisi Dersinde Kullanılışı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35-39.
- Şahin, S. (2009, Mart). Ortaöğretime Geçiş Sınavının İlköğretim Okulları ve Öğrencileri Üzerine Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-21.

- Şahin, S., & Işıtan, S. (2010, Mart). Özel Gereksinimli Çocuklar ve Müzik. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-12.
- Şahin, Ş., & Aral, N. (2007, Mayıs). Sağlık Bakanlığı Ankara Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim Araştırma Hastanesinde 2001-2005 Yılları Arasında Yatılı Tedavi Gören Engelli Çocukların Durumlarının Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-41.
- Şahin, T. (2001, Mayıs). İlköğretim Üçüncü Sınıf Hayat Bilgisi Dersinde Çoklu Zeka Kuramı Etkinlikleri ve Çoklu Materyal Kullanmanın Öğrenciler Üzerindeki Çeşitli Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-30.
- Şanal, M. (2000, Eylül). Türkiye Dışında Görev Yapan Türk Öğretmenleri ve Karşılaşmış Oldukları Eğitim Sorunları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-18.
- Şen, Ş. (2002, Şubat). Yapısalcı Öğrenme Ortamları ve Öğretmenin Rolü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-44.
- Şimşek, H. (2001). XIX. Yüzyıl Çocuk Dergiciliği ve Eğitsel İşlevleri Üzerine. *Milli Eğitim Dergisi*(151), 1-9.
- Şimşek, H. (2004, Mart). Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesinde: Karşılaştırılmalı Örnekler ve Türkiye İçin Öneriler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-21.
- Şimşek, H. (2009). Methodical Problem in the Researches of Educational History. *Journal of Faculty of Educational Sciences*, 42(1), 33-51.
- T.C. Kalkınma Bakanlığı. (tarih yok). *Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005)*. Mayıs 2021 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı: <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Sekizinci-Be%C5%9F-Y%C4%B1k-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-2001-2005.pdf> adresinden alındı
- T.C. Kalkınma Bakanlığı. (tarih yok). *Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı*. Mayıs 2021 tarihinde 9. Beş Yıllık Kalkınma Planı 2007-2013: <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Dokuzuncu-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-2007-2013%E2%80%8B.pdf> adresinden alındı
- Tabak, R. S., & Karakoç, Ş. (2004, Ekim). Sorgulayıcı Öğretme Stratejisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-15.
- Tan, H. (2002, Ocak). Yüksek Öğrenime Sınavsız Giriş: Ön-lisans Fakülteleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-16.
- Tan, H. (2012, Mayıs). Zorunlu Eğitim Sürecinde Rehberlik ve Psikolojik Danışma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 9-13.

- Tan, Ş. (2001, Şubat). Yazılı Yoklamaların Etkin Kullanımı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-44.
- Tanılgan, K., & Sunay, H. (2002, Şubat). Tarihi Süreç İçinde Beden Eğitimi ve Spor. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-38.
- Taş, H. (2007, Nisan). Avrupa Birliği ve Etkili Okul. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-45.
- Taş, S., & Aykaç, N. (2020). Türkiye’de Ortaöğretim Sisteminin Sorunları ve Değerlendirilmesi: Bir Meta Sentez Çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 10(1), 22-41.
- Taşar, H. (2011, Şubat). Anadolu Öğretmen Liselerinin Tercih Edilme Nedenlerinin İncelenmesi (Adıyaman İli Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-16.
- Tavlı, B. S., & Dağlıoğlu, E. (2010, Eylül). Ana Sınıfına Devam Eden Öğrencilerin Problem Çözme Becerilerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-34.
- Tavlı, B. S., Küçükturan, G., & Akbaba, S. (2009, Mart). Köyde Yaşayan Ailelerin Okul Öncesi Eğitim Hakkındaki Düşüncelerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-44.
- Tazebay, A. (2007, Aralık). Öğretmen Yetiştirme Modeli. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-31.
- TDK. (1998). Türkçe Sözlük Cilt I ve II. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Tekışık, H. H. (2011, Mart). Ülkemizde Öğretmen Okulları ve Öğretmen Yetiştirme Sorunu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-17.
- Tekışık, H. H. (2000a, Şubat). Birleştirilmiş Sınıflı Köy Okulları Kapatılmasın. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-4.
- Tekışık, H. H. (2000b, Temmuz- Ağustos). Hizmet İçi Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-5.
- Tekışık, H. H. (2000c, Eylül). Bağımsız Sınıf Programlarının Birleştirilmiş Sınıflarda Uygulanması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-5.
- Tekışık, H. H. (2001, Mayıs). Mustafa Kemal ve Gençlik. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-2.
- Tekışık, H. H. (2002a, Şubat). Öğretmenlik Mesleğinde Okumanın Önemi ve Okuma Kuralları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-6.
- Tekışık, H. H. (2002b, Eylül). Bilgi Çağı ve Bizde Eğitim Uygulamaları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-6.

- Tekışık, H. H. (2002c, Nisan). Sivas Öğretmen Okulundaki Hava ve Ruh. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-2.
- Tekışık, H. H. (2003a, Şubat). Öğretmen Yetiştirilen Okullarımız. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-5.
- Tekışık, H. H. (2003b, Mayıs). Öğretmen Adaylarına Son Ders ve Genç Öğretmenlere Mesaj. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-16.
- Tekışık, H. H. (2003c, Temmuz- Ağustos). Milli Eğitim’ de Tehlike Çanları Çalarken Milli Eğitim Bakanı Sayın Hüseyin Çelik ‘ e Açık Mektup. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-10.
- Tekışık, H. H. (2003d, Eylül). Sınıf Yönetimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-6.
- Tekışık, H. H. (2004a, Şubat). Cumhuriyetimizin 80. Yılında Milli Eğitimimizin Durumu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-9.
- Tekışık, H. H. (2004b, Mart). Milli Eğitimde Yönetici, Müfettiş Yetiştirme Sorunu ve Milli Eğitim Akademisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-8.
- Tekışık, H. H. (2004c, Eylül). Öğretmenin Eğitime- Öğretme Yeterlikleri ve Görevleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-24.
- Tekışık, H. H. (2005, Nisan). Eğitim Fakültelerinin Temel Sorunu Öğretim Üyesi Yetersizliği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-6.
- Tekışık, H. H. (2005, Aralık). Öğretmenlerin Kendilerini Yeni İlköğretim Programlarını Uygulamaya Hazırlaması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-4.
- Tekışık, H. H. (2005, Mart). Öğretmenlik Mesleğinin Durumu ve Öğretmen Yetiştirme Sorunu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-6.
- Tekışık, H. H. (2005a, Mart). Öğretmenlik Mesleğinin Durumu ve Öğretmen Yetiştirme Sorunu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-6.
- Tekışık, H. H. (2005b, Nisan). Eğitim Fakültelerinin Temel Sorunu Öğretim Üyesi Yetersizliği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-6.
- Tekışık, H. H. (2005c, Aralık). Öğretmenlerin Kendilerini Yeni İlköğretim Programlarını Uygulamaya Hazırlaması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-4.
- Tekışık, H. H. (2006a, Temmuz - Ağustos). Milli Eğitimde Öğretmenlerin, Okul Yöneticilerinin ve Müfettişlerin Hizmet İçi Eğitimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-8.
- Tekışık, H. H. (2006b, Mart). Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Yetiştirme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-6.

- Tekışık, H. H. (2007a, Ocak). 17. Milli Eğitim Şurası, Eğitim Yöneticisi ve Eğitim Müfettişi Yetiştirme Sorunu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-9.
- Tekışık, H. H. (2007b, Mart). Öğretmen Yetiştirme Sorununa Temelli Çözüm İçin Öğretmen Üniversiteleri Kurulmalı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-10.
- Tekışık, H. H. (2010a). *Tekışık Öğretmenin Eğitim Sevdası- Anılar* (Cilt 1). Ankara: Çağdaş Eğitim Dergisi Yayınları.
- Tekışık, H. H. (2010b, Nisan). Türkiye'nin Eğitim Yöneticisi, Eğitim Müfettişi Yetiştirme Çıkmazı ve Çıkış Yolları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-7.
- Tekışık, H. H. (2012a, Ocak). Çağdaş Eğitim Dergisi ve Öğretmen Hüseyin Hüsnü Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-22.
- Tekışık, H. H. (2012b, Mayıs). Çağdaş Eğitim Dergisi ve Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Bilim Kurulu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-9.
- Tekışık, H. H. (2012c, Ekim). Okulda Sınıf Yönetimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 1-9.
- Temel, H., Oral, B., & Avanoğlu, Y. (2000, Nisan). Kimya Öğrencilerinin Deneye Yönelik Tutumları ile Titrimetri Deneyle Planlama ve Uygulamaya İlişkin Bilgi ve Becerileri Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 32-39.
- Temiz, B. K., & Tan, M. (2003, Mart). İlköğretim Fen Öğretiminde Bütünleyici Bilimsel Süreç Becerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-40.
- Tepecik, A., & Tuna, S. (2001, Haziran). Plastik Sanatlar Eğitiminde Bir Araç Olarak Bilgisayar Kullanımı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-12.
- Tertemiz, N. (2003, Aralık). İlköğretim Matematik Öğretimine İlişkin Yeni Görüşler ve Standartlara Dayalı Program Anlayışı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 27-32.
- Terzi, A. R. (2000, Mart). Bilimsel İşletme Kuramı ve Mesleki Teknik Eğitime Uygulanması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 42-46.
- Terzi, A. R. (2007, Nisan). Örgütsel Yenileşme ve Örgütsel Kültür. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 27-31.
- Tezel Özbek, Z., & Aytekin, F. (2003, Şubat). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Bakış Açılımları ve Öğretmenlik Uygulaması Dersinden Memnuniyet Durumları Üzerine Bir Araştırma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-39.
- Tezer, H. (2018). Türkiye Ekonomisinde 200-2001 Krizi Sonrasında Uygulanan Kalkınma Planlarının Makroekonomik Göstergeler Açısından Değerlendirilmesi. *R&S - Research Studies Anatolia Journal*, 1(2), 248-259.

- Tok, Ş. (2001, Eylül). Aile İçi İletişim ve Çocuk. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-39.
- Tok, Ş., & Sarı, M. (2007, Haziran). İlköğretim Birleştirilmiş Sınıflar Hayat Bilgisi Dersinde KWL Stratejisinin Akademik Başarıya Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-39.
- Tomul, E. (2001, Temmuz- Ağustos). İnsani Gelişme Kavramı ve Göstergeleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 38-42.
- Tomul, E. (2005, Eylül). Türkiye’de Yerleim Yerleri ve Yaşlara Göre Kadın ve Erkeklerin Öğrenme Süreleri Arasındaki Farklılık. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-46.
- Tonbul, Y. (2010, Aralık). Eğitim Müfettişlerinin Mesleki Gelişimlerinde Eğitim Fakültelerinin Katkısının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-14.
- Topçu, A. (2007, Ocak). Eş Zamanlı Olmayan Çevrimiçi (Online) Tartışma Forumunda Bilişsel Düzeylerde Cinsiyet Farkı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-37.
- Toptan, K. (2001, Haziran). Yeniden Yapılanma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 3-5.
- Toptan, S. (2002, Mart). Sosyal Statü ve Dengeli Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-16.
- Toptaş, V., & Elkatmış, M. (2011, Ocak). Matematik Birinci Sınıf Geometri Alt Öğrenme Alanlarının NTCM ve Finlandiya Programları İle Karşılaştırılması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14-20.
- Töreyn, A. M. (2000, Şubat). Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarındaki Şarkı Söyleme Eğitimi “ Bireysel Ses Eğitimi” Dersinin Ölçme ve Değerlendirme Sorunsalı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-36.
- Tufan, R., & Urhan, R. A. (2000, Ekim). Okul Yöneticilerinin Kendilerini Geliştirmeleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-42.
- Tuğrul, B., Koç, K., & Aydoğdu, S. (2010, Ekim). Ailelerin Okul Öncesi Eğitim Hizmeti Hakkındaki Görüş ve Memnuniyetleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-14.
- Tulum, Y., & Taşocak, G. (2004, Haziran). Hemşirelik Öğrencilerinin Ders Çalışma Alışkanlıkları ve Tutumları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-47.
- Tuna, S. (2004, Şubat). Sanat Eğitiminin Gerekliliği ve Güncelliği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-34.
- Turhan Arıkan, T., & Müniroğlu, S. (2004, Ocak). Ankara’daki Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Uygulanan Fiziksel Aktivite Programlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 34-45.

- Tuzcu, S. (2002, Eylül). Türkiye’de Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Sistemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-28.
- Türedi, A. (2000, Kasım). Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 40-44.
- Türk, H. (2010). Süreli Yayınların Yeniden Gündeme Gelmesi ve Aksu Dergisi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(3), 43-58.
- Türnüklü, A., & Şahin, İ. (2003, Nisan). İlköğretim Okullarında, Çatışma Çözüm Stratejilerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-21.
- Türnüklü, A., & Yıldız, V. (2002, Şubat). Öğretmenlerin Öğrencilerin İstenmeyen Davranışları İle Başa Çıkma Stratejileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-27.
- Türnüklü, E. B., Köroğlu, H., Ceylan, A., & Yavuz, G. (2004, Mayıs). Yeniden Yapılanma Çerçevesinde Öğretmen Adaylarının Eğitim Programlarında Yer Alan Okul Deneyimi Dersi Üzerine Bir Çalışma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-23.
- Tüy, M. A. (2003, Mart). Eğitim Teknolojisinin Eğitim Süreçlerindeki Yeri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 41-46.
- Uçar, A., & Öztürk, N. (2005, Nisan). Eğitim Kurumları Performansının Geliştirilmesinde Özdeğerlendirmenin Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-44.
- Uğurlu, C. T. (2006, Haziran). Okul Yönetiminde Etkileme ve Takas Kuramı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 39-44.
- Uslu, Z. (2001, Aralık). Okul Deneyimi Derslerinin Öğretmen Adaylarına Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-35.
- Uygun, S. (2006, Şubat). Eğitim Tarihi Araştırmalarında Sözlü Tarih Yaklaşımı ve Sözlü Tarihte Bir Öğretmen: Hayrettin Uysal. *Çağdaş Eğitim Tarihi*, 24-32.
- Uygun, S. (2012). Eğitim Tarihi Alanında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Analizi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33(2), 263-282.
- Uz Baş, A. (2008, Ocak). Okulda Saldırganlık ve Şiddetin Önlenmesi Etkili Okul Temelli Önleme Programlarının Değerlendirilmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-44.
- Uzuner, N., & Gürsoy, F. (2010, Kasım). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Çocukların Sosyal Uyum ve Beceri Düzeylerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-29.
- Ünal, M., & Aral, N. (2010, Eylül). Bilim ve Çocuk. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35-42.

- Ünal, N., & Baran, G. (2010, Mayıs). Zihinsel Engelli Çocukların Annelerinin Çocuk Yetiştirme Tutumlarının İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-43.
- Ünal, S. (2000, Mart). Akademik ve Mesleki Eğitimin Entegrasyonu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-34.
- Ünal, S. (2001, Haziran). Öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Etkinliklerinin Verimliliği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-20.
- Ünver, G. (2005, Temmuz- Ağustos). Öğretmen Adaylarının Öğrenci Merkezli Öğretim Yapısına Uygulama Öğretmeninin Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-30.
- Üstün, A. (2007, Şubat). Farklı Branşlardaki Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-27.
- Üstünlüoğlu, E. (2006, Mayıs). Üst Düzey Düşünme Becerilerini Geliştirmede Bilişsel Soruların Rolü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-24.
- Yakan, C., & Sert, N. (2010, Aralık). Almanca Öğretiminde Oluşturmacı Yaklaşımın Yazma Becerileri Üzerine Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-37.
- Yalçınkaya, M. (2000, Eylül). Verimlilik Yönetimi ve Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-28.
- Yapar Gönenç, A. (2007). Türkiye'de Dergiciliğin Tarihsel Gelişimi. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 0(29), 63-78.
- Yavuz, A. (2000a, Mart). Eğitimde Alan Uzmanlıklarının Meslekleşme Süreci ve Eğitim Örgütlenmelerinde Yaşanan Uzman İstihdamı Sorunları. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35-40.
- Yavuz, A. (2000b, Eylül). Ulusal Eğitimin Tarihsel Gelişim Sürecindeki Yenileşme / Değişim / Dönüşüm Evreleri ve Modernite / Çağdaşlaşma Sorunsalı. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-23.
- Yavuz, A. (2001a, Şubat). Cumhuriyet / Atatürk Döneminde Yüksek Öğretimin Yeniden Yapılanma Sürecine Girmesi ve Üniversite Yenileşme / Reform Hareketlerine Bir Bakış. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-32.
- Yavuz, A. (2001b, Nisan). Kurum / Okul Kültürü Geliştirilmesi Açısından Öğretmenin Mesleki Kimlik / Aidiyet ve Mesleki Ahlak / Etik Evrenine Yeniden Bir Anlam Kazandırmalıyız. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-17.
- Yavuz, A. (2001c, Temmuz- Ağustos). Türk Yükseköğretim Sisteminde 1933 Üniversite Reformu Sonrası Tartışmalar ve Yeni Arayışlar – 1946 Yeni Üniversite Reformu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-27.

- Yavuz, A. (2001d, Aralık). Türk Yükseköğretim Tarihinde İki Üniversite Reformu (1933-1946) Sonrası Gelişmeler ve 1973 Üniversite Reformunu Hazırlayan Koşullar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-26.
- Yavuz, A. (2003a, Mart). Eğitimde Sistem Piramidinin Tabanı mı Yoksa Tepesi mi Tartışılmalı 7 Sorgulanmalı? – Yüksek Öğretim Süreci İrdelenirken, Sistemin Bütünselliğinin Kaybedilmesi / Risk Analizi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 5-10.
- Yavuz, A. (2003b, Eylül). Yükseköğretim Sisteminde Yurt Dışında Yetiştirilen Nitelikli İnsan Gücü / İhtisas Gücü Kaynakları – 1416 Yurtdışı Resmi Burslu Öğretim Modeli. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-33.
- Yavuz, A. (2003c, Ekim). Tarih Tekerrür Ediyor! Öğretmenin Sosyal Statü ve Mesleki Prestij Kurumu Öğretmen Evleri'nin Satışı Yine Gündemde. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-16.
- Yavuz, A. (2004, Haziran). Türk Yüksek Öğretim Sisteminin Finansman Sorunlarına Eğitim Ekonomisi Açısından Bir Bakış – Alternatif Yaklaşımlar. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 7-19.
- Yavuz, A. (2005, Kasım). Eğitim Dünyamıza Çağdaş Eğitimin Işıklı Bir Yansıması Daha Düştü . *Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu*.
- Yavuz, A. (2005, Ekim). Öğretmenevleri 25 Yıllık Süreçte Kurum Kültürü / Kurumsal Kimlik ve Örgütsel Statü Kazanabildi mi ? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 10-21.
- Yavuz, A. (2005, Mart). Türk Milli Eğitim Örgütü ve Yönetiminde Yeniden Yapılanma... Ne Zamana Kadar ve Nasıl? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-25.
- Yavuz, A. (2005, Temmuz- Ağustos). Türkiye’de Yüksek Öğretim Sorunsalı Tek Başına mı Ele Alınmalıdır? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-22.
- Yavuz, A. (2005a, Mart). Türk Milli Eğitim Örgütü ve Yönetiminde Yeniden Yapılanma... Ne Zamana Kadar ve Nasıl? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 15-25.
- Yavuz, A. (2005b, Temmuz- Ağustos). Türkiye’de Yüksek Öğretim Sorunsalı Tek Başına mı Ele Alınmalıdır? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-22.
- Yavuz, A. (2005c, Ekim). Öğretmenevleri 25 Yıllık Süreçte Kurum Kültürü / Kurumsal Kimlik ve Örgütsel Statü Kazanabildi mi ? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 10-21.
- Yavuz, A. (2006a, Şubat). Türk Eğitim Sistemi 150 Yıldır Öğretmen Yetiştirme Modelini Neden Tartışıyor? – Cumhuriyetin Ulusal, Özgün ve Örnek Okul Modelleri Niçin Terk edildi?-. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 8-23.
- Yavuz, A. (2006b, Nisan). Türkiye’de Ödüllendirilmeyen Bir Meslek veya Ödül Programları Kaldırılan / Ödülleri Geri Alınan Bir Meslek: Öğretmenlik. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 10-20.

- Yavuz, A. (2006c, Temmuz- Ağustos). Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi Taslak Raporu Üzerine Bir Değerlendirme. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 10-23.
- Yavuz, A. (2006d, Kasım). Milli Eğitim Şuraları Cumhuriyet Eğitimine Özgü Çağdaş, Laik ve Demokratik Organlardır – 17. Milli Eğitim Şurası, Bu Tarihsel Misyonu Yerine Getirebildi mi? *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-21.
- Yavuz, A. (2007, Temmuz- Ağustos). Klasik Üniversite Mi? Araştırma Üniversiteleri Mi? Yeni Üniversite Gerçeği Işığında Cumhuriyet Üniversitelerinin Gelişimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 11-20.
- Yavuz, A. (2008a, Şubat). Eğitim- İstihdam Bileşkesinde Kaynaklar Doğru ve Yerinde Kullanılıyor Mu? Türkiye'de İnsan Gücü Planlaması Bağlamında Eğitim Sisteminin Yerleştirme Kaynaklarının İstihdamla Çelişkili İlişkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 7-16.
- Yavuz, A. (2008b, Kasım). Felsefeden Yoksun Bir Eğitim Olur Mu? Olursa Eğitim Ne Olur? Nasıl Olur? Tarihsel Gelişim Sürecinde. Eğitim- Felsefe- Bilim İlişkisi Üzerine Bir Analiz. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 21-32.
- Yavuz, A. (2010, Nisan). Üniversiteler “Lise”leşiyor Liseler Yok Oluyor. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-40.
- Yavuz, A. (2011a, Mayıs). Okul /Öğretmen ve Toplum Bağlamında Eğitimde Değerler Sistemi Sorunsalı Okulun İşlevselliği Üzerine Eleştirel Bir Analiz. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-37.
- Yavuz, A. (2011b, Ekim). Milli Eğitim Örgütü ve Görev Alanındaki Yeniden Yapılanma Üzerine Eleştirel Bir Analiz. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 13-21.
- Yavuz, A. (2012a, Şubat). Eğitimde Bütünleşik Bir Sistem Modeli Mi? Yoksa Parçalı/ Bölünmüş Bir Sistem Modeli Mi? 4 + 4 + 4 Kesintili Eğitim Tasarımı Üzerine Bir Analiz. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 25-40.
- Yavuz, A. (2012b, Kasım). Türkiye Eğitim Sisteminde Yeni Oluşumlar Işığında Karşıt Değişimler Cumhuriyetin Ulusal Eğitimi/ Nereye. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 17-32.
- Yavuzel, Y., & Dikici, A. (2006, Eylül). İşbirlikli Öğretmenin Öğrencilerin İletişim Tutumlarına Etkisi Üzerine Bir Araştırma. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 24-30.
- Yayla, Z., & Türkoğuz, S. (2008, Nisan). Kimya ve Sanat Konularının Entegrasyonuna Yönelik Bir Tutum Ölçeği. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 6-14.
- Yergin, S. (2002, Eylül). Beden Eğitimi ve Sporun Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 37-40.

- Yeşil, R. (2002, Kasım). İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-36.
- Yeşil, R. (2004, Haziran). Tartışmanın Gerekliliği ve Toplumsal Yaşama Yansıması. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 20-26.
- Yiğit, N. (2003, Mart). Öğretim Programı Geliştirmede Öğretmenin Rolü. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 27-33.
- Yıldırım , N., Kaya , A., & Yar Yıldırım, V. (2011, Temmuz-Ağustos). Sınıf Öğretmenliği Mesleğinin Öğretmenlere Olumlu Olumsuz Etkileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 28-36.
- Yıldırım, N., Petek, Y., Çevik, N., & Coşkun, A. (2011, Mart). Eğitim Çalışanlarının (Müdür, Müdür Yardımcısı, Öğretmen) İzinleri Üzerine Bir İnceleme (Tokat İli Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 18-28.
- Yıldız, V., & Özkal, N. (2004, Aralık). Okul Öncesi Eğitim Alan Çocuklardan Sınıf Öğretmenlerinin Beklentisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 26-32.
- Yılmaz , A. (2011, Haziran). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinde Stres Yapan Faktörlerin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-41.
- Yılmaz , M. (2011, Şubat). İlköğretim Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Başarılarında Cinsiyet Sosyo-Ekonomik Durum Anne Baba Öğrenim Düzeyinin Etkisi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 3-10.
- Yılmaz Bolat, E., & Gürsoy, F. (2011, Mayıs). Beş Altı Yaş Grubu Çocuğa Sahip Anne Babaların Çocuk Yetiştirme Tutumu ve Davranışlarında Anne Baba Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-30.
- Yılmaz, A. (2009a, Şubat). İlköğretimde E-Denetim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-36.
- Yılmaz, A. (2009b, Eylül). Öğretmen Yetiştirme 16 Mart'tan 24 Kasım'a. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 22-28.
- Yılmaz, A. (2010, Nisan). İlköğretim Denetim Sisteminin Tarihi Gelişim Süreci. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 23-29.
- Yılmaz, E. (2000, Ekim). Bilgi Çağında Kütüphanelerin Eğitimdeki Yeri ve Önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 31-39.
- Yılmaz, E., & Dikici Sığırtmaç, A. (2008, Ocak). İlköğretim Birinci Sınıfa Devam Eden Çocukların İlk Okuma Yazmaya Geçiş Sürelerinin Okul Öncesi Eğitim Alma Durumuna Göre İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-36.
- Yılmaz, N. (2007, Mart). Yapılandırmacı Yaklaşımına Göre Eğitim. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 44-46.

- Yılmaz, S. (2005, Mayıs). Anımsatıcı Sistemlerin Müzik Öğretimindeki Yeri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 30-37.
- Yolcu, H. (2004, Ekim). Öğretmenlerin Sınıf İçi Etkinliklerinin Denetlenmesinde Klinik Yaklaşım. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 33-42.
- Yumuşak, A., Türkoğuz, S., Aycan, Ş., & Aycan, N. (2004, Eylül). Bazı Temel Fen Kavramlarının Öğretimindeki Yetersizlikler ve Nedenleri (Manisa Örneği). *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 38-47.
- Yüceer Arslan, H., & Önen, S. (2004, Şubat). Meslek Dersi Öğretmenlerinin Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Mezunlarının Mesleki Yeterlilikleri İle İlgili Görüşleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 19-28.
- Yüksel, S., & Koşar, E. (2001, Temmuz - Ağustos). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Ders Çalışırken Kullandıkları Öğrenme Stratejileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29-36.
- Yüzcül, A., & Müniroğlu, S. (2003, Ocak). Ankara'da Özel Bir Okulda Yedi- On İki Yaş Grubu Çocukların Fiziksel Özelliklerinin İncelenmesi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 35-44.

EKLER**EK 1. DERGİDE MAKALESİ YAYIMLANAN YAZARLAR VE MAKALE SAYILARI**

YAZAR	MAKALE SAYISI
Abbas Ertürk	1
Abbas Türnüklü	3
Abdulkadir Maskan	1
Abdullah Ayaydın	1
Abdullah Coşkun	1
Abdullah Demirtaş	1
Abdullah Şahin	1
Abdullah Topçu	1
Abdurrahman Ekinci	1
Abdurrahman İlğan	2
Abdurrahman Kılıç	1
Abdülhakim Altay	1
Abdülkadir Kabadayı	2
Abdülkadir Maskan	1
Abidin Dağlı	3
Abuzer Akgün	1
Adalet Kandır	2
Adem Türedi	1
Adnan Tepecik	1
Ahmet Akçay	2
Ahmet Bozak	1
Ahmet Çelikkıran	1
Ahmet Çoban	1
Ahmet Gökmen	1
Ahmet Hakan Hançer	1

Ahmet Haktan Sivrikaya	1
Ahmet Kaya	1
Ahmet Şahin	5
Ahmet Üstün	1
Ahmet Yılmaz	3
Ahmet Yumuşak	1
Ahsen Cebeci	1
Akın Marşap	1
Akif Arslan	2
Alev Sönmez	1
Ali Azar	1
Ali Balcı	1
Ali Fuat Arıcı	2
Ali Göçer	1
Ali Günay Balım	1
Ali Rıza Terzi	3
Ali Sabancı	4
Ali Uçar	2
Arzu Ergişi	1
Arzu Özyürek	1
Asiye Bora İvrendi	1
Aslı Uz Baş	1
Aslı Yüzgül	1
Ata Yavuz	32
Atilla Pulur	1
Attila Tazebay	1
Aycan Çiçek Sağlam	1
Aydın Balyer	1
Aydoğan Ataüinal	4
Ayfer Şahin	1
Ayhan Aydın	2

Ayhan Dikici	1
Aylin Akbıyık	1
Aynur Bozkurt Bostancı	1
Aynur Bütün Ayhan	4
Ayperi Dikici Sığirtmaç	1
Aysel Ferah	4
Aysel Figen Çoban	1
Aysel Köksal Akyol	2
Aysel Memiş	1
Ayşe B. Aksoy	2
Ayşe Belgin Aksoy	1
Ayşe Meral Töreysin	1
Ayşe Sert Çıbık	1
Ayşe Ülkü Kan	1
Ayşen Bakioğlu	1
Aytekin Albuz	2
Ayten Ceyhan	1
Ayten Ceylan	1
Ayten İflazoğlu	1
Aytunga Oğuz	2
Bahri Aydın	1
Bakır Arabacı	1
Barış Çaycı	1
Baykal Biçer	1
Bayram Aşlıoğlu	1
Behçet Oral	1
Bekir Buluç	1
Belma Tuğrul	1
Betül Balkar	1
Bilal Çoban	1
Bilge Sunay Tavlı	2

Birsen Öztürk	1
Buket Candan	1
Burak Kağan Temiz	1
Burcu Ertürk	1
Burcu Türkmenler	1
Burçin Işık	1
Burhan Akpınar	4
Burhanettin Dönmez	3
Bülent Aydoğdu	1
Bülent Güven	1
Bünyamin Aydın	1
Bünyamin Bayram	1
Cavit Binbaşoğlu	1
Celal Teyyar Uğurlu	1
Celalettin Yakan	1
Cevat Alkan	2
Cevat Kart	3
Cihat Can	1
Çağlayan Dinçer	1
Çavuş Şahin	1
Çetin Aydar	1
Çetin Dağlı	1
Çiğdem Apaydın	1
Çoşkun Bayrak	1
Deniz Gülleroğlu	1
Deniz Örücü	1
Derya Çelik	1
Derya Öztuna	1
Diğdem Müge Siyez	1
DiğdemSiyez	1
Dilara Özer	1

Dilek Akpınar	1
Dilek Çakıcı	1
Dilek Ertürk	1
Dilfiruz Cömert	1
Doğan Çağlar	1
Durmuş Ekiz	1
Duyan Mağden	1
Duygu Çetingöz	3
Ebru Aktan Kerem	1
Ebru Oğuz	1
Edip Koşar	1
Ekber Tomul	1
Ekber Tomul	1
Elçin Gören Summak	2
Elif Beymen Türnüklü	2
Elif Dağlıoğlu	1
Elif Deniz	1
Emin Sağlamer	4
Emine Ahmetoğlu	2
Emine Akçin	2
Emine Şenyuva	1
Emine Yılmaz	1
Emine Yılmaz Bolat	1
Emre Ev	1
Emre Gökhan Erkan	1
Ender Durualp	1
Engin Karadağ	2
Enver Aydın Kolukısa	1
Enver Sarı	1
Ercan Akpınar	2
Erdal Bay	1

Erdoğan Karabayır	1
Ergin Erginer	1
Erhan Durukan	1
Erol Yılmaz	1
Erten Gökçe	3
Esergöl Balcı Bucak	1
Esin Şahin Pekmez	1
Esmahan Ağaoğlu	1
Esra Ömeroğlu	1
Esra Özay Köse	1
Ethem Yeşilyurt	1
Evrin İnceoğlu	1
Evrin Üstünlüoğlu	1
Eylem Yıldız	2
Eyyüp Karaman	1
Ezel Tavşancıl	1
Fatih Bektaş	1
Fatih Karakuş	1
Fatma Alisinanoğlu	1
Fatma Bölükbaş	1
Faysal Özdaş	1
Ferda Gürsel	1
Ferhat Çifçi	1
Feyyat Gökçe	4
Feyzan Göher	1
Feza Solmaz	1
Fırat Şipal	1
Fidan Korkut	1
Figen Çok	1
Figen Ereş	1
Figen Gürsoy	4

Filiz Erbay	1
Filiz Mirzalar Kabapınar	1
Firdevs Savi	1
Firdevs Savi Çakar	1
Fitnat Kaptan	11
Fulya Aytekin	1
Funda Aslan	1
Funda Öрге Yaşar	1
Gamze Sezgin Selçuk	2
Gıyasettin Demirhan	2
Gökhan Kayılı	1
Göksu Gözen Çıtak	1
Gülay Ekici	7
Gülcan Ültanır	1
Gülen Baran	6
Güler Küçükturnan	2
Gülşen Güler	1
Gülşen Ünver	1
Gülsün Taşocak	1
Güneş Yavuz	1
Hakan Çuhadar	1
Hakan Sunay	3
Hakan Şevki Ayvacı	1
Hakkı Mirici	2
Hale Dere	1
Hale Sucuoğlu	1
Halil Aşıcı	1
Halil Taş	2
Halime Yüceer Arslan	1
Hamdi Temel	1
Harun Çelik	1

Harun Şahin	1
Hasan Akbayın	1
Hasan Arslan	1
Hasan Güneş	1
Hasan Özyıldırım	1
Hasan Şimşek	2
Hasan Tan	2
Hatice Deveci	1
Hatice Karaer	2
Hatice Kumcağız	1
Hatun Onural	1
Hayrettin Gürsoy	1
Hayrettin Köroğlu	1
Hikmet Bayram	2
Hilal Kazu	1
Himmet Karataş	1
Hulusi Doğan	2
Hülya Altınok	1
Hülya Gülay Ogelman	1
Hülya Güvenç	1
Hülya Kasapoğlu	1
Hülya Kaya	2
HünkârBozturk	1
Hünkâr Korkmaz	4
Hürseyit Öztürk	1
Hüseyin Acar	1
Hüseyin Çalışkan	1
Hüseyin Hüsnü Tekişik	40
Hüseyin Miraç Pektaş	1
Hüseyin Taşar	1
Hüseyin Yolcu	1

Hüsnüye Durmaz	1
Işıl Kabakçı	1
İbrahim Çankaya	1
İbrahim Ethem Başaran	1
İbrahim Hakkı Öztürk	1
İdris Şahin	1
İhsan Pekel	3
İkbal Yetişir	1
İlhami Bulut	2
İlhami Ceyhun	1
İlhan Karataş	1
İlke Evin Gencil	1
İlke Önal	1
İlke Önal Çalışkan	1
İmralı Kaloç	1
İrfan Yurdabakan	1
İsmail Aydoğan	3
İsmail Baştepe	1
İsmail Demircioğlu	1
İsmail Doğan	1
İsmail Karakaya	1
İsmihan Artan	1
İzzet Özdemir	1
JürgenHowe	1
Kadir Beycioğlu	1
Kâmil Aydın	1
Kemal Demiray	1
Kemal Doymuş	1
Kemal Kayıkçı	1
Kenan Atay	1
Kerem Tanılkan	2

Kevser Baykara Pehlivan	1
Kevser Koç	2
Kezban Kuran	1
Kısmet Deliveli	1
Köksal Toptan	1
Kübra Yavuz	1
Levent İlhan	1
Leyla Ercan	1
Leyla Küçükahmet	1
Leyla Ulus Kalender	1
Lütfiye Kozlan	1
Mahmut Bozan	1
Makbule Soyer	1
Martı Köken	1
Mehmet Arslan	1
Mehmet Bilir	1
Mehmet Güven	1
Mehmet Korkmaz	1
Mehmet Kök	1
Mehmet Küçük	1
Mehmet Metin Arslan	1
Mehmet Nuri Gömleksiz	1
Mehmet Özbaş	2
Melek Alev Sönmez	1
Melek Çakmak	1
Melek Er	1
Melek Sabuncuoğlu	1
Memet Ali Tüy	1
Meral Çalışkan	1
Meral Öner	1
Merve Ünal	1

Mesut Sağnak	2
Mete Özbaş	1
Metin Arslan	1
Metin Demir	1
Metin Elkatmış	2
Mine Kazak	1
Miraç Sağlam	1
Muamber Yılmaz	1
Muhlise Coşkun Ögeyik	1
Murat Aygüneş	1
Murat Gökdere	1
Murat Hevedanlı	1
Mustafa Akdağ	1
Mustafa Atabek	3
Mustafa Başaran	1
Mustafa Erol	2
Mustafa Metin	2
Mustafa Şanal	2
Mustafa Tan	1
Mustafa Turna	1
Mustafa Yalçınkaya	2
Mücahit Dilekmen	1
Müdiriye Yıldız Bıçakçı	2
Müge Sarı	1
Münevver Can Yaşar	2
Münevver Oğan	1
Münire Erden	1
Müzeyyen Özhavzalı	1
Nail Yıldırım	2
Nalan Genç	1
Nazan Ünal	1

Nazım Aktaş	1
Necati Bağcı	1
Necdet Aykaç	2
Necla Yılmaz	1
Nehir Sert	2
Nejat İra	1
Nergüz Bozkurt	2
Neriman Aral	13
Neriman Öztürk	1
Nesrin Işıklıoğlu	2
Nesrin Özsoy	1
Neş'e Başer	1
Neşe Özkal	2
Neşe Tertemiz	1
Neşet Demirci	1
Nevin Gündüz	1
Nevzat Yiğit	1
Nihal Bostancı	1
Nihat Aycan	2
Nihat Bilgen	1
Nihat Çalışkan	1
Nihat Özçelik	1
Nilgün Uzuner	1
Niyazi Can	1
Niyazi Çevik	1
Nizamettin Koç	3
Nurcan Fidan	1
Nuri Gömlüksiz	1
Nuriye Semerci	1
Nurtaç Canpolat	1
Oğuz Özbek	1

Oğuz Özdemir	1
Oğuz Serin	1
Orhan Kumral	1
Orhan Özalp	1
Osman Birgin	2
Osman Samancı	1
Ömer Beydoğan	1
Ömer Ergin	2
Ömer Kutlu	1
Ömer Peker	1
Ömer Şener	1
Ömür Akdemir	1
Özden Duruhan	1
Özden Uslu	1
Özge Atay	1
Özgür Erdur Baker	1
Özlem Alp	2
Özlem Baş	1
Özlem Ersoy	2
Özlem Eyüpoğlu	1
Özlem Güvenir	1
Özlem Körükçü	1
Özlem Ömür	1
Özlem Saka	1
Öznur Baykan	1
Öznur Sezgin	1
Pelin Saya	1
Pınar Bayhan	1
Pınar Fettahlioğlu	1
Pınar Girmen	1
Pınar San Bayhan	1

Pınar Somakçı	2
Rahmi Yağbasan	1
Ramazan Baştürk	1
Ramazan Kaya	1
Ramazan Tufan	1
Recep Ali Urhan	1
Remziye Ceylan	1
Resül Atilla	1
Reyhan Gül Güven	1
Rezzan Gündoğdu	1
Ruhi Selçuk Tabak	1
Rüştü Yeşil	2
Rüyam Küçüksüleymanoğlu	1
Sabahat Özmenteş	1
Sadegül Akbaba Altun	4
Sadık Kartal	1
Sadiye Güzel	1
Saim Kaptan	1
Sait Akbaşı	1
Salih Birişçi	1
Salih Çepni	1
Salih Paşa Memişoğlu	3
Salih Yergin	1
Salih Zeki Genç	2
Samih Bayrakçeken	1
Seda Sakarya	1
Seda Saracaloğlu	1
Sedat Balyemez	1
Sedat Yüksel	1
Selahattin Dikmen	1
Selahattin Gönen	1

Selçuk Uygun	2
Selim Çelenk	1
Selma Severcan	1
Selma Şimşek	1
Sema Aydoğdu	1
Sema Ünal	1
Semih Summak	2
Semiha Şahin	1
Semra Erkan	2
Semra Güven	1
Semra Kıranlı	3
Semra Şahin	1
Semra Ünal	1
Sena GürşenOtacioğlu	1
Senem Cankurt	1
Serap Buyurgan	1
Serap Çalışkan	2
Serap Çimen	1
Serap Demiriz	1
Serap Erdoğan	2
SerdalÖzgözü	1
Serdar Orhan	1
Serdar Tuna	2
Serkan Uslu	1
Serkan Yılmaz	1
Seval Fer	1
Sevda Aslan	1
Sevda Doğan Dolapçioğlu	1
Sevilay Atmaca	1
Sevim Çelik	1
Seydi Ahmet Karakaya	1

Sezai Koçyiğit	1
Sibel Yeşildere	1
Soner Doğan	1
Soner Polat	3
Sonnur Işıtan	1
Suat Türkoğuz	2
Suat Ungan	1
Suna Kaymak Özmen	1
Süheyla Önen	1
Süleyman Avcı	1
Süleyman Çelenk	2
Süleyman Tuzcu	1
Sürhat Müniroğlu	2
Şaduman Kapusuzoğlu	1
Şahin Karasar	1
Şakir Güneş	2
Şebnem Kurt	1
Şenay Bulut	1
Şengül Anagün	1
Şerafettin Karakaya	1
Şeref Tan	1
Şerife Karakoç	1
Şeyda Doğan	1
Şeyma Tutumlu	1
Şule Ay	2
Şule Aycan	1
Şule Şahin	1
Şükran Şimşek	1
Şükran Tok	2
Tacettin Pınarbaşı	1
TalarPesen	1

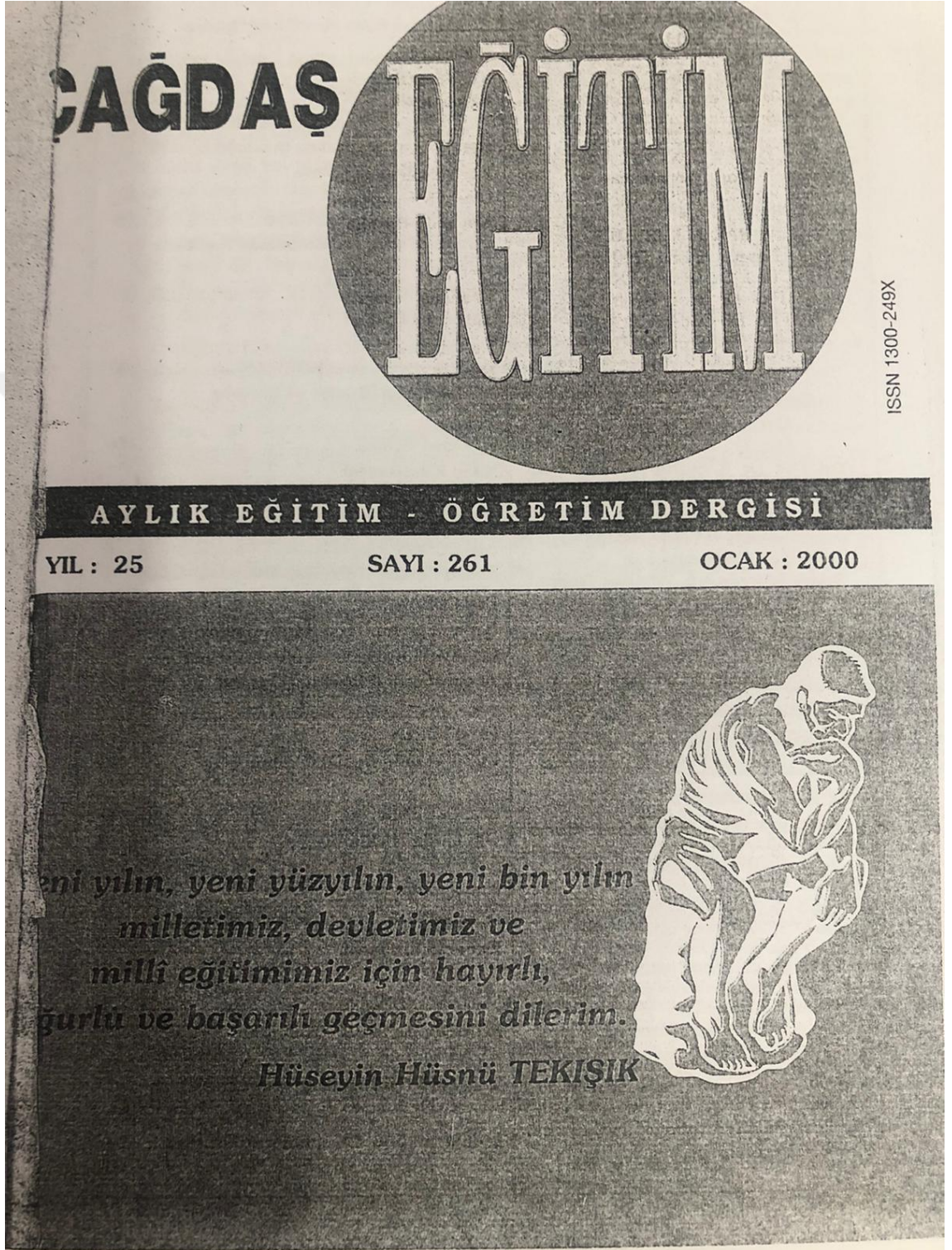
Talip Özdemir	1
Tamer Kutluca	2
Tamer Selçuk	1
Tansel Altıntaş	1
Temel Çalık	1
Tuğba Sarı	1
Tuğba Şahin	1
Tuncay Özsevgeç	1
Turan Sağer	1
Turgut Karaköse	1
Tülay Turhan Arıkan	1
Türkan Doğan	1
Türker Kurt	2
Uğur Altunay	1
Uğur Serin	1
Uygar Kanlı	1
Ümit Deniz	1
Ümit Deniz Kan	3
Ümit Girgin	1
Vahide Can	1
Veda Yar Yıldırım	1
Veli Toptaş	1
Velittin Balcı	1
Vesile Hatıсарu	1
Vesile Yıldız	3
Yahya Akyüz	2
Yahya Türkeli	1
Yasemin Argun	2
Yasemin Aydoğan	1
Yasemin Yavuzel	1
Yasin Soylu	1

Yaşar Barut	1
Yaşar Ersoy	2
Yaşar Petek	1
Yaşar Serin	1
Yeter Kaplan	1
Yıldız Kurtuluş	1
Yıldız Tulum	1
Yılmaz Sarier	1
Yılmaz Tonbul	1
Yunus Avanoğlu	1
Yunus Doğan	1
Yüksel Gündüz	2
Yüksel Kavak	1
Zafer Karagölge	1
Zahide Günay	1
Zekai Pehlivan	3
Zeki Arsal	1
Zeki Uslu	1
Zeliha Yayla	1
Zennur Kaptan	1
Zeynel Hayran	1
Zeynel Kablan	1
Zeynep Bolat Karataş	1
Zeynep Hamamcı	1
Zeynep Karataş	5
Zeynep Özdemir	1
Zeynep Tezel Özbek	1
Zühal Çubukçu	2
Züleyha Ertan Kantos	1

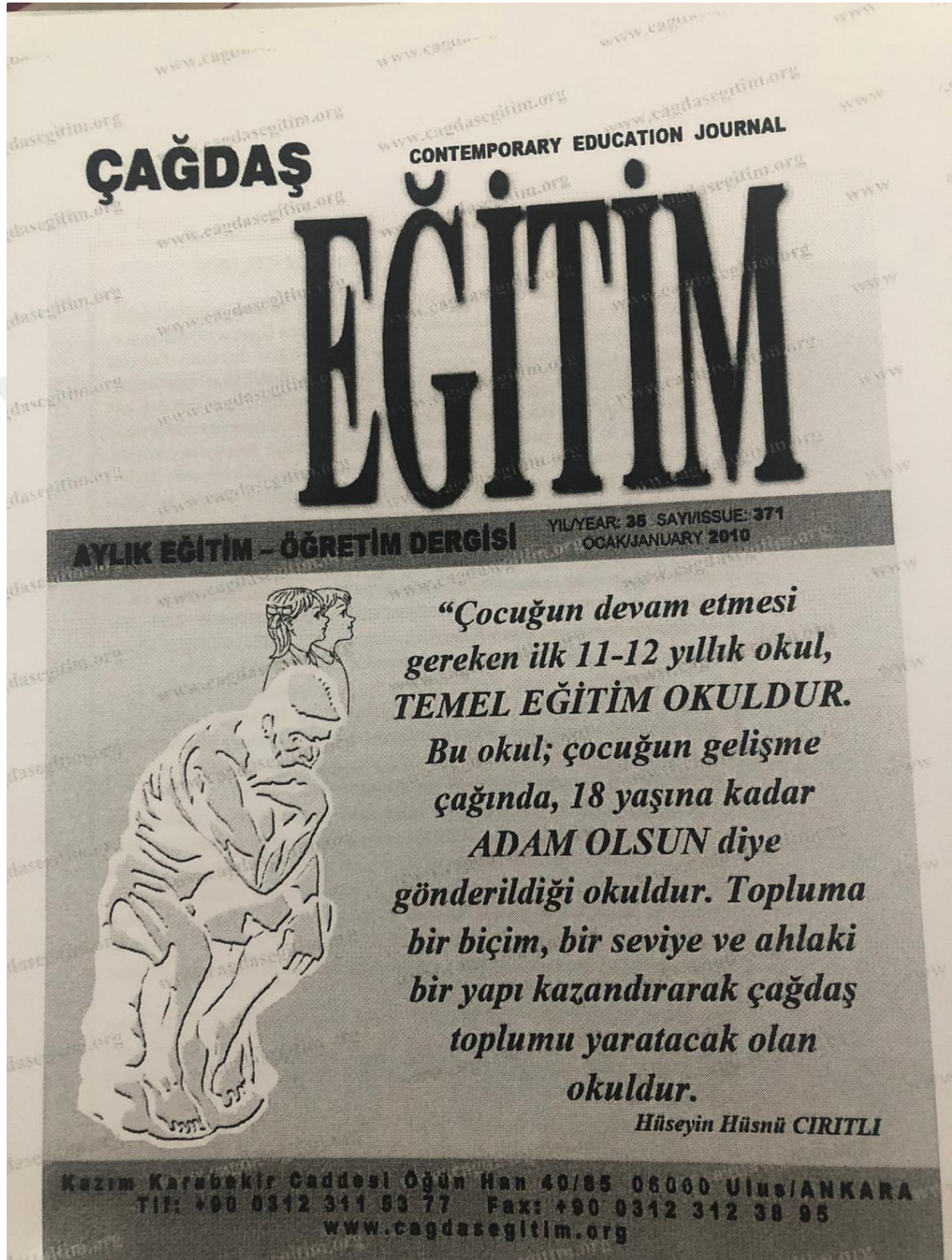
EK 2. ÇAĞDAŞ EĞİTİM DERGİSİ'NDE YER ALAN MAKALELERİN İÇERİK OLARAK GRUPLANDIRILMASI

Dergide Yer Alan Makalelere Ait Kategoriler		Makale Sayıları
Eğitim Politikası		46
Türk Eğitim Sistemi	Okul Öncesi	18
	İlköğretim	10
	Ortaöğretim	9
	Yüksek Öğretim	25
Eğitim Bilimleri	Rehberlik ve Psikolojik Danışma	46
	Ölçme ve Değerlendirme	22
	Özel Eğitim	17
	Eğitim Yönetimi, Denetimi ve Teftişi	56
	Eğitim Programları ve Öğretim	159
	Halk Eğitim	8

EK 3. ÇAĞDAŞ EĞİTİM DERGİSİ KAPAK RESMİ ÖRNEĞİ 1



EK 4. ÇAĞDAŞ EĞİTİM DERGİSİ KAPAK ÖRNEĞİ 2



ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Fatma EKİNCİ

Uyruğu: Türkiye (T.C)

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Lisans	Erciyes Üniversitesi, İngilizce Öğretmenliği	2013
Lise	Argıncık Lisesi, Kayseri	2008

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
2013-Halen	Milli Eğitim Bakanlığı	8

YABANCI DİL

İngilizce

YAYINLAR

- Hamurcu, G. C., & Ekinci, F. (2020). Ortaokul 5. Sınıf İngilizce Ders Programının Revize Edilmiş Bloom Taksonomisine Göre İncelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(73), 716-728.
- Çelebi, M., Ekinci, F., & Ekinci Sel, E. (2021). Ergenlerin Yabancı Dil Kaygısının Açıklanmasında Başa Çıkma Stratejileri ve Yeterlilik İnançlarının Rolü. *Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 8(65), 27-37.
- Güçlü, M., & Ekinci, F. (2020). Topics in Periodicals of The Teaching Profession in 2000s in Turkey: Contemporary Education Journal. *International Academic Conference* (s. 82-86). Budapest, Hungary: Czech Institute of Academic Education z.s.